

Mūsų Obalsis:
Už Progesą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

This Issue Is
Composed of
Seven Parts

VOLUME XXI, NO. 88.

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 12 D., 1940 M., CHICAGO, ILLINOIS.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA...

"Vilnis" kelias
Da dešimtmečiai
Rašo darbininkai
Elijah Lovejoy

"Į ateitį šviesia
Pasaulis jau tiesia
Ir lygina kelią per
[aukštį kalną.]"

Tai Julius Janonio žodžiai. "Vilnis" yra daleyte to pasaulio. Per 20 metų, per aukštį kalnagubrių ir kalnų, ji tiesia ir lygina kelią į ateitį šviesia.

Apie tą kelią kalbėjo ir Leninas, kuomet jis rašė apie burj narsių draugų, kurie skina kelią ateitį. Iš vienos pusės status kalnas, o iš kitos bedugnė. Sunku eiti tuo keliu į saulėtą ateitį. Dažnas suklumpa. Vilniečiai pajėgę eiti tuo keliu ir pats kelias dabar jau daug platesnis.

"Vilnis" Jubiliejaus dienos mes jau galvojame, ką rytoj darysim. Praeis džiaugsmo dienos ir vėl nauja darbymeilė. Ir ne tik prie "Vilnis". Anot to V. Kudirkos pasakymo, lietuvis laikraštininkas yra devynių amatų žmogus. Su mimis taip yra. Mums rūpi ir unijos, ir komunistinis judėjimas, ir Lietuvos reikalai, ir jaunimas, ir chorai, ir fraternalės organizacijos. Ir prakalbų sakymas, ir aukų rinkimas, ir liaudies fronto organizavimas ir Literatūros Draugija. Buržuaziniams laikraštininkams rūpi tik jų "kromas".

Šiandien, draugai ir prieteliai, jūs turite Jubiliejinę "Vilnis" laidą. Jūs tuoj pamatysite, kiek užduojautos turi "Vilnis" mūsų liudyje, kiek ji gavo sveikinimų! Štai tas draugiškumo auksas, kuris plaukia iš tukstančių širdžių. Jis ne importuotas, kaip ambrija mūsų priešai.

Peržiūrėję tą "Vilnis" numerį, dešimts metų tam atgal, kur buvo atžymėta "Vilnis" dešimtmečio sukaktis. "Vilnis" tuomet išėjo 12 puslapių ir mes džiaugėmės, kad tai stipri demonstracija. Šiandien "Vilnis" turi 56 puslapius. Šiandien mes jaučiame daug stipresni. Net žilas plaukas daugelio draugų šiandien nebus taip žilas. Ir ašara kaip kam nuriedės iš akių. Bet tai bus džiaugsmo ašara.

Earl Browderis pasakė, kad darbininkų spauda tai "kaip oras, kuriuo mes kvėpuojame." Eugene Debsas, kartą, susuko: "Aš užtrokščiau be proletarinės spaudos." O garsus rusų kritikas Bielskis, kartą, rašė: "Savo tautos literatūrai aš atiduodu savo gyvenimą, savo kraują."

Jau mirties agonijos glėbiuose Mickevičius-Kapsukas skubėjo skubėjo baigti savo literatūrinį darbą... Toks turi būti pasišventimas pas žmones, kurie dirba rašto darbą.

Mus, "Vilnis" redaktoriūs, pažysta beveik visoje Amerikoje. Bet aš prašau pasižiūrėti į veidus mūsų mechanikų, mūsų spaustuvių darbininkų, mūsų ofisninkų. Be jų rūpestio ir darbštumo bėda būtų "Vilniai". Jų smegenys ir rankos tiek jau turi reikšmės, kaip ir redaktorių plunksna.

Išvaizdinkite tik vieną minutėlę, kad jūs netekote "Vilnis" ir "Laisvės".

Ar kas iš mūsų galėtų pri-

Vokiečiai Neleidžia Anglų Ir Francuzų Norvegijon

SAMDYTOJAI TURĖS PILDYTI UNIJOM PRIELANKŲ ĮSTATYMĄ

Aukščiausias Valstijos Teismas Užgyrė Labor Relations Boardo Patvarkymą

Madison, Wis., bal. 11. — Wisconsinio Darbo Santykių Aktas, kuris draudžia samdytojui pavaryti darbininkus už tai, kad jie nori uniją organizuoti yra konstitucinis. Taip išsprendė ir valstijos aukščiausias teismas.

Byla kilo kuomet valstijos Labor Relations Board įsakė Charles Kisk kompanijai grąžinti darban tris moteris, kurios steigė uniją organizuoti, ir atmokėti joms už tiek laiko, kiek jos nedirbo iš darbo pavarytos.

Kompanija nuėjo teisman, bet Milwaukee teisėjas Charles A. Aarons palaikė NLRB, tuomet kompanija apeliavo į aukščia-

sių teismą. Šis teismas betgi patvirtino Aaronso nuosprendį.

Samdytojams dabar reikės pildyti tas įstatymas.

Jie dar gali apeliuoti į šalies aukščiausių teismą, bet panašios bylos jau buvo ten kelios ir visos išspėsta panašiai kaip Wisconsinio teismuose.

Wisconsinio LRB yra panašus, kaip visai šaliai yra NLRB. Valstija taipgi turi įstatymą panašų į Wagner Aktą. Kaip kitur, Wisconsinie teks samdytojams pildyti tas įstatymas, jei fabrikantams ir kitiems Labor Akto priešams nepavyks "pataisyti" tas aktas, ką jie stengiasi daryti.

Vokiečiai Briunasi Skandinavijon Neleisti Aliantų

Maskva, bal. 11. — Sovietų laikraštis "Izvestija" kaltina Anglijos ir Francijos valdžias, kad skymavo pasinaudoti Skandinavija ir tuo provokavo Vokietiją įsiveržti ten pirmą jū.

Laikraštis sako, kad prizadas didelių korpusų Suomijai turėjo siekti priversti korpusų Skandinavijon. Pristatyti kareivių Suomijon imtų tris keturis mėnesius, o tai jau būtų po karui, bet Francija ir Anglija norėjo gauti kareivius, tik netoliau Norvegijos.

Vokietija matydama, kad ji gali netekti šaltinio reikmenų ten, užbėgo keliu savo priešams.

Ruošiasi Uždaryti Hongkong Laivams ir Orlaiviams

Hongkong, bal. 11. — Britanijos kolonialė valdžia mano uždaryti Hongkong (sala netoli Kinijos) priplaukų kitų šalių laivams ir orlaiviams, nes gali čia įsigauti tokie, kad "gelbės priešui."

Tas palies Amerikos interesus, nes Hongkong yra reguliaris portas Amerikos laivams.

prasti gerti iš užnuodinto šulinio buržuazinio žurnalizmo? Negalėtume.

Todėl saugokit kaip savo akių "Vilni" ir "Laisvę", kanadiečių "Balsą" ir "Tiesą".

Illinois valstijoje, Alton miestyje, 1837 metais, chuliganų patriotierių gauja nužudė laikraštininką Elijah Lovejoy, o jo spąstuvę sunaikino.

Tai buvo pirmas Amerikos žurnalistas kankinys, kuris kovojo prieš reakciją, prieš linčiuotojus. Jis mirė už laisvę žodžio. Jo vardą turi žinot kiekvienas laisvos spaudos mylėtojas.

Jeffersonas pasakė, kad laisvės medį visuomet reikia laistyti tyru vandeniu. Taip ir su darbininkų spauda. Laikas nuo laiko ją visuomet reikia laistyti užuojauta ir duosnumu. Kas pasikelia į fanaberiją ir sako, kad jiems aukų nereikia, tas persiima buržuazinės spaudos psichologija. Tai spaudai aukų nereikia, nes ją remia savo skelbimais stambiosios korporacijos.

L. Pruseika.

DVI DEKADOS

Dvi dekados jau praėjo, Kovų audros siautė, užė, O "Vilnis" karingos jėgos Vis bujoja—nepalūžė.

Dvi dekados. Priešas dūksta, Lemia kančią, lemia mirtį, Bet "Vilnis" vis daužo priešą, Ir karštesnę kuria pirtį.

Dvi dekados.—Viltys plazda, Tartum paukštės nealsintos: Gražios gėlės mūsų "Vilniai" Į vainiką bus suskintos.

Dvi dekados. Teikim garbę Tiems, kurie kovoj jau krito, Gi mes patys—darbo žmonės— Drasiai siekim naujo ryto!

St. Jasilionis.

"VILNIAI" KOLEGA!

Orlaivis, pakilęs nuo Atlanto ir La Platos santakos, atveža karščiausių sveikinimų ir geriausių linkėjimų nuo Urugvajaus Lietuvių Laikraščio "DARBAS". Kaip smagu, kaip išdidu jaučias, žinant kad Chicagoj —vienam Nortų didmiesčiū, senoj darbininkų pily, pirmos gegužės lopšy, kasdien proklamuoja tiesa ir kasryt skelbiama artima nauja gadynė lietuvių kalba.

Nevien šio laikraščio vadovybė džiaugias didžiais kolegos noru, laimėjimais, bendru jausmu su mumis ir šypsosi su "Vilniai" šiandien gyvena istisa eilė "Vilnis" skaitytojų Montevidejū. Jū iniciatyva prasidejo "Vilnis" parėmimui finansine kampanija Montevidejū.

Taigi, jubiliejaus dienoj "Vilniai", jos leidėjams, redaktoriams, bendradarbiams, skaitytojams ir galop visiems šio tradiciniai kovingo miesto darbininkams lietuviams, palaikantiems "Vilni", "Darbas" reiškia specialės pagarbos ir gyvų troškimų gerai ateičiai!

"Darbo" Redakcinė Komisija ir Bendrovės Valdyba.

Montevideo, 18-3-40.

Visiems "Vilnis" skaitytojams, bendradarbiams, visiems idejos draugams ir prieteliams, šia mūsų laikraščio jubiliejaus proga, "Vilnis" personalas siunčia savo broliškų sveikinimus. Jūs ir mes esame vieninga idejinė šeima. "Vilnis" stiprinimas yra mūsų visų vyriausia rupestis. Salutuojam Jus, Broliai ir Sesės!

"VILNIES" PERSONALAS:

V. Judzentavičius, St. Butkus, F. Kirka, J. Valatka, J. Žilinskas, J. Judickas, Chester Kent, J. Baltušis, F. Stasukelis, M. Savukas, A. Savukas, J. Mazeika, M. Zald, V. V. Vasys, M. Solomskas, L. Jonikas, A. Jonikienė, V. Andrutis, L. Pruseika, F. Abekas, H. Jagminas. "Vilnis" Personalas Sudėjo "Vilnis" Reikalams \$57.50.

250 KARO LAIVŲ IR 1,600 ORLAIVIŲ KARIAUJA NORVEGIJOJ

Jau 27 Laivai Nuskaudinta; Abi Pusės Girisai Laimėjimais, Karui Siaučiant

STOCKHOLM, bal. 11 d.—Pranešama, kad Norvegijos teritorijoj kariauja apie 150 Anglijos ir Francijos laivų ir 600 orlaivių, taipgi apie 100 Vokietijos laivų ir 1,000 orlaivių.

Londonas, bal. 11.—Per radio paskelbta, kad Anglijos karo laivai sumušė Vokietijos karo laivyną prie Oslo.

Anglijos ir Francijos orlaiviai taipgi bombardavo Oslo aeroportą, kuris yra vokiečių rankose.

Penki Anglijos karo laivai taipgi atakavo Narvik prielanką.

Vokietijos laivas Anatares, 2,593 tonų, nuskaudintas švedijos pakraštj; jo igulos 34 žmonės išsigelbėjo.

Norvegijos premieras Nygaardsvold paskelbė proklamaciją, kurioje atmetama nauja Norvegijai vyriausybė, kurios galva yra nazijų vadas majoras Quisling, taipgi pareiskiamą Norvegijos pasiryžimas kariuoti prieš Vokietiją.

Stockholm. — Pranešimas iš Marstard sako, kad 4 Vokietijos laivai, kurie galveno kareivius, nuskaudinti; vienas užsidedęs ir pažeistas.

New York.—Per radio nugirsta Vokietijos paskelbimas, kad Danijoje sudaryta nauja valdžia iš dviejų didžiausių partijų žmonių.

Danijos parlamentas užtvirtino pasidaviną Vokietijai.

Londonas. — Norvegai atsiėmė iš vokiečių miestų Hamar, kuris bus vyriausybės sostinė, Oslo vokiečiams užėmus.

Rumanija Bijo, Sovietai Gali Atsiimt Besarabiją

Bucharestas, bal. 11. — Odesos sritin sutraukta daug Sovietų kariuomenės. Tai gal daryta dėlto, kad buti pasiruošus atsilikimui, jei karas kiltų Artimuose Rytuose, Balkanuose. Bet Rumanijos valdžia reiškia didelės baimės, kad Sovietų Sąjunga gal panorės atsiimti Besarabiją, kurią Rumanija prisijungė sunkiose SSSR dienose.

Rymo radio skelbia, kad Sovietai atsiklausę Rumanijos atsiėmimo į karą Norvegijoj.

UZMOKEJO \$140,000 JEIGŲ TAKSŲ.

Washington. — Tom Pendergast, Kansas City buvęs demokratų politinis bosas, kuris pamerktas kalėjiman, turės sumokėti federalei valdžiai \$140,000 vien jeigu taksų. Jis bandė tai nuslėpti ir pateko bėdon.

Anglų daviniai sako, kad iš 27 nuskaudintų laivų 20 yra Vokietijos; penki kareivių pervežimo laivai, du naikintojai, 7 reikmenų pristatymo laivai, kiti įvairios rūšies.

Vokiečių daviniai sako, kad Anglijos, Francijos, Norvegijos laivų daugiau nuskaudinta.

Berlynas, bal. 11. — Vokiečiai nuskaudinę 4 Anglijos karo laivus ir 12 pažeidę, taipgi nuskaudinta du Norvegijos karo laivai.

Vokietijos karo laivynas smarkiai grumiasi su priešais, kad neprileisti Anglijos ir Francijos įsiveržti Norvegijon.

Trys Anglijos naikintojai nuskaudinti vienam mūsų prie Narvik, ketvirtas Anglijos naikintojas pažeistas tame miestyje.

Nuskaudinta taipgi keturi karo laivai, du kruizeriai, trys sunkūs kruizeriai, vienas naikintojas ir du kareivių pervežimo laivai.

Viso Anglijos laivų nuskaudinta 16.

Vokiečių pranešimai sako, kad Danijoj viskas ramu, tvarkinga.

Vokiečiai Norvegijoj užėmę Hamar, kur Norvegijos vyriausybė pirmiausia pabėgus iš Oslo.

Vokiečiai prizada Norvegijai, jog nesikiš į vidujinius reikalus, bet sudarymas nazijų vadovybėj naujos vyriausybės saką norvegams ką kitą.

Vokiečiai eina per norvegų mainų sritis.

New York. — Nugirsta per Londono radiją paskelbimą, jog Anglijos laivynas nuskaudinęs penkis iš aštuonių Vokietijos kruizerių, kuriuos vokiečiai turėjo pradzioje karo.

Istanbul. — Vokietijos militarinis atašė išsikubino Berlynan specialiu orlaiviu. Nazijų vyriausybė šaukianti konferenciją savo diplomatų.

GAISRAS SUNAIKINO \$100,000 VERTES.

Falls River, Mass. — Užsidedęs Osborne Mills, gaisras įtek išsiplėtojo, kad daugybė gyventojų turėjo bėgti iš namų. Vienas ugniagesys sužeistas.

Nuosolių gaisras padarė už \$100,000.

PADEKA

Redakcija ačiuoja visiem "Vilnis" bendradarbiams už raštus ir visiem rėmėjams už sveikinimus. Sykiu atsiprašome tų bendradarbių, kurių raštai, taikyti specialiam numeriui, netilpo jame. Gavome raštų daugiau kaip tikėjomės, tai visų į šį numerį sutalpinti negalėjome. Prie pirmiausios progos sunaudosime visus tuos raštus ir rašėjams širdingai ačiuojame.

Didžiausias koncertas "Vilnis" istorijoj įvyks nedėlio, balandžio 14 dieną, Ashland Auditorijoje. Ruoskitės visi dalyvauti "Vilnis" 20 metų sukakties minėjime. Pakalbinkite savo kaimynus ir pažystamus dalyvaut. Pirkit tiketus išanksto, taip darant bus pigiau ir nereikės jums laukti prie durų.

"Vilnis" Draugai Amerikos Liet. Kolonijose

Tacoma Lietuviai

Tacoma, Wash.—Į Tacoma aš atvykau 1906 m., rugsėjo 30 d. Tai praėjo jau daugiau kaip 34 metai. Į Tacoma atvykti mane pastumdė S. Mačėno korespondencija tilpusi "Lietuvoj" (kurį leido Olszewskis), kurioj buvo pranešta, kad čia truksta darbininkų ir kad kompanijos šaukia darbininkus iš rytinių valstijų. Net ir kelionės lėšos buvo sumažintos. Atvykus man į Tacoma, radau tik keturias lietuvių šeimynas.

Pasilsėjęs, ant rytojaus, ėjau pasivaikščioti po miestą ir pasiteirauti apie darbus. Priešus prie dirbtuvės vartų, žiūrėk jau ir bosas prieina ir klausia ar noriu darbo. Medžio industrijoj mažiausia mokeskis buvo \$2.25 už 10 val., o prie cimentavimo \$2.50 už 8 valandas. Pragyvenimas buvo pigesnis negu vidurvakarinėse valstijose.

Aš tuoj pranešiau laiškais giminėm ir pažystamiem, kad čia daug geriau. Tad lietuviai ir pradėjo važiuoti, daugiausia iš Wisconsin. Į metus laiko privažiavo apie 50 šeimynų ir keliolika pavienių.

Tada pradėjom rūpintis apie organizacijų tvėrimą. Mudu su d. S. Mačėnu sutvė-

SLA kuopą iš 10 narių, 909 metais kuopa jau turėjo 30 narių. Iš parengimų kldavo gražaus pelno ir siūlom aukauti politikaišiai naudingiem.

aus, kuopa pakriko, met SLA Damijonaitis ir mantauskas sukėlė "revoluciją".

Tuomet 1910 m., 18 d. birželio, sušaukta visi Tacoma lietuviai ir suorganizuota DLK Vytauto Draugija. Į trumpą laiką Draugijon susirašė beveik visi Tacoma lietuviai. Draugija buvo progresyvvė, pasipirko "Laisvės" ir "Vilnis" šerų. Bet šiuo laiku prie DLK Vytauto Draugijos pasiliko tik 30 narių. Daugelis išmirė, kiti prasišalino.

Daug gero darbo atliko Socialistų Sąjungos kuopa, kuri daug veikė ir daug aukavo. Kuomet 1917 m. buvo suareštuota Stilsonas ir draugas J. Šukys, tai Tacomoj sukelta \$80.00.

Buvo suorganizuota ir Literatūros Draugijos 132 kp., kuri veikė bendrai su socialistais. Kuomet 1919 m. įvyko skilimas, tacomiečiai nuėjo su kairiaisiais. Be to, 1914 m. buvo vėl suorganizuota SLA kuopa.

Dėl tulų priežasčių 1920 m. apleidau Tacomą. Sugryžus 1922 m. radau ir ALDDL kuopą mirusią. Reikėjo išnauju pradėt darbas. SLA kuopoj buvo likę tik 3 nariai. Vėl buvo atgaivinta Lietuvių Literatūros Draugijos kuopa ir nuo to laiko ji gyvuoja jau 18 metų. Kuopoj

yra gerų narių. Jei visi pasidarbuotų, tai gautume ir naujų narių.

Po Chicagos seimo, kada įvyko suirutė Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Tacomoj, kiek vėliau, buvo suorganizuota Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopa. Ji neblogai stovi. Turime 17 narių, bet padaugint kuopą negalima, nes nėra iš ko.

Tai tokia Tacomos lietuvių istorija. trumpai surašyta.

x x x

Medžio industrija Tacomoj užima pirmą vietą. Miškuose, prie medžių kirtimo ir lentpiuviuklose ilgą laiką nebuvo unijos. Tulą laiką miškuose gerai veikė IWW unija. Mašinistų, molderių, karpenderių ir kitos unijos buvo labai silpnos. Tik laivakroviai turėjo stiprią uniją ir vedė daug streikų. Ši unija ir dabar gerai gyvuoja. Be to, paskiau susiorganizavo ir gatvekarių darbininkų unija.

Karo metu čia labai buvo sustiprėjus laivų budavotojų unija. Tuomet prie laivų budavojimo dirbo apie 10,000 žmonių.

Daug kovų ir streikų vedė Tacoma unijistai. Streikavo gatvekarių darbininkai ir laimėjo streiką.

Karui pasibaigus, sugryžė iš karo kareiviai suorganizuavo darbininkų ir kareivių tarybą. Taryba daug veikė ir turėjo didelių susirėmimų su miesto valdžia, taip pat su policija. Kapitalistai ir valdininkai labiausia tuomet puolė pramoniečių uniją (IWW) ne tik Tacomoj, bet ir visoj valstijoj.

1935 m. Timber Workers Unija paskelbė visuotinę streiką visoj medžio industrijoj už pripažinimą unijos. Kova buvo ilga ir sunki. Prieš streikičius gub. Martin atsuntė miliciją. Po ilgos kovos darbininkai laimėjo, nors ir ne pilnai.

Kuomet ėjo balsavimas už CIO, tai miškuose dirbanti darbininkai vienbalsiai pasisakė už CIO, miestuose pasidalino, nes dalis balsavo už AFL.

Darbdaviai, žinoma, pritaria AFL, bet CIO yra karvinga ir stiprėja.

Pereitą pavasarį St. Paul Tacoma Lumber Co. paskelbė lokautą savo darbininkams, nes jie priklauso prie CIO. Per tris mėnesius tęsėsi kova. Pagaliaus, darbininkai privertė kompaniją pasiduoti—kur vienybė, ten ir galybė. V. K.

BUFFALO, N. Y.
LDS 23-čia kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga. Kartu mes nuo savęs veliname kita tiek metų sulaukti ir teikti lietuviams apšvietą ir žinias.

LDS 23-čios Kp. Sekr.
Mary Galickiūtė.

Čiurlionis piešinių galerija Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje, Kaune. Čiurlionis yra bene seniausias ir vienas žymiųjų Lietuvos dailininkų-piešėjų.

Iš Mažos Grupelės Iki Tukstantinės Minios

SVEIKINIMAS 20 METŲ JUBILIEJAUS PROGA.

Skaitau sau už garbę, gavęs progą, pasveikinti mylimą darbininkų dienraštį su dvidešimts metų sukaktim nuo jo įsikurimo.

Džiugina mane sulaukusi 20-metinį dienraščio "Vilnis" Jubiliejų, kad aš turiu progą pirmą kartą pasveikinti jį, padėkavoti jam už jo nuveiktus darbus per 20 metų.

Per tą laiką "Vilniai" prisiejo daug kartų susidurti su daug atžagareivių priešų, kurie bandė pastoti kelią "Vilnis" judėjimui. Bet vilniečių energija, pasiryžimas pergalei visus priešus ir žengia pirmyn skindamas kelią darbininkams, mažiems biznieriems, profesionalams į šviesesnę ateitį.

"Vilnis" įsikūrė 20 metų atgal su maža grupele skaitytojų. Bet šiandien dienraštis "Vilnis" turi pritarėjų, rėmėjų ne tik darbininkuose, bet ir biznieriuose, profesionaluose. Tokiu budu dienraštis "Vilnis" išaugo į didžiausią lietuvių liaudies dienraštį Amerikoje.

Dienraštis "Vilnis" kovoja už visų tautų lygias teises be skirtumo tikėjimo ar politinių pažiūrų; kovoja už teisę gyventi, prieš tautų neapykantą, už laisvą žodį, už geresnę ateitį.

Su ta pačia sukaktim, su "Vilnis" 20 metų amžium, mes vilniečiai galime pasididžiuoti, kad mes turime "Vilnis" štabe geriausius redaktorius, vedėjus tarpe lietuvių darbininkų Amerikoje. Nereikia nė girti, nė peikti,—laikraštis pats už save kalba, ba kiekvienas skaitome kasdien ir viską matome. Dar yra aiškiau skaitant vieną dienraštį ir kitą, turiu minty ką vienas yra ant 18-tos gatvės; tas dienraštis negali prilygti prie "Vilnis". Tai dabar klausimas, kodėl jis taip nu-

sigyveno? Todėl, kad per suvirš 20 metų jų pranašavimus vejas išnešiojo, o dienraščio "Vilnis" argumentai išaugo į milžiniškus faktus, kurių niekas nebegali suargumentuoti.

Dienraštis "Vilnis" reiškia teisybę, skelbia tiesą, atmuša įvairius melus. Tik reikia pasiskaityti ką dabar kapitalistinė spauda rašo. Pavyzdin, kad ir apie finų-Sovietų karą. Toji spauda kaip įmanydami niekina Raudonąją Armiją, girdi, Sovietų Raudonoji Armija nudrįskusi, išalkusi, suvargusi, be pasitikėjimo savo valdžiai.

Bet kaip čia dabar atsitiko?—nuėjo ir išdaužė geriausias fortus pasaulyje! Raudonarmiečiai pasididžiuojančiai sako: "Pasaulį dar nėra pabudavota tokių fortų, kurių mes negalėtume išdaužyti."

Aš turiu pasakyti, kad Raudonoji Armija nėra vienos šalies armija, ji yra viso žemės kamuolio darbininkų-varguolių armija. Štai jinai gelbėjo Ispanijos darbininkus-varguolius, ji gelbsti Kinijos tautą nuo imperialistų pavergimo; šiandien gelbsti Finlandijos varguolius nuo imperialistų išnaudojimo.

Dabar, sveikinu visą "Vilnis" štabą, visus rėmėjus, skaitytojus ir kviečiu balandžio 14 dieną atsilankyti į Ashland Auditoriją.

—Felix Geldbuta.

BATAVIA, N. Y.
Sveikinu dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga. Velinu geriausių pasekmių ir ilgų metų gyvavimo.

F. Kontenis.

HART, MICH.
ALDDL 207-ta kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki geriausių pasekmių dar per ilgus metus sviesti lietuvius ir pagelbėti jiems organizuoti ir kovoti už geresnę ateitį.

ALDDL 207 kp. Valdyba.

MUSŲ RADIO

Išskyrus Mahanojaus "Saulę" visi mūsų lietuviški laikraščiai stengiasi laikytis tyros lietuviškos kalbos. Vieniems tai sekasi geriau, kitiems prasčiau, bet visi bando progresuoti.

Taip ir reikia, tai kultūros-progreso nešimas į skaitytojų minias.

Jeigu mes pažvelgsime į suplaukusias mases lietuvių i Ameriką apie 30 metų atgal—matysime tikrą biblišką "Babelio bokštą". Tiesiog susikalbėti buvo negalima aukštaičiui, žemaičiui, dzuikai—kas apilinkė tai skirtinga tarmė, skirtingi žodžiai. Dabar pasitikai nepažystamą—ausis ištempęs turi klausyti, kad suprasti iš kokio "galo" Lietuvoj jis pa-eina.

Retas iš mūsų atiduodam kreditą kur jis priklauso. Skaitymas knygų ir laikraščių tai padarė—išlygino-suvienodino mūsų kalbą taip, kad dabar sutikę lengvai susikalbame ir su žemaičiais ir su dzuikais lietuviškai.

Labai gaila, kad taip negalima atsiliiepti apie mūsų lietuviškas radio valandas, kurių Chicagoj yra jau labai daug ir jos pradeda lošti žymią rolę mūsų gyvenime. Įvairios organizacijos daro per radio savo pranešimus; garsina savo parengimus tikrą makalienė pasidarą. Dar kiti turi balsus, kurie klausantis ir juokas ima ir pikta darosi. Pranešėjai prašo paremti jų garsinamus biznesius, nes jie kelią lietuvišką kultūrą tarpe svetimtųjų. Nežinau kaip tie programai veikia į svetimtųjų, bet tarpe lietuvių tai jie kultūrą tempia žemyn.

ALDDL 207 kp. Valdyba.

OREGON VALSTIJOS LIETUVIAI

Oregon valstija užima 96,699 ketvirtainių mylių. Ji turi 953,786 gyventojus. Didžiausias valstijos miestas yra Portland, su 301,815 gyventojų. Portlandą vadina "rožių miestu." Už 50 mylių nuo Portlando yra Salem miestas. Tai Oregon valstijos sostinė, turinti 30,000 gyventojų. To miesto apilinkėse daug fermerių. Jų tarpe ir du lietuviai—C. Marcinkai ir S. Jankauskai.

Čia pažymėsiu, kad seniausias Orgone apsigyvenęs lietuvis yra draugas Vaišvila, "Vilnis" skaitytojas. Jisai daugiausia dirba miškuose.

O Oregon City apilinkėse seniausias lietuviškas fermerys yra draugas F. Ulskis.

Draugas Čaisas gyvena 18 mylių nuo Portlando ir turi savo garadžių ir gaso stotį.

Portlando Lietuviai.

Iš kitų miestų reikia pažymėti Astoria, prie žiočių Columbia upės (10,000 gyventojų), Oregon City (tai seniausias Oregon miestas), Tillamook ir Eugene. Eugene turi 20,000 gyventojų. Čia yra aukštųjų mokyklų, kur mokosi ir lietuvių studentų. Draugai S. Umbrozai čia leidžia mokslus savo sunų ir dukrelę, Janukaičiai savo dukrelę. Tillamook apilinkėse gyvena fermeriai draugai J. D. Šlyžiai.

Oregon City apilinkėse yra gerų fermų. Yra ir lietuvių fermerių burys.

Čia turi farmas Ulskiai, Umbrozai, Karbonskienė su sunais, Mikėnas, J. Matley, Ratnikas, Laurušonis, Jazelskiai, Bederis, Plikunas, Matthews, Brožinskis, S. Karbansky, J. Karb.

Lietuviški fermeriai gražiai savo tarpe sugyvena ir augina viską, nes viskas gerai auga. Nekurie fermeriai eina į Oregon City popierau-nę padirbėti.

Oregon City randasi keturios lietuviškos organizacijos. Dvi SLA kuopos, Literatūros Draugijos 223 kuopa ir LDS 106 kuopa, kuri sustvėrė 1931 metais. Iš tų kuopų geriausia laikosi LDS 106 kuopa. Prie šios kuopos sustvėrimo darbavosi W. Murphy, velionis J. Karbanskis ir M. Janukaitis, gyvenąs Portlande.

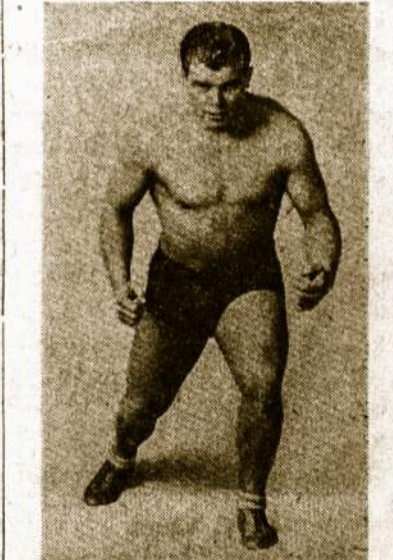
Ką Skaito?

Kaip Oregon City taip ir Portlande seniau lietuvių daugiausia skaitydavo "Naujienas" ir "Keleivį". Šiuomi laiku pirmą vietą jau užima "Vilnis", o antrą vietą "Laisvė". "Naujienas" su "Keleiviu" jau labai mažai kas skaito.

Man rodosi, kad dabar tarpe lietuvių būtų galima rasti žinančių lietuvišką kalbą ir turinčių tinkamą del radio balsą. Tą permainingą padarius visi laimėtų: programų leidėjai, jų klįjantai ir lietuviška visuomenė.

Man rodosi, kad tuli lietuviškų vaalndų leidėjai peržengia visas mandagumo ryšbas, kada jie rengia lietuviškų švenčių "paminėjimus", "lietuvių dienas" ir tam panašiai. Jiems ir jų bizniui būtų daug sveikiau paliekant tą darbą organizacijoms, kurios toje srityje darbuojasi per daug metų.

J. P. Stančikas.

B. Smalinskas

Portland didmiesty gyvena 40 lietuvių šeimynų. Visų vardų čia neminėsiu. Čia yra ir biznierių, kaip Račkauskis (turi kelias gesolino stotis), Jankauskai taip pat turi gesolino stotį. Kiti turi savo viešbučius, kurie iš to pragyvenimą daro. Yra ir du lietuviai barberiai. Turime ir lietuvių ristiką B. Smalinską, kuris jau gana plačiai išgarsėjęs po visą Ameriką.

Mes turime ir pavyzdingų jaunuolių—A. Savicky, E. Pūpelis, S. Ulsky, Nina Unaitis.

Seniau Portlande gyvavo žvaigždės Kliubas ir SLA kuopa. 1922 metuose sustvėrė Literatūros Draugijos 4 kuopa iš 23 narių. Dabartiniu laiku tebegyvuoja tik LLD 4 kuopa iš 11 narių [Tą skaičių galima padidinti, jeigu Portlande yra 40 liet. šeimynų.—"V." RED.].

Bendrai imant, čia mažėja skaičius lietuvių, o iš Lietuvos mažai teatvažiuoja.

Šis-Tas Daugiau.

Oregon valstija yra sunkiausia valstija darbininkus organizuoti—viena todėl, kad Oregonas yra republikonų šteitas, o antra—čia įvesta įstatymas, kad darbininkams nevalia nei streikuoti, nei pikietuoti. Kad tą žalingą įstatymą panaikinti labai smarkiai darbuojasi CIO unijos.

Portlande CIO gana sparčiai veikia, nors čia yra ir AFL. Per pastaruosius metus CIO suorganizavo naujus darbininkų būrius, apie ką senoji unija, AFL, nei negalvojo. 1939 metais CIO unijos paaugo 4,000 naujų narių.

CIO unijoms reikia atiduoti kreditas, kad gerai darbuojasi.

Portlandietis.

"VILNIS"
(The Surve)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday
together with the regular edition is included an English
section, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States, Canada and South
America one year \$5.50; six months \$2.75. Chicago
and foreign countries \$7.50; six months \$3.75. Sub-
scription rates for the Friday edition, including the
English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00;
1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50; half yr. \$0.75.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455
Entered as second-class matter September 28, 1926, at
the Post Office at Chicago, Illinois, under the
Act of March 3, 1879

**"Vilnis" ir Jos
Užduotys**

Pralaužusi tiek tvenkinių, kuriuos priešai ir sąlygos jai sukūrė, "Vilnis" prasi-
mūšė pirmyn sraune tekme į širdį ir pro-
tą daugelio tukstančių lietuvių. "Vilnis"
jiems kaip oras, kuriuo jie kvėpuoja kas-
dien. "Vilnis" jiems kaip kompasas lai-
kyties gyvenimo audrose to išmėginto ke-
lio, kurian "Vilni" pastatė jos įkūrėjai.
Daugelis jų jau pražilo sunkaus gyvenimo
kelionė, bet metų sukuriuose jų idealiz-
mas nežuvo.

Visi, kurie dalyvavo toj didžioj talkoj,
plečiant kibirkštį-žarijas į tą švyturį, ko-
kiuo dabar yra "Vilnis", širdingai gali pa-
sidžiaugti mūsų visų kolektyvio darbo pa-
sėkmėmis. Ji buvo kibirkštis, dabar jina-
liepsnojanti "Vilnis", labiau negu kada
nors susirišus su mūsų išėivijos liaudim,
labiau negu kada nors beužmezganti ry-
šius su mūsų čia augusiu jaunimu.

Minėdami "Vilnies" dvidešimties metų
Jubiliejų, mes atsigrežiam praeitin vien
tuo tikslu, kad dar labiau praplėsti ir su-
stiprint mūsų dirbamą darbą.

Priešai tikėjosi užgesint "Vilni", kuo-
met ji dar buvo kaip ta kibirkštis. Pasi-
tyčiojimai, skundai, bylų kėlimas prieš
"Vilni", bandymai sukurstyt prieš "Vilni"
politiniai atsilikusius elementus—visa tai
perniek nuėjo. "Vilnis" atsilaike, nes ją
rėmė ne šimtai, o tukstančiai pasišven-
tusijų žmonių. Bet nemanykite, kad prieš-
ai nurimo. Jie dar neatelyžo, jie tikisi pa-
gelbos iš naujų Palmerių.

Čidama klesų kovos keliu, "Vilnis" yra
liaudies dienraštis tikriausia to žodžio
prasmė, nes "Vilnis" yra kunas nuo kuno,
kraujas nuo kraujo viso mūsų darbinin-
kiško, tikrai progresyvio liaudiško judė-
jimo. "Vilni" jokiū būdu negalima atskirt
nuo visų didelių ir mažų sąjudžių, ko-
kiose tik dalyvavo mūsų žmonės. Klesų
kovos, bedarbių judėjimas, CIO veikimas,
ispanų respublikos rėmimas, kova už de-
mokratiją Lietuvoj, kova už anti-fašis-
tinių kalinių išlaisvinimą, kova prieš ci-
vilių teisių siaurinimą ar paneigimą šioj
šaly—visa tai, diena iš dienos, skardžiu
atgarsiu aidėjo "Vilnyje".

Mes teisingai ir teigiamai vertinom ir
vertinam Sovietų Sąjungos atsiekimus ir
šandien net dalis mūsų oponentų pripa-
žysta, kad "Vilnis" visuomet teisybę rašė.
Vilniaus gražinimas Lietuvai daugeliui
atidarė akis. Mes užėmėm griežtą pozici-
ją prieš Helsinkio ponus ir kitus karo
konspiratorius. Šandien net daugelis mu-
šų oponentų pripažysta, kad "Vilnis" tei-
sybę rašė.

"Vilnis" neatskiriama nuo tų plačių są-
judžių, kuriuos atstovauja Lietuvių Lite-
ratūros Draugija, Lietuvių Darbininkų
Sąsivienijimas ir šimtai lokalių frater-
nalių organizacijų, nuo meniškų draugijų
ir grupių, nuo įvairių klubų, nuo progres-
yvio moterų judėjimo, nuo sporto orga-
nizacijų, kurias sukūrė progresyvis jau-
nimas. Stiprinti tuos ryšius ir daugiau jų
užmegsti yra pamatinė "Vilnies" užduo-
tis ir ateityje. "Vilniai" tuo lengviau buti
artymiausiame kontakte su tomis orga-
nizacijomis, nes ji pati valdosi ne kaip
autokratiška korporacija, bet kaip tikrai
demokratinė įstaiga, kur visi turi lygų
balsą.

"Vilnis", kaip ir "Laisvė", išsiauklėjo ir
užaugo toje protavimo sistemoje, tose tra-
dicijose, kur ne schematiškai, bet isto-
riškai susiderina vardai tokių asmenybių,
kaip Marksas ir Engelsas, Jeffersonas ir
Lincolnas, Leninas ir Liebknechtas, Sta-
linas ir Debsas, Ruthenbergas ir Brow-
deris. Skirtumas laikotarpiuos, skirtu-
mas tarp įvairių istorinių etapų gal dar
labiau pabrėžia tą pamatinę mintį, kad
praeities tradicijos turi labai daug bendro
su šių dienų kovomis. Supratimas isto-
rinės butenybės, kaip sako Marksas, ap-

sparnuoja mus protavimo laisvę. Todėl
"Vilnis" nebuvo ir nebus kapitalizmo apo-
logetu, to kapitalizmo, kuris gimdo karus,
kuris serga chroniškėmis bedarhėmis, ir
kuriam nebėra perspektyvų laimėti.

"Vilnis" visuomet vedė griežtą kovą
prieš fašistus ir nazius ir šiaip jau vi-
sokius reakcinius suokalbinkus, jų tarpe
ir lietuviškus tautininkus, kurie likvidavo
Lietuvoj net buržuazinę demokratiją.
Mūsų idejų laimėjimą mes rišam su di-
džiumos aiškiu pritarimu toms idejoms.
Skleisti apšvietą, kelti kultūrą, suprasti
gražiai ir kovingas Amerikos praeities
tradicijas—tos užduoties vykinimą mes
dar labiau sustiprinsime. Remti darbi-
ninkų klasės kovas, remti sąjudį už darbo
žmonių vienybę, remti bendrą frontą dar-
bininkų, valstiečių ir vidurinės klesos—
mes dar labiau remsime.

Si orientacija visiškai derinasi ir su-
tampa su padėtim lietuvių visuomenėje,
kur turėjų kaip ir nėra, kur tik darbo
žmonės ir nestambūs biznieriiai, kur far-
meriai ir pralobimu nepagadinta inteli-
gentija. Bet "Vilnis" niekuomet nedavė
giliuot tiems kapitalistinės politikos gi-
zeliams ir demagogams, kurie nori įpiršti
lietuviams Wallstrycio ideologiją. "Vil-
nis" niekuomet nenusileido tiems oportu-
nistams, kurie dantų šepetukais sakosi
apvalysią kapitalizmo negeroves. Jų "so-
cializmas" šake ant vandens parašytas.
Jokiū būdu neignorudami darbo žmonių
katalikų, mes visuomet turėsime drąsos
pasakyti pilną teisybę tiems reakciniams
politikieriams, kurie tebekalba katalikų
vardu. Stambusis-biznis, pridengtas kle-
rikalizmo skraiste, nėra geresnis nei šiaip
jau nuoga plutokratija.

Šioje jubiliejinėje nuotaikoje "Vilnis"
jokiū būdu neišsizada savikritikos. "Vil-
nis" niekad nebuvo pasiputėlė ar pagy-
runė. Visa mūsų vilnietiška šeima labai
tankiai pati save kritikuoja, taisy savo
darbo trukumus, bendrai svarsto kas da-
rytina, jeigu situacija persimaino. Todėl
mes esame pusėtinai disciplinuoti, bet dis-
ciplinos, iniciatyvos, veiklumo mums re-
kia daug daugiau, ypač šiuo laiku, kada
reakcija kelia galvą ir, puldama Komu-
nistų Partija, grasina CIO unijoms, šiaip
jau radikalam ir ateiviams ir bendram
darbininkų judėjimui. Daugiau veiklumo
ir drąsos!

Mes lenkiam savo galvą, prisimindami
tuos draugus ir drauges, kurių jau nėra
mūsų tarpe. Šia proga mes prisimenam
ir draugą Mickevičių-Kapsuką, kuris
"Vilni" daug mokino, daug patarimų jai
davė.

Mes gerai suprantam kokio amžiaus
yra vilniečių didžiūma, o iš to supratimo
kyla pati didžiausia mūsų užduotis—kuo
labiausia susirišt su mūsų jaunimu ir kuo
smarkiausiai tempu auklėt vadovybę iš pa-
čių jaunuolių tarpo!

Tai užduotis, kuri įrašyta pirmam die-
notvarkio punkte. Pas mus dar labai daug
energijos, kurios išraiška yra ši Jubilie-
jinė "Vilnies" laida. Bet mums reikia
jaunos labai atsakomingos talkos.

Draugai "Vilnies" skaitytojai, draugai
rėmėjai ir šiaip jau visi geros valios žmo-
nės! Šioje Jubiliejaus šventėje "Vilnies"
štabas siunčia Jums visiems didžiausią
glėbį proletariškų sveikinimų ir taria šir-
dingą aciu už tą paramą, už tuos sveiki-
nimus, kurių Jūs nesigailėjot savo laik-
raščiui.

Viso pasaulio darbininkai eikite išvien!
Jūs nieko nepralaimėsit, tik retėžius, o lai-
mėti jūs galite visą pasaulį!

Nepasiduot Momento Upui

Mes gyvenam buržuazinėj aplinkumoj
ir ta aplinkuma, o ypač kapitalistinė spau-
da smarkiai veikia į daugelį žmonių. Kad
pradedta ta spauda barabanyti, tai daug-
elio nervai neatlaiko.

Tik atsiminkit pereitą rudenį, kada iš
visų varpinyčių pradėjo šaukti, kad bol-
ševikai "pasibučiavo su Hitleriu." O vė-
liau, kada prasidėjo karas Finlandijoje,
kiek vėl buvo baisaus riksmo. Nekurie
net mums artimi žmonės kruptelėjo. At-
siliėpė dirginami nervai.

Praėjo tas viskas. Šaltai pagalvoję apie
tą netolimą praeitį, ką mes matom? Mes
matom, kaip bauriai melavo buržuazinė
spauda. Mes matom, kaip ji kvailino
žmones.

Reikia laikyt savo nervus tvarkoj. Ne-
reikia tikėt tam, ką sako mūsų neprieti-
liai. Reikia protaut šaltai ir giliai.

PER 20 METŲ SU "VILNIM"

Štai jau dvidešimts metų
kaip įsikūrė mūsų brangus
dienraštis "Vilnis". Dvide-
šimts metų, todos, kaip va-
kar, kada būrys idejinių
draugų įkūrė "Vilni." Jau
dvidešimts metų kaip skai-
tau "Vilni" ir imu iš jos dva-
sinį ir supratimą. Dvidešimts metų
prabėgo, o žmogus, rodosi, nei
juste nepajutai besigrumdamas su
kasdieninėm gyvenimo pro-
blemom. Bet sustojus valan-
dėlei ir peržvelgus tą dvide-
šimtmetį nusistebėsi kokios
milžiniškos permainos įvyko
tame laikotarpyj.

Kada paimi knygą ir skai-
tai praeities godynių istori-
ją, tai randi, jog šimtmečiai
praeidavo iki žmonija įsigy-
davo kokią naudingesnę re-
formą. Kiek ten budavo ko-
vų, kiek žmonėm reikėjo pa-
dėti aukų. Atrodo, kad tų
amžių žmonės labai lėtai
protavo.

Bet štai mes gyvename
dvidešimtam amžiuje, taip
vadinamoj civilizacijos ga-
dynėj, o ir tai prabėga de-
šimtmečiai iki žmonių su-
pratime prigija pažangesnė

ST. BUTKUS, "Vilnies" lino-
typistas ir abelnei technikas.
Jau kelinti metai eina Bendro-
vės Direktorių sekretoriaus
pareigas. Seniau rašęs nema-
žai poezijos. Nors amžium
dar jaunas, bet, išskiriant vie-
ną, seniausias darbininkas
"Vilnies" spaustuviėje; dažnai
pagelbsti ir redakcijoje.

ideologija. Trumpai pasa-
kiaus, per paskutinius dvide-
šimts metų, nuo pasaulinio
karo labai daug kas svar-
baus įvyko.

Visų pirma, Rusijos revo-
liucija, nuvertimas caro Ni-
kalojaus antrojo. Aš tada
būvau dar jaunas vaiknu-
kas. Mano tėvelis sakydavo:
"Nėra spēkos, kuri nuverstų
carą nuo sosto. Tai tuščios
svajonės kas taip mano."
Daugelis sakydavo: "Dievas
danguje, o caras ant žemės."
Bet istorija iškirto šposą—
caro senai jau nebėra.

Dar neviskas. Pasaulinio
karo eigoje revoliucijos ban-
gos sukrėtė beveik visą ka-
pitalistinį pasaulį. Revoliuci-
jos bangos, kylančios iš tų
karo aukų, kurias imperia-
listai buvo įstumę į pasaulinę
skerdynę. Pasaulį valdančio-
ji kapitalistų klesė nei sap-
nuot nesapnavo, kad muzi-
kas-vergas bus valstybės
valdonu ir pats naudosis vis-
kuom kas jam teisėtai pri-
klauso.

S. TILVIKAS

O betgi paskutinio dvide-
šimtmečio istorija įrodė, jog
paprasti darbininkai, valstie-
čiai ir inteligentai lengvai
gali apsieiti netik be carų,
bet ir be ponų. Šeštoje dalyje
pasaulio sauszemio, Sovietų
Sąjungoje puikiai gyvuoja
darbo žmonių valdžia. Pa-
naikinta išnaudojimas žmo-
gaus žmogum, vykinamas
socializmas, kuris įtikino ne-
tik Rusijos liaudį, bet milio-
nus kapitalistinių valstybių
žmonių, jog taip geriau. Kas
gali sakyti, kad pastarųjų
dvidešimts metų bėgyje pa-
daryta pažanga nepralenkia

JĮ LEMIA IŠVYSTI

Kai kirmino diegas
į pūvenas verčia
gyvybės pasaulį,
Tamsinančios skaros
kai bando uždengti
mums gaiviąją šviesą.—

Kovingojo jausmo
vilnis vis tvirtėja
ir viltim alsuoja:
Rytojaus pasauliui
jį lemia išvysti
ir laimę ir tiesą!

St. Jasilionis.

DR. J. J. K.

Tai, mielas Drauge Leonuk,
Tu tik bent piktas man nebuk.
Kad "Vilniai" taip mažai aukojų—
Kad ji stipriai stovėt' ant kojų.
Tavo Dr. J. J. K.
(Sveikinimas su \$25)

visus kitus laikotarpius pra-
eityje. Juk seniau to atsie-
kimui butų emę šimtmečius.

Taip jau negalima užginti
to fakto, jog senojo pasaulio
valdonai iš kailio neriasi no-
rėdami pastoti kelią žmoni-
jos pirmynžangai, progres-
sui. Bet vargiai tas jiems pa-
siseks. Progreso ratas pa-
sukti atgal yra labai sunku.

Tai toki, trumpai sume-
tus, dėjosi įvykiai tarptauti-
nėj plotmėj paskutiniųjų 20
metų bėgyje. O kas tokio
svarbaus įvyko mūsų lietu-
viškame judėjime? Kodel aš
pateliau sustojau gvildenti
tarptautinius įvykius? Del-
to, kad lietuviškas judėjimas
nėra kokis atskiras dalykas,
bet tampriais ryšiais susiri-
šęs su viso pasaulio kovom.
Taip buvo pirmiau, taip dė-
josi praeitais 20 metų, taip
bus ir ateityje.

Ryšyje su kova už pažan-
gą juk ir "Vilnis" gimė. "Vil-
nis" įsisteigė ne delto, kad
kas butų norėjęs sau priva-
tišką biznį pasidaryti, ar
šiaip jau kieno nors ypatis-
kais išrokavimais. Ne, "Vil-
ni" pagimdė tos sąlygos, ku-
rios reikalavo teisingai išai-
škinti lietuvių masėms tas
problemas, kokios susidarė
20 metų atgal. Kad neatsi-
likti nuo gyvenimo, tai netik
kolegiją lankiusiam, bet ir
paprastam juodadarbiui
darbininkui reikalinga ži-
noti ir sekti pasaulinius įvy-
kius. O kaip juos seksi be
tam tikros spaudos, be dar-
bininkiškos spaudos? Delto
"Vilnis" ir buvo nepavado-
jamu kelrodžiui į šviesesnę
ateitį, į pažangą.

Tiesa, dar prieš įsisteig-
siant "Vilniai" mes turėjome
nevienu lietuvišką laikraštį,
o Chicagoje, be kitų, ir socia-
listišką dienraštį "Naujie-
nas". Mes patys buvome su-
kūrę "Naujienas" ir išauklė-
ję į tvirtą laikraštį. Bet kada
pasaulio įvykiai pradėjo taip
greitai vystytis, kada Rusi-
jos darbo liaudis laimėjo ir
įsisteigė pirmutinė pasaulij
darbininkų valdoma valsty-
bė—Socialistinių Sovietinių
Respublikų Sąjunga—Gri-
gaitis atsuko visas kanuoles
iš "Naujienų" prieš darbi-
ninkų judėjimą. Netik šmei-
žė ir purvais drabstė viską
kas neputė į menševikišką
dudą, bet pasidaręs stam-
biausiu šerininuku bendrovėj
vėliau ir savo artimiems pa-
rodė "socialistišką" dulę.

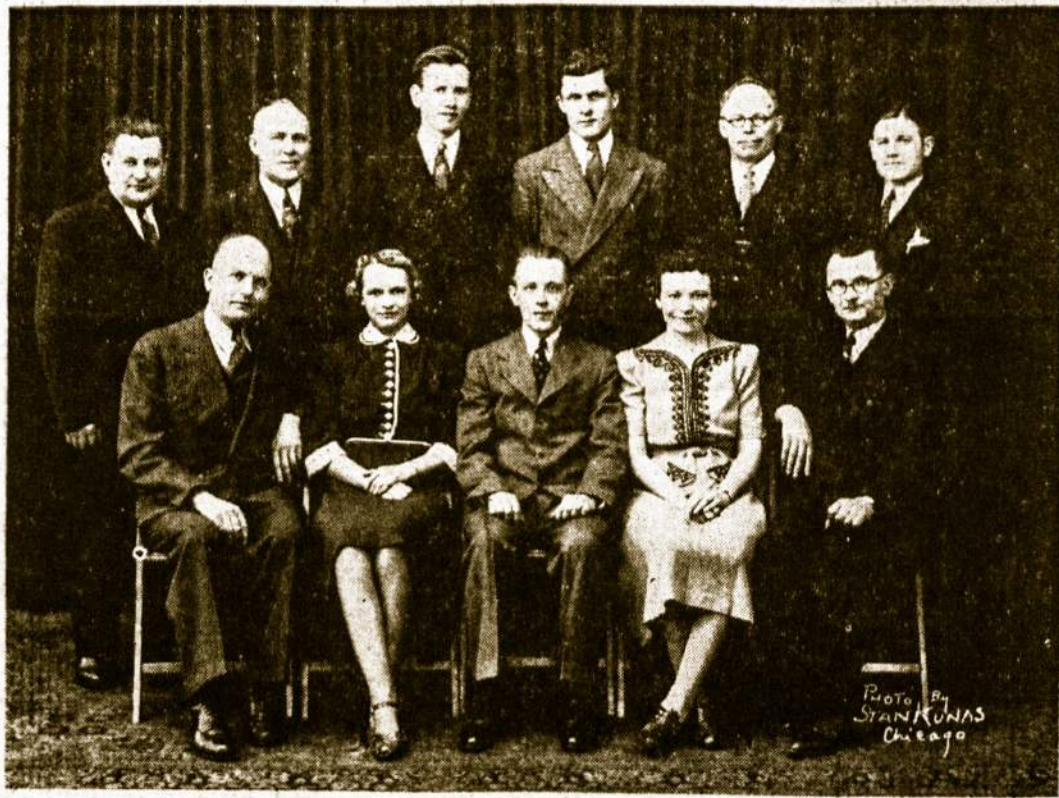
Tokiose sąlygose mums,
susipratusiems darbinin-
kams, neliko kitos išeities
kaip steigti kita dienraštį.
Taip atsirado "Vilnis". Per
20 metų mes "Vilni" auklė-
jome, dirbome ir mūsų dar-
bas davė pageidaujamas vai-
sius.

"Vilnies" štabas visuomet
tampriausiai susirišęs su
plačiausiom lietuvių masėm.
"Vilnies" skiltys visuomet
atviros kiekvienam išreikšti
savo mintis. Delto mes šian-
dien džiaugiamės minėdami
"Vilnies" dvidešimtas su-
kaktuves, kad turime toki
stiprų darbo žmonių žadin-
toją ir švietėją.

Lai gyvuoja "Vilnis" dar
daug, daug dvidešimtmečių!
Lai neša šviesą į darbo
žmonių mases iki galutinam
pasilhuosavimui iš alginės
vergijos!

S. Tilvikas.

"Vilnius" Administracijos ir Spaustuvės Personalas

Iš kairės į dešinę sėdi: J. Mažeika, garsinimų-skelbimų manadžeris; Ona Savukaitė, rašlinė knygvėdė; St. Butkus, spaustuvės technikas ir Darb. Spaudos B-vės sekretorius; Mildred Savukaitė, raštinės sekretorė; M. Zald, manadžeris. Stovi iš kairės į dešinę: F. Kirka, garsinimų ir abelnei darbų kompozitorius; F. Stasukelis, "Vilnius" ekspeditorius-išvežiotojas-išsiuntinėtojas; Chester Kent (Kvietinskas), "Vilnius" kompozitorius ir Linotipo operuotojas; M. Šolomskas, Angliško Skyriaus redaktorius; V. V. Vasys, seniau buvęs presmonas, dabar apsigyvenęs farmoje (jis sugrįžo spaustuvėn pagelbėti prirengti "V." Jubil. Numerį); ir V. Judzentavičius, presmonas ir abelnei spaustuvės presu operuotojas. Paveiksle dar nėra šių spaustuvės techniku: J. Valatka, J. Judickas, J. Žilinskas ir J. Baltušis.

Geriausias "Vilnius" pamerimas, tai platinimas jos, gavimas jai naujų skaitytojų ir atsinaujinimas laiku savo prenumeratos. Jei jums patiks šis jubiliejinis "Vilnius" numeris, atsilyginkit gavimu naujo skaitytojo.

Pasveikinimas "Vilniai" Nuo B.

Pirmiausia atsiprašau "Vilnius" skaitytojų, kad kelis žodžius tariu apie mano buvusį mylimiausią laikraštį "Naujienas". Per 25 metus tą laikraštį mylėjau, nors paskutiniiais metais į jo vedamą politiką skeptiškai žiūrėjau.

Nuo tada, kai susiorganizavo "Naujienos", buvo apšvietos liktorius; buvo tvirtovė visų darbininkų ir užtara skriaudžiamųjų. Bet per paskutinius metus, galima sakyti, po pasaulinio karo virto vanduo išnaudotojų malunui: išstoja prieš kiekvieną darbininkų judėjimo žygį.

Dažnai tas laikraštis išstoja palaikant streiklaučius. Kada 1937 metais So. Chicagoj policija nušovė 10 darbininkų laike plieno streiko, tai "Naujienos" rašė, kad durniai darbininkai tai ir gavę pylos.

Jeigu imti pasaulinę politiką, tai visokiais budais rašė neteisybes apie SSSR, jog tą darbininkų šalį įtraukti į karą; kad tik ten būtų nuversta darbininkiška valdžia.

Kai prasidėjo Finlandijos-Sovietų Sąjungos karas, tai visokias neteisybes rašė apie Sovietų armiją. Net tulo karveivio žmona surado ir jos laišku "turinį" talpino, kad tik paneigti Raudonąją Armiją.

"Naujienos" labai gailiai apraudojo rusų minykų klostorių Ladoga ežero saloj. Valamo. Girdi, iš ten turėjo minykai išbėgti.

Dabar atsiskyriau su "Naujienom" ir sveikinu "Vilni".

Naujienietis B.

VULKANAS NURIMSTA.

Honolulu. — Vulkanas Mauna Loa buvo pradėjęs veikti, bet vėl nurimsta.

DR. J. J. KASKIAUCIUS, Newark, N. J., uolus "Vilnius" rėmėjas nuo pat įsisteigimo, taipgi bendradarbis—rašinėja sveikatos klausimais ir kartais duoda beletristikos. Jis yra žymus gydytojas, taipjau ir literatas, publicistas.

Kanadiečiai Sveikina "Vilni"

Chicago ir visų vidurvakarinių valstijų vilniečiai visuomet rėmė "Liaudies Balsą", vienatinį Kanados lietuvių laikraštį. Todėl "Liaudies Balso" štabui ir bendrai torontiečiams yra labai smagu sveikinti "Vilni", susilaukusią 20 metų amžiaus.

Su šiuo sveikinimu siunčiame \$8.10. Draugiškai V. Strazevičius, J. Yla, K. Kilikevičius, P. Pajuodis, Ch. Degutis, J. Berškys, G. Račys, Kiveris, Svečias, Bačiulis, M. Guoba, Taučius, Sabaliauskas, Vitkus, A. Byras.

Toronto, 4 d. balandžio, 1940.

Winnipeg, Manitoba. — Musų Lietuvių Literatūros Draugijos 240 kuopa ir atskiri draugai prijungiam savo balsą prie tų gausingų sveikinimų, kurių "Vilnis" susilaukė didžiausiu glėbiu iš visos Amerikos. Mums Kanadoje dabar sunku gyventi, bet mes tęsiame savo darbą kad ir sunkiausiose sąlygose.

Saliutuojam "Vilni" Jubiliejatę! Siunčiame jos reikalams \$5.38.

Draugiškai, J. Radzevičius.

CLIFFSIDE, N. J.

Nors mes labai toli nuo Chicago, bet budami tos pačios idėjos žmonės, džiaugiamės sykiu su "Vilnim" ir velijam jai susilaukti dar 20 metų.

Geo Stasiukaitis \$5.00
K. Mažeikienė 1.00
K. Derenčius 1.00
J. Bakunas 1.00

Draugiškai,
Geo Stasiukaitis.

SAGINAW, MICHIGAN.

"Vilni" sveikina Progresyvi Lietuvių ir Lietuvačių Pašelpinė Draugija, LDS 68 kuopa ir LLD 131 kuopa. Visos šios draugijos aukauja po \$2.00, tai susidaro \$6.00.

"Vilnis" mums yra labai mylimas laikraštis. Tegul "Vilnis" gyvuoja dar penkis kartus po dvidešimt metų.

Draugiškai,
St. M. Liesis.

WILKES-BARRE, PA.

Gerb. Vilniečiai! Čia įdedu vieną dolerį pasveikinimui "Vilnius" jos 20 metų sukaktuvėse. Malonėkite prisųsti vieną kopiją Jubiliejinės "Vilnius" laidos. Draugiškai,
J. Surdokas.

DAVENPORT, IOWA.

Buvęs chicagietis, dabar gyvenęs Davenport, Iowa, S. Laurint sveikina "Vilni" su penkine, velydamas jai geriausios kloties ir bujojimo.

ALBERTINA JAKIENĖ, menininkė, pasižymėjusi Chicago lietuvių scenoj, taipgi "Vilnius" rėmėja nuo pat jos įsikurimo. Ji veikus ir "Vilnius" įkurimo darbe.

"Vilnis" 20 Metų

Kodel taip daug žmonės kalba apie "Vilni"? Ar todėl jie kalba apie dienraštį, kad 20 metų kai jis eina? Ar jie kalba dėl to tiek daug apie "Vilni", kad ji yra geresnė, negu pirmiau? Taip, yra apie ką kalbėti, nes "Vilnis" per 20 metų gyvavimo išlaikė darbininkišką ir teisingą liniją.

Tiesa, "Vilnis" turėjo keletą nemalonumų ir, žinoma, nuostolių, bet kada ejo teisingu darbininkų kovos keliu, tai tie visi nemalonumai ir padaryti nuostoliai buvo atpildyti. "Vilnis" ejo ir eis pirmyn.

Aš noriu tarti keletą žodžių. Man išrodo turėtų but įvesta "Vilnyje" daugiau vietinių žinių. Antra, tai reikėtų du kartu į savaitę leisti mokslo skyrius ir du kartu anglišką skyrius. Reikėtų trumpinti ilgos korespondencijos ir aprašinėjimus apie parengimus.

20 metų jubiliejaus proga S. P. ir V. Juškų šeima sveikina "Vilni" su \$10.00. Linkime dienraščiui per ilgus metus tarnauti darbo žmonių reikalams.

Man nunant per keletą metų prie "Vilnius" kaipo direktoriui teko matyti kaip sunkiai darbininkai dirba ir už mažas algas. Buvo laikų, kada jie visai negavo algų. Taigi mums tą viską žinant, negalima neprisdėti nors su maža auka džiaugiantis 20 metų jubiliejum.
S. P. ir V. Juškai.

SCRANTON, PA.

Šie scrantoniečiai siunčia "Vilniai" broliškus linkėjimus:
?—\$3.00; A. Venslavyčius \$2.00; A. Petruškevičius \$1.00; J. Klevinskas, Yawars, J. Vebra, P. ir A. Rušekai po 50c.
L. Valungevich, P. Šlekaitis, J. Bennet, ?, po 25c.
F. Ražanskas ir J. Grušėlionis po 10c. Viso \$8.45.

Sveikina "Vilni"

- A. Jakaitis, Brighton Park, Chicago, Ill. \$5.00
P. Pupis, Pasadena, Cal. 1.00
Liuza ir Ignas Baltušai, Chicago, Ill. 5.00
J. K. Stalioraitis, Chicago, Ill. 1.00
Vincas ir Martha Plečkaičiai, Chicago, Ill. 2.00
Anelė Gutaus, Chicago, Ill. 1.00
S. ir M. Klastow, Chicago, Ill. 2.00
J. Tenikaitis, Chicago .. 3.00
V. Jankauskas, Chicago, 5.00
John Baker, Napa, Cal. ... 1.00
J. Šiuška, Chicago, 3.00
V. Juška, Chicago 1.00
S. Tilvikis, Chicago 5.00
J. Žilinskas, Chicago, .. 2.00
J. Mačenskas, Chicago, 5.00
Juozas ir Katrė Urbai, Chicago, Ill. 3.00
P. R. Baltrušaitis, St. Louis, Ill. 1.00
Mr. Smith, Chicago, 50c.
A. Klijunas, Chicago ... 5.00
A. Zebrauskas, Lemont, Illinois 1.00
LDS 55 kp., Cleveland, (susirinkime) 1.51
M. Samuolis, Chicago .. 2.00
Kaupai, Chicago 5.00
Jonas ir V. Pažarskai, Roseland 2.00
V. Deveikienė, Chicago 2.00

LINDEN, N. J.

Tegyvuoja "Vilnis", lietuvių liaudies dienraštis vidurvakarinėse valstijose! Siunčiame \$8.00.

Šie draugai sveikina: H. Kudirkienė, Ed. Baziliauskas, Ig. Bečis po dolerį. A. Vertelienė, V. Tiliunas, St. Jurevičius, St. Jurevičienė po pusę dolerio.

Po 25 centus: Ant. Jurevičius, Agn. Jurevičienė, K. Kiznis, A. Stripeika, V. Damašaitis, Geo Kudirka, L. Slančiauskas, A. Gudaitis, Fel. Klason, B. Makutienė, L. Kavaliauskaitė, Ag. Simonaitis.

Draugiškai,
I. Bečis.

MONTELLO, MASS.

Sveikiname "Vilni", sulaukus 20-metinių sukaktuvių.

Po dolerį aukauja: G. Shimaitis, J. Sireikis, W. Zinkevičia.

LDS 67 kuopa \$2.00. Sukolektuota Birutės draugijos susirinkime \$3.35. K. Beniulis ir P. Pukelis po 50c.

W. Jurkevičia, A. Čerkasas, J. Grigas, K. Rowskis, T. Meškis po 25c. Tony Vasaris ir A. K. Raila po \$1.00. Viso siunčiame \$12.60.

Draugiškai,
G. Shimaitis.

Phyllis Zimblis (Filija Zimblitė), Fairplay, Colo., gavus metų mokslą (scholarship) Denverio Universitete už gerą mokinių. Jos tėvai yra uolūs LDS darbuotojai.

PHILADELPHIA, PA.

Jurgis Pakausis, kurį dar jauną mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo. Jis buvo vienas uolių "Vilnius" rėmėjų ir nuolatinis dienraščio bendradarbis. Jis daugiausia darbavosi meno srityje.

Mes, Philadelphiajos darbininkiškų organizacijų Veikiantis Komitetas sveikinam "Vilni" jos 20-metinių sukaktuvių proga. Mes linkim, kad dienraštis "Vilnis" ir ant toliau sėkmingai gyvuotų ir skelbtų darbininkų masėms klesinį susipratimą, nurodydama teisingą kelią į išsilaisvinimą.

Su šiuo pasveikinimu siunčiame \$5.00.

Varde Veik. Komiteto
J. Bender.

BROOKLYN, N. Y.

Draugai vilniečiai! Priimkit ir mūsų širdingus sveikinimus. Mes tikimės iš jų gauti puikų jubiliejinį numerį. Mums patinka "Vilnis" ir mes sekame chicagiečių gyvenimą.

Draugiškai,
P. ir J. Mikalauskai.

COMSTOCK PARK, MICH.

Nors su maža auka, dolerine, svajinu "Vilni". Visą žiemą buvau bedarbis, tik balandžio mėn. gavau darbą už daržininką. Esu linksmas, kad galėsiu buti aukautojų eilė.

Draugiškai,
—P. Kimbor.

"Vilnius" Jubiliejaus Komisijos Vieša Padėka

Dienraščio "Vilnius" 20 Jubiliejaus proga mum linksma viešai išreikšti padėką visiem draugams ir draugėms už didelę kooperaciją, kurią suteikė prirengiant tokį didelį "Vilnius" numerį. Širdingai ačiū visiems, kurie rinko pasveikinimus, kurie sveikino ir bile kuom prisidėjo. Ir mes šiandien, kad ir trumpai, perduodame širdingą ir proletarinį ačiū varde mūsų mylimo dienraščio "Vilnius".

Jubiliejaus Komisija:
F. Abekas, St. Butkus, M. Zald.

Detroito Lietuvaitės

Detroito Lietuvių Moterų Pažangos Klubas sveikina "Vilni" dvidešimtmėtinėse sukaktuvėse ir siunčia linkėjimus ilgiausių metų.

Kartu su linkėjimais pri-siunčiame dienraščio paramai \$5.

U. Jurkevičienė, izdin.
SAN FRANCISCO.

Dar biskis aukų-pasveikinimų iš San Francisco. Aukkas surinko V. Sutkienė ir O. Bernotienė — LDS kuopos parengime.

Aukavo po dolerį: C. K. Kiesel, K. Mugianienė, J. Pempė, J. Koblinas, K. Karosienė, K. Šilkaitienė, O. Bernotienė.

Po 50 centų: V. Gegutienė, M. Radienė, A. Senutienė, P. Draugelis.

Po 25 centus: R. Mičiulienė ir J. Rose. Viso \$10.

Draugiškai,
Sutkienė ir Bernotienė.

CHICAGO, ILL.

Sveikinu dienraštį "Vilni" jos sukaktuvių šventėje. Prisi-siedu su \$3.00.

—S. Kardikes.

Dvidešimties metų sukaktuvėse mylimo dienraščio "Vilnius", mum linksma sveikinti jį, visus jo skaitytojus ir rėmėjus. Kartu su visais vilniečiais linkime jam ilgiausių metų gyvenimo, pasekmingumo ir ištvermės jo pasibrėžtuose idealuose.

- DARBININKŲ SPAUDOS BENDROVĖS DIREKTORIAI,
K. Zikasas, pirmininkas
St. Butkus, sekretorius
B. Salaveičikas
J. Katilius
A. Deikienė
A. Jokubauskienė
J. Rasinskas
M. Batutis
J. Gegužis.

DETROITAS 35 METAI ATGAL IR DABAR

Kaip Atrodė Detroitas Kada Atvykau iš Lietuvos.

Gegužės pradžioje, 1905 metais pribuvau į Detroitą. Tada buvo tik trečia dalis dabartinio Detroito. Gatvėkariai jau buvo operuojami elektros jėga, bet dar matėsi į šalygates nustumtų senųjų gatvėkarių, kurie buvo traukiami arklių.

Gatvės buvo grystos medinėmis kaladėmis; šalygatai taipgi mediniai. Kada užeidavo smarkus lietus, tai žemesnėse vietose išplaudavo kaladėles ir gatvė vėl pasilikdavo negrysta.

Vidurmiestis jau buvo apšviestas elektra, o toliau už miesto nebuvo elektros, tai šviestas su kerosino lempa. Išėjimoji vieta buvo lauko pusėj, o maudynių namuose visai nebuvo, tik mieste buvo kelios kur galima buvo prieinamai išsi-prausti.

Parkas buvo vienas, tai Belle Isle, kuris užima 400 akrų žemės plotą. Šita sala stovė vidury Detroito upės.

Detroitas ir pirmiau buvo industrinis miestas. Pirmą vietą industrinio užėmė American Car and Foundry Co., kuri išdirbdavo naujus tavorinius vagonus. Taipgi buvo daug stalų ir kedžių išdirbysčių, pečių dirbtuvių ir daugelis kitų.

Automobiliai Kitas Industri-jas Išstumia.

Besiplėtojant automobilių industrijai, kitos negalėjo konkuruoti su ja, nes automobiliai geriau apmokėjo darbininkams ir kitos išdirbystės turėjo pasitraukti ir užleisti vietą automobilistams, kurie ir išpirko minėtas dirbtuves. Dabar čia automobilių išdirbystė užima pirmą vietą. Seniau Packard užėmė pirmą vietą, o dabar General Motors ir Fordas pirmoj vietoj stovi.

Fordas seniau turėjo mažą šapukę ant Piquette ave. Dar ir man teko joje dirbti. Paskui pastatė naują, gražią dirbtuvę Highland Parke. Dirbtuvė nauja, bet darbininkus žmonės vadindavo Fordo mušais. Su transportacija buvo tikra bėda. Tik vieni Woodward gatvėkariai priveždavo iki dirbtuvės, o toliau nuo Woodward ave. gyvenant neįmanoma buvo darsigauti pasiekti dirbtuvės. Tai Fordas trokias veždavo darbininkus, pakol daugiau gatvėkarių linijų išvedžiojo po miestą ir iki dirbtuvės.

Lietuvių Visai Mažai; Draugystės Tik Dvi.

Lietuvių skaičius, man pribuvus į Detroitą, buvo toks, kad suskaičius visus žemaičius, dzukus, kapsus ir zanavykus, tai galėjo priskaityti apie 60 ypatų. Iš žentųjų didžiama buvo apsidėję su lenkėmis, o pavienių mažai buvo ir tie taipgi buvo istautėje. Eini budavo su lietuviais ir kalbi lietuviškai, o jis tau atsako lenkiškai.

Draugystės buvo tik šv. Jurgio ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Ir jos, žinoma, buvo neskaitlingos. Pabuvęs kokį laiką Detroito ir

aš prisirašiau prie šv. Jurgio Draugystės. Už pusės metų ar daugiau išrenka mane draugijos užrašu raštininku. Taigi turėjau progą permatyti visą draugijos veikimą.

Tarp kitų narių minėtoji draugystė prigulėjo penki lietuviai ar puslietuviai saliuininkai. O mes susirinkimus taipgi laikydavome ant smuklės viršaus. Tai laukdami susirinkimo atidarymo, laiką praleisdavome smuklėj, o minėti saliuininkai mums fundydavo. Nežinia dėlko, ar tai dėlto, kad vienoj draugijoj prigulėjome, ar gal norėjo patraukti kostumerius prie savęs.

I susirinkimą pašaukdavo maršalka, nes visi turėdavome buti. Susirinkimą pradėdavome su malda, visi atsiklaupė. Žinoma, nekurię išlinksminę tik juokus darydavome iš tų maldų. Pribuvus daugiau lietuvių, draugija augo ir norėjome panaikinti tas maldas. Bet senesniems nariams pasipriešinus, pasiliko po senovei maldos ir verstina išpažintis prieš Velykas.

Susitveria Parapija.

Laikui bėgant Detroito lietuviai susitvėrė parapiją. Parapijos vardas buvo toks kaip ir mūsų draugystės, butent šv. Jurgio. Rylesteitinkas dažinojė, kad sutvėrėm parapiją, davė dešimt lotų žemės veltui, kad statytume bažnyčią ant tos žemės. Apžiūrėję parapijonai sutiko imti tą žemę dėl bažnyčios ir klebonijos. Žemė, kurią dovanavo dėl parapijos, ant kalniuko, o aplinkui tai dumpos, kenai, blėtos; rodos niekas čia negalės apsigyventi.

Nutarėm statyti bažnyčią ir už keletos nedėlių jau mūsų bažnyčia gatava. "Dabar," sakom, "netarnausim svetimam lenkų Dievui." Bet bažnyčia atrodė lyg kokį daržinę ar garadžiū, kur karus taiso. Laukuose, pastatyta ant tokių baisių dumpų; vasarą musės birbią ir nuo dumpo dvokia. Bet mes ją vadinam šv. Jurgio Lietuviška Bažnyčia.

Kunigą gavome K. Valajti. Buvo lėtas žmogelis, ir perdaug lėtas; naujai parapijai netinkamas ir negabus.

Norėdami parduoti lotus, rylesteitinkai išlygino tas dumpas, o lietuviai išpirko lotus ir statėsi sau namelius. Taip ir prasidėjo čia lietuvių kolonija rytinėj miesto pusėje.

Atsiranda Socialistų Kuopa Ir Kitos Draugijos.

Paskui, rodos 1909 metais, susitvėrė socialistų 116 kuopa. Nors parapijonai ir neapkęntė ir vaikydamo nuo bažnyčios, bet socialistai skleidė savo idėją tarp parapijonų. Vieną kartą už lapelių dalinimą buvo skaudžiai sumušti Českauskas ir Šnabis. Už muštynes ilgai ejo teismas. Socialistai išleido knygą po vardu: "Prova Detroito Katalikų su Socialistais."

1910 metais susitvėrė laisva draugystė po vardu DLK Keistučio Draugija ir gyva-

vo iki 1939 metų, kada suvienijom su Hamtramck'o Piličių Klubu ir dabar randasi po klubo vardu. Tą patį metų iš rytinės dalies M. B. pasišaukė mane ir išdėstė reikalą sutvėrti politiška klubą. Sako: "Tu turi antrašus šv. Jurgio Draugystės narių, parašyk pakvietimą, kad ateitų pas M. B. į susirinkimą. Jei nesueis daug, tai daug iškaščių nebus, o jei sueis, tai man biznio padarys ir gal sutversim klubą."

Nagi ir parašiau atviručių kviesdamas į susirinkimą ant pažymėtos dienos ir laiko. Nueinu tą dieną ant katoros kviečių; žiuriu dar daugiau prisirinkę negu buvo kviesta. Mat kviesta į smuklę—kur tau neis. Dar ir draugus atsivėdė.

M. B. anksčiau uždarė biznį ir einam į viršų svarstyti apie tvėrimą klubo. M. B. išdėstęs reikalą, kvietė draugus prisirašyti. Tą vakarą prisirašė 17 narių. Išrinkome valdybą ir už savaitės gavome čarterį. Laikui bėgant ši klubą pakeitėm į pašalpinį klubą po vardu Lietuvių Pilietinimo ir Pašalpos Klubas. Dabar turi 474 narius ir turto virš 12 tukstančių dolerių. Tai taip susitvėrė didžiausia lietuvių organizacija Detroito.

Pirmas Veikalo Perstatymas.

Pora metų po klubo susitvėrimo statome pirmą perstatymą Detroito. Tai buvo "Amerika Party." Režisierium buvo Juozas Šmitas, neseniai atvykęs į Detroitą. Jis buvo gabus kalbėtojas ir IWW Unijos organizatorius.

Darėme repeticijas, kad išmokus savo roles ir nudavimą. Aš užėmiau Bekampio rolę. Parengimą gerai išgarsinome. Lošimas visapusiškai gerai pavyko. Aktoriai gerai išsimokino savo roles. Žmonių prisirinko pilna Kanusų svetainė, netik lietuvių, bet ir lenkų. Mat lietuviai giminiavosi su lenkais. Entuziazmas pas rengėjus ir pas svečius; rodos mes kokį turimą išlaimėjome.

Pirmesnieji Veikėjai.

Detroito kalbėtojų kaip ir nebuvo, tik vienas kun. M. X. Mockus. Apie kun. Mockų galiu pasakyti šitaip: žmogus buvo draugiškas ir sukalbamas. Kaip aš jį pažinau, niekad nevertėjo svajinančių gerimų ir nerukė. Buvo smarkus laisvamanybės skleidėjas. Skelbdavosi laikraščiuose, kad žino daug slapybių. Garsinosi sekamai: "Teve, šėtone, duok man daugiau slapybių. Jau Mockus nuo manęs visas atėmė." Prie skelbimo įmalia-votas velnis su ilga šake. Tai atrodė, kad velnias patvirtino Mockaus monūs.

Na, ir pasitaikydavo, kad kaip kas patikėdavo ir prisiusdavo pinigų, o Mockus nusiųsdavo plytgalį arba lentos galą. Paskui juokdavosi, kad tą žmogų jau išmokino; jau tas daugiau nebetikės į burtus.

Vieną kartą Mockus save norėjo ant lioterijos išleisti. Buvo padaręs ir tikičius po-

dolerį su tokia išlyga, kad katra mergina ar moteris ištrauks Mockų (laimingąjį tikieta), tai galės ženyti, o jei nenorės ženyti, tai gaus \$500. Bet žmogus negavo leidimo, tai lioterija neįvyko.

Kitas veikėjas tuose laikuose buvo D. J. Kasparka, mokslą ėjęs Valparaiso Universitete. Jis sakydavo prakalbas ir skleidė socializmą. Skilus Socialistų Partijai, Kasparka pasiliko prie dešiniųjų. Vėliau, Socialistų Partijos 116 kuopai mirus, Kasparka pasiliko nuošaliai ir dabar taip stovi.

T. Šmitas trumpą laiką pabuvęs Detroito, gavo paraginimą iš IWW centro važiuoti į Lawrence, Mass., vesti audėjų streiką ir ten apsigyveno.

Detroitiečiai ir seniau kviesdavo kalbėtojus iš kitų miestų. Čia kalbėdavo Griktas, Geležėlė, Perkunas, Stilonas ir kiti. Griktui suagi-tavus, sutvėrėm valgomų daiktų lietuvių korporaciją. Daug darbo ir pinigų pridėjome kol korporaciją įrengėm. Pradžioj ėjosi gerai, kol gaspadorium buvo D. J. Kasparka. Jau buvome ir antrą knautuvę įsigiję. Kaspar-kai rezignavus, jo vietą užėmė Bizauskas. Bizauskui nesisekė — nubankrutavo. Korporacija išsilaike apie keturis metus.

Dabar Detroito yra lietuvių svetainė, bet tik iš vardo, nes ji yra bankierių rankose jau keli metai. Svetainė kainavo \$60,000, bet dabar verta tik \$20,000. Lietuviai sako, kad nei tiek neverta.

Lietuviai turi visokių pakraipių draugijų. Yra trys lietuviškos parapijos su trimis moderniškomis bažnyčiomis. Pažangių ir veiklesnių lietuvių draugystės yra Lietuvių Literatūros Draugijos kuopos, Darbininkų Susivienijimo kuopos ir Komunistų kuopa. Socialistų kuopa tapo likviduota du metai atgal. Dabar vėl atgaivino, bet man atrodo, kad silpnai gyvuoja. Ten visi maišosi: socialistai, sklokinkai ir tautininkai. Tai nežinia kam ta 116 kuopa priklausio.

Neskaitant parapijinių chorų, laisvi chorai yra du: Aido Choras, vadovybėj W. Gugo, ir Dailės Choras, kurį vadovauja A. Kvederas. Prie Kvedero yra ir vaikų choras. Chorai abu dideli ir gerai išlavinti.

Didesnių dirbtuvių, išskyrus Fordo, darbininkai priguli į CIO ar AFL unijas. Fordo abiejose dirbtuvėse nėra unijos.

Detroitas yra trečias didmiestis savo didumu Amerikoje su milionu ir puse gyventojų. Lietuvių priskaitoma apie 15,000. Miesto išvaizda

ONA PETRUTIENĖ (Šimkiutė), muzikė, menininkė, Moterų Kultūros Klubo Choro mokytoja, Chicago, ir nuo mažens uoli "Vilnies" rėmėja. Onos tėveliai taipgi jos vyro tėveliai Petručiai, taipjau "Vilnies" rėmėjai. Onos mokinamas moterų choras į trumpą laiką gan išaugo ir išigijo didelės įtekmės.

graži, ypač vasarą atrodo, kad miestas randasi gražiam parke.

Detroito upė, kuri bėga pro miestą, skiria Detroitą nuo Kanados. Pločio turi apie mylią. Ant jos plaukioja dideli laivai. Per upę yra aukštas geležinis tiltas, pavadintas Ambassador Bridge. Po upe yra iškastas tunelis keliauninkams, o kitas tunelis yra geležinkelio kompanijos, kur traukiniai eina iš Detroito į Kanadą ir atgal. Dešinėj pusėj Detroito upės yra kalnas vadinamas Port Wayne. Po kalnu yra išbudavotos tvirtovės. Jeigu svetima šalis užpultų Detroitą, tai iš to kalno pasipiltų kulku lietuvius. Viršuj miesto tankiai matyti skraidant orlaiviams. Čia yra ir keli aerodromai.

Gatvės dabar plačios ir švarios. Daug senų namų nuvertė, o jų vieton pastatė moderniškus apartamentus arba naujus namus. Rouge parkas, kuris turi apie 1,002 akrų žemės, puikiai ištaisytas.

Čia yra vasarinė maudynė. Vėsesnėm dienom vanduo šildomas pagal oro vėsumą. Nuėjęs maudyti, zinai kiek vanduo šiltas, nes rašo ant tobyčios. Bet juodam žmogui čia nevalia maudyti.

Transportacija dabar vedama gatvėkariais ir busais, kurie priklauso pačiam Detroitui.

Čia aprašiau tik stambesnius dalykus, kurie vystėsi per tą laikotarpį; kaip Detroitas augo, kaip lietuvių organizacijos tvėrėsi iki užaugo didelis miestas ir didelė lietuvių kolonija.

Pempės Balsas.

OPERETĖ "SYLVIA"
Statys L.D. Aido Choras
Balandžio 28 d., 1940

Iš LLD 8-to Apskričio Komiteto Posėdžio

Racine, Wis.—Sekmadienį, balandžio 7 d., pas drg. Kvietkauskus įvyko LLD 8-to Apskričio komiteto posėdis. Nežinia kodėl fin. rašt. drg. V. Živatkauskas neprisbuvo į posėdį.

Iš organizatoriaus drg. K. Kiselio pranešimo pasirodė, kad jis turėjo gaudžius susisiekimus su sekretorium drg. J. Baltučiu kaskink drg. S. Sasnos prakalbų rengimo reikalo ir kitais reikalais. Bet Racine neįvyko prakalbos dėlto, kad diena buvo pakeista iš kovo 11-tos į 16-tą. Kovo 16-tai negalėjome gauti svetainės.

Sekretorius J. Baltutis pranešė, kad į Beloit rašė du laiškus: vieną drg. Tamuliui, kitą drg. Užsieniui, bet negavęs jokio atsakymo nei nuo vieno nei nuo kito. Nežinia kas su tais draugais atsitiko. Nejaugi Beloite rašomos popieros didelis trukumas, ar dėdė Samas nebeperduoda pašto atviručių, ar visi pašelčiai ir rašomos plunksnos išlužo. Ar gal but rašoma juodila išdžiūvo. Kas nors tokio svarbaus turėjo įvykti.

Drg. J. Baltutis pranešė, kad drg. S. Sasnos prakalbos mis Kenoshoj rupinosi moterų klubas, o Seboygan 167 kuopa. Prakalbos įvyko kovo 12-13 dienomis. Jis gavo laišką nuo drg. Jonikienės (V. V. L. M. S. reingimo komiteto) su pareikalavimu \$1 už plakatus. Laiškas priimtas ir pinigai pasiųsti drg. Jonikienės antrašu. Bet iš pačios kuopos nieko negirdėti apie pasekmes.

Kaskink bendro parengimo su LDS 7-tu Apskričiu dienraščio "Vilnies" pasveikinimui 20 metų jubiliejaus proga, tai buvo kreiptasi į LDS 7-to Apskričio sekretorių drg. J. Gebertą, kuris davė atsakymą, kad jie turėjo LDS 7-to Apskričio komiteto po-

sėdį kovo 17 d. ir apsvarstė mūsų atsisaukimų priėjo prie išvados, kad jau pervėlu surengti iki balandžio 14 d., nes trumpas laikas. Tai jie atmetė tą klausimą. LLD 8-to Apskričio komitetas atsakydamas paaiškino, kad dar galima surengti šiemet Wisconsin valstijoj bendrą parengimą abiejų apskričių pastangomis dienraščio "Vilnies" naudai.

LDS 7-to Apskričio sekretorius J. Gebertas atsakydamas LLD 8-tam Apskričiui ant šio aiškinimo, sako, kad LDS 7-to Apskričio pusmetinė konferencija įvyks gegužės 18 d. ir tada jie nutars ką daryti, bet jis pareiškė viltį, kad bus teigiamai nutarta.

Prie naujų darbų nutarta surengti pikniką su išlaimėjimais LLD 8-to Apskričio naudai. Daržas jau paimtas ant birželio 30 d., Racine, Wis. Prasome artimų miestų nerengti tą dieną pikniką ir priūti į LLD 8-to Apskričio pikniką.

Apkalbėjus dienraščio "Vilnies" pasveikinimą 20 metų jubiliejaus proga, nenusitarta, nes izdas apytūstis, tad palikta ant toliaus. Jei minimas piknikas duos pelno, tada "Vilniai" auką pasiųsime. Su šiuo ir pasibaigė posėdis.

LLD 8-to Apskričio Organizatorius.

Kaunas.—Rytų, Baltosios Vokės dvare, yra žuvų perykla, kurios savininkas yra Suomijos pilietis Mikalojus Thadgris. Miškų departamento vandenų skyrius šioje perykloje užsakė milionų sigų.

Šį pavasarį tos sigos bus įleistos į Dusios ežerą Alytaus apskrityje, kuris randasi Metelių ežerų grupėje. Pernai apie pusę milijono sigų buvo įleista į Dangu ežerą.

Gerčiau linkėjimai dienraščiai "Vilniai" 20 metų sulaukus. Lai gyvuoja "Vilnis" ir visi vilniečiai!

DIDELIS PASIRINKIMAS

Mažiausios Kainos

Vaikam Vežimėlių, Lovelių, Krėslukų ir tt.

PEOPLES KRAUTUVĖJE

Naujos mados gražūs ir patogūs vežimėliai, pasirinkimas spalvų ir rūšių, už specialiai šiuo laiku sumažintas kainas, nuo \$6.95 ir aukščiau.

Gražiausios vaikai lovėles, visokių dydžių, madų ir spalvų. Peoples krautuvėje galite pirkti su dideliu pinigų sutalpumu. Cribas, nuo \$3.49 Bassinetas, nuo \$6.95

Tvirtai padaryti ir gražiai užbaigti High Chairs, po \$3.95
Didelės mieros, naujos mados English Coaches, po \$19.80
3-jų dalių vaikam setai, pilnos mieros kribs, Sheferobe ir matrasas vert. \$15.00, už \$29.50

PEOPLES FURNITURE

4179 Archer Ave., kamp. Richmond St.

Telefonas Lafayette 3171

Vedėjai ir Pardavėjai:
M. T. Kežes, broliai Juozas ir Stasys Krukai, K. Lesnikas, visiems maloniai patarnaus.

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIUM

3133 S. Halsted Street

Sveikina dienraštį "Vilni" sulaukus 20 metų ir velina il-gus metus gyvuoti.

Direktijos Pirmininkas J. Ruta
Sekretorius M. Kadzeuskas
Iždininkas J. Balchunas

Direktoriai:

C. Kairis, J. Bubnis, A. Bubinas, R. Maziliauskienė, P. Kileviche.

TRYŠ

MAKSIM GORKI

Vertė P. K.

(Taša)

“O kaip ji iš karto puolėsi ant manęs?” su šypsa prisiminė jis ir kietai užsimastė, kam ji, nepažindama jo, nė žodžio neįstare su juo nuoširdžiai, o pradėjo žiūrėti į jį taip išdidžiai, nedraugiškai?

Apie jį virė gyvenimas. Ejo gimnazistai ir juokavo, važiavo vežimai su prekėmis, skubinosi karietos, krypavo elgeta, garsiai suduodamas medine koja į šaligatvio akmenis. Du kaliniai, sargo lydimi, nešė kuom tai pripilta cėberį; tingiai ėjo, iškišęs liežuvį, mažiukas šunelis... Bildėsis, triukšmas, šauksmai, kojų trepsėjimas—viskas liejosi į gaivinantį judėjimą. Ore švaistėsi šiltos dulkės ir kuteno šnirpšles. Aukštai žerėjo saulė, apliedama viską ant žemės karštu skaitumu. Lunevas žiūrėjo į viską tokiu pasitenkinimu, kokio jau senai nepergyveno. Viskas buvo kaip tai ypatinga, žingeidu. Štai kur tai skubinasi graži mergina, linksma, raudonveidė ir žiūri į Elijošų taip gražiai ir aiškiai, tarsi nori jam pasakyti:

—Kokis tu puikus!

Lunevas jau nusišypsojo.

Iš krautuvės bėga vaikas su variniu puodu rankose, taško šaltą vandenį, apliedamas pasitinkančių kojas, puodo viršelis linksmai barška. Karšta, triukšminga gatvė; išsikėroję senos liepos miesto kapinėse vilioja prie savęs, į ramumą ir gaivinantį pavėsį. Apsupti balta akmenine tvora, buinys augmenys seno kapinyno galinga banga kyla į padangę; viršūnė bangos padabinta, tarsi putomis, žaliuojančiais lapų kaspalais. Ten, aukštai, kiekvienas lapelis aiškiai atsispindi aukštybių mėlūnime ir, išlengvo krutėdamas, tarsi tirpsta...

Išengdamas į kapines, Lunevas išlengvo patraukė plačią aleją, giliai įtraukdamas kvepiantį liepų kvapną. Tarpe medžių, po jų šakų pavėsiu, stovėjo paminklai iš murgulo ir granito, nezgrabus, sunkūs, jų šonus dengė samanės. Kur-ne-kur paslaptingoje pusiautamojoje, vos žiūrimai, blizgėjo paaukuoti kryžiai, pusiau nudilę nuo laiko parašų raidės. Augo krumai įvairiausių augmenų, savo šakomis apgaubdami kapus. Kur-ne-kur tankiose žalumynų bangose mirgėjo pilkas medis kryželis, jį glamonėjo plonos šakutės iš visų pusių. Balti stuobriai jaunų beržų veržėsi savo skaitumu per tirštą lapų tinklą; maļonus ir nedrusus, jie tarsi tyčia slėpėsi pavėsyje tik dėl to, kad juos geriau matyti. Už tvorų, ant žaliuojančių kalnelių, mirgėjo gelės, tykumoje birzgė širšė, ore žaidė dvi baltos peteliškės, bebalsiai darbavosi koki tai vabzdžiai... Ir visur iš žemės galingai skverbėsi į šviesą žolės ir krumai, pridengdami liudnus kapus; visi kapinių augmenys buvo kupini įtempto pasiryžimo augti, klestėti, gerti šviesą ir orą, perdirbti buinios žemės syvus į spalvas, kvapusnius, ir grožę, kutenančių širdį ir akis. Gyvenimas visur pergali, gyvenimas pergalės viską!

Lunevui buvo smagu vaikštinėti tylumoje, kvėpuojant pilna krutine saldų liepų ir gėlių kvapną. Jame viskas irgi buvo tyku, ramu,—jis išlėjęs visa savo siela ir nemastė apie nieką, pergyvendamas gilų pasitenkinimą savo vienaip, ko jau senai jis neįjautė.

Jis pasuko iš alejos į kairę siauru takeliu ir patraukė juomi, skaitydamas užrašus ant kryžių ir paminklų. Jį kietai apsupo kapų aptvarai, vis brangūs, keistoki aptvarai, nukalti ar nulieti “Po šiuo mi kryžium ilsisi lavonas dievo tarno Vonifantijaus,” perskaitė jis ir nusišypsojo: vardas jam atrodė juokingas. Ant Vonifantijaus kapo buvo pastatytas milžiniškas paminklas pilko granito. O šale jo, kitam aptvare, išlėjęs Petras Babuškin, dvidešimts aštuonių metų...

“Jaunas,” pamastė Elijošius.

Ant kuklaus balto paminklo, pavidale stulpo, jis perskaitė:

“Viena gėle biednesnė žemė,

Viena žvaigždė padangėje daugiau.”

Lunevas užsimastė dėl šių dviejų eilučių, nujausdamas juse ką tai tragingo. Bet staigiai jį tarsi kas nors durė kuo tai tiesiai į širdį, ir jis, susiubavęs, kietai užmerkė akis. Bet ir užvertomis akimis jis aiškiai matė užrašą, taip labai jį sukrėtusį. Blizgančios auksinės raidės nuo

rusvo paminklo lyg kad išmigo į jo smegenis:

“Čia ilsisi kunas antro laipsnio pirklio Vasiliaus Gavrilovičo Poluektovo.”

Už kelių sekundų jis jau išsigando savo persigandimo ir momentaliai pravėręs akis, pradėjo žiūrėti į krumus aplink save... Nesimatė nieko, vien kur tai toli girdėjosi laidotuvių giesmės. Tylumoje skrido aukštas tenoras:

—Pa-si-i-mels...

Skambantis, tarsi kuomi tai nepatenkintas, balsas atsakinėjo:

—Su-si-milk!

Prisiglaudęs pečiais prie klevo stumens, Lunevas žiūrėjo į kapą jo užmušto žmogaus. Jis prispaudė pakaušiu prie medžio savo kepurę, jį pakilo nuo jo galvos. Antakiai juo susiraukė, viršutinė lūpa krutėjo, rodydama dantis. Rankas iškėsi į keblinių kišenius, kojomis atsispyrė į žemę.

Poluektovo paminklas vaizdavo grabnyčią, ant viršaus buvo išskaptuota atverstą knygą. Šale, toj pat užtvaroj, buvo ir kitas kapas, mažesnis; parašas rodė, jog čia ilsis dievo tarnaitė Evpraksija Poluektova, dvidešimts dviejų metų.

“Pirmoji pati,” pamanė Lunevas. Jis pamastė apie tai kokia tai mažyte dalim savo smegenų, kuri pasiliko liuosa nuo įtempto jo minties darbo. Jis visas buvo perimtas atsiminimais apie Poluektovą,—apie pirmą su juo pasimatymą, apie tai, kaip jis jį smaugė, o senis vilgė jo rankas savo seilėmis. Bet, atgaivinant tą viską atmintyje, Lunevas neįjautė nė baimės, nė gailėsčio,—jis žiūrėjo į kapą su pasipiktinimu, su skausmu sieloje. Ir patylojimas, su karšta neapykanta širdyje, su giliu įsitikinimu teisingume savo žodžių, jis kalbėjo pirkliui:

—Per tave, prakeiktas, sudaužiau visą savo gyvenimą, per tave!... Senas tu biese! Kaip aš gyvensiu?... Dėl tavęs aš susiteršiau ant visuomet...

Jam norėjosi garsiai iš visų jėgų šaukti; jis vos galėjo suturėti savyje tą pasitutusį troškimą. Prieš jį stovėjo mažiukas, šlykštus Poluektovo veidas, pikta plika Stroganovo galva su rudais smilkiniiais, egoistiškas Petruchos snukis, pusgalvis Kirik, žilas Chrienov, užriestasis su mažomis akimis,—ištisa virtinė pažystamų. Jo ausyse užė, ir atrodė jam, kad tie visi žmonės apsupa jį, spaudžia jį, lipa ant jo su nuožmiausiu atkaklumu.

Jis pasitraukė nuo medžio,—kepurė nuo galvos nupuolė. Pasilenkdamas ją pasiimti, jis negalėjo atitraukti akių nuo paminklo to pirklio. Jam darėsi trošku, bloga, veidas prisipylė krauju, akis skaudėjo nuo įtemptų nervų. Su didelėmis pastangomis jis atitraukė akis nuo paminklo, priėjo prie pat tvoros, sugriebė rankomis už karklų ir kruptelėjęs iš pikto, nusišpiovė ant kapo... Nueidamas šalin, jis taip smarkiai sudavė kojomis į žemę, tarsi norėjo padaryti jai skausmą...

Gryžti į namus jam nesinorėjo,—sielai buvo taip sunku, nepakeliamas liudesis jį slėgė. Jis ėjo išlengvo, nežiūrėdamas nė į nieką, niekuomi nesinteresuodamas, negalvodamas. Perėjo vieną gatvę, mechanškai pasuko už kampo, praėjo dar kiek ir suprato, kad randasi arti Petruchos Filimonovo karčiamos ir prisiminė apie Jakovą. O kuomet susilygino su vartais Petruchos namo, tai jam pasirodė, jogei čia užėiti reikalinga, nors ir nėra noro užėiti. Lipdamas laiptais pajudavusių trepų, jis išgirdo Perfiškos balsą:

—Et jus, geri žmonės, pasigalėkite savo rankų, nelaužykite mano šonkaulius!

Lunevas atsistojo pravertose duryse; per kamuolius dulkių ir tabako dumų jis matė Jakovą už baro. Rupestingai susišukavęs, ankštame žipone su trumpomis rankovėmis, Jakovas trusėsi, pilstydamas arbatą į stiklius, atskaitydama cukraus šmotelius, pilstydama degtinę, garsiai stumdydamas stalčius. Patarnautojai pribėgdami prie jo šaukė, numesdami ant baro pinigų:

—Pusbankį! Porą alų! Užkandį už grivina!

—Išgudrėjo!—pamanė pikta Lunevas, matydamas, kaip ore smarkiai mirga raudonos draugo rankos.

(Bus daugiau)

Cicero LDS 109 k. Sveikina “Vilni”

LDS 109 kp. sveikina dienraštį 20 metų jubiliejiaus proga ir pažymi savo gyvavimo svarbesnius veiklos punktus.

Ciceroje Lietuvos Darbininkų Susivienijimo 109 kp. gyvuoja 10 metų. Jos pradžia gyvavimo kilo nuo to laiko, kaip Chicagoje Susivienijimo Lietuvos Amerikoje Seime buvo su policijos pagalba išvaryti pažangiųjų delegatai. Pirmieji LDS 409 kuopos pionieriai buvo: Pirmininkas Ch. Zix, vice-pirm. M. Lang, nutarimų rašt. Ch. Jurgon, finansų rašt. M. Jacyno, išdininkas A. Deveikis, izdo glob. W. Strumila, K. Rudaitis ir Fr. Stanislovaitis. Maršalka Mike Lang. O svarbiausį darbą atliko organizatoriai: A. Dočkienė, A. Zixienė, O. Deveikienė, A. Staškus, J. Paulus ir S. Laurintas. Su tų narių pagalba mūsų kuopa yra pastatyta ant tvirtų pamatų. Ji išaugo suvirš 100 narių.

Jaunuolių organizavimo klausimas visada buvo tarp narių pirmoj vietoj. Buvo dėta pastanga keletas metų atgal tvirti LDS jaunuolių kuopa, ir sutvėrė, bet pasirodė, kad ne ant tvirtų pamato. Dabar iš naujo pradėtas tas darbas ir per pasidarbavimą W. Strumilos, S. Gintautienės, C. Stanevičienės ir Linksminavičių šeimynos sutvėrta jaunuolių kuopa Ciceroje. Jau turi suvirš 20 narių ir deda pastangas gauti daugiau.

Kuopa visada rėmė darbininkų spaudą, aukavą darbininkų reikalams. Turi su tvirtą “gėlių fondą” iš \$25. Pasitaukūs tarp narių mirčiai, iš to fondo yra perkama gėlių.

Turime šėrus: “Vilnius” bendrovės, Lietuvos Liuosybės Namų Bendrovės. Kuopos valdybos nariai yra gerai apmokami už darbą. Visi nariai deda pastangas, kad kuopa gyvuotų gerai. Jos parengimai buna sekmingi.

Kuopa sveikina “Vilni” su \$10.00.

Kp. Korespondentė H. Strumilienė.

Plieno Darbininkų Sveikinimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 123 kuopa, Gary, Indiana, sveikina “Vilni” jos 20 metų sukaktuvių proga.

Mes plieno darbininkai, priklausanti prie LLD 123 kp., žinodami, kad “Vilnis” visados rodo teisingą kelią sunkaus darbo žmonėms, kovo 17 d. savo susirinkime nutarė sveikinti “Vilni” paskiriant iš izdo \$5.

Mes linkime “Vilniai” kuogeriausių pasekmių pasiekti visus Jungtinių Valstijų lietuvius su savo teisinga ir darbo liaudžiai naudinga kultūra ir apšvieta.

LLD 123 Kp. Valdyba.

Balandžio 14 d. bus “Vilnis” Jubiliejinis Koncertas. Nepamirškite įsigyti tikietus išanksto!

LDS 2-ro Apskričio Sveikinimas

Kilnu ir didžiai malonu sveikinti dienraštį “Vilni” sulaukusį 20 metų gyvavimo sukakties.

Tu per visą gyvavimo laiką daug paskleidė mokslo, žinių, tu rodei kelią tiesos lietuviams darbininkams!

Tu per dešimtį metų be atvangos gelbėjai augti ir bujoti Lietuvos Darbininkų Susivienijimui. Tavo lapuose švitravo LDS veikimas, darbai ir siekiai!

Kiekvienas LDS narys-rė, kam tik rupi LDS augimas, negali būti nedėkingas tau, brangus “V.” dienrašti!

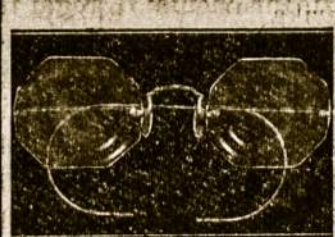
Kada tukstančiai skaitytojų džiaugiasi 20 metų gyvavimo sukaktimi, tuo pačiu laiku LDS II-ras Apskritis siunčia širdingiausius sveikinimus ir linkėjimus, kad ir ateityje vestum tą teisingą, kilnų kultūrinį darbą ir kad dar daug, daug metų butum šviesos žibintuvel Amerikos lietuvių apšvietum jų galingas jėgas ir su vieningumo pergale pasiliktum kiekvieno lietuvių širdyje ant visados!

Dirbk dar smarkiau, o užtarimo ir pritarimo darbininkuose susilauksi visada!

Kartu siunčiame ir mažą finansinę paramą įrodymui, kad mes tikrai dėkingi už tavo teisingumą.

Priduodame \$15.00, LDS II-ras Apskritis per Sekr. J. S keberdyte.

Akiniai Visokios Mados

už \$2.45

pritaikyti akims su pilna garantija. Ekzaminavimas akių veltui. Sulaužyta lėna padarome už \$1.00. Nauji tempialai 50c. Ajustinimas akių VELDUI.

Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis randasi didžiulele Joseph F. Budriko kraituvėje košna dieną ir nedėlioje iki 4 val. popiet.

JOSEPH F. BUDRIK Furniture House 3409-11 SO. HALSTED ST. Tel. Yards 2151

Permanent be masinos ar su masina \$1.65. Clairol spalva nudazyimas per ekspert Mr. Danis, \$1. Henna pack arba aliejum baltinimas 45 centai.

Ultra Beauty Shop

7903 S. Racine Ave. Phone Radcliffe 6463.

Turime geriausią pasirinkimą vyriškų viršutinių marškinių, visokių spalvų, taipgi gražių naujų kaklaraiščių.

Bridgeport Knitting Mills

504 West 33rd Street Arti Normal Ave., Chicago TEL. VICTORY 3486 F. Selemonavičius, Sav. Atdara Kasdien ir Vakaris ir Sekmdieniais.

West Pullmano LLD 150 Kp. Sveikinimas

LLD 150 kuopa sveikina “Vilni” 20 metų gyvavimo sukaktyje. Svarbesnio įvykio negali buti, kaip 20 metų paminėjimas apšvietos ir kultūrinio darbo.

LLD kuopa West Pullmane susitvėrė 1916 metais. Jos steigėjai buvo Wm. Pilipas, dabar Scottville, Mich., gyvena ant ukės; S. Tilvikas ir keli kiti draugai. Vienu laiku kuopa buvo pasiekusi virš 50 narių, tai kaip del mažos kolonijos skaitėsi daug.

Kada 1918-1919 metais pradėjo leisti savaitraštį “Zariją”, tai S. Tilvikas ir J. J. Bimba, dabar Lietuvoj, smarkiai dirbo to laikraščio platinimui. Tada LLD kuopa turėjo 38 numerį.

1919 metais užėjus reakcijai judėjimas atslugo; kuopa apmirė; likusi dalis narių persikėlė į Roselandą.

Bet vėliau judėjimas vėl atkuto. Reikėjo darbo stiprinti jau pradėjusiai eiti “Vilniai”. Susirinkome bure-

lis draugų: Kazys Statkus, Kazys Razmus, Kazys Naginskas, S. Tilvikas, J. Vidolis (jau miręs), A. Šešelgis ir dar keli kiti, ir atgaivinom LLD kuopą. Centras mums davė ne 38, bet 150 numerį. Na, ir nuo tada mūsų kuopa veikia šioj lietuvių nedidelej kolonijoje.

Dabar kuopos valdyba organizatorius K. Razmus, protokolų raštininkas K. Naginskas, finansų raštininkas K. Statkus, išdininkas A. Šešelgis.

Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį, J. Bimbos ir J. Stukos salėj.

S. Tilvikas.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį “Vilni”

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštyim ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą. Linksma Patarnavimas Visiems Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 0670

Telephone VICTory 9813.

CHICAGO RESTAURANT

3102 So. Halsted Street

Specialiai pagaminame steiko ir porkėiapo skanius valgius. Sekmdieniais prirengiame specialius pietus. Turime įvairių užkandžių. — Atvira Visą Naktį.

Sveikiname liaudies dienraštį “Vilni”, sulaukusį 20 metų. Kartu linkime ilgus metus gyvuoti.

ADVANCE FURNITURE CO.

Tai nepaprasta vertybė Refrigeratorių istorijoje. Dideli 6 kubiški pėdų 1940 metų Norge Refrigeratoriai, parsiduoda taip maža kaina, kaip tik \$114.75

Lengvais išmokėjimais. Didelė nuolaida už seną šaldytuvą.

Presenting

NORGE

for 1940

Here's the new Norge with more useful storage space for the money... more reliable, more economical cold-making by the refrigerant-cooled Rollator unit.

MORE SAFE STORAGE SPACE... AT NO EXTRA COST

See the Coldpack... the Hand-Freezer... the Fast-Freezer... the other features that make Norge convenient to use, economical to own.

STORE MORE YET IN THE CELLARET

See NORGE before you buy!

ADVANCE FURNITURE CO. INC.

2536-40 W. 63rd St. Tel. Hemlock 8400

Vedėjai ir Pardavėjai: J. KALĖDINSKAS, J. MISKUS, A. LAPENAS.

SEATTLE LIETUVIAI PRAEITYJ IR DABAR

Seattle, Wash.—Rodosi, seniausias lietuvis gyventojas Seattle bene bus d. Tadeušas Ulšis. Jis atvyko į Seattle 1898 metais. Dar ir dabar gerai darbuojasi ir yra nariu ALDLD 161 kuopos.

Kiek vėliau atvažiavo Jučinskis, Mikalojus Ulšis, Pauliukaitis, Jurgaitis, Černiauskas, Tamošius.

Tai vis pirmutiniai lietuviai Seattle.

Vėliau pradėjo atvažiuoti ir daugiau. 1905 metais susitvėrė pirmutinė draugija, butent, DLK Gedimino. Draugijos tvėrėjais buvo: D. Milius, A. Kalvaitis, F. Dulskis, F. Stankevičia, P. Maleška, V. Čižauskas. Iš jų visų ties vienas F. Dulskis tebegyvena Alaskoje.

Vėliau susitvėrė SLA kuopa. Prie jos prigulėti buvo privalu visiems draugijos nariams. Kuopa dar ir dabar gyvuoja. Jos sekretorium yra N. Zekevičia.

Gedimino draugija taip jau dar gyvuoja ir tebeturi 78 narius. Susivienijimo kuopa teturi 12 ar 14 narių.

Man atvykus į Seattle, 1909 metais, nerasta pažangios organizacijos. Bet dviem metams praslinkus, pavyko suorganizuoti Lietuvos Socialistų Sąjungos 182 kuopą iš 12 narių.

Iš karto buvo labai sunku kuopą palaikyti. Narių politinis lygis buvo žemas, o agitatorių neturėjom. Bet laikui bėgant kuopa drutėjo, vis daugiau rašėsi į ją narių ir rašėsi jauni žmonės, energijos pilni. Socialistų kuopa išaugo iki 60 narių. Tas buvo karo laikas.

1920 metais socialistų kuopa tapo komunistų kuopa. Neuzilgo Palmerio, rėdai kuopą skaudžiai pažeidė.

Dar 1918 metais buvo susitvėrusi Dailės Mylėtojų Draugija. Vėliau draugija suorganizavo chorą, kurį vedė ponia Mansfield. Choras iškriko pagyvavęs tris metus.

1920 metais susiorganizavo ALDLD 161 kuopa. Į kuopą susirašė visi, arba veik visi, buvę socialistų kuopos nariai. Kuopos iniciatyva suorganizuota choras. Choras nors ir nebuvo labai skaitlingas, bet buvo veiklus ir tankiai parengdavo koncertus ir šokius. Choras laikėsi pažangios krypties, gražiai dainavo ir neretai buvo kviečiamas kitataučių pildyti programą jų parengimuose.

Choro vedėja buvo jauna mergina, Albina Cepaičiūtė. Vėliau jinai apsidė ir sąlygom pakitė, atsiskakė chorą vesti toliau. Ir taip, choras pagyvenęs penkis metus likvidavosi. Tačiau ALDLD 161 kp. veikė, ir toliau rengė piknikus, šokius ir prakalbas kai atvykdavo iš kur kalbėtojas. Tuo pačiu sykiu rėmė darbininkišką spaudą, "Vilni" ir "Laisvė", anglų kalboj — "Peoples World" ir "New Dealer"—išeinantį Washington valstijoj. Taip jau kuopa uoliai rėmė ir remia kitus darbininkiškus judėjimo reikalus.

Balandžio 7 d., 1937 metais, susitvėrė LDS 141 kuopa iš 11 narių. Kuopos se-

retorium yra d. K. A. Žukauskas.

Dabar jau sunku augti bile kokiai organizacijai ir žinoma del ko. Butų gerai, kad pašalpinės draugijos vienyti ir jei būtų galima, tai kad visos sutiltų į LDS kuopą. Taip būtų gerai, nors atsiekimui to ir yra nemažai kliūčių.

Karui prasidėjus, tai yra antram imperialistiniam karui, tarpe vietos lietuvių santykiai kaip ir pablógėjė, Anglijos valdžios propaganda, vedama per Amerikos laikraščius, radiją ir kitas priemones, paveikė nekuriuos mūsų žmones ir sumaišė. Kurie neįstengia suprasti, kad visa tai, ką skaito kapitalistiniuose laikraščiuose yra karinė propaganda, neužkenčia žydų, smerkia vokiečius ir burnoja prieš Sovietų Sąjungą.

Praeitų metų vasario mėnesį susitvėrė Moterų Progresiščių Klubas. Iš karto prisirašė 20 narių. Vėliau, rodos, kiek sumažėjo. Mat, ne visos suprato ką tai reiškia progresistės ir kokios jų užduotys. Progresiščių klubas veikia gerai ir kartas nuo karto pasirodo spaudoje apie jo veikimą žinučių.

Viso Seattle lietuvių yra 25 šeimos ir 75 pavieniai, ar apie tiek. Bendrai imant, veikimas povaliai mažėja ir siaurėja. Kurie čia esam, visi suaugę ir tų pačių eilės retėja, o naujų jėgų iš Lietuvos neatvažiuoja. Kas del čiagamusio lietuvių jaunimo, tai irgi jau nekažin kokia tautinė parama. Jiem kur kas lengviau anglų kalba. Mokykla jau išpaudus jiems kitokias savybes. Kad ir nevisu kuo, bet daugeliu atžvilgių skiriasi nuo mūsų.

Pasitaiko kartais, kad vienas kitas iš kitur atvažiuoja, tikslu apsigyvent Seattle. Bet pabuvę, darbo negavę ir vėl išvažiuoja.

Pas mus išdirbysčių visai mažai randasi. Nemažai yra ir bedarbių. Bedarbių eilėse daugiausia jaunuoliai, baigę

mokyklas, kad ir aukštesnes. Jie norėtų darbą gaut, bet nėra vilties.

Laikraščiai labiausia skaitomi "Vilnis" ir "Laisvė". Skaito ir "Keleivį", vienas ar du "Amerikos Lietuvių", vienas ar du "Margutį". Musų Susivienijimo "Tiesa" ir senojo Susivienijimo "Tėvynė"—žinoma, ateina veltui.

Yra trys lietuviai saliuininkai, vienas advokatas, Antanas Savage. Jisai čiagimis, bet lietuvių kalbą žino neblogai. Pirmiau buvo vienas lietuvis ir teisėju, tai Kazys Kriaučiūnas (K. Kay). Bet jau bus daugiau metai kaip miręs.

Tai tiek atmenu apie Seattle lietuvių gyvenimą.

S. G.

PO DVIDEŠIMTIES METŲ

• Rašo J. K. ŠARKIUNAS.

Sveikindamas "Vilni" su dvidešimties metų sukaktuvėmis velinu "Vilniai" pasiekti kuodidžiausios ir plačiausios įtekmes mūsų visuomenėje.

"Vilnis" gimė ne dėl vietų ir didelių algų. Laikraščio kurėjai jautė butiną reikalingumą visuomeniško organo, kuris mūsų kultūriniam ir ekonominiam gyvenime taip labai buvo reikalingas.

Organizacijos ir draugai vykdino užmanymą. Organizacijų, progresyvių draugijų ir Partijos išdai buvo maži. Pirmaeiliai draugai ir širdingiausi simpatikai neturi tukstančių nei šimtų, bet pilni energijos, teisingi, atviri. Šerinininkai smulkūs, bet dideli pasišventimui ir skaitliumi budavoti organai, kuris kovotų blygybes ir gintų liaudies reikalus. Kiltingi pasiryžimai, bet sunkūs! Kišeniniai apytuščiai, mes patys patirimais jauni!

Pirmose dienose priešas puola iš visų pusių. Smarkiausiai taiko į silpnasias vietas—pinigiškai mus parblokti. Šituo ruožtu buvo naudojama visokios priemonės ir budai, tarp kitko apšaukia mus straksėtojais, rėksniais ir tuomlaikiniais atsiradusiais triukšmadariais, katrie neturi visuomeninės papėdės—už kiek laiko išnyks. Kaip kas šitiems triksams laikinai patikėjo ir laikėsi nuošaliai.

Atmušti šie ir panašūs užsiuolimai buvo galima tik darbais, veikiant kultūriškai, politikoj ir darbininkiškam judėjime su didžiausia ištverme ir teisingumu. Laikui bėgant, kaip kuriuos vilniečių priešus marnastis svieto sunkiai prispaudė ir politiniai sulaužė. Tuomet kiekvienas pamatė, kokie politiniai makloriai vadovauja "Vilnies" opozicijai.

Profesionalai ir platūs sluoksniai Chicagos ir apeliinkės biznierių laipsniškai keitė savo nuomonę link vilniečių. Musų pasišventimas ir kultūriškas įvertinimas priešė nuomonės gerus rezultatus teikė. Susiartėjome su profesionalais. "Vilnis" gauna kultūriškos ir finansinės paramos. Chicagos ir apeliinkės skaitlingi biznieriai vis daugiau linksta prie "Vilnies" Remia skelbimais "Vilni", lanko parengimus ir gausiai aukoja "Vilnies" reikalams.

Ilgų metų propaganda prieš "Vilni" ir "Vilnies" pozicijas pradėjo susmukt. Mes patys daug, daug praktinio žinojimo įgavom. "Vilnis" po savo pastoge turėjo išauklėti savo manadžerius, savo redaktorius, savo kalbėtojus. "Vilnis" savo loenom spēkoj sekmingai atmušė visas priešų atakas per 20 metų. "Vilnis" išaugo dideliu ir įtakingu spaudos organu. Iš mažo savaitinio lapelio šiandien mes matom "Vilni" dideliu galingu dienraščiu, su tvirtais principais ir didele nepalaužiama energija kovoti už žmonijos gerovę.

Prie šito milžiniško darbo išauklėti "Vilni" labai daug prisidėjo Chicagos ir apeliinkių lietuviai, jų organizacijos, profesionalai ir lietuviai biznieriai. Chicago, per 20 metų, buvo pirmutinė "Vilnies" rėmimo ir atėty Chicago šios pozicijos neužleis.

M. ZALD, dabartinis "Vilnies" administratorius. Seniau gyveno Philadelphiaj ir ten daug veikęs darbininkiško judėjimo labui.

M. KLEBONO ŽODIS.

Chicagietis M. Klebonas sako: kad "Vilnies" srauni tekė butų dar gausesnė, pridėda ir savo penkinę, žinodamas, kad jai visuomet reikia naujos energijos.

Kaip Gyvena ir Ką Veikia Los Angeles Lietuviai

Los Angeles, Calif.—Jeigu jūs paimsite žemėlapi, tai surasite, kad į vakarų pusę už didžiųjų kalnų, prie Ramiojo vandenyno pakraščio stovi Los Angeles miestas, kuriame gyvena virš 1½ milijono žmonių. Atrodo, kad tai tolimas ir užslėptas kraštas, o vienok surasime čia ir apie 500 musų tautiečių-lietuvių. Kaip pamislįji, kur tų musų brolių ir sesučių nerasi, visur, kožname kampelyje surasi gyvenančių. Tai vis skurdo likimas mus išblaškė ir apgyvendino po visus šios šalies kampus.

Los Angeles ir apeliinkės lietuviai gyvena vidutiniškai. Yra gerai pasiturinčių, kurie anksčiau atvažiavo ir spekuliovo su žemės ir namų pirkimu, tie prasikasė į turtingesnį gyvenimą. Bet daug yra ir tokių, kurie nieko neturi, o tik gyvena iš gaunamos pašelpos. Tokių gyvenimas, žinoma, yra sunkus, ypač kuomet dabar ta pašelpa taip sumažinta.

Bet visas dalykas pagirtinas, kad didelė didžiūma lietuvių yra laisvų minčių ir progresyviškų pažvalgų. Čia bandė jau kelis sykius lietuviški kunigėliai susisukti sau lizdus, bet negalėjo, nes mažai pasekėjų randa. Taipgi negali išivyrauti ir atžagareiviškas lietuvių elementas, nors čia yra keli medaliai apkaityti už vienybės ardmą ir šmeižimą progresyviško veikimo.

Kaip kitur, taip ir čia lietuviai turi savo organizacijas. Štai jos: Lietuvių Literatūros Draugijos 145-ta kuopa, kuri rupinasi skleisti kultūrą ir apšvieta tarpe lietuvių ir turi virš 70 narių; Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 35-ta kuopa, pašalpinė organizacija, turi apie 50 narių; Lietuvių Darbininkų Choras, kuris skleidžia meną tarpe lietuvių, turi apie 30 narių; Lietuvių Laisvės Neprigulmingas Kliubas, pašalpos organizacija, kurioje priklauso abiejų lyčių visokių pažvalgų lietuviai. Narių turi virš 70. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo jaunuolių kuopa, kuri rupinasi įtraukti jaunimą į šią pašalpinę lietuvių organizaciją, narių turi apie 20. Tautiškas Kliubas, kur priklauso abiejų lyčių lietuviai, turi virš 60 narių. Be

to dar yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa, Moterų Labdaringas Kliubas ir Los Angeles Liet. Org. Bendras Komitetas.

Dar reikia pažymėti, kad labai žymią rolę sulošė už Taiką ir Demokratiją Liet. Skyrius, kur daugiausia priklausė moterys ir gerai darbavosi. Bet kuomet visa organizacija pakeitė savo formą, tai tas skyrius irgi likviduojasi ir moterys bandys sutverti sau atskirą organizaciją. Butų gerai, kad jos tartųsi su Moterų Labdaringu Kliubu bendrai sutverti Moterų Kultūros ir Apšvietos Kliubą.

Taigi viso čia randasi 10 lietuvių organizacijų. Ir tik dvi iš jų yra atžagareivių valdomos, o likusios 8 yra pirmieviškos ir eina pažangos keliu.

Nevisur pilnai buvo galima sužinoti organizacijų narių skaičių, tai ir padaviau tik "virš" ir "apie tiek." Iš to mes matome, kad čia gyvenanti lietuviai, nežiurint,

kad jie toli gyvena nuo centrų, laikosi gerai ir organizacijos lietuvių palaiko.

Dabartiniu laiku, be kitų darbų, Los Angeles lietuviai daugiausiai pradeda rengtis prie Lietuvos Rankų Darbo Parodos, kuri įvyks miesto istorijos ir dailės muziejų. Tai bus istorinis veiksmas, kurį mokslininkas Nikunas sumanė ir vykdo gyvenime Bendras Komitetas ir Choras. Vėliau bus plačiau apie tai pranešta. Tai tiek apie Los Angeles lietuvių veikimą ir gyvenimą.

M. Pukis.

90 DIENŲ KALĖTI UŽ MUŠIMĄ VAIKO.

Bell, Cal. — Robert Thomas gavo baumės 90 dienų kalėjimui už tai, kad bereikalingai mušęs savo vaiką Jimmy.

Teisėjas belgi suspendavo 75 dienas, tai teks kalėti tik 15 dienų.

ŠAUKIA MINISTERIŲ POSEDĮ

Haga. — Olandijos premieras šaukia ministrų posėdį ryšį su karu Norvegijoje. Bijomasi karo žygių ir Olandijos ir Belgijos teritorijoj.

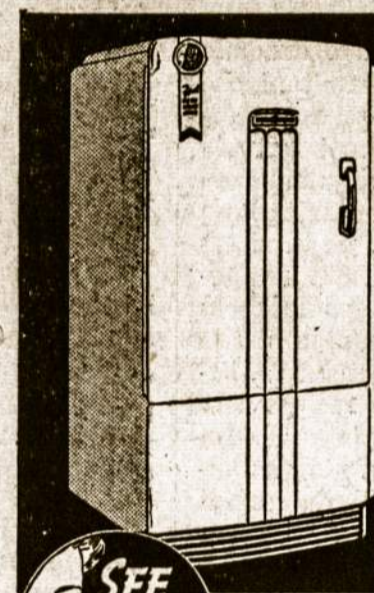
Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Vilni"

Sveika "Vilnis", sulaukus 20 metų. Mes pageidaujame, kad dienraštis "Vilnis" gyvuotų dar ilgus metus!

Progress Krautuvė

SIULO SIŲ METU

DIDŽIAUSIĄ VERTYBĘ

6 Kubiškų Pėdų, Didelį 1940 Metų

GENERAL ELECTRIC

Refrigeratori U Z

\$114.95

ir duoda didelę nuolaidą už seną šaldytuvą.

DELUXE MODELIAI BISKI BRANGESNI

LENGVUS ISMOKEJIMAI

PROGRESS KRAUTUVĖ džiaugiasi pasiulyti Tamstoms didžiausią vertybę refrigeratorių istorijoj. Tik pamastykit! —6 kubiškų pėdų, tikras G. E. Refrigeratorius už \$114.95!!!

Užsisakykite Tuojaus, Nes Ši Kaina Tik Trumpam Laikui!

PROGRESS KRAUTUVĖ pilnai autorizuota parduoti General Electric produktus ir turi pilną pasirinkimą šių pasauli pagarsėjusių Refrigeratorių, visokio dydžio, modelių ir skirtingų kainų.

3222-24-26 S. Halsted Street

Telefonas VICTory 4226.

Chicago, Illinois.

GERIAUSIA VIETA PIRKTI ĮVAIRIUS NAMŲ REIKMENIS VISAM CHICAGOS MIESTE.

J. NAKROSIS, D. SEMAITIS — Vedėjai

GAUKIT GARBĖS TIKIETĄ

Kiekvienas gavęs vieną naują "Vilniai" skaitytoją gaus du tikietus į jubiliejinį "Vilnies" koncertą, balandžio 14. Tai bus garbės tikietai.

Suskubkite. Užsitaraukite garbę ir pasitaraukite dienraščiu. Ta proga lygi chicagiečiam ir kitur gyvenantiem.

—Adm.

San Francisco, Calif., Lietuvių Istorija

Nuo kada lietuviai pradėjo apsigyventi Californijos valstijoje ir jos didmiesčiuose, kaip tai San Francisco, Los Angeles ir Sacramento, sunku atspėti, nes pirmi pionieriai, kurie čia apsigyveno tulam laikui, nesuradę sau laimės, išvažinėjo, o kurie pasiliko—vienai pasimirė, kiti prapuolė ištautėjimo gėmėse, taip kad šiandien apie juos nieko nežinoma. Bet yra padavimų, kad pirmas lietuvis atvažiavo į San Francisco 1849 metais su kitais aukso jėškotojais. Tas lietuvis savo laimėi auksamainas surado, bet jo valgyti negalėjo ir be pinigų mainų paleisti į darbą neįstengė. Kaip menama, mainos buvo gana turtingos, jis jas tinkamai užregistravo savo vardu ir ten pat apsigyveno, laukdamas progos. Bet jam ant nelaimės kiti sužinojo apie jo turtingas maņas ir nakčia jį nužudė.

Vėliau daugiau lietuvių pradėjo čia apsigyventi nors ir ne apščiui. Jau 1902 metais buvo suorganizuota socialistų kuopa. Tai buvo pirmutinė lietuvių politinė organizacija. Tas parodo, kad čia pirmiausia apsigyveno pažangūs lietuviai. 1903 metais čia susitvėrė savišalpinė Sunų Draugija. Atrodo, kad ši draugija pakenkė socialistų kuopai, nes socialistų kuopa po metų kitų mirė ir viena Sunų Draugija pasiliko gyvuoti. Tik 1912 metais vėl socialistų kuopa atgijo, bet neilgam. Prieš pasaulinį karą visiškai pakriko ir daugiau nebeatgijo.

1916 metais čia susitvėrė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 106 kuopa, veik išimtinai iš pažangių lietuvių. 1920 metais Sunų Draugija persiorganizavo po vardu Sunų ir Dukterų Savišalpos Draugija. Narių buvo apie 60, o pinigų jau turėjo savo išde apie \$1,000. SLA 106 kuopa ir Sunų ir Dukterų Draugija turėdavo bendrus susirinkimus. SLA 106 kuopos valdyba laikydavo pirmą susirinkimą. O Sunų ir Dukterų Draugijos valdyba pradėdavo pirmam pasibaigus. SLA 106 kuopa pilnai kontroliavo Sunų ir Dukterų Draugijos knygas ir vedė finansų sąskaitas. Iš to kildavo daug nesupratimų, barių kartais net ir muštynių tarpe priešingų pusių. 1925 metais SLA 106 kuopa su Sunų ir Dukterų Draugija pradėjo jėškoti teisybės per teismus. SLA 106 kuopa bylą laimėjo, o Sunų ir Dukterų Draugija, po pralaimėjimo, tapo palaidota.

Lietuvių Literatūros Draugija susitvėrė 1921 metais Berkeley, Calif., vėliau persikėlė į Oakland, kur ir San Francisco lietuviai prigulėjo, bet dėl sunkių susisieki-mo aplinkybių San Francisco lietuviai pas save sutvėrė LLD 153 kuopą. Dabar ši kuopa turi apie 30 narių ir puikiai darbuojasi visuomenės labui.

1930 metais SLA Chicago seimas įrašė naują lapą į Amerikos lietuvių istoriją.

San Francisco SLA 106 kuopa, po Chicagos seimo, tuojaus likvidavosi ir susitvėrė Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopa Oaklande, kur ir San Francisco lietuvių ir prigulėjo. Vėliau, dėl susisiekimo aplinkybių, San Francisco lietuviai sutvėrė savo LDS 58 kuopą, kuri dabar labai gerai pasilaiko.

SLA 106 kuopa vėliau atgijo, bet visuomeniniame gyvenime ji beveik neturi reikšmės.

Kiek San Francisco yra lietuvių sunku pasakyti. Menama, kad jų čia yra apie trys šimtai, bet yra surašęjusių, sulenkęjusių ir suamerikonęjusių. Kiti kad ir lietuvišiais da save vadina, bet jie niekur nepasirodo. Tikrus lietuvius progresyviškus patriotus, kurie nenulstantčiai dirba dėl savo brolių ir lietuvių gerovės, galima čia ant pirštų suskaičiuoti. Ši saujalė lietuvių palaiko LDS ir ALDLD kuopas, rengia visokias pramogas ir kas metai surenka šimtais dolerių del darbininkų įstaigų, "Vilniai", "Laisvei", "People's World", Komunistų Partijai, Lietuvos politikaliniam streikieriams, Tarpautiniam Darbininkų Apsigyvimui ir daugeliui kitų panašių įstaigų. Iš San Francisco Ispanijos kovotojams buvo pasiūsta virš trys šimtai dolerių. I San Francisco ateina "Vilnis", "Laisvė" kanadiečių "Liaudies Balsas", daug kas ima "People's World" ir kitus progresyviškus laikraščius. Kaip matome, San Francisco lietuviai nėra paskutiniai tarptautinėje ir savo tautos darbuotėje. Pagal savo skaičių, jie atlieka labai daug ir verti pagarbos.

Apert darbininkų, čia yra vienas lietuvis daktaras, du lietuviai turi salionus, vienas barzdaskutis ir keletas kriaučių. Du lietuviai apartamentus išrandavoja ir taip toliau.

Per pastaruosius tris metus čia lankėsi su "Vilnies" reikalais L. Pruseika ir V. Andrulelis. Apart jų kitų svečių iš rytinių valstijų neturėjome. San Francisco lietuviai labai atjaučia "Vilniai" ir atskiram laiške pasiuntė pasveikinimą su aukom. "Vilnies" jubiliejaus sulaukus, mes velijam, kad "Vilnis" ir toliau vestų neatlaidžią kovą už šviesesnę ir geresnę ateitį. Dar kartą linkime "Vilnies" štabui dirbti tokia energija, kad pasekmingai sulauktume auksinio jubiliejaus.

Pacific.

Jeį Vokietija Laimėtu, Kanada Norėtu Dėtis prie J. V.

Montreal, Que., bal. 11. — Kanados senato narys C. P. Beaubien sako, jei Hitleris laimėtu karą su Anglija ir Francija, tai Kanadoj prasidėtu judėjimas už prisidėjimą prie Jungtinių Valstijų.

Be Anglijos protekcijos juroj. Kanados prekyba būtų žlugus, tik prisidėjus prie Jungtinių Valstijų galima nuo to išgelbėti, sako jis.

ŽINIOS IŠ GARY, INDIANA

Trys Organizacijos Susivienijo

Kovo 31 d. įvyko Gary's lietuvių istorinis susirinkimas. Tai buvo pirmas bendras trijų organizacijų susirinkimas: Amerikos Lietuvių Politikos ir Pašalpos Kliubo; Lietuvių Darbininkų Draugijos ir Šviesios Žvaigždės Moterų Draugystės.

Šis susirinkimas buvo istorinis dėlto, kad po susirinkimo, vieton trijų viršminėtų draugijų pasidarė ir pasiliko tik viena, bet daug didesnė ir tvirtesnė negu viena iš senųjų buvo.

Šita nauja organizacija vadinsis: Amerikos Lietuvių Politikos ir Pašalpos Kliubas. Jau dabar narių turės virš du šimtu ir virš dešimtį tukstančių dolerių pinigų išde.

Tapo išrinkta nauja valdyba iš sekamų draugų: pirm. Jonas Grekys, vice-pirm. Juozas Terleckis, užrašų rašt. Antanas Steponaitis, fin. rašt. Juozas Grigonis, išdininikas Stasys Petraitis, išdo globėjai Elena Jokubauskienė ir Elena Aidentienė.

Išrinkta hord-direktoriai ir pastovi komisija iš trijų dėl peržiūrėjimo klybo knygu. Nutarta susirinkimus laikyti kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio. Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 14 d., Lietuvių Parapijos Svetainėj. Susirinkimas bus labai svarbus, taigi visi nariai dalyvaukite.

Pirmos Gegužės Apvaikščiojimas

Gary's plieno ir kiti darbininkai su savo šeimynom rengiasi apvaikščioiti Gegužės Pirmos šventės šį metų po vadovystė Komunistų Partijos, trečiadienį, gegužės 1-ą, Spanish Gardens, 11th ave. ir Jackson st., Gary, Indiana. Apvaikščiojimas prasidės kaip 8-tą valandą vakare.

Bus geri kalbėtojai ir programa. Taigi ir lietuviai darbininkai dirbanti ir bedarbiai jau turi rengtis prie šios savo šventės po obalsiu: Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Kalvis.

LDS Kuopos Vakarelis.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopa rengia puikų vakarelių, šeštadienį, balandžio (April) 13 d., Kazlausko Svetainėj, 1484 Grant st., 7-tą valandą

Priimkite Svečius Nakvynėn

Labai daug bus svečių iš tolimų miestų "Vilnies" jubiliejaus koncerte šį sekmadienį, balandžio 14 dieną, Ashland Auditoriume. Reikalanga svečiam nakvynių. "Vilnis" prašo, kad priimtumėt po vieną, du, ar daugiau svečių nakvynėi. Kas galite priduožite adresu.

Pašaukite tuo reikalu "Vilnij" Victory 1455. Administracija.

Sveikinam "Vilnij" 20 metų Jubiliejaus Proga

Tel. Monroe 5533

Povilas ir Carrie Anabrozai

Tavernas ir Hotelis
1843 S. Halsted Street

Furnišuoti kambariai dienai, savaitėi arba mėnesiui.

Vasarnamis prie Wolf Lake, Peacock, Mich.

Prieinamos Kainos

vakare.

Parengimas susidės iš sekamų dalykų: kaulukų lošimo ir pinaklio. Bus daug gerų dovanų. Bus dainų ir muzikos programa. O ant galo gera merginų orkestra šokiams grieš iki vidurnakčio.

Bus užkandžių ir gėrimų. Visus užprašome skaitlingai dalyvauti ir su mumis praleisti linksmai tą vakarelių.

Komitetas.

Iš LLD 123 Kp. Mitingo

Kovo 17 d. mūsų Literatūros Draugijos 123 kuopa ĩttarė sveikinti "Vilnij" laike jos 20 metų sukaktuvių ir paskyrė iš ĩzdo \$5. Mes norime, kad "Vilnis" ir toliau lankytu plieno darbininkų bakažėles su savo teisinga misija.

Nors ĩzde pinigų labai mažai

Sveikinu "Vilnij" jubiliejaus proga.

J. KARALIUS TAVERN

535 W. 32nd Street

Linksmā ūžeiga visiems.

Tel. VICTORY 3781.

PIRKIT NAUJAUSI CHRYSLER AR PLYMOUTH

Tai yra geriausi ir gražiausi automobiliai Amerikoje, moderniskai istobulinti, nužemintos kainos, lengvi ĩsmokėjimai, teisingas patarnavimas. Turime daugybę vartotų automobilių, vėliausios mados, nuo \$15.00 ir augščiau.

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US"

4030 S. Archer Ave., Chicago, Ill.

Phone: VIRginia 1515

Apsaugok Savo
Namus nuo Vasaros
Lietaus ir Karščio

Egyptian, maišyta maliava, del vidaus ir lauko pentavimo, visokios spalvos gal. \$1.79.

Tiršta, Balta Enamel, vienam tepimui gal. \$1.79

Moore's Interior Gloss Maliava, del sienų ir medžio gal. \$2.39

Kečurių valandų varnišius, del grindų ir medžio, tiršto kumo gal. \$1.98

Mes turime pilną pasirinkimą 1940 m. sienoms popierų (Wall paper).

Sam H. Widman

MALIAVA IR KIETADAİKČIAI
3405 So. Halsted Street

Yards 0394 Mes Pristatom.

yra, bet apkalbėjus Vilniaus ir abelnai Lietuvos pabėgėlių padėti, nutarta pasiūsti per Lietuvos Konsulą Daužvardį \$5.

Kuopa jau gavo penkis naujus narius šį metų.

Sekretorius.

Bijomasi Lel Likimo 30,000 Lenkų Danijoje

Angers, Francija, bal. 11 d. — "Lenkų valdžia" čionai reiškia baimės dėl likimo 30,000 lenkų, kurie buvo ĩleisti Danijon žemės ūkio darbams.

Vokietijai užėmus Daniją lenkams gali buti blogai, mano buvę Lenkijos valdonai.

SULAIKO DANIJOS LAIVUS PORTUOSE.

Berlynas. — Danijos prekybos ministeris ĩsakė tos šalies laivams pasilikti prieplaukose, kur jie esą, iki bus pranešta kas daryti.

Sveikinimas ir linkėjimas dienraščiui "Vilniai" nuo viršininkų ir narių.

INTERNATIONAL FUR AND LEATHER WORKERS UNION

Local No. 45, Chicago

Sveikinu "Vilnij" 20 metų jubiliejaus proga ir velinu dar ilgus metus gyvuoti ir šviesti lietuvius.

GREAT CITY LINEN SUPPLY

1421 W. Harrison St., Chicago, Ill.

Phone Seeley 0139, Cicero 1064

Duodame greitą ir gerą patarnavimą.

C. NOBARAS, Sav.

PASTOVUMAS

Tą liudija ĩstaigos 44-rių metų gyvavimas.

Ši bendrovė, kaip mūsų tauta, yra ĩsteigta ant namų kurie yra savininkų apgyventi. Nerasite saugesnės vietos taupyti savo pinigus.

ISIGYKITE NAMĄ PER MŪSU LENGVO ISMOKEJIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N

3236 South Halsted Street

Tel. Calumet 4118

Jos. M. Mozeris, Sec'y.

Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje ĩstaigoje.

Siunčiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS — Kvietkininkas

Gėles Vestavėm, Bankietam, Pagrabam

3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijoje

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus

4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 2684

Anthony B. Petkus

1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICKRO 2100
6834 S. Western Avenue
Tel. Grovokli 0143

S. P. MAŽEIKA

3319 S. Lituania Ave.
TEL. YARDS 1133 ir 1130

Antanas M. Phillips

2307 Lituania Ave.
TEL. YARDS 4906

LACHAWICZ ir SUNUS

2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS

3354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 W. 46th St.
YARDS 0781
0782

J. LIULEVIČIUS

4348 E. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 2978

IŠ DETROITO, CLEVELANDO, ROCKFORDO, SPRINGFIELDO BUS DAUG SVEČIŲ "VILNIES" IŠKILMĖSE

SEPTYNI CHORAI, DVI POROS TRIO GARSŲ SOLISTAI IR MUZIKAI

Didžiausia Lietuvių Iškilmė Bėgyje 20 Metų Šį Sekmadienį

Nedėlio, balandžio 14 dieną, senai ir labai laukiama "Vilnies" didi 20 metų jubiliejinė iškilmė! Lietuvių pažangios visuomenės žibintas, kultūrintojas ir švietėjas "Vilnis" bus įvertinta ir žymiai sustiprinta lietuvių išeivijos darbui.

Visi vidur-vakarinių valstijų lietuviai puikiai įvertina savo apšvietos kolektyvų organą ir tuksantais rengiais dalyvauti koncerte Ashland Auditoriume, Van Buren ir Ashland Blvd.

Iš Detroito Aido choras ir daug to miesto vilniečių atvažiuos specialiu traukiniu.

Iš Rockfordo atvažiuos dviem specialiais busais.

Iš Kenosha atvažiuos bent dešimt automobilių.

Waukegano vilniečiai beveik visi iki vieno dalyvaus koncerte.

Jau visa savaitė viešnia iš Brooklyno, H. E. Jeskevičiūtė, laukia "Vilnies" jubiliejinę iškilmę.

Šia proga reikia žodis tarti ir visus vilniečius: Dabar didžiausias darbas, tai tikiečių platinimas, kad didysis Ashland Auditoriumas būtų užpildytas!

PROGRAMAS BUS ZAVEJANTIS.

Lietuviškos dainos nedėlio skambės ir aidės erdvių salė. Septyni geriausi šios apilinkės chorai išstos su žavingom, gražiausiom lietuvių liaudies dainom. Grenadieriai: Al Brazis, F. Jokubauskas ir M. Batutis; taipgi Moterų Trio: A. Dočkienė, K. Abekienė ir D. Yuden, žavins klausovus aukštai melodingom dainom.

Garsioji lietuvių lakštūnė, Radio City dainininkė, iš New Yorko, Birutė Ramoskaitė, pirmu kartu pasirodys Chicagoje. Zigmās Baltušis ir jo du draugai muzikantai, išgarsėję po viešbučius svečių linksmintojai, atpyškės pajvairinti programą net iš Cincinnati, Ohio.

Žodžiū, dar nebuvo tokio dainų ir muzikos programo lietuvių parengimuose, kokis bus šį sekmadienį Ashland Auditoriume, dalyvaujant A. Kenstavičienei ir F. Stoginiui.

Na, tai visi nedėlio į didžią "Vilnies" 20 metų sukakties iškilmę! Programas prasidės 3:30 po pietų. Salės durys bus atdaros nuo 2 valandos. Po programos šokiai.

Įžanga išanksto perkant 60 centų; prie durų 75 centai.

F. J. Kaminski Sudarė Tvirtą Opoziciją Del Connelly

Nors 11-to Wardo, Bridgeport apilinkės, demokratų komitenu liko išrinktas H. B. Connelly, tačiau prieš jį ejęs, taipgi demokratas F. J. Kaminski, sudarė tvirtą opoziciją. Oponentas Kaminski gavo 5,435 balsus. Connelly buvo išrinktas 12,556 balsais.

W. H. Johnson Pasilieka Mokyklų Valdininku

Apšvietos Taryba 8 balsais prieš 2 išrinko naujam terminui W. H. Johnson, dabartinį Chicago mokyklų valdininką naujam terminui.

W. H. Johnson buvo kaltinamas politikavime mokyklų reikalais ir t. Tačiau nežiurint to, jis tas pareigas ejęs nuo 1936 metų, pasilieka ir toliau valdininku.

Ciceros Moterų Pažangos Klubo Veikla

Cicero Moterų Pažangos klubo susirinkimas įvyko kovo 28 dieną, Liuosybės salė. Susirinkimas buvo skaitlingas. Beveik visos senos narės atėjo į susirinkimą. Dar nekurios draugės atsivedė naujų narių. Reikia pasakyti: nors mūsų klubas jaunas amžium, bet narių jau turime pusėtinai. Iš visko matyti, kad turėsime didelį moterų klubą.

Klubo Parengimas. Užprašome visą publiką mūsų kolonijos ir apilinkės Moterų klubo parengimui dalyvauti balandžio 20 d., Liuosybės salėje. Turėsime šaunią muziką, skanių užkandžių ir tt.

Balandžio 20 dieną mūsų klubo krikštynos. Jus žino, kad reikalinga kumai. Jums atsilankymas į Cicero Moterų Pažangos klubo krikštynų baifių lėšuos tik 25 centai. Parengimas prasidės 7:30 vakare.

—Klubietaė.

Iš Liet. Keistučio Pašalpos Klubo Susirinkimo

Balandžio 7 dieną įvyko Keistučio klubo mėnesinis susirinkimas Hollywood Inn svetainėje.

Duoklės buvo priimamos nuo 10 valandos ryto. Daugelis narių mokėjosi, nes ketvirtame mėnesyje galėtu tapti suspenduotais, palikti be teisės prie pašalpos. Tad finansų stalas pusėtinai darbo turėjo.

Apkaltėjus eiles reikalų, kurie lietuvių klubą ir išklausius komisijų raportus paaikškėjo, kad darbas klube vedamas tvarkingai ir pasekmingai.

Komisijos narė J. Shaikienė raportavo iš veikimo prieš aukštąs kainas už maistą, raportas priimtas.

Finansų sekretorius Dr. Zubas raportavo, kad klubas turėjo labai nesekmingą mėnesį. Per šį kovo mėnesį mirė 6 nariai.

Komisija, kuri rūpinasi Keistučio klubo choro reikalais, raportavo, kad smarkiai rengiamasi prie perstatymo puikios operetės "Kauno Pona".

Operetė įvyksianti balandžio 21 d., West Side svetainėje (buvusiojo Meldžio svet.). 2244 W. 23rd place.

Svetainės durys atsidarys kaip 6 valandą vakare.

Komisija ne tik ragino visus narius dalyvauti, bet prašė pakviesti draugas, nes tenai, kas dalyvaus perstatyme, tai galės skaniai pasijuokti ir maloniai laiką praleisti.

Tad visi keistučiai padirbėkime, kad stipažindimus plačios Chicago lietuvių su operete "Kauno Pona".

Į klubą įstojo 3 nauji nariai: Paul Riddikas, Walter Radge, John Kevulis. Linkime naujiems nariams: būti sėdmingais keistučiais.

Beje, mūsų vajininkai sakosi, kad šiame vajuje bus prirašyta daugiausia naujų narių.

Geriausio pasisekimo. —J. Skeberdytė.

NORTH SIDE ŽINIOS

Metinis parengimas. "Martytės Auka" lošimas. Kultūriečių Choras dainuos. Prakalbos, muzika ir šokiai.

Gerbiamejii! Kaip matote iš antgalvio, mes turėsime metinį parengimą su gražia programa. Parengimą rengia Literatūros Draugijos 86 kuopa ir LDS 112 kuopa, nedėlio, balandžio 21 d., 4 val. po pietų, Vengrų svetainėje, 1630-32 Milwaukee ave.

Parengimo komisija deda visas pastangas, jog šis vienintelis metinis parengimas būtų skaitlingas ir pasekmingas. Tačiau ne nuo vienos komisijos darbo priklauso pasekmės šio parengimo. Prie šio darbo reikalinga ir organizacijų visų narių kooperacijos, talkos. Visų pirma, reikalinga žodžiū ir raštu garsinti ir tikiečius platininti išanksto.

Tikiety kaina išanksto tik 30 centų, o prie durų 40 centų. Todėl lengva parduoti išanksto, tik reikia pasidarbuoti.

—Užkviečia Komisija.

Visiems "Vilnies Jubil. Koncerto Darbininkams

Draugės moterys, kurios apsiemėt dirbti už gspadines, bukite ne vėliau kaip 10 val. ryto Ashland Auditoriume.

Kiti visi darbininkai ir darbininkės bukite ne vėliau kaip 12 val. dieną.

Labai svarbu buti visiems virš paminėtu laiku. Rengimo Komitetas.

ŠIANDIEN EARL BROWDERIO PRAKALBOS 8 VAL. VAKARO, ASHLAND AUDITORIJOJ

Imperialistinis karas Europoj ir prezidentiniai rinkimai, tai klausimai, kurie kasdieną plačiai diskutuojami Amerikos žmonių tarpe.

Šį penktadienį, balandžio 12 dieną, Earl Browderis pasakys labai svarbią prakalbą aukščiaui minėtu klausimu Ashland Auditoriume, Van Buren ir Ashland Blvd.

Tad kas tik galite, būtinai dalyvaukite prakalbose, nes jos bus įdomios ir labai svarbios: Browderis atvažiuoja stačiai iš Washingtono, kur yra Dieso Komiteto apklausinejamas.

Prakalbos prasidės 8 valandą vakare. KOMITETAS.

CLASSIFIED ADS.

PARDAVIMUI JUODZEMIS

Pirmos rūšies juodžemis dėl gėlynu r žolynu, specialiai sumaišytas su durpėmis ir trąšomis. Paroduom bušelius arba vežimais. 1 bušelis 25c, 5 bušeliai \$1.00; 15 bušelių \$2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną bušelį, už pristatymą nemokėsite. Mes pristatom. Ofiso valandos: nuo 7-tos val. ryto iki 10:30 val. vakaro.

CHARLES GAVCUS
6100 S. State St., Chicago, Ill.
Tel. Wentworth 7942
(Apr. 11 c Apr. 11)

PARDAVIMUI ITRĖSTAS JUODZEMIS

Pirmos rūšies juodžemis gėlynamis ir žolynams, sumaišytas su durpėmis ir trąšomis. 1 bušelis 25c; 5 bušeliai \$1.00; 15 bušelių \$2.50. Didesniam kiekiui pigiau. Perkraustome už prieinamą kainą. Anglis pristatome tiesiog iš kasyklų.

STANLEY GAVCUS
110 South Ridgeland, Worth, Ill.
Tel. Oak Lawn 193-J-1
(Apr. 5 c June 5)

Nusizudė, kad Duoti Progą Vyruai Kitą Myleti

Mrs. Irene Burns išsoko nuo 10 aukšto Boston Store namo pro langą ir nusizudė. Ji paliko raščiuką, kuriame žymi, jog baigia gyvenimą dėl to, kad duoti progą savo vyrui turėti merginą.

JURGIS JAKAS, buvęs "Vilnies" administratorium, taipgi dirbęs redakcijos štabe, ir nuo pat "Vilnies" įsikurimo bendradarbis. Jis yra taipgi menininkas, geras vaidila-mėgėjas.

Kaip Daktaras Parašė JUSŲ RECEPTAS
YOUR PRESCRIPTION
the Way Your Doctor Wrote It

OPERETĖ "SYLVIA"
Statys L.D. Aido Choras
Balandžio 28 d., 1940

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St.
Chicago Ill.

Phone Boulevard 4552 Moterim: Seredomis.
PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rūpinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška.
Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.
1657 W. 45th St., Kampsas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas.

Patarkite Barberiu

Išmokiname barberio amato moksliniu būdu už mažą mokesčių. Imokėt reikia tik mažą dalelę, o likusią sumą lengvais išmokėjimais. Atsilankykite, rašykite arba telefonuokite platesniau žinai: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 5982.

WHOLESALE FURNITURE
Urmimis Pardavimas Rakandų
Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vientiek nacionaliai žinomi daiktai randai pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Rep. 6051.

MOKINAME: Anglų ir Lietuvių Kalbu, Gramatikos, Aritmetikos, Stenografijos, Knygvedystės, Pilietybės ir daug kitų mokslo dalykų. AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA 816 W. 33rd Pl., Chicago, Ill.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Zemė Parduvimui
Kito miesto savininkas nori parduoti arba mainyti trijų aukštų namą prie 69th ir S. Rockwell St. Turi Chain Store leasą. Kreipkitės pas Thomas Gerulas, 3711 W. 63rd St. Phone Prospect 0268. (9c13)

PARDAVIMUI arba mainymui trijų aukštų namas prie 69th ir Racine Ave. Ta apilinkė sparčiai auga. Kreipkitės: Thomas Gerulas, 3711 W. 63rd St., Phone Prospect 0268. (9c13)

NEPRALEISKITE PROGOS!
Parsiuduoda namas su 2 lotais už \$2,750. 2 pag. su 3 lotais už \$3,750. Visos gatvės ištaisytos ir išmokėtos. 4 pag. mūro namas už \$3,450. 6 kamb. mūro bung. prie Marquette Park už \$4,950. 2 pag. mūro namas prie Rockwell ir 63-tios gatvių \$6,250. 6 pag. kampinis mūro namas už \$11,500. 35 akterių farma ir biznesis su gasolino stočia ir kiti namai. Randasi prie didelio vieškelio, visai arti 159 gatvės, už \$4,950. 120 akru geriaurengta farma su moderniais traktoriais, gyvuliais ir visomis mašinomis už \$8,750. Vasarnamis, arti leikos, su puse akro žemės, dideliais medžiais, 5 kamb. cementinių blokių stuba ir cottage su garadžium už \$2,450. Viskas parduos lengvais išmokėjimais arba mainais.

Taipgi darome visokias paskolas ant žemo nuosimčio ir reikale visokio insurance tamstai apsimokėtu pasitart su manim. Pasinaudokite mano 30 metų patyrimu biznyje.
J. J. Sinkus
2442 W. 63rd Street
Prospect 9000

Patvirtino Indžionksiną Prieš Pienininkus

Illinois valstijos aukščiausias teismas patvirtino indžionksiną prieš Pieno Išvežiojū Uniją. Unijai uždraudžia statyti pikielą prie pieno kompanijos įstaigos bei krautuves, jeigu ten nėra streiko. Gali pikietuoti tik tos pačios vietos darbininkai, bet pašaliniam draudžia pasirodyti.

Tas indžionksinas liecia ne vien pieno išvežiojous, bet ir kitus unijistus, nes uždraudžia jiem statyti pikielą prie neuniųnės dirbtuvės, kur nėra streiko.

Operetė "SYLVIA"
Statys L.D. Aido Choras
Balandžio 28 d., 1940

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8.
Nedėliomis pagal sutartį.

DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos:
nuo 9 ryto iki 9 vakaro

ANELIA K. JARUSZ
Physical Therapy & Midwife
6630 S. Western Avenue,
Chicago, Ill.
VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 5 popiet ir
nuo 6 iki 9 vak.
Trečiadieniais ir
penktadieniais,
nuo 12 diena iki
5 popiet ir
nuo 6 iki 9 vak.
Seštadieniais ir
sekmadieniais
pagal sutartį.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8.
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone: Crawford 3630
Stepanek Auto Repair
3840 West Cermak Rd.
3847 Ogden Avenue
Carburators—Ignition—Batteries
Motor Tune Up—Accessories
20 metų, kaip leisingai patarnaujame šioj apilinkėj.

EXPERTAS
Su 20 Metų Patyrimo Laikrodžių Talsyme.
Visas Darbas Gvarrantuotas Vieniem Metam.
Didelis Pasirinkimas GRAZNU — JEWELRY
Metro Watch & Jewelry Co.
5 So. Wabash Ave., Room 510

FELIX TAVERN
1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533
Mes esame netik aludininkai, bet ir uolūs darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užeit linksnam laikui. Gera muzika kasdien.
FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai
MIKE NAČUNAS, Mrg

CONNIE'S BEAUTY SHOPS
Siulo Sezono Specials
Saugok Savo Grožę Laike Šio Sezono!
Vien Pirmadieniais Permanent Waves \$1.00
Sekančiom Dienom \$1.50, \$1.95, \$2.50, \$3.50 ir aukščiau.
Darant apointmentą, pašaukite bile vieną iš trijų CONNIE'S šapu.
2127 Milwaukee Ave. | 1051 E. 65th Street
Phone Brunswick 9855 | Phone Plaza 0080
MARINELLO BEAUTY SHOP
3129 S. Halsted St., Chicago, Illinois
Phone Victory 1131
VALANDOS: Pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro; kitomis dienomis iki 8 val. vakaro.
C. ABEKIENE, Savininkė

Liet. TSK
Knygų Rūmų
Knygų
Saugykla

PENKTADALIS ŠIMTMEČIO DARBININKIŠKOS APŠVIETOS

KAIP GIMĖ IR AUGO "VILNIS"

Rašo V. V. VASYS.

Mūsų brangaus dienraščio "Vilnis" 20-ties metų sukurtavėse noriu ir aš tarti keletą žodžių, kaip "Vilnis" gimė, kaip augo-plėtojosi ir kaip šiandien atsistojo tokion vieton, kad mes visi galime pasidžiaugti.

V. V. Vasytis

Pirmiausiai prisieina prisiminti tuos laikus, kada nemažai atlaikyta susirinkimų dėl "Vilnies" išleidimo. Reikia pripažinti, mes turėjome gana sunkius laikus. Tuojau po pasaulinio karo, pradžioje 1920 metų, Jungtinėse Valstijose siautė didelė reakcija, taip vadinami, Palmerio reidai. Tada buvo areštuojami komunistai ir šiaip jau radikalai, kišami į kalėjimus, o kiti iš jų deportuojami. Persekiojimas pažangių žmonių ėjo visoje šalyje visu smarkumu.

L. K. S. 8-tas rajonas tada leido "Zariją" (jos pirmas numeris išėjo kovo 7 d., 1919 m.), Tais laikais "Zarija" nuosekliai gynė revoliucinės demokratijos reikalus. Bet užėjus Palmerio laikams, abelnas progresyvis veikimas turėjo nemažai nukentėti: puolė darbininkų įstaigas, Komunistų Partija pasiliko po žeme, tada ir "Zariją" prisiėjo sulaikyti su antru numeriu 1920 metais.

Chicago lietuviai darbininkai nesnaudė. Tuojau viename dideliame parengime, (West Sidės Auditoriume) po programo, draugas V. Andrusis susišaukė būrelį veiklesnių draugų ir draugių pasitarimui dėl naujo laikraščio leidimo. Visi su dideliu entuziazmu sutiko, kad Chicagoje išleiskim, taip sakant, vidur-vakarinėse valstijose reikalinga progresyvei visuomenei savas laikraštis, nes "Naujienos" nebuvo darbo žmonių klesos gynėjas. Kalbame ir svarstome: turime "Laisvę," bet jina toli nuo Chicagos, suvėluoja žinias ir pranešimus; prieiname išvadą, kad būtina reikia laikraščio.

Tas mūsų susirinkimas išsirenka komisiją sušaukti didesnį susirinkimą. Antras susirinkimas įvyksta pradžioje vasario mėnesio. Čia apdiskusavę tas sunkiasias aplinkybes vienbalsiai nutarėme leisti laikraštį.

Dabar apie laikraščio vardą. Susirinkime buvo paduota keletas vardų, bet didžiūma pasisakė už "Vilnį"; ir šiandien mes ją turime tuo vardu, ką davė susirinkimas laikytas Mildos Teatro salėje.

Taipgi tame susirinkime buvo išrinkta komisija iš keliolikos asmenų vesti agitaciją už naujo laikraščio išleidimą. Visų pirmiausiai "Vilnies" adresas buvo paduotas pas d. V. Raudzevičių, ant 36-tos ir Lowe ave. Į čia visi atsšaukimai ir prenumeratos ėjo iki vasario 25 d., 1920 metų. Vėliau turėjome pasisamdę namą po numeriu 2513 South Halsted st. Šioje vietoje jau prirengėme "Vilnies" raštinę ir spaustuve; tik biskį suvėlavo ateiti "Kovos" spaustuves mašinos iš Philadelphia, Pa. Per tą laiką mums reikėjo "Vilnį" spausdinti p. Kaulakio spaustuvejė, West Sidėje. Tada pas Kaulakį dirbo d. Žilinskas ir jam teko pirmas "Vilnies" numeris surinkti. Dabar d. Žilinskas dirba "Vilnyje" už zecerį. Jis—vienas seniausių vilniečių.

Balandžio 8 d., 1920 m. išėjo pirmas "Vilnies" numeris. Pamenu, tos dienos vakare buriai draugų rinkosi prie raštinės,—vienai norėjo pamatyti naują laikraštį, kiti ėmė šimtus kopijų platinimui po kolonijas.

Apie pabaigą balandžio gavome iš Philadelphia buvusios "Kovos" spaustuves mašinas. Sutaisę jas, vargais-negalais jau galėjome savo spaustuvelėje spausdinti "Vilnį" ir kitus spaudos darbus atlikti. Beje, sykiu su spaustuve atvyko ir du patyrę darbininkai, draugai V. Rudaitis ir J. Jasiulevičius, o J. Dargis ir aš buvome mokiniai ir su mūsų pagelba "Vilnis" išleidavo keturių puslapių, o kartais padidinta.

Redaktorium tada buvo d. V. Andrusis. Rodos, iš pradžią pagelbėjo d. V. Raudzevičius. Administratorium buvo drg. J. Dementis, knygvedė N. Katiliūtė. Reikia čia priminti, kad iš visų seniausių vilniečių tik drg. V. Andrusis pasiliko iki šių dienų; kiti pasitraukė įvairių reikalų verčiami.

"Vilnis" ėjo savaitraščiu iki rugsėjo pradžiai, 1920 m. Rugsėjo pirmą antradienį "Vilnis" pradėjo eiti du syk į savaitę, antradieniais ir penktadieniais ir taip ėjo per keletą metų iki Lietuvos Darbininkų Apšvietos Draugija

VILNIAUS VAIZDELIS. Nors vargingi, bet švarą mylinti lietuviukai džiaugiasi sulaukę pavasario, kada jie gali nusiprausti kieme. Patėmykite, kad mergaitės prausimuisi vartoja "žydišką stilių".

Valkininkai—Seniausias Lietuvos Miestelis

Prie pat didžiosios Rudnikų girios, pušynų apsuptas, Merkio, Šalčios ir Gelužos upių vingy stovi seniausias lietuviškas Valkininkų miestelis, minimas senovės Lietuvos dokumentuose. Randamas senuose žemėlapiuose ir turis savo herbą—ant pastarųjų kojų stovintį Myliutą po karališku vainiku.

Senovėje per Valkininkus ėjo didysis vieškelis Vilnius—Krokuva. Čia sustodavo pravažiudami karaliai, karvedžiai; čia 1551 m. sustojęs lydėdamas į Vilnį savo mirusios žmonos, Barbaros Radvilaitės palaikus, karalius Zigmuntas Augustas paskyrė jos brolių kunigaikštį Mykalojų Rudą ir Radvilą Tra-

šisigijo nuosavą namą, 3116 So. Halsted st.

Tiesa, prie dienraščio rengėmės daugiau kaip metus, nes Bendrovės Direkcija buvo nustačiusi kvotą sukelti \$15,000 ir gauti 1,000 skaitytojų. Tikslas dalinai atsieltas—gauta virš tukstančio skaitytojų; fondan reikiama suma nesukelta laiku, bet tas atlikta vėliau su pagelba visos Amerikos draugų ir draugių.

Rugsėjo 18 d., 1926 metais, pasirodė pirmas "Vilnies" dienraščio numeris.

"Vilnies" 20-ties metų amžius yra labai įvairus, turiningas. Aš čia pažymėsiu tik keletą svarbesnių atsitikimų bei pasikėsinimui ant "Vilnies," o jų buvo nemažai.

Vienu laikotarpiu "Vilniai" grąšino teismu pp. Jurgeleonis ir Montvidas; apskundė laikraštį ant \$15,000. Jie reikalavo tos sumos už tai, buk "Vilnis" juos apšmeižusi. Bet tikrenybėje nebuvo šmeižtas, bet teisybė,—jie bylą pralaimėjo. Šitas incidentas, aišku, "Vilniai" nemažai lėšavo, ką turėjo draugai ateiti pagelbon.

Dar kiek vėliau "Vilnies" priešai įpuolė desperacijon padegę raštinę, sudegino jos visus rakandus, knygyną; buvo nemažai popieros stakė, irgi sudegė. Spaustuven ugnis nedasigavo ir laikraštis išėjo kasdien. Gaisras padarė nuostolių keliolika tukstančių dolerių. Už namui padarytus nuostolius atlygino apdraudos kompanija, bet vidujiniu inventoriūm reikėjo rupintis patiem vilniečiam,—jie sudėjo, surinko aukas ir taip viską vėl atsteigė.

Antras "Vilnies" apskundimas buvo p. Ewaldo ant \$25,000, irgi už "apšmeižimą" jo ypatos. Bet tikrenybėje nebuvo apšmeižimas, bet teisybės pasakymas, kad žmonės bile kur dėdami pinigų turi apsižiūrėti, kad pinigai nežuotų, ypatingai dedant į mažas realesteitininkų bankutes. Be to, dar buvo suareštuoti keli "Vilnies" štabo nariai. Iš karto atrodė, kad bus labai sunku atsigtinti skundėjo, bet išėjo visai kitaip—skundėjas prakišo bylą. Ir čia "Vilniai" nemažai lėšavo, bet jina išėjo laimėtoja.

Tai maž-daug tokia "Vilnies" istorija bėgyje 20-ties metų jos gyvenimo.

Lai gyvuoja "Vilnis," jos nuveikti darbai! Sveikinu "Vilnį" proga jos 20-ties metų sukaktuvių ir džiaugiuos, kaip ir tukstančiai lietuvių darbininkų, kad šiandien mes turime stipriausią laikraštį vidur-vakarinėse valstijose.

Vasario 24, 1940 m. Lowell, Indiana.

kų ir jos pusbrolių kun. Mykalojų Juodąjį Radvilą Vilniaus vaivadomis. Žygy į Maskvą 1812 metais Valkininkuose buvo apsistojęs francuzų imperatorius Napoleonas, kurio paliktą žydų sinagogoje pobalninį divonėlį su karališkais inicialais ir šiandien Valkininkų žydai tebesaugo kaip didelę relikviją. Prie Valkininkų yra vykę dideli mušiai: 1700 m. tarp kunigaikščių Sapięgų ir Višniovekių šalininkų ir 1706 m. tarp rusų ir švedų.

Dabar Valkininkų miestelyje yra 2,367 gyventojai, o valsčiuje yra 11,432 gyventojai, iš kurių 9,722 lietuviai, 1,088 žydai, 410 gudų, 190 lenkų ir keletas rusų ir totorių.

Valkininkiečiai ikišiol išlaikė ne tik gryną gražią dzukų kalbą, bet ir senuosius lietuviškus papročius. Čia tebėra nepamiršti šimtai padavimų, raudų, dainų, pasakų, papročių ir apeigų. Valkininkietės tebedėvi tautiškais rubais ir skepetaitėmis, o vyrai gražiai išaustus naminius drabužius. S.

PLYMOUTH, PA.
LDS 60-ta kp.

Sveikiname dienraštį "Vilnį" 20 metų Jubiliejaus proga. Kartu širdingai linkime dar daug metų gyvuoti ir skleisti apšvietą darbininkuose. Mes darbininkai tik ir galime igyti apšvietą ir gauti teisingas žinias per savo klesos dienraščius.

Draugiškai,
LDS 60-tos Kp. Sekr.
O. Krutulienė,

HUDSON, MASS.
LLD 103-čia kp.

Sveikina dienraštį "Vilnį" 20 metų Jubiliejaus proga. Linkime tęsti sunkų darbą šviečiant lietuvių visuomenę. LLD 103-čios Kp. Sekr. A. L. Tamošūnas.

KAIP "VILNIS" STEIGĖSI DIENRAŠČIU

Rašo H. JAGMINAS

Savaitraščiu "Vilnis" pradėjo eiti kaip tik tose dienose, kai Amerikoje siautė aštri reakcija ir Palmerio ablavos dar buvo visų atmintyje.

Nuo siautusios reakcijos buvo nukentėjęs visas Amerikos darbininkų judėjimas, sykiu buvo nukentėjęs ir lietuvių darbininkų judėjimas. Tai buvo pokariniai laikai. Nesenai pasibaigusio karo susilpninta ir Europos revoliucijų sudrebinata buržuazija žiuriai puolė Amerikos darbininkus, kad numušus jų gyvenimo lygmalą užtikrinti sau didelius pelnus, prie kurių buržuazija buvo pripratus karo metu.

Bet, butent, kaip tik delto, kad apginti kas turima ir neleisti labiau bloginti jau ir be to nekokias gyvenimo sąlygas, Amerikos darbininkai ir griebėsi kovos prieš reakciją. Lietuviai darbininkai budami neatskirama dalimi Amerikos darbininkų klesos, taipjau nuo tos kovos neatsiliko. Dalyvavimas kovose už tuojautinius reikalus ir privedė lietuvių darbininkus vidurvakarinių valstijų, ypač Chicagos, steigti savo laikraštį.

Ir taip atsirado "Vilnis" balandžio 8-tą, 1920 metais. Tai buvo savaitinis nedidelis laikraštukas. Jo antgalvio neproporcionallumas technišku atžvilgiu jį darė truputį net juokingu.

Tačiau laikraščio svarbą ir afektyviškumą niekad nenusakė ir nenusakys išlaukinė jo išžiūra. Tą užduotį atlieka tiktai turinys. Ta tiesa tiko ir "Vilniai". "Vilnis" buvo sumanyta leisti pačių darbininkų, kad galėtų geriau ginti savo reikalus. Darbininkų reikalus "Vilnis" ir stėjo ginti iš pat pirmų savo gyvavimo dienų.

Per metą kitą "Vilnis" ėjo sykį į savaitę. Paskui, netoli iki pabaigai 1926 metų, du sykį į savaitę.

Bet šiuo atveju mums netiek svarbu kalbėti apie "Vilnį", ėjusią sykį ir dusyk į savaitę. Svarbiau kalbėti apie tai, kad iškėlus į viršų tai, kaip "Vilnis" steigėsi dienraščiu.

Dienraščio reikalingumą iškėlė tos pačios gyvenimo priezastys, kurios savo laiku padiktavo "Vilnį" pradėti leist savaitraščiu. Šiuo tarpu darbininkų kovos buvo platesnės, gilesnės ir aštresnės. Įvairūs judėjimo reikalai turėjo būti tankiau paskelbti, plačiau aprašyti ir išsamiau išgildinti. Dukart savaitinis laikraštis to negalėjo padaryti. Delto nukentėdavo lietuvių darbininkų judėjimas daug kur.

Ta nuoskauda jausta Chicagoj ir visur už Chicagos, kur "Laisvė" neateidavo arba ateidavo labai nežymiam skaičiuje.

"Draugai" ir "Naujienom" lietuviai darbininkai atvirai reikė nepasitikėjimą. Tų laikraščių anti-darbininkiškas tonas ir kartas nuo karto talpinamas įtartinų pajieskojimų dar labiau darbininkus pykdė.

H. Jagminas

Ir taip aplinkybėm susidėjus, visur imta lietuvių darbininkų kalbėti, kad "Vilnis" pradėjus leisti dienraščiu.

Apie dienraščio leidimą turbut imta kalbėti jau kai pradėta "Vilnį" leisti kart savaitiniu. Bet "Vilnies" įstaiga biedna ir tik didžia. tuziastam, labiausia vusiem judėjimui dienraščio leidimas gadaiktu.

Apie pavertimą "Vilnies" dienraščiu kalbėta daug kur ir atvėjų atvėjais. Bet pirmu kartu viešai klausimas iškelta rugsėjo 27, 1925 m., Amerikos Darbininkų Partijos, Lietuvių Sekcijos 8-to Distrikto konferencijoje, įvykusioj Chicagoj.

Klausimą iškėlė d. V. Andrusis. Diskusuota ir ginčytasi labai smarkiai. Niekas nekalbėjo prieš dienraščio sumanymą, bet nemažai kas abejojo ar bus galima dienraštis išlaikyti.

"Ar išlaikysim?" "Ar busim pajėgūs tęsti dienraščio leidimą?" "Ar turėsim pakankamai intelektualių pajėgų pradėti?" Tokius ir panašius klausimus kėlė daugelis gerų draugų.

Kaip ir kiti, šitie žmonės žinojo, kad darbininkiško dienraščio išlaikymui reikia daug ko. Ypatingai didelio pritarimo plačiose darbininkų masėse ir bendrai progresyveje lietuvių masėje, smulkioj biznierijoj.

Rodosi d. Andrusiui perskaičius planą, kaip bus rengtasi prie dienraščio, vienbalsiai sumanymas užgirta su pastaba, kad "Vilnį" pradėti leisti dienraščiu (Tąsa ant keturiolikto pusl.)

"VELNIAS" SU SPARNAIS

Nu, broliukai, papasakosiu aš jums istoriją. Tik šiukštu nesijuokit iš manęs. Tą istoriją, dievaži, aš neišgalvoju, ją man papasakojo mano pažystamas lakunas Simas Kaupelis. Tai istorija apie senutę Veroniką.

Ėjo, matote, senelė Veronika iš vienuolyno, iš atlaudų. Ėjo, žinoma, pėsčia. O ligi namų, ligi Ankštelių kaimo, buvo apie 30 verstų su magaryčiom. Ot, iš įkarščio senelė sukorė penkioliką verstų, o šešioliktame ir sugriuvo. Ir kaip čia nesugriusi: prisimeldė senelė vienuolyne šventiesiems ligi devinto prakaito. Maža to, kad šventiesiems, bet ir visiems palaimintiesiems ir kiekvienam bent kiek pastebimam kentėtojų atskirai. Net šventajam Placidui. Tikrai juokinga. Užtad niekam jokios nuoskaudos.

Tos maldos, žinoma, ir išsiubavo senelė. Taip išklubo mieląja, kad šešioliktame verste ji nė žingsnio žengti nebepajėgia—nors karve baubk. Tiesiog visi senelės griaučiai išsinarstė. Taip ji persimeldė. Todėl sugriuvo ji šešioliktame verste, prie pat Kaištelių kaimo, visiškai išsižiojo ir guli griovio atkrantėje, nuobodžiauja.

"Štai tau," mano ji, "spanguolė. Persistengiau aš su tomis maldomis. Nereikėjo taip visiems šventiesiems, kad juos ėžys subadytų... Pačiai brangiau kainuoja." Ir štai guli senelė pagal griovį. Kairėje Kaištelių kaimas, dešinėje—avižos, o jei tiesiai—miškas ir pelkės. Todėl baisiai liudna pasidarė senelėi, kad nuvirto pagal pelkę, svetimam krašte, prie Kaištelių kaimo.

"Oi," galvoja senelė, "jeigu aš čia numirsiu, tai šitas, žinoma, bus man įskaityta. Bet vis tik čia man neįmanoma numirti. Čia ir karvė gali mane pauostyti. Ir avinas gali koja paspirti. Maža kas. Oi," mano sau, "pusę gyvenimo atiduociau, kad tik patekčiau į Ankštelių! Bet ką čia pusę gyvenimo—pačiam velniui dušėlė atiduociau. Tegul sau. Negaliu aš čia numirti—svetimas kraštas, miškas, pelkės—tpfiu!"

Tik ji šitaip pagalvojo, staiga girdi balsų triukšmą ir urzgimą. Apsidairė, kas čia per pokštai? Ir savo akimis netiki. Prie griovio, kaimo avižose riogso toks didelis pastatas. Namas ne namas, mašina ne mašina, lyg automobilis, su ratais ir, rodosi, važiuoja.

"Makabilius," pamanė senelė,—ir išsigando. "Oi," mano sau, "motina šventoji, mergele nekaltiausioji, džiaugkis... Kaip gi čia tas makabilius išsuko iš plento? Tpfui, prasmegtum, kokie monai."

Atsisėdo senelė, pratrėnė akis—ar tik ne monai. Bet ne. Avižose stovi mašina, o po ją ant pilvo šliaužioja toks bičnus vyriokas, dar ir su barzdele. Žiūrė senelė į tą vyrą, o šis tyli, lyg šėšelis. Pikta pasidarė senelėi dėl to tylėjimo ir ji rusčiai pasakė:

—Tai ko gi tu, tėtuši, tyli, lyg kalės vakas? Ko tu po kaimiečių avižas ant pilvo plaukioji? Jei taip, tai aš galiu ir kaišteliečiams apskusti. Šitaip, tėtusėl, nevalia

su makabiliu po avižas šliaužioti. O gal tu ką nors pametėi?

Vyriokas atsikėlė, pažvelgė į griovį ir kalba tokiu bosu:

—Pamečiau, sraigtelį pamečiau. O tu, motuš, neskusk—aš tuojaus pasišalinsiu. Juk ne mano kaltė, kad gedimas įvyko. O tu, tarp kitko, ko čia guli?

—Oi, tėtusėl,—sako senelė,—kaip gi aš negulėsiu, jei reikia gulėti. Persimeldžiau aš tame vienuolyne, persilanksciau prieš visus šventuosius, ot, ir sugriuvau. Visi griaučiai išklubo, kauleliai iš sanarių išsinarstė. Tai ir guliu pagriovy. Gal tu, tėtusėl, pavėžintum mane makabiliu?

—Kodėl ne,—sako vyras,—galima: O kur tave vežti?

—Nugi, sakau tau, kad į Ankštelių. Vis plentu, plentu, o paskui į kairę. Pirmoji gryčia Marijonos, antra Petrėno, o manoji greta jos gludi...

—Zinau,—sako vyras.—Sėsk, motuš. Pasodino jis senelę į makabilių, dar diržu priveržė, kad neišvirštų pasisukime.

—Laikykis,—sako,—motelis. —Tai aciū,—sako senelė.—Tik tu, tėtus, nesmarkiai važiuok. Nes aš nepakeliu smarkaus važiuoimo.

Vyras išėjo. Staiga, kad sugriaudė, kad truktelėjo į priekį, kad pašoko nuo žemės!... O apačioj griovys. Kaištelių kaimas, miškas... Ir tuoju viskas ėmė skutis... Aiktelėjo senelė, įsikibo į sėdynės briauną ir sustingo. Norėjo išimti iš sijono kišenės bonkutę su stebuklingu vandeniu—kišenės nėra. Nieko nėra... "Velnius mane pagriebė, prisišaukia..." pamanė senelė ir dar labiau sustingo.

Ir štai praėjo vos trys minutės—jau atvažiuavo, prašom išlipti—gimtas Ankštelių kaimas.

Mašina sustojo lauke. Tuoju subėgo žmonės—stebisi, juokiasi, senelę už sijono tampo. O ji sėdi ir net kojomis nesispardo. Ir išlipti nenori. Tik akis varto. Tada namiškiai iškėlė senelę iš mašinos, nunešė į triobą ir paguldė ant suolo. O senelė guli, tyli ir valgyti neprašo.

Štai ir visa istorija apie senelės Veronikos skridimą lėktuvu. Ne, dar nevisa. Nupasakojęs ligi šitos vietos, mano pažystamas lakunas Kaupelis paklausė musų:

—O kaip jūs manote, vyručiai, kas atsitiko su senele?

Vienas iš musų, toks pesimistas, nusprendė, kad senelė numirė. Kitas spėjo, kad ji įsirašė į Komunistų Partiją. Trečias tvirtino, kad senelė nustojo tikėti dievą ir įsirašė į laisvamanius.

Bet, iš tiesų, buvo visai kitaip. Pasirodo, kad po poros dienų senelė atsikvošėjo, atsimerkė, griežtai išklausinėjo giminaičius, kaip ji pasirodo į namus ir, grūdžiai pravirkusi, pasimeldė prieš visų šventųjų paveikslus ir liepė vežti ją atgal į vienuolyną. Ten ji ir dabar gyvena, atgailauja dėl santykių su velniu. O mums ant tokio velnio tik nusispiauti.

(“L. M.”)

LIETUVOS ARTOJAI IR POLITINĖS SRIOVĖS IŠEIVIJOJE

1883 metais Mariampolės Gimnazijoje, iš "Aušros" prof. Petro Kiaučiuo. Jauslaičio ir Petro Armino (Trupinėlio) lietuvių mokinių lietuvių mokytojų, gavau save pažinti, kad aš lietuvis. Nuolatiniai skaičiau "Varpą" ir "Lietuvos Ukininką".

Amerikon atvykau liepos 9, 1888 m., laivu Moravia. Mano rašiniai gali būti patikrinti net Juozui Andziulaičiui redaktorijaujant "Vienybę Lietuvių" apie 1890 metus. Įvyko pertrauka.

Mokslo siekiau. Nuolatos rašinėčiau į Olszewskio "Lietuvą", "Tėvynę", "Vienybę", Tilžėje leidžiamą "Birutą" ir "Draugą", "Kataliką", Kanados "Lietuvi", "Amerikos Lietuvi", "Naujienas", "Sandarą", "Vilni" ir "Laiko Žodį", "The Voice", "Tiesą", vieną kitą straipsnelį.

Jokiai srovei nepriklausiau ir dabar nepriklausau. Save vadinu "Kudirkiniu" lietuviu.

Kaip matote iš viršuje pareikštų minčių, aš ne revoliucionierius. Lietuvos sąjūdžių laikais aš buvau Amerikoje. Visas išėivijoje musų srovės, išskiriant trockistus, artimai pažystu, nes visų darbuotei pritariu, kolei tikėjau, kad tos ar kitos srovės darbuotė Lietuvai naudinga. Lietuvą mimint, aš maniau ne ponų dvarininkų ar srovių vadovų reikalus, bet Artojų Lietuvą. Žmonės, darbo žmonės yra manoji Lietuva.

Musų srovių vadovai ir vadovukai, kiek patyriau, patys save baltina, ir tuos sekėjus, kurie vadus "ponais" vadina, vadina tikrais lietuviams, o kitų srovių lietuviams vadina ne lietuviams, bet "jie", o save "mes". Kur tik lietuviams buvo vadinami: "mes" ir "jie", aš nuo tokios srovės šalinausi.

Man visų srovių lietuviams yra MES, ir už vadovų klaidas visi lietuviams kenčia.

Streikuojančių ukininkų "provokavimas" ir karo teismams bei keturių komunistų neturtingų vaikų sušaudymas, kad savo niekšišką perversmą pateisinti, aš A. Smetoną laikau atsakomingu, su kruvinomis rankomis medalius dalinantį ne lietuviams artojų mylėtojam, bet pigios rusies karjieristikam-savi-meilom.

Man gaila tų suklaidintų lietuvių. Lietuva turi būti tikrai žemdirbių-artoju, ir mokslo siekiančių inteligentų šalis, bet anaipol ne "ponų". Aš tikrai primenu, kad Steigiamasis Lietuvos Seimas priimtu tarimu patvar-kė prieš pavardę dedamą raidę p. tarti "piliėtis", o ne "ponas". A. Smetona neken-tė Steigiamojo Lietuvos Seimo, nes į tą Seimą nebuvo žmonių išrinktas. 1920 m. Kaune be jokio darbo gatvėse vaikštinėdamas kelis kartus man sakė: "Tie pie-mens (Steigiamojo Seimo narius minėdamas) pražū-dys Lietuvą." Griniaus-Šle-

ževičiaus valdžią suokalbiu nuversdamas padėjo krikde-mams nuo užvestų prieš jų ministerius bylų išsigelbėti, o kad savo negarbingą nak-tinį darbą pateisinti, "Lietu-vą išgelbėjo" sušaudydamas keturis proletarus. Tasai mažulės dvaselės "excelenci-ja" negali jokiam lietuviui pagarbos teikti, nes istoriniu teismu bus pats prie krimi-nalų lyginamas.

Dabar apie išėivijoje lietuvių komunistų veiklą galiu pasakyti, kad komunistų veikimas yra naudingiausias lietuviams išėiviam. Kur lab-darybės veikimo reikia, mu-sų komunistai visuomet dau-gumoje dirba be atlyginimo už "sugaištą laiką". O man žinomi daktarai ir ponai ima po \$8.00 į dieną ir visas ke-lionių lėšas turi padengti, kurie patriotus "ponus" kviečia.

"Atstatymo Bendrovė" yra

Musų komunistai dirba ne-svetimais pinigais naudoja-si. Save ponais skelbdami, poniškas algas sau patys pa-siskiria.

Atsteigkime Demokratiją Lietuvoje!

A. K. Rutkauskas, M. D.

Darbu, o ne kapitalui pri-klauso pirmenybė. Darbas yra nepriklausomas nuo ka-pitalo. Kapitalas yra darbo vaisius ir jis visai neegzis-tuotų, jeigu pirm jo nebutų egzistavęs darbas. Darbas yra aukštesnis už kapitalą ir užsipelno daug didesnio įver-tinimo.

ABRAHAM LINCOLN.

Karo esmė priklauso ne nuo to kas pradėjo užpuoli-mą, arba kurioje pusėje ran-dasi priešas, bet nuo tos kle-sos, kuri veda karą, nuo tos politikos, kuri yra vedama tame kare.

V. I. LENIN.

Sveikinam Dienraštį Vilni 20 Metų
Sukakties Proga

MOONLIGHT TAVERN

Geriausiai įrengta ir populiariškiausia Bridgeporte užėiga.

Norėdami smagiai praleisti laiką žiemą arba vasarą, atsilankykite, o busite pilnai patenkinti. Alus užlaikomas bravoro temperaturoje sulyg vėliausių įtaisų.

2958 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Telephone Victory 9333

GEORGE ir S. DEIKUS, savininkai.

Įsitėmykit, S. Deikus yra LDS 53 kp. finansų sekretorius.

Ar lietuviai kada pralenks kinus keramikos dailė? Kaip atrodo iš šių pavyzdžių, nagingi lietuviai ir iš molio jau moka pasigaminti meniškų indų. Šie jau nebe tokie gramozdai, kokius mes dar atsimeiname prieš 30-40 metų atgal Lietuvoj.

KRAŽIŲ SKERDYNE

Desėtkus Kražiečių Nužudė, Daug Jų Kalėjimuose Pudė.

Lapkričio 22 d., 1892 metais, Kražiuose, Zemaitijoje, caro valdžios žandarai, urėdinkai ir kazokai kardais, nažais ir šautuvų drūgaliais kapojo tukstantinę minią maldingų žmonių, susirinkusių ginti savo bažnyčią, kurią caro valdžia norėjo paversti cerkve.

Kiek caro valdžios surengtoji skerdynė žmonių žuvo tikrų davinių nėra. Žmonės buvo neorganizuoti ir niekas nežino kiek žuvo. Tuo sunkiau viską patirti, nes daug žmonių nuskendo Kražantės upėj. Imant iš vieno šaltinių davinius randi, kad žuvo kelios desėtkai, iš kitų šaltinių, kad žuvo keliolika žmonių. Tikras žinias caro valdžia nuslėpė. Užmuštų buvo jau ne tiek daug, bet sunkiai sužalotų buvo apie 100. Daugelis jų numirė, o kiti paliko amžinai koliekom.

Kazokai bei urėdinkai 12 moterų išgėdino. 9 iš jų mirė. "Vienybė Lietuvininkų" sausio 3 d., 1894 m. (tuo laikui buvo Plymouth, Pa.), tą skerdynę sekamai aprašo:

"Lapkričio 21 d., 1892 m., gubernatorius Kligenberg nakčia atvyko iš Kauno su 20 žandarų ir 70 urėdinkų. Įvažiavo į bažnytkiemį patyka. Nakčia apsupo bažnyčią. Su savim vedėsi ir kunigą, kuris turėjo išnešti sakramentą.

"Valdžia tikėjosi, kad naktį žmonės bus išsiskirstę kas sau ir bus lengviau apsidirbti. Tačiau kaip tik žandarai prisitartinę prie bažnyčios, tai varpai pradėjo skambinti. Parapijiečių pastatyta sargyba davė žmo-
nėm ženklą. Bažnyčios sklepe slėpėsi keli desėtkai žmo-
turėję maisto šė-
tėm, ir iš apielin-
as minutes, subėgo
nia. Kai urėdinkai
rie bažnyčios, tai jau
pilna žmonių. Kurie ne-
i vidų, tai pasiliko
lauke.

"Gubernatorius Kligenberg pamatė, kad bus blogai, tai įėjęs į bažnyčią užlipo ant višku. Ten jis per šešias valandas pasiliko, tarsi belaisvis. Jis su žmonėm barėsi dėl bažnyčios. Reikalavo, kad minia išeitų lauk. Kunigas, kuris buvo kartu su gubernatorium, įkalbinėjo parapijiečius, kad jie eitų lauk:

"Kunigas žemaitiškai mužikam sakė, kad ciecorius davė žemę. Bet žmonės atsakė, kad ne savo žemę davė, bet dvarininkų, tai žmonių žemė, tai mūsų pačių žemė."

"Mužikai" kunigui atsakė: "Mes einame ant smerties dėl vieros, o jūs niekšai kunigai einate su mūsų ir bažnyčios neprieteliais."

"Gubernatorius pamatęs, kad padėtis rusti, kad žmonės pasiryžę savo teises apginti, pasiuntė žandarų burį į pašto stotį 10 kilometrų nuo Kražių. Iš ten telegrafu pašaukė kazokus iš Varnių.

"Lapkričio 22 d., 8 val. ryte pribuvo burys kazokų. Sa-

ko tiek vijė arklius, kad 4 jų pakelė kritę. Kazokai žvėriškai puolė žmones. Su arkliais suėjo į bažnyčią, nežiurint, kad sakramentas iš cimborijos nebuvo išimtas. "Minia, vyrai, seneliai, moterys ir vaikai leidosi bėgti. Bet kur pasprukt! Iš vienos pusės urėdinkai, žandarai ir kazokai, o kitoj pusėj upė Kražantė. Buvo ant upės ledas, bet nepakankamai tvirtas, kad kelis žmones atlaikytų. Kurie šoko ant ledo, tie nuskendo. Taip ir plakė, kapojo pasriuvusius kraujuose."

Po to sekė areštai. Vieni gavo po metus, o kiti po 10 metų kalėjimo.

Del Kražių Skerdynės Sąjūdis Amerikoje.

Žmonių pasipiktinimas žvėrišku valdžios darbu paplito po visą Lietuvą. Piktinosi carizmo barbariškumu ir kitų šalių žmonės. Skerdynės atbalsai pasiekė ir Amerikos lietuvius. Prasidėjo misiniai mitingai, kuriuose priimta pasipiktinimo rezoliucijos—New Yorke, Philadelphijoje, Baltimorėj, Sheandoah, Mahanoy City, Plymouth ir kitose lietuvių kolonijose.

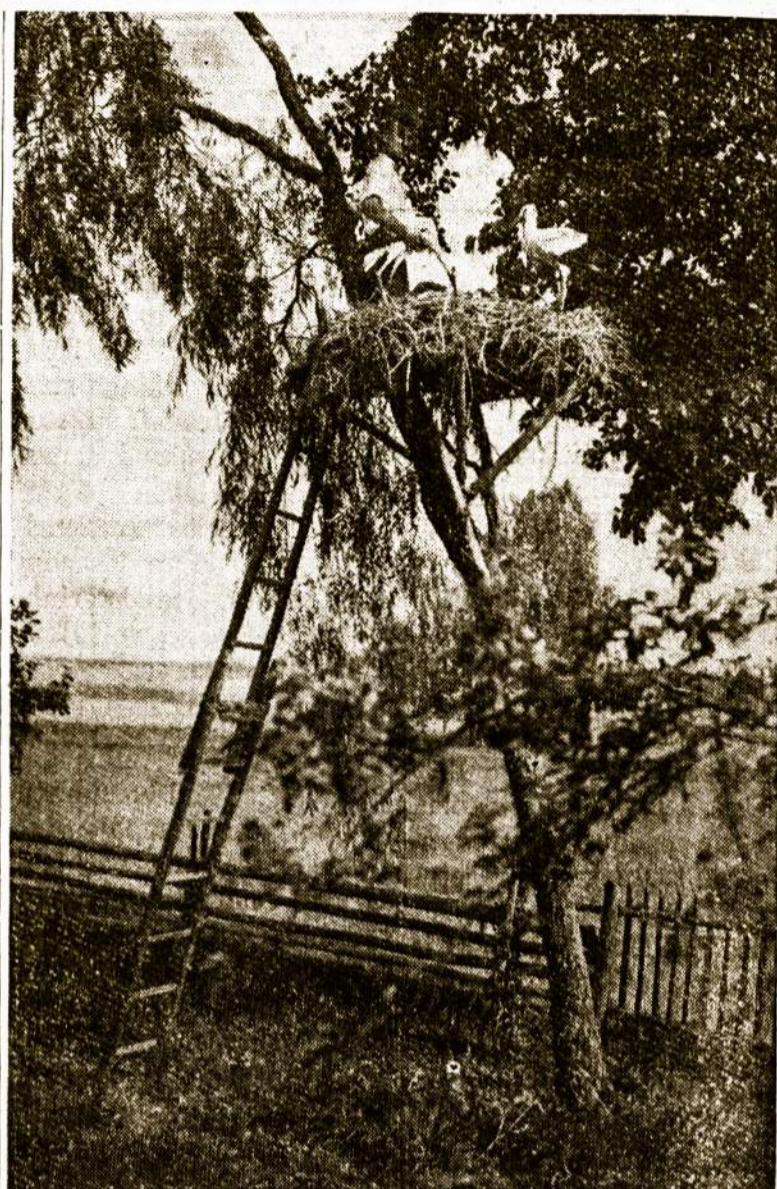
Kilo sumanymas pasiųsti delegaciją pas Danijos karalių, kad per jį įteikus caro valdžiai aštrų protestą nuo Amerikos lietuvių. Masinius mitingus, kuriuose prakalbas sakė kun. J. Žilinskas, Abromaitis, Milukas ir kiti, pasekė aukų rinkimas. "Kražių Kankinių Komiteto" narių sąstata buvo J. Ramanauskas. Išdinininkas buvo K. Radzevičius. Kiek buvo aukų surinkta, kur tie pinigai nuėjo aiškių davinių nėra. Greičiausiai tuos pinigus kunigai suvartojo.

Kas Kaltas Už Kražių Skerdynę?

Aišku, kad caro valdžia kalta už skerdynę, o vyriausia, tai gubernatorius Kligenberg, nes jis asmeniškai skerdynę vadovavo. Tačiau Kražių kunigai už tą kruviną įvykį nei kiek nemažiau kalti. Kazokai atliko kruviną darbą, tačiau kunigai laipsniškai prie to privedė.

Žemiau paduodam faktus: Pasklidus gandas, kad murinė Kražių bažnyčia bus uždaryta, kražiečiai vasario 7 d., 1892 m., pasiuntė carui prašymą palikti jiem murinę bažnyčią, o verčiau nugriauti senąją medinę. Vidaus reikalų ministeris ir general-gubernatorius jau buvo su tuo sutikę. Bet Kražių klebonas Renadzkiis žodžiu ir raštu pareiškė gubernatoriaus adjutantui Gololjubovui, kad jis bažnyčios nenori keisti, nes jam busią neparanku naudotis senosios bažnyčios laukais, kurie yra anapus Kražantės upės. Caro valdžios perdėtiniai to tik ir laukė. Pasiremdami klebono pareiškimu, jie galutinai nutarė uždaryti murinę bažnyčią.

Kražiečiai, sužinoję apie tokį klebono pasiūlymą, bai-

Nuolatinis Vilnijos Krašto sveičias—Garnys. Stai vienas vilnietis išlipęs į garnio gūstą medyje deklamuoja jam: "Garneli, garneli, atnešk man broleli. O jei turi gerą širdelę, tai atnešk ir mažą seselę."

siai pasipiktino ir grąsino kleboną užmušią.

Tačiau kada atėjo bažnyčios uždarymo įvykinimas, tai tu pačių kunigų paraginti žmonės susirinko į bažnyčią kol iš jos nebus išneštas šv. sakramentas. Jie dabojo, kad slapta neišneštų sakramentą. Kunigas Mažeika, nakties metu, slapta įlindo į bažnyčią ir norėjo išnešti sakramentą. Bet parapijiečių sargyba jį nutvėrė, apmušė ir priverė gražinti sakramentą atgal į altorių. Spalio 7 d., 1882 metų, atvykus isprauninkui Vichmanui, kun. Mažeika apskundė jį mušusius kražiečius: Šaraską, Navickienę, Praną ir Marcele Klapatauskus, E. Jasevičienę, Zajauskienę ir daugelį kitų įdavė valdžiai. Apie šitą klebono Ranadzkiio ir kun. Mažeikos elgesį parašė kun. Vėblaitis "Naujoj Romuvoj", 1939 m.

Čia reikia pažymėti, kad ir popiežius neprotstavo caro valdžiai, nors visas katalikiškas pasaulis buvo pasipiktinęs. Popiežius manė, kad caro valdžia esanti labai galinga, todėl prieš ją protestuoti yra pavojaus.

Tai taip kunigai tarnavo lietuvių bei bažnyčios gynimui Kražiuose! Žmonės, kurie stojo į kovą tiek prieš caro valdžios žandarus ir kazokus, tiek prieš kunigus, jautė, kad gina savo laisvę gina valstiečių reikalus, gina lietuvių ir savo teises.

Apie žuvusius toj skerdynėj, apie nukentėjusius nuo caro budelio gubernatoriaus Kligenbergio su pagarba atsilieps Lietuvos liaudis, bet apie caro budelius, apie kunigus, ant kurių puola atsakomybė už tą skerdynę, istorija kalbės su pasipiktinimu.

F. Abekas.

M. GORKIS APIE BARBUSSE.

Kuomet pasaulinio proletariato čempionas persiskiria su šiuo gyvenimu, kuomet jo darbas pabaigtas, jums nesinori sakyti, kad jis mirė. Jūs jaučiat, kad toks sakymas būtų neteisybė. Tokiems žmonėms, kaip Henri Barbusse, jų mirties diena yra pradžia rezultatų jo gyvenimiškų darbų.

AMERIKOS ATRADĖJAS KOLUMBAS

Ginčai apie Amerikos atradėją Kolumbą, ginčai dėl jo tautybės, gal galutinai išsispres su pasirodymu knygos, kurią parašė Salvador de Madariaga (Christopher Columbus, 524 pusl., išleido Macmillan Co.).

Kristupas Kolumbas gimė Genoa mieste, Italijoje. Jo itališkas vardas ir pavardė buvo—Christoforo Colombo. Bet jo protėviai buvo kilę iš Ispanijos. Italijon Kolumbai persikėlė apie 1391 metus.

Madariaga priparodo, kad Kolumbų šeima paėjo iš persikrįstijusių žydų. Jie perėjo katalikystėn po prievartę, nes žydai Ispanijoje buvo persekiojami. Todėl Kristupo Kolumbo prabočiai ir primė katalikų tikybą.

Kristupas Kolumbas ir jo broliai vėl persikėlė Ispanijon. Ispaniškai jis vadinosi Cristobal Colon.

Baisiai daug klapato ir vargo pakelė Kolumbas, kol gavo pagelbos savo sumanymai surasti "naują kelią į Indiją", plaukiant ne į Rytus, bet į vakarus. Negalėdamas prieiti prie Ispanijos karaliaus ir karalienės (Ferdinando ir Izabelės), Kolumbas bandė gauti pagelbos pas Portugalijos karalių (tarpe 1470-1484 metų).

1476-1477 metuose Kolumbas buvo nukeliavęs Islandijon (Iceland). Tai ne išmislas, bet tikrenybė. Ta kalio-
nė turėjo jį dar labiau paskatinti plaukti į Vakarus, nes Islandijoje Kolumbas galėjo daug išgirsti apie kokią tai nežinomą šalį Vakaruose, kurią islandai ir vikingai vadino "Vinland" ir "Markland". Kad norvegų vikingai ir islandiečiai buvo pasiekę Amerikos pakraščius keli šimtai metų pirm Kolumbo, tame negali būti jokios abėjonės. Bet jie tik buvo užklydę Amerikon ir nepajėgę ją kolonizuoti. Todėl jų kelionės buvo labiau panašios į legendas. Bet Kolumbui buvo labai svarbu tas išgirsti ir jis, sugryžęs Ispanijon,

dar labiau susistiprino savo pasiryžime.

Nesusitaręs su Portugalijos karaliu, jis vėl turėjo nusizeminti prieš Ferdinandą ir Izabelę.

Pagalijas 1492 metais ta pagelba buvo gauta. Kolumbas gavo tris nedidelius laivus (karavelas), aprupintas vidutine įgula, ir 3 dienų rugpjūčio, 1492 metų, leidosi kelionėn. Didžiūmą jam pranašavo neišvengiamą prazūtį.

Išplaukdamas iš uosto Palos Kolumbas gavo laišką iš Ispanijos valdonų, rašytą "didžiajam kanui..." Indijoje. Mat, buvo manyta, kad plaukdamas į Vakarus, jis priplauks Indiją. Bet spalio 12 d. jis priplaukė visai kitą dar niekam nežinomą kontinentą, kur gyvena raudoni žmonės. Pirmą salą, kur keliauninkai išlipo, buvo praminta San Salvador. Taip buvo atrasta Amerika, nors tas vardas jai buvo duotas vėliau.

Sekančiais metais Kolumbas gryžo namo pranešti apie atrastas žemes, apie nematytus ligi tol raudonuosius žmones, apie atrastą auksą. Jis parsivežė Ispanijon ir indijonų ir aukso. Keliaujant namo, jį ištiko baisios audros. Sugryžo tik tai vienas laivas. Jį pasitiko su didžiausiu triumfu. Tai buvo garbingiausios Kolumbo dienos.

Ukvatninkų plaukti į naujas auksu turtingas žemes buvo labai daug. Tarp naujų keleivių buvo daug avantju-

ristų, kuriems niekas daugiau nerupėjo, tik greitas pralobimas.

Ligi savo gyvos galvos Kolumbas keturius kartus plaukė Amerikon. Iš savo ketvirtos kelionės jisai sugryžo lapkričio mėn., 1504 metais ir už dviejų metų jis mirė.

Pabaiga jo amžiaus buvo labai sunki. Iš savo trečios kelionės jis gryžo surakintas geležiniais grandiniais kaip kriminalistas, prasižengęs prieš karalių. Tuo kart, jis šiaip taip išsiteisino ir jam buvo leista dar kartą vykti Amerikon. Iš paskutinės kelionės jisai sugryžo visai pašlijusia sveikata ir visiškai nusivylęs.

Kaipo jureivis, kaipo navigatorius Kolumbas buvo tikrai genialis žmogus. Bet kaipo naujai atrastų žemių administratorius, jis pasirodė nekaip. Iš visų pusių jį apnyko aristokratiški avanturistai, kurie pavėgė indijonus ir jis pasirodė bespėkis su jais kariauti.

Vilniškis.

SVEIKINIMAI IŠ HART, MICHIGAN.

ALDLD 207 kp. \$2.00

SVEIKINIMAI IŠ SCOTT-VILLE, MICH.

Grupė farmerių \$11.25
Prakalbose sudėta 11.00
Jagmino išleistuvių vakare 4.50
ALDLD 18 kp. 3.00

J. Jokubauskas

UŽLAIKAU GROSERNĖ

1058 Richmond N. W., Grand Rapids, Mich.

Sveikinu dienraštį "Vilni" 20-ties metų jubiliejaus proga.

Sveikinu dienraštį "Vilni" ir linkiu geriausių pasekmių.

A. Skripka

UŽLAIKO KARČIAMĄ

1424 Janette Street

GRAND RAPIDS, MICHIGAN

F. V. Žukaitis

601 Monroe Grand Rapids, Mich.

Visokio alaus išveziotojas, visiem pristato alaus ant pareikalavimo.

Sveikinu dienraštį "Vilni", 20-ties metų jubiliejaus proga.

Phone 9-4517

W. DAUKŠA

Užlaikau Karčiamą

401 Leonard Street, N. W.

GRAND RAPIDS, MICHIGAN.

Sveikinu dienraštį "Vilni" 20-ties metų jubiliejaus proga.

F. STANKUS

Visų žinomas Grand-Rapids ir apielinkėse kaip stambus biznierių, užlaiko kvietkaunę.

8 Valley Ave., N. W., Grand Rapids, Mich.

PHONE 9-3409

Sveikinu dienraštį "Vilni" 20-ties metų jubiliejaus proga.

F. BARAUSKAS

Užlaiko Bučernę ir Senai Veda Biznį.

Sveikinu dienraštį "Vilni" 20-ties metų jubiliejaus proga.

803 Hess Street, Saginaw, Mich.

Vinco Kapsuko-Mickevičiaus Laiškai

[Žemiau talpinami Vinco Kapsuko-Mickevičiaus laiškai yra rašyti L. Pruseikai. Tie laiškai bei ištraukos iš jų daug prisideda prie nušvietimo gyvenimo to didelio žmogaus.]

vau taikyties prie tenyksių aplinkybių ir kalbėti daug atsargiau ir taikiau, negu tai dariau Škotijoje ir "Socialdemokrate" (paskutinius numerius). Man svarbu buvo užkariauti Sąjungos masę ir, mano nuomone, tas kelias, kuriuo aš ėjau, davė geriausių rezultatų. Chicagos suvažiavime buvo priimta gera rezoliucija einamojo momento klausimu ir tas davė gerą įrankį tolimesnei mūsų kovai su Grigaičiu ir svyruojančiais draugais."

Apie Savikritiką.

Laiškas rašytas iš pietinio Krymo, 16 d. rugpiučio, 1929 m.

—Dabar jau aš turiu atostogas. Būsiu čia, Kryme, maždaug ligi 15 d. rugsėjo. Per tą laiką parašysiu Jums dar bent vieną platų laišką. Tuomet paliesiu plačiau ir Amerikos judėjimo klausimus. Tuo tarpu apie tai tik tiek pažymėsiu, kad aš jokių būdu negaliu sutikti su Jumis buk pas Jus Amerikoje yra daugiau savikritikos, negu pas mus. Savikritika, tikra to žodžio prasme (politinė savikritika, o ne asmeninė), tik dabar pas jus prasideda, ir tai dar yra nepakankama. Aš apie tai parašiau straipsnį "Balsą", kuris tilps naujame numery. Man rodos, kad iš esmės toji kritika, kuri buvo mūsų spaudoj, neskaitant įvairių smulkmenų, buvo teisinga. Tiesa, ji aštri buvo, bet kuomet reikia pastatyti vienas ar kitas klausimas ir atkreipti į jį visų draugų dėmesį, visuomet tai griežtai ir aštriai prisieina statyti. Suprantamas daiktas, kad toks klausimo statymas išsukia didelio nepasitenkinimo iš tų draugų pusės, kurie yra kritikuojami, bet tos kritikos rezultatai geri būna. Tai mes jau dabar pradėdam pastebe Amerikos spaudoj. Daugelį tų dalykų, kurie buvo nurodomi mūsų spaudoj, dabar jau ir Amerikos draugai pripažįsta. Čia dar pridursiu, kad blogiausia kritikos ir savikritikos ypatybė yra ta, kada imami kritikuoti tik tai mažmožiai, atskiri menki faktai ir fakteliai, o ne pamatiniai dalykai. Mechaniškos kontrolės niekas nenori ir negali primesti, bet iš esmės reikia kritikuoti, kada pas jus taip maža tėra politinės savikritikos, bent labai maža jos seniau buvo.

Dabar, čia sėdėdamas, aš ypatingai užsiimsiu "Sovietų valdžia Lietuvoj". Nežinau, kaip galų gale ji išeis. Gal but parankiau bus leisti dviem knygom. Pirmon knygom tuomet turėtų jėit kova dėl Sovietų valdžios, antron —Sovietų valdžios veikimas ir jos žlugimas...

MARKSO "KAPITALAS" LIETUVIŲ KALBON.

17 d. birželio, 1926 m., Vincas Kapsukas rašo iš Krymo:

Brangus Drauge! Jusų laišką iš 6 balandžio gavau. Aš vis dar gydaus. Nuo ge-

gužės vidurio—Kryme. Čia greičiau taisyčiau. Žinoma, visiškai pasveikt man jau nepasiseks. Svaajoju tik apie toki pasveikimą, kad dar galėčiau bent kelis metus dirbti ir kad galėčiau bent pradėtus darbus pabaigti. Nežinau, galbut liepos pradžioj jau gryšiu Maskvon—tuomet nespėsiu čia visko pabaigt, ką esiu užsibrėžęs...

Baigiu Janonio biografiją. Beliko rašyti vienas skyrius —"Janonis Petrapily." Svarbiausia dalis jo poezijos apibūdinimas ir įvertinimas jau parašytas. Išeis apie 64 pusl. vidutinio formato. Buvau manęs spausdinti Lietuvoj, bet dėl paskutinių areštų, suteikusių skaudų smugį organizacijai, ir lėšų stokos reikia atsisakyti nuo to sumanymo ir į Jus kreiptis...

Daug svarbesniu dalyku aš laikau Lietuvos revoliucinio judėjimo tyrinėjimą, negu knisimasi po tautinio judėjimo archyvus. Pas mane yra labai daug medžiagos iš Lietuvos revoliucinio judėjimo ir šiaip didelis bagažas iš tos srities. Vienas iš mano gyvenimo uždavinių—tai tinkamai nušviesti tas dalykas. Neatsisakau ir nuo "aušrininkų." Žinoma, geriausia būtų apie juos Lietuvoj kas-nors išleisti, bet techniniai atlikti tai begalo sunku: mes gi tokių dalykų neįsisim, o su kitomis firmomis, kurios knygų leidimu užsiima, tuo tarpu neturime ryšių...

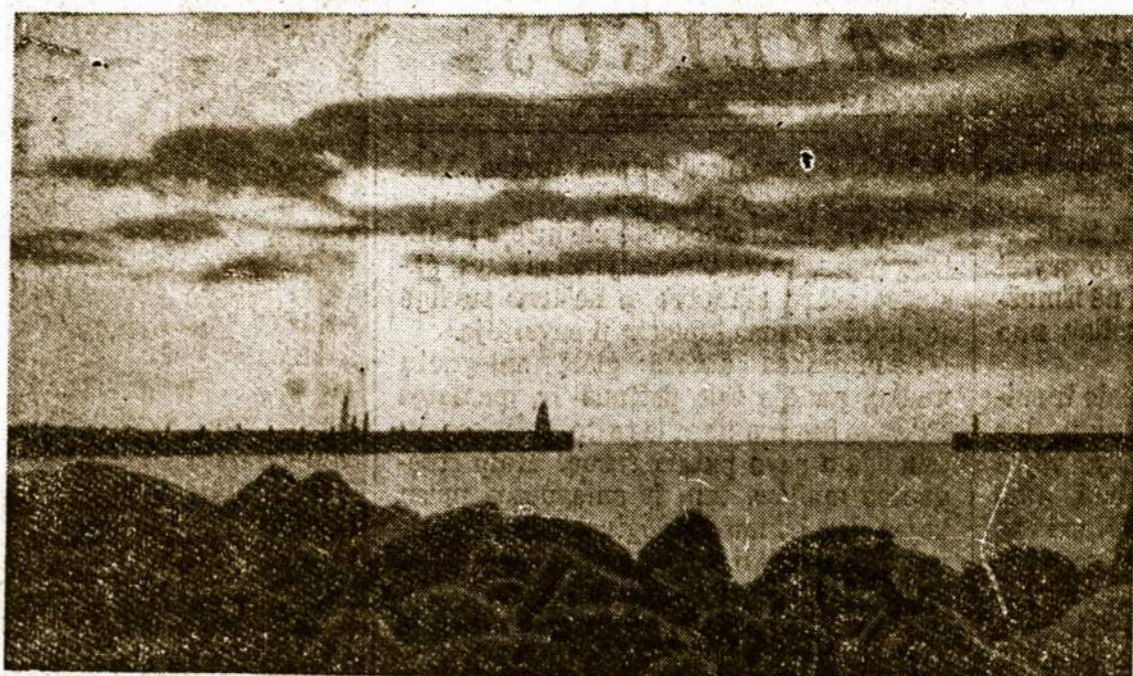
O dabar svarbiausias dalykas. Aš jau rašiau savo pastabose apie "Kapitalo" pirmo tomo leidimą lietuvių kalba. Dabar šiuo klausimu aš noriu Jums parašyti. Mano nuomone, nėra reikalo įrodinėti, jog "Kapitalo" bent pirmas tomas yra mums labai reikalingas ir jau yra pakankamai skaitytojų, kurie jį galėtų skaityti ir suprast, kurie jį reikalauja. Klausimas ar mes įstengsime toki milžinišką veikalą išvesti ir išleisti. Mano nuomone, įstengsime. Išleisti turėtų ALDLD. Žinoma, galima būtų išleisti ir SSRS. Bet geriau būtų išleisti Amerikoje, nes jūm galima pritraukti prie leidimo gan plačios darbininkų masės. Reikėtų paskelbti prenumerata. Gal net specialę mokestį "Kapitalo" leidimui ALDLD nariai galėtų užsidedi... Vertėjas taip pat atsirastų. Verst "Kapitalo" mielai noru apsiima Lenino raštų vertėjas J. Šepety. Lenino raštus jis pabaigė ar baigia versti ir tuoj galima but jį pritraukti prie šio darbo.

Svarstykite šitą klausimą ir tarkit neatidėliodami savo žodį. Reikia suinteresuoti šiuo klausimu kuoplačiausios darbininkų masės. Reikia sukelti entuziazmas aplink "Kapitalo" išleidimą lietuvių kalba. Aš manau, kad mes visi turime pasistatyti sau vieną didžiųjų savo gyvenimo tikslų—"Kapitalo" išleidimą lietuvių kalba. Tai bus didelis istoriškas darbas.

SCOTTVILLE, MICH.

Grupė Scottvillės fermerių sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki kuogeriausių pasekmių augti ir bujoti.

Šventosios Uostas

Šventosios uostas—nepriklausomos Lietuvos ateities vartai į pasaulį. Vaizdelyj matoma pietinis ir šiaurinis molai. Pietinis molas jau yra nutiestas giliai į jurą ir iš tos pusės nebėra pavojaus, kad uostą smėlis užneštų. Greitu laiku pradėdamos tęsti ir šiaurinis molas. Uostas nuolat gilinamas ir nedideli laivai jau šiandien gali įplaukti. Kaip žinoma, sykiu su uostu sparčiai auga ir Šventosios miestas, kuris žada virsti grynai lietuvišku pajurio, žvejybos, prekybos ir pramonės centru.

Lietuva buvo užmiršus tą didžią praeitį, kokią savyje neša Šventosios miestelis ir šalia stovintis bažnytkaimis Butingė.

1923 metais paėmus Klaipėdą niekas Kaune nei nesėkėjo apie Šventosios įtaką į Baltijos jurą ir ten dar septynioliktam šimtmeatyje buvusį žuvininkų uostą.

Kaip valdininkų, taip ir komersantų akys buvo nukreiptos į Klaipėdą. Lietuviško kapitalo įdėliai buvo nukreipti į gerinimą ir gilinimą per daug metų vokiečių laikyto uosto. Daug pinigų sudėjo Lietuvos valstybė Klaipėdon. Ten statė daug gražių namų. Bendrai sudėjo apie 300 milijonų litų. Dabar apie tą viską tenka užmiršti. Jeigu nuo pradžių būtų imtasi gerinti Šventosios uostas, gilinti įtaką į jurą, tai Lietuva dabar turėtų modernišką jurų laivam priplauką.

Kai pernai vokiečiai atėmė Klaipėdą, tai nors ir buvo susitarta, kad ten lietuvių ras vietą savo eksportui ir importui, bet ir didžiausi su vokiečiais susitarimo optimistai greit įsitikino, kad nieko iš to nebus.

Prasidėjo rimtas darbas Šventosios dugną gilinti ir uostą statyti.

Vienas Lietuvos korespondentas sekamai apie tai atsiliepia:

"Menkutes trobeses pakeitė balti raudonstogiai žvejų nameliai, vilos ir didžiuliai mokyklos rumai; uosto rajone ruksta kaminai, žvanga

dirbtuvių įrankiai, nauji molai per šimtus metrų į jūros gelmes siekia, o vietos dokuose statyti kuteriai didingai žvejų uoste išsiriškiavę stovi. Tai rodo į neabejojamą gražią Šventosios ateitį. Ir kiekvienas savo kraštą mylįs lietuvis turi didžiausio malonumo džiaugtis tuo, kaip eina Nepriklausomos Lietuvos kurybos procesas, kaip žmogaus rankų darbas iš dykumos sukuria kultūros ir civilizacijos centrą, kuomet dirbama su meile ir pasitikima savo jėgomis.

"Tikrai, Šventoji yra pats gražiausias ir pats pavydindgiausias Lietuvos miestelių ir miestų, neskaitant, žinoma, Kauno, ar kurio nors kito miesto, kuris po Didžiojo karo, veik visas nudeges, naujai atsistatė. Namai, gatvės, alktės, parkas, vasarinės ir tt. čia suplanuoti pagal naujausius urbanistikos reikalavimus. Visoje statyboje yra didelis vienodumas, namo prie namo priderinimas, kas kiekvieno akiai suteikia tobulą statybą pasigėrėjimą. Jau iš gana toli, įvažiuojant į Šventąją, baltutėliai namai su raudonomis kupuraitėmis, o toliau uosto dirbtuvės, krantinės ir molai į jurą kiekvienam atvykstančiam atskleidžia nuostabiai malonų vaizdą."

Šventoji Senas Uostas.

Lietuvos savistovumas padarius uniją su Lenkija buvo parbloktas ir valstybės gyvenimas priklausė nuo svetimų. Į Šventąją atvažiuo-

Lietuviškėji "Charley McCarthy's". Sis paveikslas atvaizduoja lėlių teatrą. Kaune. "Aktoriais", kaip matome, buvo lėlės, kurios vaidino "Lietuviškas Vestuves".

teronai. Čia gyvena kuršių tautelės ainiai. Apie jų kilmę yra užsilikę būdingi pavdavimai, namų papuošimai, pagražinimai prie namų ir taip toliau.

Be to, šioj apielinkėj yra užsilikę daug ryškių priedarų, pasakojimų iš stabmeldiškos Lietuvos.

Žuvininkystės Pramonė ir Prekyba.

Seniau ir dabar Šventosios apielinkėj nemažai gyvena žvejų. Jie gauda žuvis ir iš to gyvena. Bet negalima skaityti, kad Lietuvoj žuvininkystės pramonė ir prekyba jau pastatyta reikiamoj aukštumoj.

Viena, tai nėra sutvarkyta žuvų pervežimas, paskaidymas Lietuvos rinkoj. Antra, žuvų sudymo pramonė visai menka. Jau nekartą girdėjosi kritikos, net smerkimų kodėl nenupirkti kelis laivus, kurie plauktų į gilia jurą ir imtųsi silkių gaudymo. Čia, žinoma, turėtų išdygti silkių sudymo pramonė. Kas liečia rinkos, tai jiplati Lietuvoj. Dabar silkės Lietuvos tenka gabenti iš užsienio.

Taigi su Šventosios uosto išbudavimu Lietuva ne tik turės savo gerą priplauką, bet numatoma išaugti ir plati žuvininkystė.

Antanas Kuršėniškis.

MAHANOY CITY, PA. LDS 104 kp.

Sveikina "Vilnies" 20 metų Jubiliejaus iškilmes ir vėlina per kitą 20 metų dar smarkiau įsiubuoti "Vilni", kad jį pasiektų kiekvieno lietuvių darbininko bakažė išsviestų savo tvirtu spinduliu. Mes irgi prisidedame prie to garbingo ir didelio darbo.

LDS 104 kp. sekr.,

B. Valukas.

P. NOVER 4148 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Patyręs Laikrodininkas

GET A NEW BULOVA

GODDESS OF TIME

AMERICAN CLIPPER

Sveikinu dienraštį "Vilni" 20-ties m. jubiliejaus proga. Seniausias lietuvis laikrodininkas. Turi pilną pasirinkimą laikrodėlių, žiedų ir kitokių auksinių ir sidabrinių daiktų. Kaina priinama.

Sveikiname "Vilni" su 20-ties Metų Sukakties Proga.

Want Something Different—Come and Try, Good Healthy Russian Food in Newly Decorated.

RUSSIAN CO-OPERATIVE RESTAURANT

The Only One of Its Kind in the Middle West
MEETING HALL FOR RENT

1628 West Division Street

Phone HUMBOLDT 4044

UNION HOUSE

DAKTARO PAREIGOS

SENAS VINCAS.

Tai buvo toks oras kaip Lietuvos kaimėčiai kad sakydavo—dangus su žeme maišosi. Man su tulais reikalais išvažiauvus dar pakenciamam ore, prisijėjo gryžti tokiai sniego audrai ištikus, kad nē išmuštas pro vartus šuo nedrystų toliau nuo namų atsitolinti.

Jau ir išvažiuojant pusėtinai šalo ir sniego, o į pavakarę pradėjo labai snigti, dar labiau šalti ir užaudamas šiaurys vėjas suko sniego stulpus ir viesuliškai ginė juos pietų link. Mano geležinis arklys, slidinėdamas tai į vieną, tai į antrą pusę, kasėsi prieš vėją, nerė per sniego verpetus, sunkiai irdamasis pirmyn. Gi karts nuo karto, susitikdamas kitą automobilį, sulėtinęs savo rėsią ir praleidęs aną pro šalį, vėl kasėsi pirmyn.

Ir taip prisikąsęs netoliese savo miestuko, išvydau šale kelio stovincią, tarsi vaiduoklį, žmogaus figurą. Ji buvo apsnigta, ne daug skyrėsi nuo baltos aplinkos ir bile automobilistas galėjo pro ją pravažiuoti visai nepatėmijęs. Bet ji pradėjo švytruoti elektrikinį švyturėliu, duodama ženklą sustoti ir aš pamislinęs, kad tokia ore joks blogatiksliis negali vaikiotis, priešliaužęs prie figūros staptelėjau ir prasidaręs langą pasiteiravau: “Ir koks velnias tave tokia ore nešioja? Ar toli nori važiuoti?”

“Ar tai tu čia, Vincent? Kiba pats dievas čia tave atnešė?” Prabilo pats duris darydamasis mūsų miestuko daktaras ir pradėjo išmėtinėti: “Tai vis daktaro pareigos. Nė šuo išvartytas neitų, o daktaras turi eiti... Atėjo tokia ore pusiau susalęs žmogus ir sako, kad jo žmona serga, gelbėk ją, daktarėli... Daktaro pareigos neleidžia atsakyti ir va, išvažiauvau, pasisukau į šunkelį ir nuklumpau sniego pusnyje... Gelbėk mane, Vincent.”

“Bet kokios pagelbos daktaras iš manęs norite?”

“Ištrauk mano automobilį su savuoju, o jeigu nebus galima ištraukti, tai davežk mane iki ligonės.”

Aš irgi negalėjau atsakyti, nes daktaras jau sėdėjo šale manęs visas snieguotas ir užkeikęs šaltį net pasipurtė. Kada davaišavęs iki jo mašinos apžiūrėjau poziciją, pasirodė, kad nuvažiuota nuo šio kio kelio ir įklimęs ne tik į sniego pusnį, bet gal buti ilūžęs ir į užšalusį griovį. Nes automobilis, tarsi pasauta varna, tupėjo sparnus išplėtęs ant sniego pusnies. Iš jo išsirangę sergančios moters vyrelis ir, trypdamas iki kelių sniege, aйнаnavo:

“Kad tik greičiau, daktare, kad tik greičiau... Jei tik pajėgčiau daktarą neštiečiau... Ji taip nuslabnėjus kad aš nežinau nė kaip mislyti.”

“Kaip manai? Galima bus išvilkti ar ne?” pasiteiravo daktaras.

“Jeigu pelė čia buti nuklumpus, tai slonius ją lengvai išvilktų. Bet kuomet slonius nuklumpęs, tai visai neužsimoka kamuot nelaimingą mano peliukę, daktare.”

Mes visi trys, iki kelių snieguoti, suli-pome į mano automobilį ir pradėjome irtis. Kelionė nors ir neilga, bet neįmanoma buvo sunki. Automobilis, nepajėgdamas perbristi per sniego pusnis, turėjo trauktis atbulas ir vėl muštis pirmyn iki atsigrudo prie vienos, iš ant užšalusio upeliuko kranto stuksančių šėtrų kaimynės. Šeiminkas mudu pervedęs per tamsų, vėjais besivaikantį pierangį, įvedė į vienstypį kambarėlį ir, parodęs pirštu į lovoj gulincią žmogystą, įterpė:

“Tai štai ji, daktare, ir nieko daugiau nesakęs vėl išėjo pro tas pačias duris.

Tai buvo nedidukas kambariukas. Nekurios jo langų klėtkelės buvo užkamšytos skarmalais arba užkalto storos popieros bryzais. Vienaime jo kampe, tarp dviejų aplūžusių krėslų, stovėjo nedidukas staliukas, ant kurio spingsodama žibalinė lampa ir įsiveržusio pro plyšius vėjo užgauta—mėtė tamsius šešėlius ant suaižėjusių sienų bei ištrupėjusių lubų.

Viename kampe iš skarmalų kruvos išlindusios, viena didesnė, antroji mažesnė, krutėjo dvi kandidatų į žmones galvos, spoksojo keturios akys ir vaipėsi dvi murzinais veidais burnos. Ant susproginėjusio pečiaus, pro kurio plyšius žėravo ugnis, garavo šilto vandens cėberukas, o šale jo sėdėjo nepavydėtinos išvaizdos, išverktomis akimis, susigužinusi senukė.

Tai visas Amerikos šeimos turtas, kiek mano akys spėjo perbėgti.

Lovoj gulinti žmogystė pažiūrėjo į daktarą ir jos, ko tai maldaujančios akys, pasinėrė ašarų klanuose, o liežuvis suvilgė jos apdžiuvusias lūpas ir ji suvaitojo.

Šeiminkas atnešė glėbį snieguotų malkų, padėjo šale pečiaus ir, pamatęs daktarą besirengiant iš palto, prišokęs suteikė jam savo patarnavimą. Kaip snieguotos malkos, taip ir snieguotos mūsų kojos dar labiau pablogino kambario išvaizdą ir rodėsi, kad padidino ir šeimos vargą, atšaldė jau ir taip šaltoką orą. Tik gale ligonės lovos, ant kryžiaus kabantis Jėzus ramiai sau žiūrėjo į ligonę ir į tą visą skurdą, kokiam ta šeima randasi.

Daktaras, matomai, jau buvo informuotas, kokia liga moteris serga. Todėl jis, rimtai peržvelgęs visą kambarį, raminančiai žvilgtėrėjęs į mane, truktelėjo pečiais ir priėjęs prie lovos, be jokių ceremonijų, ėmėsi už savo pareigų. Aš, pamatęs kame dalykas, pasinėšiau durų link. Bet šeiminkas sugriebė už rankovės ir šastelėjo:

“O kur tu?”

“Tai kaipgi dabar čia?” numykiau jam.

“O ką daryti, jei kitaip negalima? Štai ir vaikai, o kur juos dėsi tokia ore? O tu jau ne vaikas, tai ko?”

“Aš tai pilnai suprantu, bet... Kaip jausis ligonė?”

“O ką gi? Dar reikia dievui dėkavoti, kad ne ant lauko... Darbo neturiu, o kas iškrinta iš miestelio politikierių rankų, tai tik nuo bado vos galima atsigtinti. Kad ir va, pirmiau dar ir malkų duodavo, o dabar—pasirink, sako. Bet iš kur rinkti, kad tų rinkėjų daugiau, negu malkų? Dar ir dirbanti ir tie renkasi. O dabar, rink jei kytras, kada viskas po sniegu ir šaltis kaulus laužo... Et, ką jau čia ir kalbėti? Į bedarbio marškinius nė doresnis šuo nelystu.”

Kada jis suminėjo marškinius, aš jo prasivėpusią kamzelką pamatęs pilką krutinę, pastebėjau: “Bet kaip tas šuo lyls į tavo marškinius, kuomet man regis, kad tu jų visai neturi?”

“O kur juos gaut, jeigu paskutiniai nukrinta nuo pečių? Apatinės kelinės dar laikosi, o marškinius bedarbė jau paskutinius nuvilko. Turiu tik megstinį svėdėruką, bet pas daktarą bėgdamas užmiršau apsimauti.”

Mane net šaltis nupurtė ir per visą kūną perėjo šiurpis, o jis dėstė: “Kaip užsieniams skolinti tai atsiranda ir milijonai, o savo nuogiems ir badaujantiems žmonėms pinigų nėra, stipkit badu... Motinos lai gimdo kudikius, kad ir ant gatvės, vaikai lai šliaužioja pliki kaip gyvačukai. Ot koks bedarbio gyvenimas? Žmogus jautiesi niekam nevertas, nevertas net ir tos prakeiktos gyvybės, kuri tik kankynę tau teikia.”

Jis taip atvirai, taip nuoširdžiai kalbėjo, kad neliko jokios abejonės, jog po tais lopais plakanti krutinėje širdis galėtų turėti bent kokią klastos dėmelę. Tuo tarpu atsirekomendavo save ir naujas piliėtis, senukė paėmė jį savo globon, o mudu su daktaru, širdingos padėkos šeiminko žodžių lydimi, išėjom pro duris, sėdova į apipustytą automobilį ir pradėjome grumtis į miestuką.

Iki išikasėm iki didžiojo kelio, važiam tyllėdami. Tik vieškelį pasiekus, daktaras prabilo: “Ar ne prakeikta sarmata civilizacijai, kad žmonės gimsta, kaip žvėriukai?”

“Sarmata tai sarmata. Bet kas už tai kaltas, kad žmogus, neturėdamas darbo, pasineria tokiem nežmoniškam skurde? Ar tu žinai, kad tas žmogus nė marškinių neturi?”

“Žinai ką, Vincent? Aš iki nekurio laiko vis kaltindavau pačius žmones, kad jie nesirupina savais reikalais, o ką uždirba tai prageria. Bet dabar pradėdu suprasti, kad čia ne darbo žmonės kalti, o pats surėdymas. Štai, kad ir šitas žmogus. Dar jaunas vyras, bet ar jis kaltas, jei negauna darbo? Duok jam darbą ir jis gyvens, kaip dera žmogui gyventi. Gi dabar priverstas gyventi kaip žvėriukas urve—plikas ir išbadėjęs. Tai prakeikta sarmata!”

“Labai pagirtina, kad daktaras pradėjai suprasti, jog ši tvarka jau atgyvenus savas dienas. Bet tai dar neužtenka tik

Pradžios mokykla Užulėnyj, Ukmergės apskrityj. Panašių mokyklų Lietuvoje yra apie 900. Bet dar didesnė pradžios mokyklų dalis tebėra skurdžiose patalpose. Kas atsimenta, gali palyginti, kokios buvo mokyklos rusų laikais ir kokias dabar stotasi Lietuva.

suprasti, o reikia ir išstoti prieš tai, daktare.”

“Tai kodėl neišstojta tie, kuriems ir pati mirtis jau negali buti žiauresnė už jų gyvenimą?”

“Jie gal but dar nesupranta tos tiesos, kad pas juos randasi ta spēka? Bet tavo, daktare, žodis daugiau sveria, negu kelios dešimtys tokių nelaimingų žmonių išstojimas.”

“Aš tai žinau ir labai gerai žinau, Vincent. Bet tu turi žinoti ir tai; kad aš už tai galiu nukentėti ir labai nukentėti. Gal tu nežinai, jog daugelis daktarų ir gerų daktarų neturi užsiėmimo, minta iš pašėlos ir nedaug geriau gyvena už šito bedarbio šeimą.”

“Jeigu taip, tai kaip tik ir susidaro galingas mokytojų žmonių frontas, už kurio nugaros gali stovėti ta didžioji spēka—darbo žmonės, daktare.”

“Bet kaipgi tu čia išstosi, jei tavo likimas randasi to rankose, prieš kurį tau reikia išstoti?”

“Kaip tai?”

“Visai paprastai. Štai, kad ir aš... Už šį patarnavimą man miestas užmokės, nors man kaštuos apie penki doleriai ištraukt automobilį. Bet tegul tik aš nusidedu miestelio politikieriams, tegul palieku kiek raudonu—ne tik kad negausiu nė cento mokėti, bet šale mano rezidencijos atsiras kitas daktaras, jį pradės remti visi politikieriai, biznieriiai ir aš turėsiu eiti ant pašėlos listo.”

“Bet su tavim bus darbininkai, ar ne?”

“Kurie stovės už mane, tai bus toki, kokį dabar matėva. Ar ilgai aš iš tokių rėmėjų galiu gyventi? Tegul jis rytoj ir gauna darbą, tai iš to uždarbio ims mažiausia du metai iki jis aprėdys šeimą, iki pajėgs nusirandavoti geresnį kambarį ir susipirks reikalingus baldus. Juk visa šeima nieko neturi, apart gyvybės.”

“Bet kodėl anie profesionalai tyli, kurie neturi užsiėmimo ir minta iš pašėlos?”

“Jų likimas irgi to paties nevidono sauroje. Kaip tik kuris iš jų pakels savo protesto balsą, išstos prieš šitą neteisybę, taip greitai jis bus išmestas, nubrauktas nuo pašėlos listo ir su juo bus apsidirbta. Mes gyvename laisvojo šalyj, tai tiesa, galime kalbėti, ką tik norime, kritikuoti valdininkus. Bet tu patim kartu mes esame taip surakinti valdančios klesos retėžiais, kad nė pasijudinti negalime.”

Ant šių jo žodžių, privažiavome jo elektros šviesomis apšviestą rezidenciją. Daktaras išlipo, padėkavojo už geradarystę ir dingo savo rezidencijos duryse, o aš nuvažiauvu savais keliais.

Tas vaizdas man atrodė visai mažos vertės. Juk tai vienas iš tukstančių. Vienok nežinau kodėl vaizdas stovėjo prieš mano akis, gulėjo ant širdies tol, kol nesėmiau už plunksnos ir neatvažiauvau ant popieros lakštų. Kaip tik tai atlikau ir pastačiau paskutinį tašką, tas slogutis nuslinko kaip nuo minties, taip ir nuo širdies.

Sausis, 1940 m.,
Gibbstown, N. J.

LIETUVOS KUNIGAİKŠČIAI BUVĘ KARALIAIS

Kaunas (Elta).—Istorikas Jonas Matusas, pasiremdamas senais dokumentais, įrodo, kad ne tik Gediminas, bet ir Vytenis, Kęstutis su Algirdu ir Vytautas buvo vadinami Lietuvos karaliais. Vytenis pagal Dusburgą 1293 m. vadinamas “karaliaus sunum”, o kryžiuočių kronikose visuomet tituluojamas “Lietuvių karalium” (rex Lethowinorum). Taip rašoma ne tik Dusburgo, bet ir Jarošimo Sambijos kanau-ninko, Wigando Marburgiečio ir kitų kronikose.

Gedimino susirašinėjimuose, sutartyse su Rygos arkivyskupu, Ezelio ir Tartu vyskupais, Livonijos kryžiuočiais, Danijos viršininiku, Ryga ir su dominikonų ir pranciškonų ordinų atstovais (1323 m.) vartojamas sakiny “Gediminas, Lietuvių karalius, siunčia ramybę Viešpatyje ir sveikinimą” (Gediminus, Lethowinorum rex pacem in Domino et salutem) ir naudojamas antspaudas, kuriame atvaizduotas Gediminas sėdįs soste su vainiku-karūna dešinėje ir skipetru—kairėje, o po vaizdu parašas “Antspaudas Ge-

dimino, Dievo malone Lietuvių ir Rusų karalius.” Turimas beto popiežiaus Jono XXII laiškas Gediminui iš 1323 m. birželio 1 d., adresuotas sekamai: “Jonas vyskupas etc... kilniam ir didingam vyrui Gediminui, Lietuvių ir daugumo Rusų garbingam karaliui” (excellenti et magnifico viro Gedimine, Letwinorum et multorum Ruthenorum regi illustri). Popiežius ir kitais atvejais, pavyzdžiui, tvirtindamas Gedimino sutartį su Livonijos valdovais, vartojo tą patį terminą, karalium Gediminą vadino ir popiežiaus pasiuntiniai, taip pat Lietuvos kaimynai—Livonijos ir Prusijos vyskupai su tų valstybių viršininiais. Popiežius tais laikais ir buvo vienintelis, turįs teisę suteikti arba atimti karaliaus titulą. Taigi karaliaus vardas ar rangas nebuvo susietas su vainikavimo apeigomis, o užteko, kad jį praktikoje pripažino aukščiausias bažnyčios autoritetas.

Vokiečių metraščiai ir Algirdą su Kęstučiu vadina karaliais. Jogaila, dar prieš tapdamas Lenkijos kara-

lium, turėjo antspaūdą su įrašu “Jogaila, Dievo malone, karalius Lietuvoje” (rex in Letow). Esą užtikta šaltiniuose, kad ir Vytautas taip budavo tituluojamas. Taigi, kaip matyti, karaliaus Mindaugo titulas buvo perėjęs ir jo įpėdiniais. Tik po Krėvos unijos, Lenkijos politikai ėmę griežtai skirti karaliaus ir didžiojo kunigaikščio terminus ir nustatę bei įvedę praktiką, jog karalius esąs aukštesnis už did. kunigaikštį. Vytautui karaliaus titulą, kaip žinia, Šventosios Romos Imperijos imperatorius Zigmantas pripažino, tik, lenkų iškeltam aiškinimui užkirsti kelią, pasiulė ir formaliai apsvainikuoti, kas, kaip žinoma, nebeįvyko lenkams pavogus iš Romos atgabenamą karališkąją karūną. Rusų metraščiuose did. kunigaikščio titulas atitinkdavo Vakarų Europos karaliaus terminui, nes slavai karaliaus vardo ir nevertodavo.

NASHUA, N. H.
ALDLD 42-ra Kuopa

Sveikina dienrastį “Vilnį” 20-tų metų Jubiliejaus proga ir velina kuogeriausių pasekmių kaip mūsų ištikimiausiam darbininkų dienraščiu “Vilniai”. Draugiškai ALDLD 42-os kuopos sekr.

M. Virbickienė.

Kaip “Vilnis” Steigėsi Dienraščiu

(Tąsa nuo devinto puslapio)

Už savaitės įvyko ADP. Liet. Sekcijos suvažiavimas Brooklyne. Tai buvo spalio 3-čia diena, 1925 metais. Antrą suvažiavimo dieną ir čia iškelta klausimas, arba geriau sakant, pasiulyta Distrikto konferencijos rezolucija apie “Vilnies” pavertimą dienraščiu ir sykiu paskaityta planas, kaip manoma eiti prie dienraščio realizavimo.

Kaip dukart savaitinis laikraštis “Vilnis” turėjo nemažai skaitytojų. Bet finansinis jo rezervas buvo menkas. Sulig planu, reikėjo sukelti \$15,000 fondas ir 1,000-čiu padidinti skaitytojų skaičius. Tai buvo sąlygos pradėjimui “Vilnį” leisti dienraščiu.

Suvažiavimas priėmė su-manymą ir užgyrė planą. Tai buvo galutinas nutarimas “Vilnį” paversti dienraščiu.

Darbininkų priešus šitas tarimas sukrėtė. Tatai buvo aiškiai matyt, nors jie save ir ramino, kad “jie nesugebės nutarimą pavesti gyveniman.” Bet pažangus lietuviai, ypač Chicagoje, nutarimu džiaugėsi. Žinia, kad suvažiavimas nutarė “Vilnį” dienraščiu paversti, greitai pasiekė visas lietuvių kolonijas. Dar ilgai vienas kitą sutikęs pirmiausia prakalbindavo: “Ar žinai, kad ‘Vilnis’ bus dienraščiu?” ir “Ar jau kvota sukelta?”

Kaip didelis kolonijose buvo entuziazmas už dienraštį, tai galima spręsti kad ir iš to, jog dienraštis pradėta leisti mažne už metų po ADP. Liet. Sekcijos suvažiavimo nutarimo.

Į atsargos fondą aukos plaukė labai smarkiai. Nebuvo to susirinkimo, kad nebūtų buvę paukota keli doleriai dienraščiu. Taip buvo visur.

Dienraščio atsargos fondas butų galėjęs buti sukeltas greičiau ir net didesnis. Bet reikia atsiminti, kad kiek anksčiau buvo pirktas namas, jo nupirkimui fondas taipgi buvo reikalingas ir buvo keliamas iš tų pačių šaltinių.

Tad į atsargos fondą truputį mažiau suplaukė, negu nusistatyta. Bet visvien buvo patenkinti suma ir dienraštis galėta pradėti leisti. Tačiau skaitytojų atžvilgiu planas su dideliu kaupu išpildyta.

Pirmas “Vilnies” dienraščio numeris išėjo rugsėjo 18 dieną, 1926 metais. Tai buvo šeštadienis. Tas supuolimas davė progą draugam kolonijose dienraštį pasitikti su parengimais.

Chicagoj dienraščio pirmas numeris pasitiktas masiniu mitingu Lietuvių Auditorijoje.

Tokiais ar panašiais parengimais dienraštis pasitiktas ir daug kur kitur. Entuziazmas visur buvo gan aukštas.

Ir dėka to entuziazmo, nesvyruojančio lojalumo ir nuolatinės darbo žmonių paramos, “Vilnis” švenčia 20 metų sukaktuves.

EARL BROWDER, DIDIS AMERIKOS ŽMONIŲ MYLETOJAS IR VADAS

Ir Browderio Protėviai Buvo Puikus Kovotojai.

Tai buvo piliečių karo laikai. Prezidentas Abe Lincolnas atsišaukė į Amerikos žmones pristatyti 75,000 liuosnorių kovai su pietinių valstijų vergininkais.

Vienam miestely, ties Ohio upe rekrutavimo ofisan atvyko senis David Browder su koku tuzinu jaunų vyrų. Visi įsirašė armijon, tik patį jauniausią, 13 metų Billie Browderį, nepriėmė. Tas jaunuolis vėliau buvo dabartinis Earl Browderio tėvu. O David Browder buvo jo senelis (grandfather).

Apie dešimts Browderių kovojo po Lincolno vėliava už Amerikos respublikos vienybę, už demokratiją, už negrų paliuosavimą.

Einant dar giliau istorijon, mes matome David Browderį dalyvaujant 1812 m. kare prieš Angliją, o Earl Browderio protėvis Littlebery Browder dalyvavo revoliuciniame kare po Jurgio Washingtono vėliava.

Pirmasis iš Browderio, atvykusių Amerikon, buvo John Browder. Jis atvyko Virginijon 1690 metuose.

Kaip matote, Browderių šeima suleidusi giliai šaknis Amerikos istorijoje. Earl Browder gali didžiutis savo tėvais ir protėviais.

Kansas'o Sunus.

1870 metuose Earl Browderio tėvas William Browder persikėlė į Kansas valstiją. Lincolno laikais buvo išleistas įstatymas, kad vakarinėse ir pietvakarinėse valstijose bežemiai pionieriai galėjo gauti žemės (Homestead Act). William Browder gavo 160 akry, bet nebuvo nei pastatų, nei padargų, nei pinigų. Begaliniai sunku buvo biedniems fermeriams, o aplinkui siautė bankai, gelžkelių kompanijos. Per metų metus Browderis vos galą galėjo sudurti

su galu. Pagaliaus jis buvo priverstas apleist farmą ir išvyko į Wichita ieškoti darbo. Wichita miestely, 1891 metais, gimė jo jauniausias sunus Earl Browder—dabartinis vadas Amerikos Komunistų Partijos, su kurio žodžiais skaitosi milijonai Amerikos žmonių. Daug vargo matė jaunasis Browderis. Tėvas gavo labai prastai apmokamą mokytojaus darbą, vėliau jis ir to darbo neteko ir turėjo eiti svetimon farmon už pagelbininką.

Budamas devynių metų Earl Browder jau turėjo dirbti. Gavo darbelį tuloj departmentinėj krautuvėj, bet už metų laiko jį jau išvarė iš darbo. Mat, jis suorganizavo kitus vaikus ir pareikalavo pakelti algą. Taigi, tas dešimties metų berniukas jau buvo kovotojas!

Kiek vėliau jis gavo darbą prie Western Union Telegraph Co. Kiek tik atliekamo laiko turėjo—skaitė, mokinosi. Tėvas jį buvo progresyvis žmogus ir duodavo jam skaityti Emersono, T.

prabilo į gengsterių vadus. Jis kalbėjo ir kalbėjo apie karą, apie baisias žudynes, apie pasipriešinimą karui. Jis kalbėjo per ištisą valandą—o jūs žinote, koks jis iškalbingas, koks gilus ištikinimas jo iškalbingume. Jis taip suminkštino tuos kriminalistus, kad jie paspaudė jo ranką ir išėjo iš kameros lauk!

Earl Browder niekad nežinojo kas tai yra baimė. Išbuvęs kalėjime 11 mėnesių, Earl Browder buvo paleistas po kauciją. Jis vėl pasineria darbe. Jis tuoj įsteigia Kansas City laikraštį "Worker's World" (pradžioj 1919 m.). Tai buvo revoliucinis socialistų laikraštis, kuris skynė kelią Komunistų Partijai, įsisteigusiai 1919 m. rudenį. "Worker's World" pakreipė Missouri, Nebraska ir Kansas socialistus į kairįjį sparną Socialistų Partijos, o kairysis sparnas buvo Komunistų Partijos užuomazga.

Vasarą 1919 m. Earl Browder vėl kalėjime, Leavenwortho kalėjime, kur išbuvo du metus. Tai taip žiauriai kapitalistai nubaudė jį už priešinimąsi pirmam pasauliniam imperialistiniam karui!

Dabar jie rengiasi tą patį atkartot, tik padidindami bausmę ir pasinaudodami techniška pasportine priekabe.

Leavenwortho kalėjime Browderis labai daug mokėsi. Jis studijavo Markso, Engelson, Lenino raštus. Kalinių tarpe jis turėjo puikiausią reputaciją.

Earl Browderio Rolė Komunistų Partijoj.

Amerikos Komunistų Partija įsisteigė rugsėjo mėn., 1919 m. Nors Earl Browder buvo kalėjime, bet idejiniai jis buvo steigiamojo konvencijoj. Tik spėjes išeit iš kalėjimo, Browderis tuoj pasineria Partijos darbe. Tuo laiku jam labiausia rūpėjo darbo unijos, nes toj srityj jis turėjo didelių praktiškų patyrimų. Browderis gerai suprato, kad viena iš pamatinių prižasčių Socialistų Partijos nepasisekimo buvo jos atsiskyrimas nuo darbo unijų. Ne tokia turėjo būti Komunistų Partija.

Pirmuose savo gyvavimo metuose Amerikos komunistinis judėjimas buvo suskilęs į dvi šakas. Tai buvo nesubrendimo pasekmė, tai buvo "augimo liga." Pamatinių skirtumų kaip ir nebuvo.

1921 metais, dalyvaudamas Komunistų Partijos konvencijoj, Earl Browder buvo nefrakinis. Jam rūpėjo suvienyti abidvi partijas. Tuomet jis manė, kad reikia remt Ruthenbergo vadovybę. Abiem partijom susivienijus, draugo Browderio įtaka smarkiai pakyla. Ir po to, dar tola laiką tęsėsi frakcinės kovos.

C. Ruthenbergui mirus, Partijoj pradėjo kelti galvą Lovestone, Gitlow ir kompanija. Dar prie savo gyvos galvos Ruthenbergas įspėjo Partiją nepavest vadovavimo vadžias beprincipiam

Paine ir kitų žymių rašytojų raštus.

Kai jaunasis Browderukas buvo dešimties metų, tėvas pirmą kartą jį nusivedė į Socialistų Partijos susirinkimą. Socialistų Partija buvo ką tik įsteigta.

Amerikoj prasidėjo didelės kovos ir jaunasis Browderis jomis domėjosi. 15-16 metų vaikas jis jau platina garsų tuomet socialistų laikraštį "Appeal to Reason". Jau jis žino, kas yra Debsas, Haywood, De Leon ir kiti. Jis užsidega socialistine ideja. Apie jį, kaip apie socialistą, jau žino visa apilinkė, o trumpai prieš pasaulinį karą jis persikelia gyventi į Kansas City.

1913 metais į Kansas City atvyko W. Z. Fosteris. Jam rūpėjo sustiprint Amerikos Darbo Federacijos kairysis sparnas. Čia pirmu sykiu susitiko du žmonės, kurie nuo to laiko pasidarė neperskiriamai draugai—W. Z. Fosteris ir Earl Browder, kuris tuomet turėjo 22 metus ir smarkiai darbavosi Kansas City unijiniame judėjime. Jis buvo knygvėdžių ir steno-grafistų unijos lyderis. Iš Fosterio jaunasis Browderis tuomet daug ko pasimokino.

Karo Metai.

Karui kilus, Earl Browder ir jo brolis William griežtai stovėjo tose eilėse, kurioms vadovavo E. Debsas ir C. Ruthenbergas. Jie atsiskė kariaut už bankierių ir kapitalistų reikalus. Už tai jiems iškėlė dvi bylas ir apkaltino.

11 mėnesių (1918 m.) Earl Browder praleido Platte City, Missouri, kalėjime. O už antrą "prasikaltimą" jį pasiuntė į Leavenworth kalėjimą.

Robert Minor pasakoja, kad Platte City kalėjimo viršininkas, kartą atidarė duris tos kameros, kurioj buvo įkalinti broliai Browderiai. Tuo pačiu sykiu jis paleido gaują kriminalistų, kad šie galėtų įsiveržti į atraktiną Browderių kamerą ir nulinčiuoti juos. Du gengsteriai įėjo komeros vidun, kad išsivesti "valstybės priešus." Iš lauko laukė gauja. Earl Browder pamatė, kad tarp gyvybės ir mirties stovi tik idejinė drąsa. Tuomet jis

frakcionieriui Lovestonui, kuris vėliau išsigimė tikru kontr-revoliucionieriu avantiuristu, svetimos klesos agentu komunistiniam judėjime.

Earl Browder vedė aštriausią kovą prieš trockistus, lovestoniečius ir kitus demoralizatorius, karjeristus ir priešus. Ir tik po to kaip Komunistų Partija apsisvalė nuo tų reakcinių gailių, Partijoj įvyko tikra vienybė ir Partija pradėjo augti. Partija praskynė kelią savo įtakai į plačiasias liaudies minias.

Draugas Earl Browder yra puikus kalbėtojas, puikus organizatorius ir nepaprastai gabus rašytojas. Jis—gilus Amerikos istorijos žinovas. Jis daugiausia pasidarbavo, kad Amerikos darbininkai suprastų tikrą reikšmę tų revoliucinių tradicijų, kurias atstovauja Tomas Jeffersonas, T. Paine, Jacksonas ir Abe Lincolnas. Be to, Earl Browder yra gilus žinovas ir tarptautinių problemų.

Kada Browderis kalba, jo klausosi ne tik komunistai. Su juo labai rimtai skaitosi demokratinė inteligentija ir vidurinės klesos žmonės. Su juo balsu skaitosi ir darbo unijos.

Draugas Earl Browder yra labiausia išsimokslinę marksizmo-leninizmo skelbėjas šiose Jungtinėse Valstijose.

NEW KENSINGTON, PA. LDS 10-ta Kuopa.

Nors nėra turtinga, bet prisidėda su užka ir sveikina dienraštį "Vilni" 20-tų metų Jubiliejaus proga. Musų kuopos nariai yra pilnai pasitenkinę "Vilnies" vedama linija ir tikime, kad ateityje laikysis taip pat, kas naudinga darbininkams. Dar kartą lai gyvuoja "Vilnis" ir auga tvirtyn!

LDS 10 kp. fin. sekr., C. Stashinsky.

GRAND RAPIDS, MICH. LDS 41-ma kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki geriausių pasekmių.

LDS 41-mos Kp. Valdyba.

A. Daukša, senas darbuotojas del "Vilnies" ir abelno darbininkų judėjimo, sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki geriausių pasekmių ir ilgus metus gyvuoti.

YOUNGSTOWN, OHIO

ALDLD 90 ir LDS 9 kp. Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir velina kuogeriausių pasekmių pasiekti visus lietuvius ir teikti klesinę apšvietą.

ALDLD 90 ir LDS 9 Kp. Valdyba.

SOUTH BEND, IND.

ALDLD 35-ta kp. Sveikina dienraštį "Vilni" proga 20 metų Jubiliejaus ir velina kuogeriausių pasekmių ateityje. Kad dienraštis "Vilnis" augtų ir gyvuotų per ilgus metus ir pasiektų visus lietuvius, kurie dar neškaito "Vilnies".

ALDLD 35-tos kp. sekr. K. Bagdonas.

GRAND RAPIDS, MICH. Lietuvos Sunų ir Dukterų Pašalpinė Draugija.

Grand Rapids, Mich., 1057 Hamilton ave.

Sveikina dienraštį "Vilni" su 20-ties metų darbuotės, skleidimo darbininkiškos apšvietos ir suteikimą tikrų žinių iš jų gyvenimo.

A. Daukša.

ELM GROVE, W. VA. LDS 19-ta kp.

Sveikina "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki geriausių pasekmių ateityje. Su pagarba LDS 19-tos kp. sekr. Tony Brosky.

WHEELING, W. VA. LDS 84-ta kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" kaipo liaudies laikraštį ir linki dar ilgus-ilgus metus gyvuoti.

LDS 84 kp. sekr. A. Palutis.

GRAND RAPIDS, MICH. Lietuvių Literatūros Draugijos 66-ta Kuopa.

Sveikinam dienraštį "Vilni" 20-tų metų Jubiliejaus proga ir veliname dar ilgus metus gyvuoti ir vesti organizaciją ir apšvietos darbą. Su pagarba, P. Rinkevich.

BICKNELL, ILL. LDS 124-ta kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki geriausio pasisekimo "Vilniai". Valio "Vilnis"! Enock O'Gint.

MONTELLO, MASS. ALDLD 7-tas Apskritis.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki geriausių pasekmių gyvuoti ir skleisti klesinę apšvietą lietuviuose. G. Shimaitis.

Sveikinu dienraštį "Vilni" 20-ties m. sukakties proga!

J. P. TAVERN

3313 So. Halsted St., Chicago, Ill.

FOX HEAD BEER ON DRAUGHT

Phone YARds 2145 — JOHN J. POCIUS, sav.

Ilgiausių metų dienraščiu "Vilniai" minit 20-ties metų sukaktį!

S. A. KANAPE

Grocery & Meat Market

734 W. 31st Street Chicago, Illinois

Sveikinu Dienraštį "Vilni" 20-ties Metų Sukakties Proga.

LITUANICA TAVERN

3436 S. Litanica Ave., Chicago, Ill.

Smagi lietuviams užėiga, kurių užlaikau jau 19 metų.

KAZIMIERAS UKELIS, Savininkas

Sveikinam dienraštį "Vilni" 20-ties metų sukakties proga!

John's Tavern

3464 Litanica Ave., Chicago, Ill.

Phone YARds 6156 — JOHN ir MARTHA DARASKAI

Sveikinu Dienraštį "Vilni" 20-ties Metų Sukakties Proga.

Bruno's Tavern

732 W. 31st Street

Telefonas VICTory 0840

BRUNO IR MARY GAIDIMAVIČIAI

TRAKAI IR KEISTUČIO PILIŲ GRIUVĖSIAI

Gamtiskai Gražios Ir Istoriniai Svarbios Trakų Apieilinkės.

TRAKŲ MIESTELIS.

Sykiu su Vilniū Sovietai gražino Lietuvai ir išgarsėjusį istorijoj Trakų miestą su apskritimi.

Prie lenkų valdžios Trakų miestas buvo visiškai apleistas. Jame gyveno apie 3,000 žmonių, jų tarpe nemaža žydų ir karaimų. Trakus su kitais centrais nejungė jokios geležinkelio.

Vienas kauniškis korespondentas, aplankęs Trakus tuoj po to, kaip tik jie atėjo Lietuvai, duoda įdomių žinių apie patį miestą ir apie pilį, statytą daug šimtmečių atgal.

"Apleistas dabar Trakų miestas. Jis kylu įsispraudęs ir tartum jauges į Galvės ežerą, turtingas nepaprastai puikiom artimom apieilinkėm.

"Čia yra viena ilga ir kreiava gatvė, kuri vienam gale vadinama Vilniaus, o kitame —Kauno gatve. Kitos gatvės yra trumputės ir jos veda į paežeres ar į bažnyčią. Abipus tų gatvių pribarstyta daug medinių namų, kurie čia statyti be jokio plano, seni ir niekuomet iš lauko pusės neremontuojami. Mūrinių pastatų labai nedaug. Lenkų okupacijos metu mieste išdygo tik penki pastatai, neskaitant vilų paežerėj, kurių du: medinė pradžios mokykla ir murinis karaimų muziejus dar neužbaigti.

Beveik visos gatvės grystos akmenimis, bet šaligatviai labai siauri. Puikus parkas tarp senosios pilies griuvėsių ir ežero apleistas ir net neaptvirtas, o paminklinis stulpas su šventųjų statulom po stogeliu tiek be skonio pastatytas, kad tik gadina miesto centro vaizdą.

Pagal paskutines statistikos žinias, Trakuose gyvena apie 3,000 žmonių, kurių didžioji dalis aplenkinti. Lietuviškai kalbančių Trakuose labai maža.

"Šitas miestas yra tik didelis kaimas: didžiulė dauguma miestiečių dirba žemėje, augina agurkus, kurie turi puikią rinką Vilniuje, verčiasi smulkiais ūkio šakomis, pasisėja javų, pasisodina bulvių. Jie patys apsirūpina duona ir mėsa, todėl ir badas jiems nebuvo baisus."

Korespondentui aprodė miestą ir jo garsias vietas p. Lukavičius. Paties Vytauto statyta bažnyčia neatrodė įdomi. Joj yra paties Vytauto paveikslas. Tai ne originalas, bet kopija, labai gerai išsilaikiusi. Vytautas, pasirodo, buvęs su barzda, nors paprastai jis piešiamas bebarzdis.

PILIŲ GRIUVĖSIAI.

Vieną pilį prie ežero pastatęs Gediminas, kuris čia buvo įkūręs laikiną sostinę,

statydamasis pilį Vilniuje. Pilis užėmusi bemaž pusę hektaro žemės, turėjusi penkis didelius bokštus, kurių tik likučiai matyti miesto parke. Taip pat dar ne visai sugriuvusi ir viena siena. Pilyj buvo įsikūręs vėliau vienuolynas, kuris kiek nežymią pilies dalį atremontavo. Tačiau laikas ardo ir vienuolynus, ir vienas kampas vienuolyno rumų baigia nugriūti. Šita pilis geriau išsilaikiusi, kaip Kauno, tačiau jos griuvėsių akmenys greit išsimėtys, jei ja niekas nesirūpins.

Kasmet į Trakus atvykda apie 40,000 turistų, bet maža jų domėjosi šita pilim. Visi vykdavo į ežero salą, kur yra nuostabios Kęstučio pilies griuvėsiai. Sumokėjom berniukui valtininkui keletą centų ir jis mus išlaipino pilies saloje.

Didingi ir niūrūs atrodo dabar šitos pilies griuvėsiai. Jie užima visą didelę salą, dabar gana aukštai pakilusi nuo vandens. Nors nėra vietos visoj pilyj, kur nebūt palietęs irimas, tačiau bemaž visos sienos yra išsilaukusios. Taip pat išlikę žymūs ir trys bokštai, o ketvirtas kiek daugiau apgriuves. Daug kur griuvėsiai apaugę krumokšniais ir žole.

Vis tik jau tikro griuvėsių vaizdo turistai negali matyti, nes pilies veidas paskutiniu laiku gerokai pakeistas. Tuo pačiu metu, kai lenkai susidomėjo Gedimino pilim Vilniuje, buvo susidomėta ir Kęstučio pilim Trakuose, kur ji jau aštuoneri metai restauruojama. Dalis pilies dvaro kiemo jau atkasta, taip pat atkastos kai kurios išorinės sienos, kurių griuvę ir įvairiai apirę akmenys sutvirtinami ir išmūrinami iki viršaus. Dešinysis kartinis bokštas jau atstatytas tiek, kad belikęs tik uždenkti stogas, o kairysis sutvirtintas ir laikinai apjuostas geležiniu lanku. Valdovų kiemas taip pat jau atkastas, atstatyta žymi dalis didžiojo bokšto ir aptvarkytas vienas trobesys, kurio pirmajame aukšte yra sukranta daug iškasenų. Vadovas, kurį radom ten pat saloje, tvirtino, kad į pilies restauracijos darbus jau esą įdėta apie 3,000,000 zlotų ir kad pilis buvo restauruojama todėl, jog čia norėta padaryti muziejų.

Vis tik Kęstučio pilis, kuri statyta bemaž prieš 650 metų, anuo laiku buvo tikra architektūros pažiba. Ji užėmė vieną trečdalį hektaro ploto ir buvo dviguba: vienoj dalyj buvo pilies dvaras, kitoj valdovų rumai.

Pilies dvaras turėjo tris kampinius bokštus ir buvo aptvertas apie du su puse metro storumo muro siena, prie kurios iš vidaus buvo pristatyta gyvenamos patalpos. Šita pilies dalis buvo sujungta pakeliamu tiltu ties didžiais vartais su gretimą sala ir su sausuma. Kartiniai bokštai buvo visuomet parengti gintis. Jų sienos iš akmenų ir plytų, o sienose iš vidaus pusės labai įdomiai įtaisyti laiptai.

Valdovų rumai buvo atitverti murine tvora ir dideliu grioviu nuo dvaro. Griovyj vandenį visuomet buvo galima reguliuoti specialiais įtaisymais. Per griovį budavo perstatas tiltas, kuris pavojaus metu budavo pakeliamas ir uždarydavo vartus į kiemą.

Tvirtomis muro sienomis aptvartame kieme buvo du gyvenimui trobesiai, kurie

dabar atkasti ir atstatomi, ir didelis bokštas. Abu trobesiai buvo pastatyti ir įrengti labai stilingai ir puošniai. Ypač stebina nudieninius architektus puikus skliautai. Bekasinėjant pilį, rasta įdomi krosnis su molio trubomis, primenantį savotišką centrinį šildymą. Taip pat rasta ir akmeninės kanalizacijos liekanos. Tarp gausių iškasenų sukrauta labai daug koklių, puodų, lėkščių ir kitokių indų su lietuviškais ornamentais.

Didysis bokštas labai aukštas. Iš jo atsiskleidžia plačios apieilinkės net iki Vievio. Iš jo matyti visas Galvės ir Skaisčio ežeras su dešimtimis nuostabaus gražumo salų.

Dabar Galvės ežeras nusekės daugiau, kaip pusantro metro, ir pilies murai yra aukščiau vandens. Tačiau anksčiau sienos nugrimznavusios tiesiog į vandenį.

Ko Reikia Trakams.

Trakų miestas yra labai neturtingas, todėl miesto savivaldybė niekad nesiryžo didesniems užsimojimams. Vis tik čia švietimo, sveikatos, socialinės globos ir kt. reikalai buvo neblogoj sutvarkyti.

Mieste yra dvi pradžios mokyklos po 7 komplektus. Mokyklos telpa gerosse patalpose ir aprūpintos tinkamomis mokymo priemonėmis. Prieš porą metų čia buvusi mokytojų seminarija pakeista pedagoginiu licejumi, kuris dabar perkeltas į Vilnių.

Trakai turi visai gerą ir gana moderniai įrengtą ligoninę, kurioj yra 50 lovų. Kadangi miesto apieilinkėse yra daug sergančių trachoma, Raudonasis Kryžius čia įsteigęs akių ambulatoriją. Taip pat Trakai turi moderniai įrengtą dispenserį džiūvinkams.

Mieste labai negyva prekyba ir nėra pramonės. Apie 200 darbininkų, dirbančių prie pripuolamų darbų, žiemą pasilieka be darbo. Miesto savivaldybė juos kiek šelpia, tačiau tatai skurdo nesumažina.

—Visa šitai tad smulkmenos,—sakė p. Lukavičius, žiūrėdamas įTrakus iš bokšto.—Dabar miestas turi svarbesnių rūpesčių.

Trakai tuomet neteko savo reikšmės, kai jie atsirado nuošaliai nuo kelio į Vilnių. Vienintelis plentas eina į Vilnių iš čia per Lentvarių, bet juo judėjimas yra labai mažas ir nepatogus. Trakai jau senai laukia geležinkelio. Lenkai paskutiniu laiku buvo į šitai atkreipę dėmesį ir pradėjo tiesti geležinkelį nuo Senujų Trakų į Trakus. Jau nutiesta apie 3 kilometrai geležinkelio iš 6 kilometrų, reikalingų nutiesti.

Taip pat žymiai pakirto miestui šaknis ir lenkų vyriausybė, panaikindama Trakų apskritį. Dabar kiekvienas traktietis žino, kad Lietuvoj yra Trakų apskritis ir kad Trakai bus apskrities miestas, kaip ir prieš Did. karą. Tik stebimasi, kodėl čia apie tai dar nieko negirdėti. Šituo reikalu dabar jau parašytas prašymas, kuris kartu su tukstančių traktiečių parašais bus pasiųstas Kaunan. Tik vėl virtęs apskrities miestu, Trakai turės sąlygas tarpti. Nedovanoti, jei vyriausybės ir toliau leistų nykti tokiai istorinei Lietuvos vietai.

Bet su didžiausiu nekantrumu žmonės čia laukia, kada gi bus įvesta į mokyklas

"Bėgk žirgeli, juodbėrėlj..." Lietuvoj dabar labai mėgiamas žirginis sportas. Tik, žinoma, mažai panašus į amerikonių arklių lenktynes. Šiame atvaizde matosi lietuvis raitelis apgalit sunkią kliūtį.

IR KUNIGAI BIJOJO LIETUVIŲ STABMELDŽIŲ PAGONIŠKO AŽUOLO

Apie Kunigų Fanatizmą Ir Tamsumą.

Vilniaus krašto, Naugarduko vyskupijos kun. Kuncevičius yra palikęs įdomų užrašą:

"Tai buvo Vilniaus vyskupo Pociėjaus laikais. Jau buvau rektorium šv. Kazimiero kolegijos. Vyskupui kunigaikščiui buvo pranešta, jog Panerio girioj žmonės slapta susirenka kažkokių pagoniškų apeigų atlikti, ir jog ten bestovis šventas ažuolas, labai storas, prieš kurį žmonės klupoja, kinkuoja ir aukas degina. Vyskupas buvo įsakęs ažuolą išversti ir sudeginti, bet buvo manoma, kad jeigu kas tą ažuolą palies kirviu, tai pats savė nudėsias."

Kunigaikštis Paciejus pasiuntė komisiją ir kunigą Jarugą. Komisija susidėjo iš zokoninkų, o ten jų buvo visokių: jėzuitų, dominikonų, bernardinų ir tt. Prie jų daug ponų ir bajorų prisidėjo.

"Atvykome į girią," kun. Kuncevičius rašo, "iš apieilinkės buvo suvaryta žmone liai valstiečiai. Netoli nuo kalbamą ažuolo kunigas Jarugas atlaikė pamaldas, pasakė drąsinantį pamokslą, jog reikia liautis stabus garbinus, kad reikia nustoti išganytojų kryžiuoti. Paskui liepė ažuolą išversti ir sudeginti.

"Valstiečiai atsiskakė eiti kirst ažuolą. Visus šiurpas supurtė. Tada kunigas Jarugas sakė Vilniaus Kaštelionui: 'Budamas senatorium parodyk pavyzdį, kuriuo žmones apsviesi'."

Ponas Kaštelionas atsakė, rodydamas į kunigaikštį Radvilą, Lietuvos didįjį etmoną: "Štai pirmasis mūsų provincijos senatorius." Radvila pasakė: "Dieve saugok, kad aš pirmenybę pasi-savinčiau! Padoriau būtų, kad dvasiškių luomas pradėtų, o mes po jų."

Tuomet kunigas Jarugas

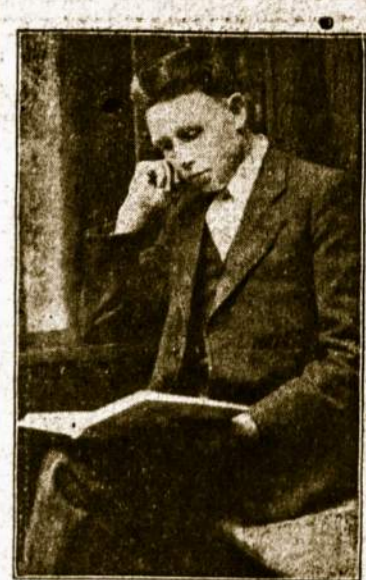
lietuvių kalba ir kuomet bus atidaryti lietuvių kalbos kursai suaugusiems. Nes Trakuose maža traktiečių, kurie nežinotų, jog reikia dabar rasti bendra kalba su lietuviiais, ir todėl norinčių mokytis lietuvių kalbos yra labai daug. Daugelis vietos inteligentų jau dabar mokosi lietuvių kalbos iš žodynų...

įkasti besizvalgydami savo tarpe. Nors tikėjimas tvirtas, bet kiekvienam širdis stingsta pamanius: o ką, jei velnias knabters? Gražu būtų buvę: čia moko žmones tokiomis prietarais netikėti, o čia patys mokytojai nė vienas nedrįsta pakilti prieš tą, kurį perkunais spardo."

Taip ir nesiradę nei vieno didžiuno nei dvasiško, kuris išdrįstų paliesti ažuolą. Ale kai jau muzikai pradėjo šaipytis iš ponų ir kunigų, tai bajoraitis Stanislovas Augustas Poniačovskis (1764 metais išrinktas Lenkijos karalium ir didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu) paėmęs kirvių ir pradėjęs kapoti ažuolo kamieną. Paskui ir prasčiokai pasekė jo pavyzdį. Ir taip tą medį, stabmeldžių vadintą šventu, sunaikino.

Šitas pavyzdys rodo, kaip kunigai ir bajorai buvo tamsūs, prietaringi ir kad jie netikėjo patys tam, ko žmonės mokė. Jie ir šiandien netiki, ko žmonės mokina.

M. A. Šešupis.

"Vilnius" Bendradarbis, Beletristas, Senas Vincas

MILWAUKEE, WIS. LDS 100 Kuopos Nariai

Apsvarstę "Vilnius" 20 metų sukaktį sveikina ir linki geriausių pasekmių. Šie draugai aukoja: P. Senkus, C. Ragner, F. Tamašauskas, A. Shimanskas, Y. Bauketa, J. Gebertas ir A. Savickas. Draugiškai, P. Senkus.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 53 Kp.

SVEIKINA "VILNIŲ"

LDS 53 kuopa yra didžiausia visame Susivienijime, nes turi 359 narius. Pereitais metais mūsų kuopa pasiuntė LDS Centran \$4,689; pašelpomis Centras išmokėjo 53 kp. nariam \$1,175.

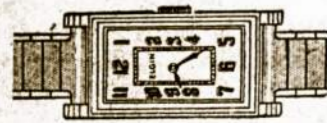
Kuopos vajininkai: A. Deikienė, Geo Milleris, V. Preikša, M. Jurgelienė, L. Pruseika, M. Keturakiūtė.

KUOPOS VALDYBA:

- W. J. COOK, Pirmininkas
 - M. MEKŠRIENĖ, Vice-pirmininkė
 - S. DEIKUS, fin. sekretorius
 - J. RASMOR, nutarimų sekretorius
 - LEO PETERS, kasininkas
 - P. KAZELIUNAS ir Wm. MEKŠRAS, Kasos Globėjai
 - DR. A. BERTASH, Daktaras-Kvotėjas
 - M. SAMUOLIS ir A. DEIKIENĖ, ligonių lankytojai
- LDS 53 kp. fin. sekr. S. Deikus, 2958 S. Union Ave.

C. K. KINDER

Patyręs Laikrodininkas
3557 Archer Ave.
CHICAGO, ILL.

Sveikina dienraštį "Vilnių"
20-ties m. jubilėjaus proga.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIČIŲ TAUTIŠKAS

raštininkas. Juozapas Balčiūnas, kasie-rius. Walter Dulewich, kont. raštininkas. Martinas Pienis, kasos globėjas. Kazimieras Valaitis, ligo-nių globėjas. Povilas Petraitis, korespondentas. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį, Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 7:30 val. vakare.

WEST HANOVER, MASS. LDS 69-ta Kuopa.

Sveikinam "Vilni" 20-tų metų Jubiliejaus proga ir velinam kuogeriausių pasekmių, kad "Vilnis" lankytų visus lietuvius ir teiktų toliau apšvietą. Draugiškai, T. Daugintis.

Mūsų klubas priima narius nuo 16 m. iki 40 metų. Metinė mokestis \$8.00. Mokame \$5 pašalpos į savaitę, per 18 savaitių. Mokame pomirtinės \$300. Per 18 metų mirė 84 nariai.

Šių metų valdyba: Juozapas Ruta, pirmininkas. Petras Viršila, vice-pirm. Stanislovas Kunevičius, nut. rašt. Feliksas Kasperas, fin.

SVEIKINIMAS IŠ WILKES-BARRE, PA.

Bėgyje 20-ties metų "Vilnis" atliko didelių darbų, rodydama darbininkams kovos kelią už jų buvį pagerinimą. Ypač daug "Vilnis" padeda laike streikų, kada darbininkai kovoja su išnaudotojais.

Mūsų apielinkės draugai turėtų pradėti daugiau rūpintis "Vilnies" dienraščio palaikymu. Čia turio omenyje kaip atskirus draugus, taip ir LLD ir LDS apskričius.

Ar mes negalėtume surengti gerą koncertą rudens sezono "Vilnies" ir "Laisvės" paramai?

Mūsų LLD 43 kuopa, nors ir nėra turtinga, sveikina "Vilni" jos sukaktuvėse su dviem doleriais. Susirinkime dalyvavę pareiškė džiaugsmą, kad "Vilnis" susilaukė sukaktuvių ir žada jai padėti ateityje.

Šiuo laiku šiame Luzerne apskrity daugybė namų yra išparduodama už taksus, nes daugelis negali užsimokėti. Daugelis darbininkų labai nukentėjo. Daugelį namų perka patys apskričio viršininkai. Kaip čia yra sakoma, apskričio valdžia įėjo į namų supirkinėjimo biznį. Gyvenimas yra sunkus, bet mes neapleisime savo darbininkišką spaudą. Wilkesbarrietis.

SVEIKINIMAS IŠ LEWISTON, MAINE.

Mūsų brangaus laikraščio kurėjai ir palaikytojai galime pasidžiaugti ir pasidžiauti, kad per 20 metų pajėgėm išleisti ir tobulinti "Vilni". "Vilnis" stovi tikrame apšvietos ir kultūros kely ir teikia daug naudos mūsų broliams ir sesutėms lietuviams.

Aš kviečiu visus "Vilnies" bendradarbius ir skaitytojus dar labiau suglausti savo eiles ir išlaikyti "Vilni" dar dvidešimts metų. Paruoškime šviesų kelią jaunajai gentkartei.

Neturėdamas iš niekur pajamų aš sukrapščiau penkinę ir ją siunčiu su šiuo sveikinimu.

"Vilnies" jubiliejaus atžymėjimui kviečiu visus vilniečius gauti mylimam laikraščiui po vieną naują skaitytoją.

B. Kirstukas, Lewiston, Maine.

BENTON, ILL. LDS 61-ma kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki dienraščiui augti ir bujoti dar per kitus 20 metų ir pasiekti visus lietuvius, kurie dar neskaityo jos. LDS 61-mos Kp. Sekr., F. R. Kunsky.

SAN FRANCISCO, CALIF. LDS 58-ta kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir velina kuogeriausių pasekmių. Mes irgi padėsime "Vilniai" ir ateityje, kiek galėsime. LDS 58-tos Kp. Sekr. V. Sutkienė.

MINERSVILLE, PA. Ir Mes Sveikiname

Dienraščio "Vilnies" 20 metų sukaktį. Nors mus rytinių valstijų darbininkus netaip skaitlingai lanko "Vilnis" kaip "Laisvė", bet mes pilnai žinome, kad abu dienraščiai nepavaduojamai vienodai svarbią užduotį atlieka darbininkų klesai. Mum labai gaila, kad mes negalėsime dalyvauti. Taigi sulig išgalės siunčiam nors mažą dovanėlę su pasveikinimu, meldžiam priimti.

ALDDL 14-tos kp. sekr. O. Shemberienė.

PITTSBURGH, PA. LDS 142-ra kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" proga 20 metų Jubiliejaus ir linki geriausių pasekmių organizuoti ir šviesti lietuvius. Draugiškai, LDS 142 kp. sekr. J. Mažeika.

SVEIKINIMAI IŠ SAGINAW, MICH.

F. Barauskas \$3.50

ST. LOUIS, MO. LDS 39-ta kp.

Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga. Per tą laikotarpį "Vilnis" tarnavo darbininkų klesos labui ir organizacijoms, sykiu ir LDS 39-tai kuopai. Įvertiname "Vilnies" nuveiktus darbus ir tikime, kad ateityje eis tuo pačiu keliu, kuriuo ėjo per 20 metų. Pirmieji darbininkų laikraščiai "Naujienos" ir "Keleivis" nuėjo tarnauti buržuazijai ir abelnaj išnaudotojams. Žinome kas jų laukia greitoj ateityje—bus darbininkų užmiršti.

LDS 39-ta kp. įgaliotinis, J. Skerston.

SCOTTVILLE, MICH. ALDDL 218-ta kp.

(Scottvillės Farmeriai) Sveikina dienraštį "Vilni" 20 metų Jubiliejaus proga ir linki toliau augti ir šviesti lietuvius. ALDDL 218 Kp. Valdyba.

Sveikinu dienraštį "Vilni" ir linkiu geriausių pasekmių.

Malelo Electric Company
ELEKTROS KONTRAKTORIUS

Suveidu elektrą į senus ir naujus namus. Turime visokių daiktų del elektros.

3336 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
P. K. MALELO, Savininkas.
PHONE BOULEVARD 1969

Man linksma sveikinti dienraštį "Vilni", kuomet jau sulaukė 20 metų. Kuriant "Vilni" 20 metų atgal buvo mažos spėkos. Po 20 metų gyvavimo "Vilnis" yra didelis laikraštis.

KLEMENSAS KAIRIS
SAVININKAS

BUČERNĖS IR GROSERNĖS

3758 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.
Phone Yards 3987

KENOSHA, WIS., BIZNIERIAI

Union Park Tavern
Savininkai: Joe Baubonis ir Mrs. K. Poteliunas

Alus—Vynas—Degtinė
4520—8th Ave.
Phone 9051

Vieta Smagiam Laiko Praleidimui

P. ŠALTMIERIS
Service Market—Bučernė ir Grosernė

Sveika, Skanu, Svaru ir Labai Priinama Kaina.

4800 — 25th Ave.

P. SPRINDIS
SOUTH WEST FOOD SHOP

Bučernė ir Grosernė
Geriausis Maisto Produktai

6603—33rd Ave., Phone 21415

J. F. RACK HARDWARE CO.
(Račkauskas) 2118—52nd St.

Statybiniai Hardware, įrankiai, paintas, stiklas.

Geriausias ir plačiausias pasirinkimas.

GEO. ŽILIUS

Pilnas pasirinkimas auksinių daiktų—žiedų, laikrodžių ir tt.

2116—52nd Street
Kas Pagedo—Pataisau Gerai ir Pigiai.

Sterling House

Savininkai W. Šliageris ir J. Rishkus
ALUS — VYNAS — DEGTINĖ

5601—24th Avenue
Smagi Vieta, Draugiškas Susiėjimas.

Ilgų ir laimingų metų dienraščiui "Vilniai" jos sukaktuvėse

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštynom ir kitokiems bankietam suteikiame patarnavimą. Linksmas patarnavimas visiems.

ANTANAS NORKUS
750 W. 31st St. Tel. Victory 9670

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA
SVEIKINA "VILNI"

Isisteigusi 1938 m. Suvalkiečių Draugija jau turi 225 narius. Metinė duoklė 50 centų. Pagelbsti nelaimėje ir prisideda prie palaidojimo mirusių narių.

Pirmininkas A. Valukas
Vice-pirm. B. Pajaujis
Fin. raštininkas J. Misevičia
Išdininkė M. Milunienė
Korespondentė Svirmickienė

Mitingai įvyksta paskutinį ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd Street.

VISA ŠEIMYNA SVEIKINA "VILNI"

Man labai linksma sveikinti dienraštį "Vilni", sulaukusį 20 metų. Man teko dalyvauti netik "Vilnies", bet ir "Žarijos" išsteigimo susirinkimuose. Kuomet "Žarija" sustojo ėjus, tuojaus pradėjome kalbėti apie kito laikraščio išleidimą. Po kelių mėnesių likosi išleista "Vilnis". Pirmose dienose turėjome įdėti daug triūso ir energijos "Vilnies" platinime. Tais laikais buvo daug sunkiau platinti, nes buvo daug didesnė opozicija, negu dabar. Daug kartų buvome išvyti iš namų, ir durys smarkiai užtrenktos, kad nesugrižtume. Bet dabar daugelis tų žmonių skaito "Vilni" ir yra jos rėmėjais.

Linkime "Vilniai" ilgus metus gyvuoti ir pasiekti tuos lietuvius, kurių iki šioliai nepasiekė.

T. A. BINKIS
AGNES BINKIENĖ
DUKTĖ SYLVIA BINKIUTĖ

8106 Vincennes Avenue
Chicago, Illinois
Phone Stewart 5911

T. A. BINKIS

ISTORIJA LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALPOS KLIUBO

Liet. Keistučio Pašalpos Klubas gimė spalio 6 d., 1911 m. Mintis įsteigti tą laisvą klubą kilo pas Joną Aleksandravičią, Stanislovą Pabedinską ir Leoną Srogį. Pirmas pasitarimas tuo reikalu įvyko pas Leoną Srogį. Leonas pirmas padėjo \$1.00 naujam klubui įsteigti. Jį pasekė J. Aleksandravičia, S. Pabedinskas ir kiti. Buvo sudėta \$7.00.

Pirmas steigiamasis susirinkimas įvyko spalio 15 d., 1911 m.,—irgi pas Leoną Srogį. Jonas Aleksandravičia buvo tvarkos vedėjas. Feliksas Bielauskas suraši-

nėjo norinčius prisidėti. Tame susirinkime buvo priimta 22 nariai. F. Pabedinskas siulė vardą “Strazdas”, o St. Pabedinskas “Keistutis”. Už pirmą vardą buvo 2 balsai, o už “Keistutį” 10 balsų. Tai šitaip gimė Keistučio Pašalpos Klubas. Čarterį išimti paskirta Jonas Aleksandravičia, St. Pabedinskas ir L. Srogis.

Ant čarterio pasirašė: John Aleksandravičia, Stanley Pabedinskas, Feliksas Belavskis, Leonas C. Srogis, Klemensas Mačekunas, Adolph K. Srogis,

John Barkaloskis, Cabs Kryszis, Alex Karpavičius, Napolis Nizerskis. Pirmoji valdyba buvo sekama: Jonas Aleksandravičia, pirmininkas; F. Bielauskas, protokolų raštininkas; F. Pabedinskas, finansų raštininkas; Leonas Srogis, kasierius; Joe Manikas, kasos globėjas; Jovaras Radžius, maršalka.

Pirmutiniai nariai, kurie įstojo į Liet. Keist. Paš. Klubą 1911 metais, spalio mėnesį buvo šie:

Jonas Aleksandravičia, St. Pabedinskas, Leonas Srogis, F. Bielauskas, F. Pabedinskas, Adolph Srogis, Kl. Mačekunas, Joe Manikas, Povilas Januška. Lapkričio mėnesį: Zig. Goodman, M. Machekunas. Gruodžio mėnesį:

George Vesdžiunas, K. Dambrauskas, Kaz. Jaskunas, Napolis Nežinskas, Pov. Jankauskas, Jonas Račius, Alex Karpavičius, Adomas Vertelka, Morkunas, A. Burkauskas, Marozas, kuris mirė sausio mėnesį, 1940 metais. Tai buvo pirmutinė mirtis 1940 metuose.

Pirmos įplaukos:
Spalio 6, 1911 \$ 7.00
Lapkričio, 1911 3.00
Vasario 18, 1912, bal-
lius 11.45
Mėnesiniai mokesčiai 33.70

Viso \$55.15
Lietuvių Keistučio Pašalpos Klubo Choras “Keistutis” taipgi tuojaus susitvėrė. Keistučio Choras gyvavo iki Amerikai įsivėlįant į perėitą pasaulinį karą. Kadangi Keistučio Choras didžiumoje susidėjo iš jaunuomenės, tai iškilus karui, dauguma jaunesniųjų narių tapo paimta į kariuomenę. Dėl tos priežasties chorui prisiėjo likviduotis.

Keistučio pirmininkais buvo:
1912 m. St. Pabedinskas;
1913 iki 1915 Jonas Aleksandravičia; 1916 iki 1919 birželio 30 d. Justinas Gustaitis; liepos 1 1919 iki pabaigai 1919 F. Jakavičia; 1920 J. Sholtman; 1921 iki 1922 J. Malelo; 1923 iki 1924 J. Aleksandravičia; 1925 J. Sholtman per 3 mėnesius, likusius 9 mėnesius ir iki 1931 J. Aleksandravičia; 1932 iki 1933 W. Buishas; 1934 iki

1936 F. Jakavičia; 1937 J. Kandroška; 1938 iki 1939 J. Sholtman.

Dabar keli žodžiai apie Keistučio Klubo finansinį stovį. Nuo 1919 iki 1939 m. abelnų įplaukų buvo \$155,956. Mėnesinių — \$103,648. Ligos pašelpom išmokėta \$35,536. Pomirtinėm \$58,454. Palaidojimo išlaidos \$6,049. Su pradžia 1919 m. iki vasario mėn. 1940 metų mirė 217 narių, o kiek mirė pirmiau negalima žinoti.

Per tuos 21 metus abelnų išlaidų buvo \$150,264.17. Tarpe 1915 m., ligi pradžios 1919 metų Keistučio Klubas neturi rekordų, bet jeigu rekordai būtų, tai galima sakyti, kad Keistučio Klubas abelnų įplaukų turėjo ligi čverties milijono (\$250,000).

Su šių metų vasario mėnesiu Keistučio Klubas turi 1,531 narį gerame stovyje. Šiomet Keistutis yra užsibūrė abelnų ir padaryti Keistutį 3,000 narių organizacija. Tai

čia yra kiekvieno nario priedermė prirašyti būtina bent vieną naują narį! Tad visi esate kviečiami į Keistučio vājaus darbą! Dėl informacijų vājaus reikalė kreipkitės visi pas buvusį pirmininką J. Sholtman.

Mūsų klubo gydytojas Dr. M. Strikolis užsidėjo sau šiemet didelį darbą. Jis pasižadėjo dykai be jokio atlyginimo išegzaminuoti visus klubo narius. Šiam reikalui yra atpausdintos tam tikros kortos ir jos buvo dalinamos nariams dykai; tad jei tamsta dar neturi arba negavai tokios kortos, tuojaus kreipkis prie klubo valdybos, gauk tą kortą ir tuojaus nueik pas Dr. M. Strikolį. Tik neatidėliokit!

Keistutis nutarė įsteigti ir savo chorą ir su šių metų pradžia Keistučio Choras jau lavinasi ir gyvuoja. Kadangi Keistučio Klube yra apščiai jaunuomenės, tai jaunuomenei choras reikalingas, kad ji labiau įsitrauktų į klubo darbą. Žinoma, ir

suaugusieji gali įstoti. Choro pamokos įvyksta Hollywood Inn, kas ketvirtadienio vakarą.

Liet. Keistučio Pašalpos Klubo valdyba 1940 metam: F. Jakavičia, pirmininkas, 2857 So. Emerald ave.

J. Stulgaitis, vice-pirmininkas, 2453 W. 45th pl.
Helen Chapas, nutarimų raštininkė, 4403 So. Albany avenue.

Dr. Frank Zubas, finansų raštininkas, 4301 Archer ave.

Nick Klimas, kasierius, 4516 So. California ave.

J. Skeberdis, kont. raštininkė, 3215 W. 64th pl.

Nel. Viršilienė, izdo globėja, 3435 So. Wallace st.

Su širdingais linkėjimais nuo Lietuvių Keistučio Pašalpos Klubo

F. J.

SVEIKINIMAI IŠ YOUNGSTOWN, O.

LLD 90-ta kuopa ir
LDS 9-ta kuopa \$4.75

Sveikinimas “Vilniai

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS

3243 So. Halsted Street
Phone Calumet 7358

DR. A. K. RUTKAUSKAS

4422 So. Western Avenue

Phone Virginia 3316

KOMPLIMENTAS NUO

JUSTINO KULIO

Lietuviškos Aptiekos Savininko

3259-3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone Victory 6981

DR. V. A. ŠIMKUS

Gydytojas ir Chirurgas

PRITAĖKO AKINIUS

3343 So. Halsted Street

Phone Yards 3146

Sveikinimas nuo

Dr. Joseph Kella

DENTISTAS

6558 So. Western Avenue

Phone Hemlock 2061

Valandos: Nuo 9 Ryto iki 8 Val. Vakaro

Komplimentas nuo

Dr. Strikol'is

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Avenue
Phone Yards 4787

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 Popiet ir nuo 6—8 Vakare.
Namų Telefonas: Prospect 1930

Sveikinu dienraštį “Vilni” ir linkiu geriausių pasekmių.

Dr. Joseph Mizock

Physician and Surgeon.

4301 Archer Avenue

Val.: nuo 1 iki 4 val. popiet ir 6 iki 9 val. vakaro.

Office Phone Virginia 1013
Namų—Kedzie 3098.

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas

1821 So. Halsted Street

PHONE CANAL 0257

Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue

Sveikindamas “Vilni” jos 20-metinėse sukaktuvėse linkiu jai stiprėti ir stiprėjant dar smarkiau remti Lietuvos reikalus.

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS

2403 West 63rd Street

Phone Republic 2266.

Sveikinu Dienraštį “Vilni”, Sulaukusią 20 Metų

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Ave., Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:

1—3 popiet ir nuo 6 iki 8:30 val. vakaro
Ofiso Telefonas Virginia 0036
Namų Telefonas Beverly 8244

Geriausių Linkėjimų “Vilniai”

DR. BERTASH

756 West 35th Street

Phone Yards 5921

Rezidencija 4910 S. Michigan Blvd.

Phone Kenwood 5107.

Sveikinam “Vilni” už

Nuveiktus Darbus

DR. A. K. BUTKO

IR

MAE E. BUTKO

7214 So. Ashland Ave.

Phone Grovehill 3111

Gerį laikraščiai ir knygos reiškia visuomenišką sveikatą.

DETROITAS

Rašo J. BRUKAS.
MIESTAS IR GYVENTOJAI.

Detroitas yra ketvirtas Jungtinių Valstijų miestas gyventojų skaičiumi. Ap- skaičiuojama apie 1,800,000 gyventojų be priemiesčių. Jis apima 137,899 ketur-

kampių mylių žemės. Nuosavybė 1939 metais buvo įvertinta ant \$2,471,-597,680.

Sakoma, kad 74.1 procentas gyventojų gimę šioje šalyje. Jis randasi prie pat rube- žiaus Kanados. Jį skiria De- troito upė. Antrojo pusėje randasi Kanados miestas

Windsor. Susisiekimai su Kanada yra botais, tuneliais ir tiltu, kuris vadinasi Ambassador Bridge. Sakoma, kad tas til- tas labai daug daro nuosto- lių savo kompanijai.

Priemiesčiai.

Detroitas turi daug priemiesčių. Jis yra daug jų apa- augęs. Didžiausias priemies- tis, rodosi, bus Dearborn, Mich. Dearbornas pir- miau buvo mažas, bet vėliau susijungė su kitais, kaip tai: Springwells, Fordson, Ri- ver Rouge. Dabar jau ap- skaitliuojama virš 70 tūk- stančių gyventojų. Žemės plotu jis yra didelis. Jame randasi Fordo didelė išdir- bystė: River Rouge plantas. Henry Fordas pats ten gy- vena, turi ir savo generalį ofisą. Jis, galima aiškiai sa- kyt, valdo to miesto admi- nistraciją.

Antras priemiestis iš eilės didumu bus Hamtramck. Rodosi turi apie virš 60 tūk- stančių gyventojų. Ham- tramcke žmonės susikimšę gyvena. Dodge Bros. auto- mobilių išdirbystė ten ran- si. Gyventojų ten daugiau- siai bus lenkų. Tiesa, yra ten daug ir lietuvių. Progresy- vių daug ten randasi irgi. Net mūsų gerų darbuotojų ten randasi. Dr. Palevičius ten gyvena ir savo ofisą ten turi. A. Kišonas ten gyvena ir turi puikią aptieką-vais- tinyčią.

Highland Park irgi dido- kas priemiestis. Rodosi, turi apie 40 tūkstančių gyven- tojų.

Ten randasi ir pirmas di- delis Henry Fordo fabrikas. Jis iš ten vėliau išsikėlė į Ri- ver Rouge, o dabar vadinasi Dearborn.

Seka dar mažesni priem- iesčiai: Lincoln Park, Ri- ver Rouge, Melvindale, Gross Point, Inkster, na, ir dar keletas mažesnių priem- iesčių, kurie jau biskutį toliau randasi, bet tampriais ryšiais susirišę.

Detroitas yra automobi- lių išdirbystės centras pa- saulyje. Jis net pavadintas Au- to City.

Čia randasi Fordo beveik visa išdirbystė. Tiesa, For-

Sveikinimai iš Detroit, Mich.:

- Jacob Jacobson \$10.00
- Draugai A. ir D. Ra- vetskai 5.00
- C. Mach 5.00
- Pr. Jočionis 3.00
- V. Žilinskas 2.00
- J. Birštonas 2.00
- A. Gailiusis 2.00
- A. Gotautas 5.00
- X. Auka 1.00
- A. Vegela 1.00
- H. Vinaitis 1.00
- B. Rumčius 1.00
- Vilkas Bar 1.00
- A. Petrusis 1.00
- Tvarijonas 1.00
- M. Grabauskas 1.00
- F. Masandukas 1.00
- M. Budgin 1.00
- B. Simans .50

das turi daug dirbtuvių ki- tų valstybių įvairiuose mies- tuose, bet tai tik "esamble" dirbtuvės. Ten nuveža pada- rytas dalis ir sustato į kru- vą, iš ko jau buna fordukai. Dabar jau nesivadina for- dukais. Fordo išdirbystės automobiliai kitaip vadinasi: Century, De Luxe, Mer- cury, bet vistiek prie tų var- dų pridėta Ford.

Iš eilės seka Chrysler Mo- tors kompanija, kuri išdir- ba Chrysler, Dodge, Ply- mouth automobilius.

Nors General Motors yra didesnė už kitas, išskiriant Fordo kompaniją, bet De- troite General Motors turi tik Cidillac ir Chevrolet dirbtuves. Buick autus iš- dirba Flint, Mich., Oldsmo- bile Lansing, Mich.

Potam seka mažesniės kompanijos: Hudson, Pack- ard ir Hupp.

Hupp Motor kompanija

turėjo labai daug trubelio tarp savęs. Besipešdami tuli šėrininkai ir marketą pra- rado savo produktams. Da- bar nori atsigausti, bet rodo- si, jau pervėlu. O seniau iš- dirbo puikius automobilius ir turėjo pasisekimų mar- kete. Žmonės daug jų pirko.

Dar viena kompanija mer- dėja. Tai Graham. Nežiur- rint, kad ir majno modelius, bet pasekmių neturi.

Tai tiek apie automobilių kompanija ir išdirbystę jų.

Detroitas yra ir daugiau išdirbysčių, bet daugelis yra tampriais ryšiais susirišę su automobilių išdirbyste. Jos ir jų darbas priklauso nuo automobilių išdirbystės. Gal keletas yra biskų skirtingų industrijų, bet yra mažas nuošimtis ir neverta čionai apie tą rašyti.

(Tąsa ant 30-to puslapio)

SKELBIMAI — SVEIKINIMAI IŠ DETROIT, MICHIGAN

Sveikiname dienraštį "Vilni" sulaukus 20 metų!

DETROITO DARBININKŲ KOOPERATYVIS RESTAURANTAS

2934 Yemens Street
Atdara nuo 5 val. ryto iki 11 val. vakaro.

9238 Jos Campau St.
Atdara Dieną ir Naktį

Mūsų šviežias, sveikas ir geras maistas už nedidelę kainą.

Kas tik pas mus valgo, tas gėrasi. Kitas svarbus punk- tas, tai mūsų kooperatyvas visados rėmė ir remia or- ganizuotus darbininkus, kovą už geresnes sąlygas ir už kultūrinę apšvietą darbininkų naudai. Mūsų kooperatyvas įsteigtas ne dėl pelno, bet dėl kooperatyviško judėjimo. Darbininkiškoms organizacijoms ir mo- kykloms už specialiai numazintą kainą.

Linkėjimai "Vilniai" Ilgiausių Metų.

A. DEMSKIS BAR

3810 Brooklyn St., Detroit, Mich.
SMAGI VISUOMENISKA UŽEIGA

Linkėjimai "Vilniai" Jubiliejaus Proga.

CHAS. M. STEPONAUSKAS

Sekmingas Lietuvis Kontraktorius
Dearborne ir Detroit.

Sveikinam "Vilni" 20 metų įvykyj ir

linkim geriausių pasekmių.

WALK-MORE SHOE STORE

5432 W. Vernor Highway, Detroit

Sveikinu "Vilni" Jubiliejaus Proga.

J. LIGMALIS

3604 W. Vernor Hwy, Detroit, Mich.

WOLVERINE MEAT MARKET

Veršiena, Aviena ir Vištiena—Mūsų Speciališkumas.
3644 Michigan Avenue, Detroit, Mich.

Tel. To. 6-9409

A. W. SUPER MARKET

1405 Westminster Street, Detroit, Mich.
PRIE RUSSELL STREET

Sirdingiausias Linkėjimas "Vilniai".

PETRAS VAITKUNAS TAVERN

1247 Green Detroit, Mich.

Sveikinu "Vilni" ir linkiu jai ilgiausių metų!

DR. X.

Detroit, Mich.

KOMPLIMENTAI NUO

HICK'S

Užlaikom ilgiausių pasaulyje Cocktail Barą—
Užeigą, del darbo žmonių.

1804 Springwells, Detroit, Mich.

LINKĖJIMAI "VILNIAI"

O. VERBILIENĖ

4426 W. Vernor Hwy., Detroit, Mich.

SVEIKINU DIENRAŠTĮ "VILNI"

PARAMOUNT CONFECTIONERY

8563 Jos. Campau, Detroit, Mich.
JOS. JACOBSON, Savininkas

Sermėnų Direktorius — Lietuvis Graborius.

D. B. BRAZIS

Geras Patarnavimas Visiems.

1930—25th Street, Tel. Lafayette 1275
(Arti Lietuvių Svetainės)

Geriausių Pasekmių "Vilniai"

A. M. KIŠONO

APTIEKA

8910 Jos Campau, Detroit, Mich.

Labai smagu pasveikinti "Vilni" sulaukus 20 metų sukakties.

FR. ULINSKAS

UŽLAIKAU TAVERNĄ

9802 Russell, Detroit, Mich.

Linkėjimai "Vilniai"

K. SANVAITIS

CLARK PARK CAFE

4099 Porter St., Detroit, Mich.

Sirdingiausi Linkėjimai "Vilniai"

OLD TIMERS INN

Alus, Vynas, Likeriai ir Užkandžiai.

5660 W. Warren Ave., Detroit, Mich.

FRANK NAKAS, Sav.

Business Tel. Tyler 4-9707. — Res. Hogarth 4621

Sveikinu "Vilni" 20 m. Sukakties Proga.

Jonas Gailunas

GROCERY & MEAT MARKET

1400 Caniff Avenue, Detroit, Mich.

HIMALAJŲ IŠKASENOS

Šiaurinė Indijos dalis ru- bežiuojasi su didžiausia pa- saulyje kalnų eile, vadinama Himalajų kalnais. Jinai pra- sideda iš Afganistano ir eina per Tibetą iki Kinijos.

Bekasinėjant vakarinėję Himalajų kalnų dalyje, Yale universiteto ekspedicijai pa- vyko surasti daug priešisto- rinių groblių (skeletų), pri- mityvių žmonių; surasta tukstančiai ginklų prieš- is- torinių žmonių, kurie gyve- no ledynų periode ir kitokių ženklų, rodančių egiptėnų civilizacijos požymių; atras- ta taipgi židiniai ir rakan- dai, kurie buvo vartojami tais laikais. Bet svarbiausia, buvo atrasta liekanos prieš- istorinių, panašių į žmogų, beždžionių, kurios gyveno trečiakartiniame periode, kada ant žemės dar tik vys- tėsi žinduolių gyvybė.

Tarpe atrastų beždžionių skeletų randasi didelis įvai- rumas, bet du radiniai tei- kia nepaprastą įdomumą ty- rinėtojams. Veido ir dantų subudavojimas tų ekzem- pliarių turi daug panašumo į senovės žmogaus liekanas.

Pabaigoj trečiakartinio periodo didelės, panašios į žmogų, beždžionės viešpata- vo ant tropiškų rajstų gy- vunijos. Besiformuojant Hi- malajų kalnams, dėl klimato permainų, jos turėjo per- mainyt gyvenimo vietą. Pa- skui užėjo ledų galyne, ka- da ledynai ėmė slinkti į Indi- jos klonius. Po tam kai tie milžiniški ledynai nuslinko antru kartu, pasirodė neuž- gincijami pėdsakai primi- tyvio žmogaus gyvenimo.

Tuli daviniai liudija tai, kad šiaurinės Indijos pir- mesni žmonės buvo daugiau išsivystę, ne kaip jų ipėdi- niai toj vietoj, kadangi ak- meniniai ginklai, atrasti gi- lesniuose sluosniuose, pa- daryti geriau ir iš geresnio akmens. Vėlesniuose iškasi- muose surasti ginklai yra

gremėzdiški ir padaryti iš prasto akmens. Kas galėjo atsitikti? Ma- tomai, buvo didelis užpludi- mas žemesnio laipsnio gen- čių; kalnų smėlyje ir žemėje dar iki dabar yra pasilikę ženklai užpludimo tų primi- tyvių vandalių.

Praėjo ta galyne, ir per- simainius klimatui, žmogus išėjo į kalnus, veikiausia, medžioklės tikslu. Ledas jau nuslinko, žmogus nukeliavo iki Kašmire (valstybėlė Hi- malajų kalnuose). Čia pora metų atgal surasta vieta, kur 6,000 metų atgal buvo apgyventa gentim, kuri da- rydavosi sau apskritus židi- nius, beveik tokius pat, kaip kad dabar darosi sau Kaš- mire valstiečiai. Plytos pa- darytos, matomai, žmonių ankstybesnio akmens am- žiaus, atėjusių iš vakarų—iš Mažosios Azijos arba Euro- pos, kadangi moliniai išdir- biniai labai panašūs į tuos, kurie atrasti upės Dunojaus slėnio kraštuose.

Apie 3,000 metų iki mūsų galynės praėjo sekama kraustymosi banga. Tie nauji "kolonistai" jau su- prato ratų vertę, jie vedė prekybą su Egiptu ir Vidu- rinės Azijos gyventojais; vyriausias prekybos centras radosi Pendžabo lygumose, netoli nuo Himalajų kalnų, ypač Indusų slėnyje, vadinamoj Mohengo-Daro. Čia ir iki šių dienų yra matomi ženklai sugriautų miestų, kur archeologai (senovės liekanų tyrinėtojai) iškasa liekanas seniausios miestų civilizacijos. Dar prieš did- jį užpludimą indo-europinių genčių (apie 1,500 metų pirm mūsų galynės) toji gent- kartė išmirė. Naujos indo- europinės gentys atėjo į In- diją iš šiaur-vakarinių Hi- malajų kalnų ir iš Afganis- tano. Jos apsigyveno derlin- gose Himalajų kalnų slė- nyse.

Tų genčių kultura pasie-

Alkaną Papanėk. Vilniaus įgulos kariai dalina karštą viralą neturtingiems vilniečiams.

kė aukšto laipsnio, jų litera- tura surašyta į šventas šian- dieninių indusų knygas. Tos gentys apsistojo Kašmire ir Nepale, ir nuo jų, turbūt, pa- ėjo kitos kalnų gentys, šiais laikais gyvenančios Pamiro aukštumose ir vidurinėse Himalajų kalnų srityse.

Vidurinės Himalajų kalnų srities gyventojai susideda iš daugybės tautelių ir jų skaičius didėja einant šiaur- vakarų ir pietų kryptin. Čia slėnių indusai susitinka su kalnų gyventojais ir veda prekybą tarpe savęs. Čia su- simaišė mongolų, persų (ira- nų) ir indusų gentys.

V. R.

SVEIKINIMAI IS KENOSHA, WIS.

Sveikinam "Vilnius" štabą ir spaudžiame jos narių dešines. Linkime redaktoriams stiprios energijos vesti "Vilni" darbinin- kišku keliu. Mes, sulyg savo energijos, visuomet jus rem- simė.

LLD 161 kuopa\$5.00
Seattle Moterų Kliubas 3.00
M. Baltrušaitis 1.00
T. Ulskis 1.00
J. Dwarsh 1.00
J. Burt 1.00
I. Kirk 1.00
J. Bukauskas, Julia Siltko, An- na Skuja po.50c.
J. Jurkėnas ir R. Kirk po 25c.
Viso \$15.00.

Varde visų sveikintojų,
Draugiškai,
M. Baltrušaitis.

KOMPLIMENTAI NUO DAVID'S HOME MADE CANDIES

3100 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

DAVID MANIATIS, Sav.

SVEIKINIMAI IS SEATTLE, WASH.

Mes linkim, kad "Vilnis" gy- vuotų dar 20 metų ir skeistų apšvieta kiekvieno vargšo lušne- lėj, nes "Vilnis" tai mūsų kelia- rodis. "Vilnis" teikia tą peną, be kurio darbo žmonės negali gy- vuoti.

M. Dementienė.

SVEIKINIMAS "VILNIAI"

HAPPY HOUR TAVERN

3106 So. Halsted Street

STELLA SHURNAS, Savininkė

LDS 139 KUOPA

Sveikina "Vilni" 20 metų sukakties proga!

LDS 139 kuopa įsisteigė 1930 m. Dabar turi 125 narius. Kuopos valdyba: prezidentas A. Kavaliaus- kas; vice-prezidentas Z. Klibienė; prot. rašt. K. Dagis; fin. rašt. J. Urmonienė; išd. J. Slench.

Sveikina Dienraštį "Vilni"

CICEROS LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJA

VALDYBA:

K. P. Deveikis, pirmininkas
M. Trubičius, vice-pirm.
Aldona Balciūnaitė, užrašų rašt.
K. Jakubka, finansų rašt.
M. Guščius, išdininkas
A. Ambrosi, išdo globėja
P. Griškėlis, maršalka.

Susirinkimus laiko kas trečią penktadienį, Liuo- sybės svetainėje, 1403 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

LINKĖJIMAI "VILNIAI" NUO

CENTRAL AUTO SALES & SERVICE

DODGE, PLYMOUTH PASSENGER CARS
DODGE MOTOR TRUCKS

3209 So. Halsted Street

CARL WAINORA TEL. VICTORY 1717

Sveikinu "Vilni" sulaukus 20-ties metų ir linkiu jam geriau- sio pasisekimo. Skaitau ir remiu jį nuo pat jo įsisteigimo.

IDA GAIŽIUNIENĖ

PERSHING ROAD RESTAURANT

506 W. 39th St., Tel. Boulevard 0127

"Vilnius" 20 metų jubiliejaus linkėjimai nuo

MR. JOHN PILKIO

Liberty Restoranto Savininko
4915 W. 14th Street, Cicero, Ill.
PHONE CICERO 3564

TAIPGI

LIBERTY GROVE

(Buvusis Dambrausko Daržas)
WILLOW SPRINGS, ILL.

Užkveičiame visus lietuvius į Liberty Grove, atidarymą pikni- kų sezono, gegužės 5 d., 10 val. ryte. Bus visokių užkandžių veltui ir gera muzika šokiams. Pasilinksminimas eis iki vėlu- mai nakties. Bufetas darže atda- ras kas vakaras. Atvažiuavus iš miesto čia galima praleisti lai- ką tyrame ore ramiai ir links- mai.

JOHN PILKIS, Sav.

LIETUVIŲ LITERATūros DRAUGIJOS

79-ta KUOPA ROSELANDE

Įsteigta Pasaulinio Karo Metu-1916 m. Dabar turi 103 narius.

Šiomet laike vajuos gavo 15 naujų narių. Kuopa sveikina dienraštį "Vilni", minintį 20 metų jubiliejų.

KUOPOS VALDYBA:

Pirmininkas A. Stalnionis.
Protokolų Raštininkas K. Dagis.
Finansų Raštininkas S. Straukas.
Išdininkas K. Danyla.

Liet. TSK Knygų Rėmų Knygų Saugykla

Mažoji Kinietė—Huang Sin-chi

S. SASNA

Jau senai aš ją girdėjau. Tai buvo sausio 24-tą, Washington. Bet jos negaliu pamiršti, nes man rodėsi, kad jos švelnučiu ir jautriu balsu kalbėjo į mus visos Kinijos moterys apie savo kančias, apie erškėčiuotu keliu žygiuotę į skaudesnių gyvenimą, kuriam jos tiki taip, kaip mes tikime užtekėjimu saulės sekamą rytą.

Kinija, kaip žinia, jau treči metai teriojama Japonijos imperialistų, kuriems gelbsti ir mūsų šalies valdžia ir finansieriai, parduodami Japonijai reikalingas karo medžiagas. Jai taip pat gelbsti perkant iš jos įvairias prekes.

Amerikiečiai Padeda Užmušinėti.

Palaike žmonių žudynė Kinijoje Amerikos finansieriam apsımoka. Vien tik per pirmus 11-ką mėnesių 1939 metų už aliejų ir jo produktus jie gavo iš Japonijos

beveik pamiršom apie treči metai einantį karą Kinijoje, kuris tęsiasi tik delto, kad Amerika jį palaiko, remia. Ji atpasakojo keletą vaizdų, kaip žūsta ne tik kariai fronte, bet ir moterys su kulkiais karo užfronte, kada ten japonai numeta bombas iš Amerikoj darytų lėktuvų, padarytas iš Amerikos metalų.

Pasidarė graudu, ir gėda akis pakelti, kad mes, susirinkusios amerikiečių moterų 15-ton metinėn Karui ir Jo Priežastims Šalint konferencijon, dar vis neišsiauklėjome tokios jėgos, kuri jau but galėjus sulaikyt mūsų šalies gobšų žudikišką ranką, dar vis negalėjom užtikrinti savo draugei kinietei, kad ji ir jos draugės gali ramiai gryžt namo, negalėjom užtikrint jų namams saugumo.

Kada Gyvybė Gėsta.

Klausant jos kalbos, man prisiminė žodžiai didvyriško amerikiečio daktaro Norman Bethune, kuris tukstantis kiniečių išgelbėjo ir pats paskiaus krito gydymas sužeistais Kinijos kariams. Dr. Bethune sakė:

“Koks gražus yra žmogaus kunas; kokios puikios jo dalys; kokiu tikslumu jis juda; koks paklusnus; kilnus ir stiprus. Koks baisus, kada sužalotas. Gyvybės liepsnelė leidžiasi žemyn ir žemyn. Dar kartą žybtelėjo ir neliko. Kaip žvakė užgeso. Tyliai ir švelniai. Pirmą pareiškė protestą — pasisakė, tada nutilo.”

Taip gėsta žmonės, nes tuli amerikiečiai iš to nori pelno, o kartais ir delto, kad mes norime švelnučių šilkinių kojinių, gaunamų iš Japonijos šilko. Šilkais prekiautojai to mums nesako, kadangi ir iš kojinių kas

nors pelnosi, o ten toli, Kinijoje, už tai brangi, graži gyvybė gėsta.

Viltis Nugali Mirtį.

Stebėtina yra viltis, magiška jos galia. Vos pradėjus mažajai kinietei mums pasakoti apie Naująją Kiniją, apsiblausę skriaudų ir ironijos kėsmų ukana jos liepas, jaunas veidelis nušvito džiaugsmingu gyvumu, jos akyse sužibėjo aistra.

Jaunuolė Chi mums pasakojo, kaip Kinijos moterys dabar gyvena naujo gyvenimo dvasia. Jos organizuojasi savo šali gint nuo pavergėjų. Jos išmoko teikt pirmą pagelbą savo kariams. Jos surenka bei gamina sanitarines medžiagas, gamina kariams maistą ir drabužius; jos savo šeimai kasa ir stato slėpines nuo priešų bombų. Daugelis jų paėmė ginklą ir išėjo mušt priešą.

Bet tai dar ne visas. Kinietės pajuto, kad jos privalo but pasirošusios naujam, laimingesniaam, šviesesniaam gyvenimui, tad, sako jaunuolė Chi, kinietė dabar niekur neina be knygos. Ji dirba sunkiai, dirba daug, bet pabaigus darbus eina mokyklon. Kiekvienaame mieste ir kaime steigiamos mokyklos, kurias lanko mergaitės, lanko senesnės gentkartės moterys, lanko ir jaunos motinos, o jų vaikus tuo metu saugo pačių moterų įsteigtos bendros vaikų prižiūrėtojų.

Kinietės tiki savo šalies pergalei. Jaunuolė Chi sakė:

—Kinija yra teriojama, bet ji—nenugalima, nes jos liaudis susijvienijo prieš svetimą priešą. Kinijos moterys irgi pamatė, kad nugalėjus priešus jų laukia kuryba naujo šviesaus gyvenimo ir delto jos bendrai su vyrais visomis jėgomis kovoja išvyt iš savo šalies priešą. Jūs, amerikietės, sakė Chi, galite paskubinti mūsų pergalę reikalaujamos savo valdžios, kad ji paliautų rėmus Japonijos imperialistus. Be amerikiečių pagelbos japonai turėtų greit nešdintis iš Kinijos.

Mes, amerikietės, turėtume išgirsti ir išklausti tą jų prašymą.

CLEVELAND, OHIO.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 44 kuopą sveikina “Vilni” su jos 20 metų jubiliejum.

Siunčiam \$3.00 aukų.

Kuopos Valdyba.

Moterų Padėtis Kriaučių Dirbtuvėje

Siandien moteris, kuri pelno sau duoną su adata, turbūt yra daugiausiai išnaudojama. Aš čia noriu supažindinti skaitytojus su tuo amatu, kuris man yra geriausiai žinomas. Tai guzikų siuvimo skyrius.

Gal daug žmonių mano, kad tai, ot šiaip sau lengvas darbelis ir negali darbininkės nuvargti. Tai didžiai klysta.

Beveik už visą darbą mokama nuo šmotelio. O kainos ant tiek nukapotos, kad norint uždirbti \$18 į savaitę, tai darbininkė turi taip skubinti, kad net į izeinamą kambarį susilaiko nuo eimo darbo laiku, arba vandenio atsigeriti neina kada nori, nes tai butų nustojimas keletos centų, ir neatliktų ir taip jau mažos kvotos.

O pasidairyti kas apie tave dedasi tai jau nei kalbos nėra. Na, ir taip akis įmeigusi į vieną vietą ir nežmonišku greitumu padaro kalbamą algą.

Kainos yra tokios: už mažiukų guzikų šimtą moka 50 centų, o už didelių šimtą moka 80 centų. O darbas turi buti pirmos rušies, nes eina per keletą peržiūrėtojų inspekciją, ir atsitikime jei randa ką negerai, tai atneša atgal ir ta vargšė savo laiku turi pati išpauti ir vėl atgal susiuti be jokio atlyginimo.

Dabar gal skaitytojas sakys, kad darbininkė gali pasitenkinti ir su mažesniu uždarbiu. Bet štai kokia sistema: jeigu uždirbsi mažiau \$15 į savaitę, tai darbdavis turi pamokėti, kad darbininkė gautų tą taip vadinamą užtikrintą algą. Na, ir jeigu jau pasitaiko, kad bosas turi dadėti, tai tiesiai iš kailio neriasi. Atbėga pas tą darbininkę po keletą kartų ir

klausinėja: “Kas atsitiko, ar tu pametėi uždarbio tiketus ar sensti?” ir tt. Sako: “Jeigu kitos uždirbo, tai galėjai ir tu tą padaryti.”

Na ir, žinoma, prigrasina, kad ateity turi pasiskubinti, ir ta vargšė bėga anksti išryto, kad prisiverti adaty. Pietų laike taip pat, nespėjus kąsnį prartyti, vėl reikia bėgti verti adaty, kad nereikėtų darbo laiku gaišuoti.

Tai tokius sveikatai kenksmingus dalykus reikia pergyventi kriaučių dirbtuvėje.

A. Z.

BRIGHTON PARK, CHICAGO.

Draugei L. Matuz sumanius, mes, burys draugų, nutarėme sveikinti “Vilni”. Linkime jai ilgiausia gyvuoti. Ji yra tikras darbininkų vadas.

Lucille Matuz,
Justina Gvaldienė,
A. Grina,
P. Ozalas,
M. Rasimienė,
A. Stukienė,
(Priduota šeši doleriai).

KOMPLIMENTAS “VILNIAI”

CHAS. IR V. KASILIAUSKAI

CHARLES TAVERN

3364 So. Halsted Street

LINKĖJIMAI “VILNIAI”

HALSTED POULTRY HOUSE

3426 So. Halsted Street

CARL WUTZEN, Savininkas.

Linkėjimai “Vilniai” 20 Metų Sukakties Proga!

ADAM'S PLACE

3238 So. Halsted Street

ADOMAS IR ONA DAUKSAI, Savininkai.

Lai Gyvuoja “Vilnis” Sulaukus 20 Metų!

NEW CENTURY TAVERN

3149 S. Halsted Street

VICTORY 2679.

MYKOLAS IR ANTOSE TARUTIS

Labai mums linksma ir smagu pasveikinti dienraštį “Vilni” sulaukusį 20 metų sukakties. Nuo šavęs tik galime palinkėti visiem laikraščio vedėjams ir visiem “Vilnies” skaitytojams ir rėmėjams geriausių pasekmų gyvenime. O dienraščiui “Vilniai” dar ilgus metus gyvuoti ir augli tvirtyn.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Rd., Chicago, Ill.

J. P. BERTULIS

M. P. JOVARAUSKAS

WEST SIDE, CHICAGO

Mūsų Literatūros Draugijos 116 kuopa sveikina liaudies dienraštį “Vilni” jos 20 metų sukaktuvėse. “Vilnis” gerai kovojo už darbo žmonijos gerbuvį. Mes giliai įvertinam “Vilnies” nepalaužiamą griežtumą už darbininkų klesos reikalus.

Per 20 metų “Vilnis” nenukrypo nuo savo užsibrėžto tikslo.

Todel, nors mūsų kuopa jaunutė ir dar tik keturi metai, kaip gyvuoja, bet mes jau išgalim savo sveikinimą paremti \$25.

Veliname “Vilniai” gyvuoti kuo ilgiausius metus. Iš savo pusės žadame teikti “Vilniai” visokeriopą paramą.

Kuopos Valdyba:

F. Kirka, pirmininkas
A. J. Matukaitis, raštininkas
Anna Prancienė, kasierius
A. Krasnauskas, literatūros agentas.

SVEIKINAM “VILNI”

Vidurvakariųjų Valstijų Lietuvių Moterų Sąryšis sveikina “Vilni” jos 20 metų sukaktuvių proga, kaip vienatinį vidurvakariųjų valstijų lietuvių laikraštį, kuris nuoširdžiai padėjo mūsų Sąryšiui susitverti ir skleisti apšvietą ir kultūrą lietuvių moterų tarpe.

V. V. L. M. Sąryšio Valdyba:

Pirm. A. Miscikaitienė
Sėkr. J. Skeberdytė
Izd. K. Keturakienė.

"VILNIS" FIRST PUBLISHED ON APRIL 8, 1920 AS A WEEKLY

Early in 1920 twelve young men assembled at an inauspicious gathering at the West Side Auditorium in Chicago made a decision which was destined to make history amongst the Lithuanian populace of Chicago and the United States. It was at this simple meeting that the idea to publish the VILNIS was born.

Assembled at this meeting were V. Andriulis, first and present editor of the VILNIS; V.V. Vasys; P. Buknys; J.D. Bendokaitis; J. K. Sarkunas; M. Pukis; F. Stasiukelis; Avizienis; S. Vesys; M. Zalodokas, present administrator; Stanley Juska and M. Bacevicius.

The task undertaken by the founders of the VILNIS was difficult one. There were no philanthropists or big money interests that would support their venture. They had to rely on the working people, on the small business men and professionals.

But the people needed a paper that would be a spokesman and a champion for the toiling Lithuanian.

20 YEARS EDITOR

V. ANDRIULIS

populace and they responded generously to the needs of the venture.

A Modest Beginning

As the morning of April 8, 1920, broke the first edition of the Vilnis saw light of the day—and in years to come was to bring light into the homes of hundreds and thousands of toiling Lithuanian families.

At first the paper came out once each week. And the difficulties of maintaining the paper were such that the publishing staff at the beginning consisted of two people, V. Andriulis, editor and V. Raudzevicius, administrator. So humble was the position of the "Vilnis" in 1920 that it did not even possess its own printing press nor a permanent editorial office. Shortly the "Vilnis" was to become a semi-weekly publication.

Truth Will Conquer

Notwithstanding all the hardships, the VILNIS was to ensure its existence and further growth through the sheer strength of truth. The people were soon to see the need of the "Vilnis" and because it represented the interests of the common Lithuanian people it won hosts of friends and followers amongst the toilers and small businessmen.

With increasing support for the "Vilnis" growing by leaps and bounds, it soon became apparent that a Semi-Weekly edition was inadequate to meet the needs of the Lithuanian populace.

First Daily Edition

On September 18, 1926 the first daily edition was off the presses, culminating a drive for \$15,000 and 1,000 new subscribers. A committee of V. Andriulis, V.V. Vasys, F. Stasiukelis, M. Bacevicius, J.K. Sarkunas, J.D. Bendokaitis, J. Gasiunas (now editor of Tiesa) and V. Rudaitis and several others supervised the drive.

Today, after twenty years, the infant has grown into a strong and powerful voice of the toiling people. It is the most outspoken Lithuanian daily in the Midwest for the daily needs of the Lithuanian masses. The spark of a score years ago is now a brilliant and powerful light—illuminating the way for thousands and hundreds of thousands of Lithuanians in America. It is an eloquent tribute to the axiom "The Truth Will Conquer."

You Should Preserve This Edition as Remembrance

A twentieth anniversary comes but once in a life time and an edition of this kind cannot be produced every day. Yet, while you are waiting for the next anniversary we would suggest that you preserve this copy for future reference. Its historical contents, we are sure, are both educational and instructive and can be employed at some future date.

Such an issue is important for sentimental reasons, and if preserved, can be always at hand when you are inclined to reminisce or tell "this is how we did it way back when".

"Youth Come First In The L.D.S." Is Slogan Realized

Not quite ten years old, but already the LDS has surpassed other Lithuanian fraternal organizations in the number of youth branches.

In keeping with the slogan: "Youth Come First", the LDS at this writing has twenty-seven youth branches throughout the Lithuanian communities in America with a promise of many new youth branches being formed in the near future.

Around Pittsburgh way several LDS youth divisions, namely the Splendors, the Belvederes have been organized in the last few months.

During the past two years at least five new branches have been organized with Massachusetts taking the lead in the formation of four—one each in Montello, Stoughton, Worcester and Lawrence—and the Midwest forming the Kenosha Royals.

Meanwhile, preparations are being made to build new youth branches in Cicero, Ill. and Rockford, Ill. By the time this item goes into print these branches may have already received their charters.

Aside from these beginnings, there are indications that new branches are being developed in New Jersey and other Eastern states.

Presently the LDS is engaged in a special 10 year jubilee membership drive in which the youth membership is playing a prominent part, boasting such drive workers as William Rasins, John Petrutis and George Kwain in Chicago and Tony Vasaris, Frank Olson, and Frank Bush from around Massachusetts way.

The reason why the LDS has enjoyed so much success amongst youth is that it has given the youth that type of activity which youth is interested in. If you are not yet a member of this rapidly growing organization you are invited to attend one of the meetings in your immediate neighborhood or write to LDS, 419 Lorimer St. Brooklyn, N.Y.

LDS Leaders to Visit Gary Tomorrow Eve.

Stanley Yuška, chairman and Matt Sholomskas of the LDS 2nd District executive committee will travel to Gary, Indiana tomorrow to fill speaking engagements at an affair sponsored by the local LDS branch there.

MONSTER CONCERT TO CELEBRATE "VILNIS" TWENTIETH ANNIVERSARY AT ASHLAND AUDITORIUM SUNDAY

RADIO CITY STAR TO HEADLINE PROGRAM

Over 3,000 persons from scores of Lithuanian colonies in the Midwest and even from such distant points as the West Coast are expected to attend the monster Vilnis 20 Year Jubilee Celebration at the Ashland Boulevard Auditorium this coming Sunday, April 14.

A brilliant program including many choral groups, prominent soloists and other musical attractions will be presented for the entertainment of hundreds of out of town guests and local friends, supporters and contributors to the Vilnis Lithuanian Daily.

Highlight of the concert program will be Biruta Ramoska, a youthful and dynamic soprano of Lithuanian parentage from Hartford, Conn. Miss Ramoska, a star of Radio City in New York City, has appeared as a soloist in New York City, Brooklyn, Cleveland, Ohio and Montreal, Can. among other places. At the age of fourteen, Miss Ramoska had already attracted the attention of prominent music critics and at the age of fifteen she undertook the development of her voice.

This will be Miss Ramoska's first appearance in Chicago.

Strong Supporting Cast

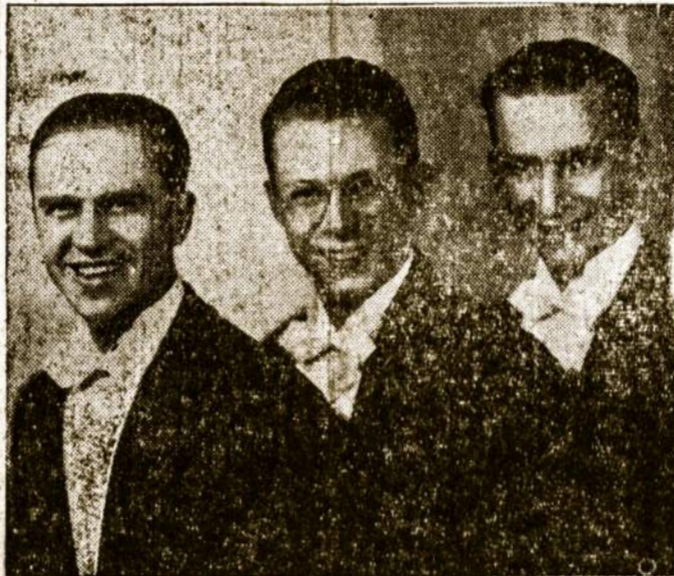
As an additional highlight of the program that afternoon, the concert will be enhanced by the popular Ziggy Baltusis and his "captivators."

STELLAR SOPRANO

BIRUTA RAMOSKA

JUBILEE CONCERT TO SEE RETURN OF GRENADIERS

GRENADIERS' TRIO—Fritzie Jacobs, Al Brazis, and Mike Batutis, who for many years had entertained Lithuanian audiences, will make their return at the Vilnis Concert after two years of inactivity.

Special Train from Detroit to Bring 300 Guests; Rockford to Send Several Bus Loads

Ziggy Baltusis, a brilliant violinist, is well known among Lithuanian circles in Chicago and was one of the outstanding young Lithuanian musicians here three years ago. Since that time Ziggy and his troupe have visited over 50 cities and towns throughout the country and have played in such large cities as Pittsburgh, Cincinnati, where he last appeared, Rochester, N.Y.; Minneapolis, Denver, Colo., etc. At one time Ziggy and Mickey Linton were leaders of the same orchestra.

Seven Choruses to Perform Augmenting this group of outstanding artists will be a talented group of soloists including such popular singers as Agnes Kehstovitz, leading lady in LKM's

"Vagabond King" which was presented last Sunday; Paul Stogis, bass and Al Sitirna, a clarinetist in the St. Louis Symphony Orchestra.

Among the seven participating choruses are two from out of town—the LKM Chorus of Rockford and the Detroit Aido Chorus—besides the prominent LKM Chorus, Roseland Aido Chorus, Women's Chorus, Men's Chorus and Young Lithuanian's Cultural Chorus of Chicago.

Return of 3 Grenadiers The Vilnis 20th Anniversary celebration, moreover, will witness the return of the popular Grenadiers Trio, comprised of Fritz Jacobs, Al Brazis and Mike Batutis. Prior to disbanding about 2 years ago, this trio was the

YOUNG COMMUNIST LEAGUE TO HOLD 18th ANNIVERSARY PROM APRIL 20

CHICAGO—The Illinois district of the Young Communist League will commemorate the eighteenth anniversary of the Young Communist League of the United States with a three day convention from April 19 to 21, inclusive, presenting a prom on Saturday, April 20, at Forum Hall, 322 East 43rd St., to welcome out of town delegates.

Highlighting Saturday evening's entertainment will be a presentation of the "Ballad for Americans"—its first performance in Chicago. A program of songs and dances will augment the dance music of Jimmy Bell and his Southlanders.

Admission to the prom is 35 cents. The Young Communist League extends a cordial invitation to all young people and friends of youth to come and join in their 18 anniversary celebration.

MUCH TRAVELED VIOLINIST TO PERFORM

most outstanding Lithuanian men's trio in Chicago.

To complete this splendid array of talent, Vilnis will present the ever popular Women's Trio which includes A. Dockiene, K. Abekienė and D. Yuden.

At least 500 out of town guests will witness this fine exhibition of talent. Large groups of guests are expected from many nearby cities.

The largest out of town group to attend the Jubilee celebration here will be an assembly of some 300 persons from Detroit who will make the trip on a special chartered train.

From the immediate vicinities such as Waukegan and Rockford several bus loads of Lithuanians are expected to arrive. Large groups of Lithuanians are anticipated from Gary, Indiana and Kenosha, Wis.

An auto caravan will bring scores of guests from St. Louis, Mo., while many Lithuanians are even expected to make the trip from Cleveland, Ohio.

Southern Illinois promises to send many guests to witness this gala occasion and several have promised to make the trip all the way from California.

Thus with only two days before this gigantic occasion, it begins to appear that one of the most outstanding celebrations ever sponsored by Chicago Lithuanians is in the offing.

VERSATILE VIOLINIST

ZIGGY BALTUSIS

FIRST LITH DAILY TO EDIT AN ENGLISH SECTION IN AMERICA

There have been pioneers in every field, but the Lithuanian Daily VILNIS holds the distinction of being the first Lithuanian daily in the United States, if not the world, to incorporate an English Section in its pages.

This fact is little known to some of our readers. But it is, nevertheless, an incontestable fact which time itself has confirmed.

The earliest records of the VILNIS archives show that the first "English Section" appeared on December 18, 1926. It was known as the Young Comrades Corner and took up two whole columns of the paper. This feature appealed mainly to the children of the readers of the VILNIS and ran irregularly every month. Contributors to the Young Comrades Corner were in the main children ranging from the ages of 12 and up.

Following the first two issues of the Young Comrades Corner, which appeared a month apart, there was a lapse of several months.

You Are Invited To Subscribe to the VES

Some of you will be reading the Vilnis English Section for the first time with this issue. It is to you that we wish to tell that the English Section is a regular weekly feature of the Daily Vilnis and is published every Thursday in a four page tabloid format.

If you like this edition and wish to become a regular reader of the English Section you can subscribe for the small sum of \$2.00 a year if you reside in Chicago and \$1.50 a year if you reside outside of Chicago. On page seven you will find a subscription blank for your convenience.

FIRST TO EDIT V.E.S.

JOHN ORMAN

when the feature suspended and then reappeared with a new interest and new life.

First Youth Section

On July 1, 1937 the Young Comrades Corner was supplanted by the Youth Section. From that time until the early part of 1933 English Sections appeared at irregular intervals. This period would well be called the "growing pains period" of the English Section, since in reality the great majority of English Section readers of today were just growing up and experiencing "growing pains".

Despite its irregularity the English Section indicated that at least there was a sincere interest in such a venture and a sincere desire and understanding on the part of the editorial board of "Vilnis" to establish it as an institution.

English Section Appears

But it was not until January of 1933 that the forerunner of the English Section as we know it today appeared. This section consisted of a column entitled "Chips", written by Johnny Orman, who was later to become the first editor of the Vilnis English Section. Later a column entitled "Chatter Box", which was a column featuring the activities of the LKM Chorus, the Roseland Aido Chorus and the Detroit Aido Chorus, became company for Johnnie's "Chips".

And on February 18, 1937 the first edition of the English Section was published. It contained correspondence from the LKM Chorus, Roseland chorus and other Lithuanian youth groups. It appeared in a full-size one page format.

Youth as Editors

During its short span of life, the Vilnis English Section has been edited by several Lithuanian youth, some of whom occupy leading functions in Lithuanian circles today.

After Johnny Orman was elected secretary of the National Lithuanian Youth Committee in July, 1933 the editor's reigns were turned over to Al Malash. Following a short term Al Malash turned over the editorship to Don Kent, who was later replaced by his brother Chester Kent. In 1936 Bunni Sovetski took over the editorship and after his departure to Spain in the early part of 1937, Mildred Savukas took care of the editor's chores until the arrival of the present editor, Matt Sholomskas. Among others who have at one time or another edited the English Section is Birute Fulton, who presently resides in Brooklyn.

American Youth Congress to Climax Peace Week with Big Rally Tomorrow

Winding up a week of intense activity in behalf of peace, the American Youth Congress tomorrow night will hold a giant youth peace rally at Orchestra Hall.

Heading the list of speakers, who will address the gathering, are Mrs. Roosevelt, James Carey, National Secretary of the CIO and Joseph Cadden, National Secretary of the American Youth Congress.

Highlighting the evening's events will be the presentation of awards by Mrs. Roosevelt to Chicago youth who have collected the largest number of signatures on the American Youth Act petitions which were given a city-wide circulation during the past week.

Added attractions will feature 45 minutes of outstanding entertainment by Famous Stars of Stage and Radio.

The rally comes as a climax to a busy week of activity which was sponsored beginning with April 6 and in which youth of more than fifty Chicago organizations participated.

Putting forth the slogan "We Want a Useful Job Over Here, Not a Useless Death Over There" numerous youth organizations in cooperation with the American Youth Congress held meetings

and neighborhood rallies and conferences featuring youth speakers. Settlement Houses, trade unions, churches, schools, and community councils actively participated in the Peace Week activities.

Last Saturday several hundred

young persons, from a variety of organizations solicited shoppers and passersby in the loop for signatures on the American Youth Act petitions which called for "Jobs Not War".

Thousands of signatures were collected and everywhere the

people were in strong sympathy with youth and the cause of peace.

The American Youth Congress of Chicago, which is sponsoring the youth peace rally, is a federation of students, religious, labor, social service, cultural and fraternal youth groups from every section of the city. It is the means whereby these organizations can work together in formulating and acting upon a common program to meet the needs of all young people regardless of racial, social, religious or political differences.

The program of the American Youth Congress calls for the passage of the American Youth Act, expansion of the NYA, CCC and WPA, enforcement of the Wages-Hours law. It favors the passage of the Anti-lynch bill and the Geyer bill to abolish poll taxes.

Its program is opposed to loans and credits to belligerents, against the "M-Day" industrial mobilization plan as embodied in the Sheppard-May Bill.

Free press, speech and assembly for all regardless of race, religion, creed or origin is one of the cardinal principles of the A. Y. C. program.

L.D.S. 2nd DISTRICT CONVENES CHICAGO CONFERENCE APRIL 21

More than 75 delegates from the 16 LDS branches in Chicago and vicinity are expected to attend the semi-annual conference called by the LDS 2nd District executive committee to be held Sunday, April 21 at the Vilnis Hall, 3116 S. Halsted St.

Out of town delegations from Rockford, Ill., Melrose Park and Gary, Ind. are expected to send delegates and fraternal delegates from Waukegan and Kenosha, Wis. may attend.

All branches are urged to confirm their elected delegates of the time and place of the conference will resolve around the mapping of plans for intensifying the LDS membership drive in the

Chicago area. Preliminary preparations and plans will likewise be made for the organization of a large delegation to the Fifth Bi-ennial LDS convention which will be held in Brooklyn, late this summer.

A goodly youth representation is expected, according to the reports of Frances Yurgil and Matt Sholomskas who were enthusiastically received during their recent visit to the Chicago youth branches.

All branches are urged to confirm their elected delegates of the time and place of the conference.

GIRLS SORORITY IS BOON TO CLEVELAND LDS GIRLS

CLEVELAND. — Its purpose was inspired by a discussion on group activity for LDS branches at the convention in Pittsburgh in 1938 and its ideals and aims are being efficiently carried out by the Collinwood and Leader's girls of Cleveland. "Its" refers to no less than the Lambda Delta Sigma Sorority of Cleveland, the answer to the need for recreational, social and educational activities for girls in Cleveland's LDS branches.

This organization has been functioning since September 13, 1938 and is still going strong. Under the leadership of Amelia Balchunas, president; Adelle Bekovic, treasurer and Betty Ferguson, secretary, the year 1940 promises to be as eventful as the past year and a half. The membership is made up of the following girls: Acquilla Bekovic, Pam Balchunas, Joan Capurn Skupas, Anne Krep Bernoske, Anne Vasil, Audy Zebrys, Phil Zebrys Kaminsky, Vita Karol, Mary Gates, Bertha Nauncheck, Stella Gineikas, Betty Bergman and Millie Skliers.

Meetings are held twice a month. The first meeting is a business one held at the home of a member (turns taken in alphabetical order) who is hostess for the evening and serves refreshments. The second is a "date" night so to speak, at which time we attend a theatre, or swim, skate, etc. and occasionally plan a dinner party at a fashionable hotel for some special occasion.

Dues are but a dime a month, with special assessments for coming late, being absent without notifying the hostess, etc. The club is self-supporting, in fact, very much so. Birthdays are all remembered—the girls "chipping" in five cents apiece in order to defray the expense for a gift given each girl on her birthday. In case of illness, etc. the Lambda Delta Sigma, apart from the LDS branch, does its part in the proper manner.

If by chance you become engaged, are married, even divorced, you must present the sorority with two pounds of very special candy. This has proven to be a very interesting feature because every box carries with it a surprise as to whom it is from and why. To date Mrs. A. Skupas, the former Joan Capurn, brought hers shortly after her marriage; Betty Ferguson, Vita Karol and Stella Gineikas because they have acquired sparklers on the very important finger and another young lady because she decided she did not want the said important finger embellished any longer. We have our mouths wide open now for another two pound box which we just know we are going to get but can't guess when.

Our major events for the past year and a half have been (1) Rummage Sale, (2) Bake Sale and highlight of them all (3) a Collegiate Hop. Several girls from other branches have written to us asking information about these events and we are very happy to help them.

Just a few weeks ago, the Lambda Delta Sigma presented the Lithuanian Clubhouse in Cleveland with a pair of beautiful drapes. This as a result of a punchboard sold by the girls.

With the advent of Spring, the discussion at our March meeting was "So You Want to be a Glamour Girl" or better still "Do's and Don'ts of Being Well Dressed".

So there you have it—a condensed version of the endless story about the Lambda Delta Sigma Sorority of Cleveland, which today is one of the first and best organizations of this kind in the LDS.

We hope to have the pleasure of meeting many of you at the convention in New York this summer and if we are unable to do that, may we hear from you by mail.

NOTE: Richmond Hill and Benton—How're you doing with your sorority? Having any trouble? Let's hear from you soon.

Inspiration

SORORITY PREXY

AMELIA BALCHUNAS, president of the Lambda Delta Sigma sorority which is composed of L.D.S. girls of Cleveland.

OTHERS ARE GONE KENOSHA LYROS CHORUS LIVES ON

KENOSHA—The Lyros Chorus of Kenosha, Wisconsin was organized on January 5, 1936. Its organizers were Natalia Mickeviciene, Magdalena Demenciene, John Strich, Antanas Kieras, Joe Boubonis and Povilas Sprindis.

The following have at one time or another been directors of the chorus: Myllis Novolon, Joe Kenstovitz, Jean Martin, Wilma Seklinski, Anton Kvedaras and Bernice Malela. Dorothy Yuden of Chicago is the present director.

Operettas given in the past include "Kornelillo Varpai", "Meiles Ryskte", "Nebaita Kovas", "Kova uz Idejos", "Palangos Ponaite", "Sylvia", "Grigitis", "Vestuves Pusyne", and "Baudziazov Nuotakos".

Once each fall a concert is presented and once each spring an operetta is performed. This year's operetta entitled "Kaimieci Graziule" was presented on March 31 at the German-American Home. Leading roles were played by Louise Remeikis, Frank Novelen, and Donna Jurgaitis.

Besides concerts and operettas the Lyros Chorus has many affairs including card and bunco parties, dances, etc.

Two months ago the chorus sponsored the showing of films from Lithuania and Lithuanian Day at the World's Fair. Picnics of course hold the limelight during the summer months.

The Lyros chorus has participated in many programs given by other working class organizations and choruses. It is the only Lithuanian chorus, apart from the church choir, in existence in Kenosha. Other choruses have come and gone, but ours lives on year in and year out. Its members care on the development of culture amongst Lithuanians and provides the entertainment looked forward to by large numbers of Lithuanians in the nearby cities of Racine and Cudahy, as well as Kenosha. Its organization and growth has been the result of the development of the working class politically, socially and culturally.

Lipstick Tester Spoils Nice Job of Kissing

HOLLYWOOD—So that lipstick won't come off even when treated with kissing, a make-up artist has designed a novel "kiss test" machine. Run by electricity, the oscillating osculator presses together lips of plastic, one set coated with lipstick, upon a sheet of white paper.

At the first sign of a visible print on the paper, a counter shows how many contacts the lipstick has survived.

Previous experiments with live subjects showed so much variation in kissing technique and ardor that the machine was substituted.

Never use a "seventy-five-cent" word if a "nickel" word will do.

Nothing is ever accomplished by a committee unless it consists of three members, one of whom happens to be sick and another absent.

I can say one thing—we were much more radical in those days than we are today. I remember the 1932 hunger march to Washington, in which I took part together with other Lithuanian Americans, and when I come to think of it, our struggles were not in vain either. If we had the WPA, NYA and so many other things then, we would have perhaps had a different outlook on life. Then we were, for the most part, unemployed. I know that had it not been for my kind aunt (Mrs. Petritis) who gave me room and board gratis when I came from Pittsburgh to look for a job, someone else would

LUC Members Tell Of College Life

The background of the Lithuanian University Club is extremely varied. There are, however, two general groups of colleges that the members have attended or are attending.

The first group includes those in which students must leave home to attend. Some of these colleges are the University of Illinois, represented in the LUC by Josephine Stanaitis and Joe Janis; University of Michigan attended by Imogene Greicus; and Lake Forest College attended by Blanche Stann.

To sever home relationships means, of course, to identify oneself more completely with college. It also means additional expense. But expenses are less in a state college, such as U. of I., where one may easily earn his room and board by stoking a furnace and washing dishes in a lunchroom. This was done by Joe Janis.

College Life Described
The typical life in a small college is best described by Blanche Stann.

"Lake Forest is a small college, planned and equipped to accommodate a limited number of students, no more than 400. This provides a student body large enough to give full play to the activities of the college—dramatics, debates, athletics, music, journalism—and yet small enough so that everyone may be known as an individual.

"Our location, 28 miles from Chicago, gave opportunity to enjoy the advantages of such a center in entertainment and education, and at the same time offered the quiet and serene beauty of one of the world's most beautiful home communities.

"All but three of the faculty members live on the 50-acre campus. The four fraternities and four sororities are housed on the campus, and the men and women eat together in the same dining hall. All of this tends to contribute to an intimate and close association between the faculty and the students and to extremely friendly relationship between the members of the various student organizations.

"Classes are small. This means better instruction, with every professor taking a personal interest in the success of his students.

"Students come to Lake Forest because they find here the college education and the college life they want. It is Lake Forest."

JOHNNIE'S CHIPS

(Memories of By-Gone Days)
It was just about seven years and two months ago that the Vilnis established its first full page English Section. When the present editor, who I hold in great esteem, my good friend, Matt Sholomskas, wrote me that "as papa of the English Section, I should write something for the 20th Anniversary of the Vilnis to the 16-page English Section", my thoughts rolled back those seven years. Those were great years for our youth movement.

It was born just at about the same time as our English Sections were, and one was responsible for the other. We shall not answer the question as to whether the English Section came first or the youth movement did—we shall say that both came together. The English Section grew and improved as the youth movement grew and vice versa.

Today we have a movement! We have the largest Lithuanian American youth movement in this hemisphere and I, for one, am proud to have had my finger in the pie right from the start. When I think back of the days when we began the English Section and all the trouble we had due to inexperience and other reasons, and then go on turning the pages of the volumes of English Sections that followed, I really feel as though we started a worthy venture in those good old days. I hope that some of my friends remember those various episodes that we went through. Some of us are still going strong building higher and higher the building, the foundation for which was laid back in the late 1932's and early 1933's.

I can say one thing—we were much more radical in those days than we are today. I remember the 1932 hunger march to Washington, in which I took part together with other Lithuanian Americans, and when I come to think of it, our struggles were not in vain either. If we had the WPA, NYA and so many other things then, we would have perhaps had a different outlook on life. Then we were, for the most part, unemployed. I know that had it not been for my kind aunt (Mrs. Petritis) who gave me room and board gratis when I came from Pittsburgh to look for a job, someone else would

have had the honor of beginning the English Section. This is only one example. Johnnie Petritis was unemployed, too at that time, as was Al Casper, Morris Allman, and a host of other good fellows.

I remember, too, the one thing that kept me going in those days was the excellent "kugelis" that Nancy would invite me for on Sunday afternoons. I always got lost trying to find where she lived, but it was worth while. Tex Zebraitis, too, was a great fellow. I remember when he and I went on a tour of Illinois and I ripped my only pair of pants in Peoria, Ill., he loaned me 85 cents to buy a pair of ducks. Johnnie Pigeon (Karvelis), one of the Vilnis linotypists in those days, used to be the "goat" when someone complained about the errors in proofreading. He always took it like a trooper, however, and admitted the guilt, when much to my embarrassment (?), I knew damned well that I was to blame.

Sparks were just organized then and other branches were just beginning to spring up all over the country. Mike Batutis, perhaps, was the first one really to start a column in the English Section called the "Chatter-Box". It contained LKM Chorus news and gossip. Later, Roseland also came in line. Somewhere along here, my column "Chips" began to appear and everyone began to know me as "Johnnie of the Chips" and later as "Johnnie Chips". The name stuck, and still, when I venture to Chicago, some of my friends refer to me as Johnnie Chips.

We had a fine group of young people working with us. I remember the first meeting of the Redwings branch, when Nancy Gordon, Stan Drigot and some others and I attended. We had about eight or ten people present and now look at the size and activity of the group!

No one, I think, who took part in that pioneering journey to New York in July 1933 to the first National Lithuanian American Youth Conference will forget it. The many experiences which the 35 of us huddled in a

YOUTHFUL DIRECTOR

JOE PALTAN, youthful director of the Cleveland Lyros Chorus.

YOUTH INTEREST WAS FOUNDATION OF CLEVE. LYROS

CLEVELAND—The history of the Lyros Chorus is the story of birth and growth of interest in the youth and its founders. In tracing the past decade we will try to picture the ideals and cultural advancements it has made.

The Lyros Chorus emerged from the old Mirta Chorus which had been in existence since the beginning of the twentieth century. Most of our parents after coming here came in contact with members of the Mirta Chorus. Having very little schooling and lacking enjoyment, they joined the Mirta Chorus. Following the World War, for some reason or other, interest in the Mirta Chorus began to fade.

But as time progressed and their children grew up a movement was started to have a young children's chorus. This was called the A.Z.V.D. chorus. Interest spread rapidly and the chorus made many appearances. The business transactions were conducted by the parents.

In the year 1928 the membership of the Mirta Chorus had decreased so much that the younger generation began to join the A. Z. V. D. chorus and a new chorus was started. It was the Lyros Chorus, and a drive was started to attract other youths.

The first president of the chorus was the late Mr. Anthony Bellson, who strove to build and lay a strong foundation for the chorus. He encouraged the members and gave all of his spare time to increase the membership. The chorus met with great success after several public appearances.

On National Radio Hookup

Our outstanding director was Mr. Stanley Altshuler, who directed the chorus from 1933 to 1936. Under him the chorus rose to new heights. Being a prominent figure in Cleveland's musical world, Mr. Altshuler strove to make the Lyros Chorus a prominent figure in the city.

Under his capable leadership, the chorus sang over radio station WJAY, now WCLE, on Sunday mornings and later over a coast to coast national network through station WHK on Saturday evenings.

The chorus has competed in many contests and has won many prizes, receiving many ribbons and certificates as symbolic of their achievements. The greatest accomplishment of the chorus was the production of the operetta "Spartakus". During rehearsals for the operetta, the chorus reached its peak in membership. Four years after the production of the operetta talk is still circulating about its splendid performance.

Another outstanding production was the staging of the operetta "Carmen".

In September, 1936, Mr. Malamut assumed the directorship of the chorus. During his two years with the chorus interest started to lag and the membership began to fall off. During his period of directorship the chorus presented the operetta "Tamyra". It was M. Malamut who encouraged one of our chorister members to attend musical school and learn as much as possible about musical direction.

Chorister Becomes Director

In September, 1938, we saw our own chorister Joe Paltan directing the chorus. Joe studied hard even after he became director of the chorus. Activity began to regain its lost prestige.

Because of his sincerity and willingness to help, Joe is very popular with both youth and adults.

Another talented and loyal chorus member who deserves much credit is Jeanette Johnson, (Continued on page 7)

LITH MUSICIANS DEVOTED TO BARS—MUSICAL STYLE

By Al Vaitis

AT ONE of their many dance jobs, musicians Paul Peter Pakstis, Jr., Anthony Janis and Benjamin Prabish were confronted with a request by the English Section editor to present a human interest story about the origin of their organization and a glimpse into the lives of the members.

All three accepted the assignment for a little publicity very eagerly. Later Mr. Prabish turned out to be too busy, the stoker in Mr. Pakstis' building went out of order, and Mr. Janis also got out of doing it.

It's being done so all should rest in peace. A word about each of these fellows. Paulie Pakstis became known to the music world when he began playing with the formerly well-known Rhythm Aces. Paul received his accordion beginning from Felix Woods, and is now studying under the famous Rizzo. His pet diversion is reading the Daily News at Sophie's house in Cicero. Sax man Ben Prabish, near Rhythm Aces, is also out of circulation.

By way of explanation to those who have been wondering why sometimes they see some charming girl, refusing to dance although sitting alone very bored with music. That is one of the species known as "musicians wives". After they get married, and when she begins to enjoy life too much, she is left home to warm the bed on subsequent engagements.

By contrast and very much in circulation is Tony Janis. He joined the others after having played with Paul Eitman for several years. His first instrument was the ukelele. Soon afterwards he became musical and learned to play on a banjo, guitar and finally a bass viol.

One day last year, the car in which Tony and his bass fiddle were riding (both sober) cracked up and the fiddle got the worst of it. When Tony got home he just left the remains in his basement. The following day when he came home from work, he found some of his friends conducting a funeral service by candlelight over the demolished remains. Tony had thought that

this would be the end of his bass slapping career but the thoughtful tender-hearted friends would not see it that way and took up a collection for a new instrument. The five pennies contributed was inspiration enough to invest in a new bass viol.

The drummer you may sometimes see playing with this group is stooge Al (saint) Vitus. He just circulates.

To complete this educational melange a little history may be in order. Quite some time back the Stephen Revelers was the only Lithuanian band of any consequence. Meeting at Lindblom High School, Ziggie Baltusis, now playing violin in coast hotels, organized Paulie Pakstis and St. Vitus into a trio and began cutting into the available music work. At the same time Mike Batutis organized.

Conflicts arose. Mike and Ziggie, both astute business men, thought it would be more profitable to unite instead of competing for each job that came along.

Out of their agreement the cooperative Rhythm Aces was born. When Zig left for the road, Mike took over the band, evolved it into the present "Mickey Lion" orchestra, this name being taken from Mike's mother's maiden name.

These are by no means the only good Lithuanian musicians. Among other accordionists are Labanaukas, Norbut, Pal Shimkus, Ben Sellers and Al Mazaika.

Other fine men you may come across are Paul Berlin, who formerly played with Wayne King; Larry Butz, now with Stan Norris; Clement Macy, playing with Bill Kuelbs; the Grushas family, having the most solid drummer in the business, Al Stalkus, Stan Lesch, Chet Janulis, John Brashis, Al Stern—who just recently became a papa, Jack Abramite, George Victor and Adam, his stellar dikeband percussionist.

For all these good Lithuanian musicians and bands, only a few Lithuanian jobs are available and then, only those dances run by news organizations, such as the Vilnis, and a few sponsored by benefit societies pay a decent wage.

The next time you see a bar, tak note—not meaning a candy bar of course, but a bar of music—and think kindly of the musicians. Tony had thought that

— and think kindly of the musicians. Tony had thought that

(Continued on page 7)

Monarchs in Review

Rise of Branch Is Splendid Tribute To Untiring Efforts of Founders Who Have Never Said Die

By JOHNNY BURNETSKY

At the close of the summer of 1933 two ambitious young men, Walter Slench and Houston Zebraitis, started making house to house visits upon Lithuanian youth, whose addresses they had obtained from various sources to try and organize a youth branch of the LDS in Marquette Park.

After several weeks of hard work, they felt that they had enough young people to call them together to a meeting to discuss the possibility of such an organization. The first meeting was called at the Zaynor home from which household four people were present. Also present at this gathering were: Walter and Gertrude Slench, Tex Zebraitis, Johnny Burnetsky, Ziggy Baltusis, and Bernice Guyer. Officers were elected and a charter was applied for and received that fall.

Walter Slench was the person to preside over this body. Through hard work and a successful dance this group grew to become the most active LDS youth branch in Chicago at that time.

While talking of disbanding and joining into adult branches was discussed in other communities, this little band now numbered some thirty odd members.

Through successfully planned outings, hikes and dances, which were run under the guiding hands of the presidents who were Walter Slench, Tony Molnar, yours truly, Frances Selgits, Joe Stuglis and again yours truly, the Monarchs grew to become a stable group, admired and envied by all of Chicago.

The never the largest branch at any time, the Monarchs were always a colorful and peppy branch. By this I don't mean the colors of the club, which incidentally are maroon and gray.

Their numerous outings and affairs were attended and are remembered by all who participated.

Chicago's Swimming Champs
Among the sporting achievements, the Monarchs can boast a swimming trophy, for which they had to win LDS swimming honors three years successively to gain sole possession of. No team can say that the Monarchs have been an easy match on the battlefield of sports. The fellows have had and have spirit and stamina to win.

With girls sports there arose a troublesome question. Numerous efforts were made to organize

LDS LEADER

JOHNNY BURNETSKY
President of the L.D.S. Monarchs Branch of Chicago.

teams, but the lack of sports minded females kept back the few athletically minded. Now their work seems to be progressing toward the right channels with efforts being made to organize a city-wide LDS girls team in Chicago.

This work, I am sure, will rapidly gain momentum as all LDS Sports directors have been contacted by Bertha Zalatorius and she reports that interest of all is very favorable.

Best Paid Up Dues Branch
When the 2nd District Youth Council offered a banner to the LDS Branch in Chicago which would achieve 100 per cent payment of dues, the Monarchs won it hands down. This was achieved by the splendid work of Joe Stuglis.

Gold merit pins were awarded that year to the six leading members of the branch.

The Monarchs had a sort of a jinx for many years in so far as the size of their membership was concerned. It seemed that they could never get over thirty members, but through the splendid efforts of Bill Rasins they can now proudly say they have over fifty members. They are likewise the first branch in the country to have reached their quota of members.

Many of you who are reading this review have danced and made merry at the Monarchs Sixth Annual Dance last January. You can well remember the affair as the event of the year. It can be said that the efforts of the committee were not in vain. This was only one example of the

Redwings Lead Chicago LDS'ers In Sports Field

Seven years ago, in the early spring, Johnny Orman, now Secretary of the National Youth Committee, and Nancy Gordon, with the aid of A. Yuris and T. Tryonis set out to organize Chicago's second LDS Youth Branch. Shortly afterward, on June 9, 1933, the branch was officially chartered.

Among the first to join this branch were Estelle Bogden, Stanley Drigot, Al Drigot, Joe and Victor Baranowski, Sophie Shimkaitis and Stan Palis.

Since that time the membership of the Redwings has grown by leaps and bounds and today the Redwings boast of a membership which is second in size only to the Sparks.

Win Midwest Softball Title

A year after the branch had been established the Redwings displayed their championship mettle by winning the Midwest Youth Committee Softball Championship and subsequently capturing the softball trophy.

Other accomplishments of which the branch is duly proud is that it was the first to originate a successful Merit System and the first to install Initiation Parties for new members.

During the public health campaign against syphilis, which was conducted in Chicago, the Redwings branch submitted to the Wasserman test en masse.

Throughout the years the Redwings have always been top-notchers in sports, whether it be basketball, softball or bowling. In the 1938-39 bowling season the Redwings bowlers lifted the Chicago LDS Bowling crown, and this year are putting up a tough fight for honors in the LDS bowling league.

Among the most outstanding Redwings and those who have assisted in building the branch are Jack and Nancy Gordon, St. Drigot, Jessie Shaiko, Al and Fritzie Jacobs, Stan Kovekiss, Stella Stankus, George Kwain, Johnny, Nellie and Julie Gizevich and more recently Frank Solomon and Nellie NeSchaaf and others.

In the last membership drive Al Lucas, who is at present secretary of the LDS bowling league was the leading worker enlisting over 20 new members.

At the moment, the Redwings are beginning to show new life in the membership drive and George Kwain is leading all the rest in his capacity as drive worker. Recently the Redwings redeemed the high name of the LDS by holding the powerful Tumavicks from Cicero to a 31-27 score in a basketball game played in the Lithuanian Basketball Tourney held here last February.

YOUTH CONTINUE EARLY TRADITION OF DETROIT AID

DETROIT—Being but a youthful member in the Aido Chorus at the present time, my knowledge of its past history is very limited. But I have reached the stage where I realize that the Aido Chorus was organized by the Lithuanians of Detroit sixteen years ago as a means of preserving their music and cultural heritage.

Being thrown into an environment so new and different made the old times feel lost and bewildered, so they organized a Lithuanian chorus to gain strength and knowledge as an organized group, and to become acquainted and adjusted to their new homeland. At the same time it acted as a means of transmitting to their American born children the beauty and charm of the simple peasant folk songs and dances of Lithuania.

With a mixture of the old and the new, the Aido Chorus through its years of existence has given to the Detroit public a cultural outlet and a social foundation.

The chorus has always taken a healthy stand on politics and world problems to the advantage of many of its members. Many young members in the past and present first got their introduction into the labor movement in the chorus. Today some of these same members are active leaders in the labor movement and on the political front.

During its existence the chorus has performed many fine plays and concerts. One of the greatest operettas ever attempted was "The Chimes of Normandy". I was still a young child but I remember clearly how impressive were the actors and the fine singing and acting of the cast has left an everlasting mark on my mind.

Our activities vary at times; we travel to distant Lithuanian colonies to help fill out a program, and equally as many times the different distant choruses

Delegates at First L.D.S. Convention

Youth delegates who were present at first L.D.S. Convention, held in Cleveland in 1932. Back row Isabelle Yarmalovich, Lillian (Zutra) Money and Adele Vasil. Front row are Helen Kaunas and Nancy Gordon.

SPARKS HOLDERS OF MANY FIRSTS IN LDS ACTIVITY

The first LDS Youth Branch in Chicago was organized at the suggestion of the adult Branch 53. The branch was formed in 1932 with a membership of 35.

Until March 1933 the branch was a youth division of Branch 53 under the presidency of Mildred Savukas. When it received its charter early that year, it became a separate youth branch, the predecessor of the present day Sparks.

In the same year, under the capable leadership of Lillian Zutra, then chairman of the branch, the Sparks carried away the national prize in the membership drive.

Today, the Sparks is one of the most outstanding branches in the country and many of its activities can be used as a model by other branches. One of the achievements of which the Sparks are justly proud is the large dances which they sponsor annually each winter.

It stands out as the first branch in the country to introduce dramatics to its membership and it is continuing this tradition with its present Dramatic Club which is headed by the versatile Katherine Pulgikis. Its dramatic activities have been confined to presentations of numerous skits during meetings, but recently it performed for a joint gathering of LDS youth of Chicago and was enthusiastically received.

Win 2nd Drive Trophy With one membership drive prize under their belts, the Sparks proceeded at a rapid pace in the 1937-38 membership drive, enlisting more than seventy members and dethroning the Redwings who had won the previous drive campaign.

Credit for the splendid work achieved by the Sparks in that campaign goes almost entirely to Tony Guzauskas, who signed up almost all of the new enrollees.

Persons who have figured prominently in the growth of the Sparks since its formation have been Lillian (Zutra) Money, Mildred Savukas, Tony Guzauskas, Johnny Lascoe, Johnny Petrutis, Aldona Dalidonas, Ann Bedokis Kairis, and more recently Kay Danis, Helen Lane, Katherine Pulgikis and Violet Stonis.

During the 1939 season the Sparks bested all of the LDS teams in a Midwest Softball Tourney by performing the super-human feat of winning three games in one afternoon.

Presently the Sparks are endeavoring to retain possession of the membership drive trophy and have enlisted more than 30 members during this drive. The Sparks likewise are proud of their "Echo", a monthly publication which was revived some 3 months ago. The "Echo" is believed to be the first club bulletin published by LDS youth of the country.

Ann Savukas

Oldest Printed Paper *The oldest printed newspaper is the Peking News which began publication 950 years before the invention of printing from movable type. It is now more than 1,400 years old.

have helped in our concerts and affairs. This interchange of choruses has acted as a stimulus in advancing our cultural and national status.

The traditions handed down to us by the pioneers of our chorus have never failed to inspire us to carry on the work begun by our predecessors. I am sure our elders, who have worked so hard to lay and build the foundation of the Aido Chorus, have no fears nor regrets since the Lithuanian-American youth of today are keeping the chorus intact and are absorbing the teachings which our elders have loved and held so dearly.

One Who Understands

LITHUANIAN SONS AND DAUGHTERS ARE HEIRS TO PRESERVING PARENT ORGANIZATIONS

By MATT SHOLOMSKAS

ONE GENERATION of Lithuanian-Americans has grown into young manhood and womanhood. Approximately one half million youth from the ages of 16 to 30 of Lithuanian extraction reside today in the United States.

Twenty-five to two score years ago the forbears of this generation came to America. Almost without exception, they were all of peasant stock and brought little besides their language and customs to their new fatherland. This was at a time when America was expanding and industry was booming.

Many things had impelled them to choose America as their home rather than another country. Capitalist enterprisers were active in Europe, advertising America as the land of great opportunity and a haven of get-rich-quick ideas. Aside from the lure offered by the publicity agents of the industrialists, America in reality was a relief from the back-breaking toil of the farms. It was likewise a refuge from compulsory military service in the Tzarist army.

With years of poverty and oppression behind them, our parents greeted their new home with new hopes. At least they were to find freedom—freedom which they could never have dreamed of under Tzarist domination of their motherland. Yet, they were to encounter much hardship and many obstacles before they finally adapted themselves to their adopted home.

AMERICA WAS a strange land. The people spoke a strange language. As a matter of fact, many strange languages. Customs were different. Undaunted by their strange surroundings, our forefathers faced the new world with the same courage as our American pioneers faced the new frontiers.

Drawn together by their language and traditions, the Lithuanian immigrants established their own communities, founded their own churches and built their own schools. Every place they settled they built their clubs, their auditoriums, organized their fraternal societies and choral groups. Even in this new environment they retained their native tongue and much of their national culture.

Today, after a score or more years, the children of these hardy and persevering immigrants have grown into manhood. Behind them they have the rich traditions of their determined parents, who despite the obstacles of language and customs became a vital part of American life and settled in the United States to give many sons and daughters to this country.

WE MUST LEARN FROM OTHERS TO SOME EXTENT, our generation of Lithuanian-Americans still possess many of the characteristics of their parents. Many of them retain the native tongue of their fathers and mothers. Numerous others hold membership in the various societies and organizations founded by their forbears. In some organizations youth are playing a prominent role, adapting the organizations to the particular needs of American born Lithuanians.

In contrast, however, to the sizeable number of Lithuanian-Americans, the number of youth in Lithuanian-American organizations is slight. Out of the total membership of four major Lithuanian organizations in this country, it is doubtful whether the youth membership reaches 10,000.

It is because most of the organizations have failed to transform themselves to fit the needs of Lithuanian-Americans. It must be remembered that at the time these organizations were born, there was no Lithuanian-American population, so to speak. The composition of the organizations was almost entirely of Lithuanian immigrants. Therefore, the aims and the purposes of the organizations were closely tied, to the traditions of the motherhood with, as a logical outcome, a strong fervor for the motherland.

Moreover, with the appearance of a new generation of Lithuanians, raised in America, the purposes and the appeal of the organizations became inadequate. In a word, the Lithuanian organizations were not sufficiently Americanized to attract many youth into their membership. They still clung to their narrow conception of "Lithuanianism".

Another important reason is the attitude the leaders of most of the organizations have toward youth. This is the attitude that youth cannot be trusted and relied upon and therefore there is little sense in building a youth movement.

One of the accomplishments of our hockey team was that it helped to secure public facilities for the hockey teams in our city. After an unending struggle and continued demands upon the Park Board we were able to obtain a rink whenever we asked for it.

A sport like ice hockey requires good skating, robust health and stamina and plenty of daring. Our goalie had all of these qualities, perhaps more than any of the others on the team. But all of the players had what it takes to make a good hockey player. We think that the Rockford Redwings will always be remembered when hockey is mentioned.

Comprising our team were: Algird Poulick, right wing; Joe Getts, left wing; Frank Sovetski, goalie; Shorty Sovetski, centre; Vikes Kissell, right guard and Bob Stevens, left guard. J.G.

L.D.S. YOUTH LEADERS OF THE MIDWEST

DELEGATES FROM 3 STATES who assembled for the annual L. D.S. Midwest Youth Conference, held in Morrison Hotel, Sunday, June 18, 1939. They hailed from Detroit, Mich.; Kenosha, Wis.; Johnson City, East St. Louis, Rockford, Waukegan, Springfield, Ill., besides the many from Chicago.

FOR THOSE who are sincerely interested in the future welfare of Lithuanian youth, mutual cooperation is a most plausible course. Yet, there are many Lithuanian-Americans who will contend this is impractical. Let the practical minded ones examine the American youth movement then, since this is the best proof that cooperation is both practical and possible.

An eloquent example of youth cooperation is the American Youth Congress. From its inception over five years ago, the congress has been instrumental in taking the lead in the promotion of legislation for youth, acting as a sounding board for the problems and desires of young people and in training young Americans as better citizens.

Cooperating with the American Youth Congress are millions of youth, numbering nearly 11,000,000 throughout the country, who in spite of their diverse opinions have found a common program upon which they could contribute more to the welfare of their generation.

ROCKFORD BOASTS OF ONLY LITH HOCKEY TEAM

ROCKFORD—This city perhaps has the distinction of having the only Lithuanian hockey team that ever played in any American rink. The Rockford Redwings, as our ice hockey team was known, was formed in 1936—composed entirely of Lithuanian youth, mostly members of the Liberty Chorus and of the LDS.

We played continually for three years and we were soon to learn that this was the fastest sport ever indulged in. Competition from Lithuanian groups of other cities was unheard of, so we competed with non-Lithuanian teams from Rockford and Beloit, Wis.

Throughout the year 1936 we participated in the Rockford City League, playing many games. One of the most outstanding games in our short history was a contest against the sons of the rich. Played in the north side of town this game attracted many partisans of both teams and ran into overtime. Finally, after nearly an hour and a half of gruelling playing we succumbed by a score of 2 to 1.

City Forced to Provide Public Rinks

One of the accomplishments of our hockey team was that it helped to secure public facilities for the hockey teams in our city. After an unending struggle and continued demands upon the Park Board we were able to obtain a rink whenever we asked for it.

A sport like ice hockey requires good skating, robust health and stamina and plenty of daring. Our goalie had all of these qualities, perhaps more than any of the others on the team. But all of the players had what it takes to make a good hockey player. We think that the Rockford Redwings will always be remembered when hockey is mentioned.

Comprising our team were: Algird Poulick, right wing; Joe Getts, left wing; Frank Sovetski, goalie; Shorty Sovetski, centre; Vikes Kissell, right guard and Bob Stevens, left guard. J.G.

LITHUANIAN YOUTH do not differ from the rest of American youth. Nor do the desires and aspirations of Lithuanian-American youth differ from those of other cross sections of youth. Therefore, we cannot separate ourselves from the rest of our country's younger generation.

Even more, separately we can accomplish very little. Connected with the broad cross section of youth, and cooperating amongst ourselves, we can achieve much that will help to further the particular interests of Lithuanian-Americans, since we will have the assistance of the great mass of youth.

At this very moment, the enemies of democracy are challenging the rights of the people. We, as Lithuanian-Americans should feel this challenge particularly since our parents are a target of those forces that would destroy our freedom. Never before has there been so many anti-alien bills introduced in the United States Congress and the various state legislatures, as during the present time. And indirectly, if any of these bills would pass, we would suffer. For the significance of these bills lies not alone in the fact that they would constitute a weapon against the foreign born, but in that these bills could be used as weapons against any section of the American population which would stand up for its constitutional rights.

WHAT HAVE WE ACCOMPLISHED?

IT IS OUR DUTY as Americans in general to enhance and extend the youth movement, and our task as Lithuanian-Americans in particular to build and enlarge our Lithuanian youth organizations. To the extent that we do this, to that extent will we be carrying out our responsibility to the young generation, to our parents and to our democracy. In building our organizations, we shall be able to teach Lithuanian-Americans a deeper appreciation of democracy than if we shouted incessantly from the Empire State Building.

How well have we accomplished this task? A study of history of Lithuanian organizations reveals some interesting facts. These facts definitely point to cooperation amongst Lithuanian-Americans, if we wish to extend our organizations.

In all, there are four Lithuanian organizations of national scope. The oldest of these, the SLA (Susivienijimas Lietuviu Ameriko-Lithuanian Alliance of America) has a background of fifty years, but virtually has no active youth section. (It claims a membership of nearly 3,000 youth.)

Then there is the LRKSA (Lietuviu Remos Kataliku Susivienijimas Ameriko-Lithuanian Roman Catholic Union of America) whose twenty-five years of existence has produced nothing that could be likened to an active youth section. Here, as in the case of the SLA the faults lie in the fact that the organization has no youth appeal and that youth have been ignored and neglected.

The third society deserves special consideration since it embraces more youth of Lithuanian parentage than any of the others. This is the LDS (Lietuviu Darbininku Susivienijimas—Association of Lithuanian Workers).

The fourth society is the Knights of Lithuania (Vyčiai). The Knights, perhaps, are the most unfortunate of all Lithuanian organizations. After having built a membership that number-

ed over three thousand only three short years ago, have suffered serious losses in membership which has dwindled to a slight 1,000 members.

What is the reason for the Knights' misfortune? A comment appearing in Jaunimas of July 1-15, '39 edition provides us with a clue. The item states: "Many K of L workers and organizers will tell you that one of the main obstacles is the opposition they receive from the elder members, even clergy. They will tell you that in many parishes, pastors would rather organize any kind of youth club of Non-Lith origin instead of the K of L."

THIS IS FAR from a rosy picture. But from it we can draw some very important conclusions. First, in the SLA, the LRKSA and in the K of L, youth sections are not growing because of lack of cooperation from the parents and negligence on the part of the leadership; second, the organizations did not adjust themselves to fit the needs of young people.

To present only the negative side of the picture, however, would be doing injustice to the Lithuanian-American youth movement.

L.D.S. YOUTH ARE 'THE' LITH GROUP UP IN KENOSHA

KENOSHA—The LDS Royals of Kenosha, Wis., was organized on February 15, 1938 as a youth division of LDS branch 65, largely thru the efforts of Paul Sprindis. On October 5 of the same year the Royals received their charter and became branch 228. The first slate of officers is as follows: Charles Schultz, president; Frank Veprauskas, vice-president; Donna Jurgaitis, secretary; Frank Puidokas, financial-secretary; and Albert Kelps, treasurer.

The Royals were handicapped from the very outset by a small locality as in Kenosha, and as a result are not able to enjoy the large membership of some of the branches in the metropolitan areas. The inability to recruit insurance members into the ranks of the Royals has been a glaring weakness, but no doubt this problem will be overcome as were many other difficulties.

The Royals are probably the high pressure branch of the LDS, getting into the National Picture when the Badger Branch came home with the first National LDS softball title from Pittsburgh in '38. The Kenoshans also have the only LDS girls basketball team in the nation and the Royals are the only LDS youth branch in the entire state of Wisconsin.

Among the names of our membership you will find the name of Frank Puidokas, first financial secretary of the branch, and who is an end on the Kenosha Cooper Cardinals, members of the American Professional Football League.

In Kenosha the Royals are well known, having received an overwhelming amount of publicity and are regarded as one of the most active youth groups in the city. Our athletic teams are respected throughout. The Royals have made the LDS the most popular Lithuanian organization in Kenosha and whenever Lithuanians are mentioned the LDS immediately comes up to the fore.

In the two years of existence the Royals have presented numerous affairs to finance the activities of the branch including

movement. Despite the negligence and underestimation of youth on the one hand, on the other hand one organization, the LDS, gave serious attention and assistance to youth. As a result, in a period of little over nine years the LDS has been able to build the most outstanding Lithuanian-American youth section in the country.

Least someone accuse me of LDS partisanship (which I will not deny), we can give another example. For some five or more years, there has existed in Chicago an organization whose sole purpose is to provide scholarship loans for needy and worthy Lithuanian students. This is the Lithuanian University Club. Perhaps, its membership does not indicate anything. But its influence and work is felt by every Lithuanian group in Chicago. And the composition of this group is as varied as the coloring on the peacock's tail feathers. There are Catholics and non-Catholics, believers and non-believers, and youth from other categories and yet they have found a common medium upon which they can cooperate.

Perhaps, in the process of expanding our respective organizations and the cultural programs and aims amongst ever larger sections of Lithuanian-American youth. No one has proven that it can't work. And indeed it is worth a try.

MUST CONQUER OBSTACLES

IN STARTING to lay the foundation for cooperation, there will undoubtedly be some obstacles. Even a rose bush has its thorns. So our journey along the path toward cooperation shall be a rugged one, at times encumbered by misunderstanding, confusion and passivity.

One of the major obstacles has been that of giving lip-service to the building of youth organizations. You have often read in the English Section of this or that Lithuanian Daily, or weekly how a certain organization is not giving sufficient recognition to the young people. At another time you read what great things can be done if the youth groups only cooperated.

To put it bluntly, the leaders who made these worthy suggestions in the press, actually did nothing more than write or talk about them. Both splendid suggestions. Yet both have been relegated to the dusty newspaper files where they would grow old and yellow.

Our youth movement has suffered too long, moreover, from the concept that Lithuanian-American youth must be organized for the sole purpose of imbuing them with the cultural traditions of their parents.

AMERICAN-LITHUANIAN youth are Americans first, since they were born and grew up in America and Lithuanians second, since they inherited their nationality from their parents. Thus American traditions are much closer to their hearts. For they associate and live with other Americans; they have gone to American schools and they have played with American youth; thus they live like other Americans.

To be sure, Lithuanian-Americans should not disrespect the traditions of their parents. Rather we should learn to appreciate deeper our heritage, for our parents like other national groups have contributed to the cultural and political and economic life of our country.

Our parents helped to build America! They mined the coal from the bowels of the earth, they operated the machinery and fed the furnaces in the steel mills; they dug ditches; they laid bricks for thousands of homes. Our mothers worked the looms and the spinning machines in the textile mills. Through their labors they have given much of themselves to our democracy.

From among our parents and their children have arisen singers, artists, doctors, lawyers and officials of state.

BUT OUR parents were a bridge between two environments. And in order for Lithuanian-American societies to perpetuate themselves they will have to become a bridge between two generations—one born and raised in Lithuanian, and the other in America.

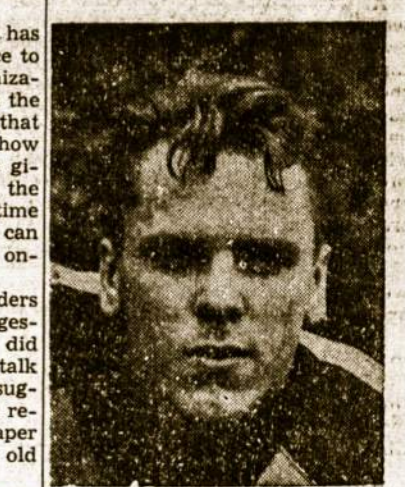
Thus we must work in the transformation of the Lithuanian-American societies from their nationalist narrowness to organizations which will combine the culture of Lithuanians with that of Americans.

In our discourse of Lithuanian-American youth, we have outlined the path that will light the way to unprecedented re-birth of interest and respect for Lithuanian-American organizations amongst greater sections of Lithuanian-Americans. We were not content with merely brushing over the subjects most profoundly related to us as Lithuanian-Americans.

We have endeavored to uncover the reasons why our Lithuanian-American organizations have failed to enlist the vast majority of youth. Critically and seriously we have faced the problems of just how we can BUILD our youth sections and the most effective method to do so. Granting that our parents will assist us, we still have certain responsibilities which we ourselves must perform. The assistance of our parents will help immeasurably. But unless we "follow through" with their assistance, our parents aid will have gone practically for naught.

Perhaps, in the process of expanding our respective organizations and the cultural programs and aims amongst ever larger sections of Lithuanian-American youth. No one has proven that it can't work. And indeed it is worth a try.

LDS'ers Who Made Good on Gridiron

ART RADVILAS Stoughton Lith youth who was running mate to Sid Luckman at Columbia.

BILL TRANAVITCH RUTGERS HALFBACK

HIGH ACHIEVEMENTS OF LITHUANIANS IN SPORT WORLD

LITH. GRID STAR

Sharkey Rated "Tops" In Past Twenty Years

By TOM YERMAL
Getting back even a little better than 20 years, it is our intention to bring to you our idea of the highlights attained by Lithuanian Americans in the World of Sport. What we consider the acme of perfection may not quite jibe with your ideas nor those of others. We are not writing this from an expert's angle but merely as an everyday observer of the sports sheets. If your opinion differs from ours, well and good.

This article is not intended to be a complete list of records turned in by Lith athletes. There is no doubt in our mind but that we will miss many a name that should be included. We're just telling you all this because we'd like to be understood from the start. So, coming up to bat all even, no balls, no strikes, let's get to work.

First, let's take a gander at a record book or two. Get a few dates straightened out and then we'll sort of go to town.

Boston Gob Leads All

The number one position to our way of seeing things must go to that former Boston tar, better known as Jack Sharkey, the "garrulous gob". He is the only Lith who ever succeeded in win-

some of his bigger bouts. Heading the list was Sharkey's go with the most popular of recent time boxers, the Manasa Mauler, Jack Dempsey, who happened to be making a come back at that time. In his fight with Dempsey, Sharkey drew an attendance of 75,000 and the receipts were \$1,083,530. Jack Sharkey was born Joseph Paul Cockushay, on October 6, 1902 in Binghamton, New York. He weighs 195 pounds and is 6 feet one inch tall. He now acts as a referee at both wrestling and boxing bouts.

First Lith Fistic Champ
Next in line for laurels, at least as far as boxing is concerned, is George Chip, nee Chipulonis on August 25, 1882. The most outstanding fact about Chip is that he had the honor of being the first Lith that held a World's Boxing Championship. A brief outline on Chip's career follows:
He engaged in 152 bouts as a middleweight (160 pounds). Scored 33 kayoes, boxed 94 "no decision" bouts, lost 16, was knocked out 3 times, boxed a couple of draws and had a few contests halted by the police.

Some of the more prominent men that Chip met during his career were, Harry Greb, 4 times; Jack Dillon, 11 times; Tommy Gibbons, 5 times; Mike Gibbons, 3 times; Jeff Smith, 3 times; Jimmy Clabby, 3 times; Al McCoy, 3 times; and Les Darcey.
Chip won his title via the kayo route over Frank Klaus in six rounds on Oct. 11, 1913. He was the only man to score a k.o. over Klaus. He turned the trick again in a return bout.
George Chip is now the owner of a Billiard Academy in Pottsville, Pa.

Another World Champion

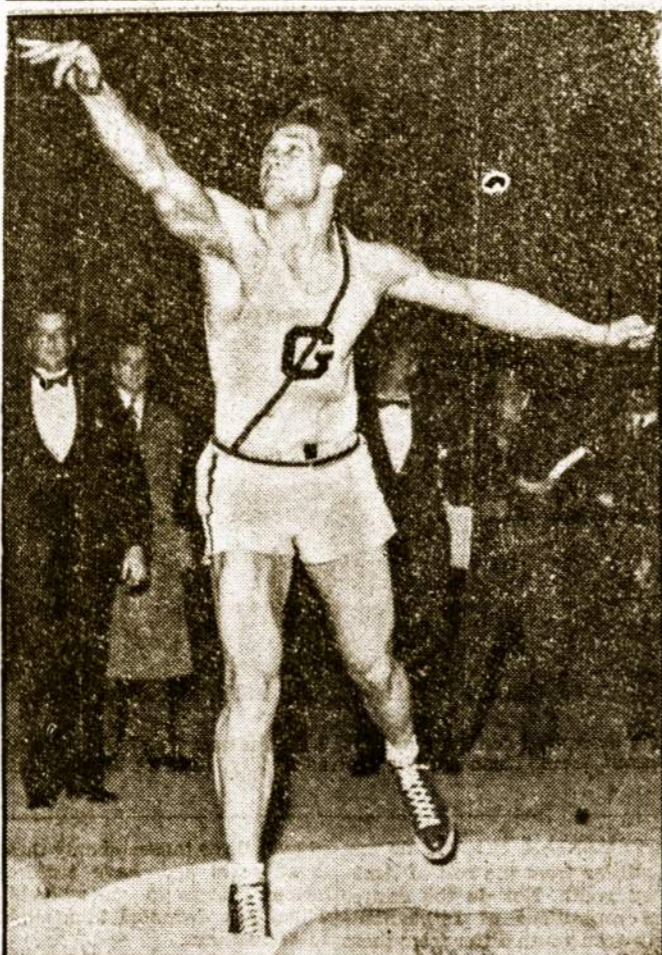
Last but not least, as regards boxing champs, we have another "salt o' the sea", Ed (Babe) Risko. Three Lith boxing champions and two of them former sailors. Perhaps it would be a good idea if more Liths joined the Navy. In other words if more Liths were compelled to box, we would doubtlessly produce more champions.

Boxing is a compulsory training routine in the navy, and the only way to get Liths to try their hands at the manly art is to compel them. The only Liths we know of that have any inclination to fight are the ones with a pint of rye or 10 glasses of beer in their innards.

Getting back to Risko permit us to straighten some of you out as to the "Babe's" parentage. No doubt some of you at one time or another in the past noted in the papers where "Babe" Risko was Polish. This misunderstanding came about through no fault of "Babe's" but through that of his manager who was not interested in nationality but in the money his charge could command. Being Polish proved more profitable by virtue of the Poles outnumbering the Liths by some four or five to one up and around Syracuse, Risko's home town. We have the "Babe's" word however that both his parents are true Liths born and bred in Lithuania.

In 1935 Ed "Babe" Risko got his long awaited chance of a crack at the middleweight crown then held by Teddy Yarosz. "Babe" made the most of the oppor-

RECORD BREAKER BLOZIS IS BEST TO COME UP IN YEARS

AL BLOZIS, Georgetown University Lith who smashed the world's record for the 16-pound shot put in New York on February 18th with a heave of 53 feet, 8 1/4 inches.

—Washington Evening Star Photo.
tunity and was returned the victor after fifteen rounds.
Risko was around when there was plenty of tough opposition in operation. He met and defeat-

ed Frank Battaglia, Pete Susky and Chester Palutis twice, and Jack Aldare, Paul Pirrone and Jack Lawless. Is married and is proud father of a two year old

Burke, Goodman Reach Pinnacle in Golfdom

daughter. He is deputy sheriff at the present time, also does a little refereeing on the side.

Liths Active in Golfdom

Billie Burke (Barkauskas) of Belleair, Fla. and Johnny Goodman, of Omaha, Neb. top the rest of Lithuanian-American golfers. Perhaps they will not have such a monopoly as they have enjoyed in the past for very long. We understand that the LDS is producing both quantity and quality as far as pill chasers are concerned. A golf tournament is being planned to be run off during the next LDS convention along with the regular track and field meet.

Others who deserve more than just mention, but due to lack of space will have to struggle along with just that, are: Barney McCosky, of the Detroit Tigers; Vito Tamulis, Brooklyn Dodgers; Joe Krakauskas, Washington Senators; Johnny Dickshot, New York Giants; Stapley Andrews, of the Boston Bees; and Johnny Broasca of the Cleveland Indians as regards Major League Baseball.

Such names as Ed Beinor, Andy Puplis, Al Barabas, Chuck Apolskis, Frank Stulgaitis, Johnny Wysocki, Bill Tranavich, Bill Osmanski, Alex Yudekatis, Martin Petroskas, Steye Kazlo, Vito Ananis, Ed and Phil Krause, Al Matusa, Al Blozis, Ray Apolskis, Joe Osmanski, Charley Drulis, Steve Levanitis, Bruno Andruska, Tony Matal, Bill Stapulis, Eugene Gudzin, Ray Buid and Bill Kern will be recognized as those that flashed across the sports pages in the past and present belonging to the Lith footballers.

Blozis Best at Shot

We'd like to say a few words before closing about one of the biggest and at the present the "hottest" Lith now active in the sports world. Al Blozis, of Georgetown University, 6 feet five inches tall and 240 pounds, is at the moment "the" Lith.

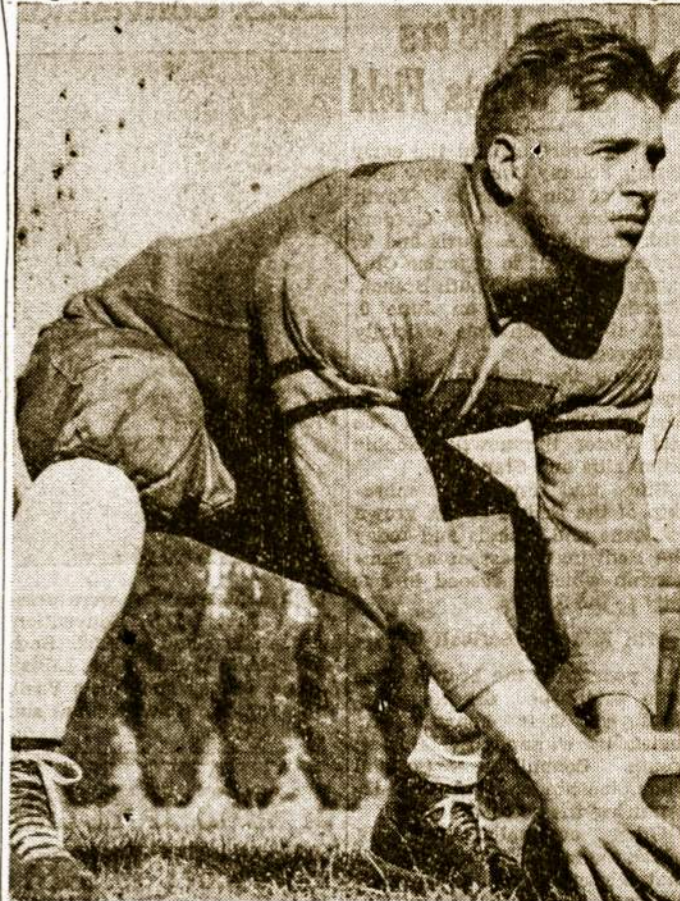
Only a sophomore and already with quite a name in football circles, Blozis is breaking records every time he steps into the shot-put circles. The amazing thing about it all is that while he breaks shotput records at every meet, his specialty is the discus throw.

If the Olympic games are held this year and indications at the present time are that they will be, Blozis will create marks in both the discus throw and shotput that will live for many years. His record heave as this is being written is 55 feet and 8 and three quarters inches.

Listen Men: Women Dress in 3 Minutes

LONDON—Probably some beau who reads this will have just cause to complain when his girl friend keeps him waiting too long while she dresses.

It is said that members of the Women's Auxiliary Fire Service here can jump out of bed, powder their noses and report to their posts in just three minutes. But getting ready for a fire is somewhat different than getting dolled up for the boy friend.

RAY APOLSKIS, stellar center of the Marquette University football team, who was chosen out of a broad field of gridgers as the best Lithuanian-American football center in the country. He is the brother of Chuck Apolskis member of the Chicago Bears professional eleven.

LEADERS HAVE PRODUCED MANY WINNING TEAMS IN SEVEN YEARS OF SPORTS

CLEVELAND—They say time flies, well it doesn't—it just whizzes by without a chance to flap its wings, for when thinking about it, it's just about seven years ago that yours truly had the audacity to start informing Clevelanders and others the where, why and what about the Cleveland LDS sports activities.

Seven years is a long time, and yet it seemed only yesterday when the LeDerS under the leadership of Al Vasil, Frank Strebeck and a few others started the LDS 201 first ball team which was the beginning of seven years of successful sports activity in Cleveland.

And certainly, the boys have crammed in plenty of fun, sport and LDS'manship in those seven years, with the records showing two softball pennants, one basketball championship, two track trophies and three successive years of a thriving bowling league—not counting that the boys were runners up in basketball in two campaigns, and in the same position twice in baseball—we certainly had our share of the top.

However the teams might have come out in regards to championships, the boys can stick their heads out in saying that they have been one of the cleanest and most sporting teams participating in Cleveland's wide range of city sports activities.

And those seven years, brought forward the hard work and leadership of a group of young people who unselfishly pioneered and led Cleveland's sports activities throughout these years. People like Joe Papp who worked week in and week out with raw material to build a winning

track team, with Al Skupas, Ed Skeivis, Chuck Andrews, Vince Soldacki and Red Gates, continuing that sport throughout the successive years—and the same people plus Chuck Norvidas, Johnny Mazan, and Charles Walback keeping winning teams in every winter's basketball conflicts; people like Tony Pevce paving the way for the bowling league and people like Amelia and John Balchunas keeping the good work up.

It would be a long, long story in the telling of Cleveland sports activities, its success in helping build the LDS branches, its work in helping the older folks enjoy youthful American activities—and I certainly won't attempt to do it here, for it's been told in chapters for the past seven years. However, there is one thing that hasn't been attempted before, and that is picking out an all-star softball and basketball team from the boys participating on LDS teams.

It's like sticking your chin out for a sucker punch, trying to do that, but after seeing the teams, and writing about them this while, maybe no one will attempt to murder me for it—I hope. So here goes:

Al Skupas, C: There is no doubt to his ability as a receiver and his durability in staying behind the plate for nearly every game, but aside from his punch at the plate and a good catcher; he is the answer to a pitcher's prayer for a good battery mate who knows how to handle the twirlers.

Johnny Gates, 1b: The tall lanky "redhead" still wows them with his ability to stretch for the wild ones, reach for the tall

KENOSHA ROYALS, PRIDE OF L.D.S. SPORTSMEN TO DEFEND NATIONAL SOFTBALL TITLE IN BROOKLYN THIS YEAR

KENOSHA—One of the brightest spots in the growth of the LDS movement in the U.S. is the rise of the LDS Royals in the sports world.

I do not think it necessary to re-acquaint the readers of this column of the accomplishments of its softball team at the 1938 Olympiad at Pittsburgh, where the Royals won the National LDS Softball Title.

But the Royals are not satisfied to rest on their laurels. It is the aim of this organization to send a team to Brooklyn this year to defend the title it won in Pittsburgh. The Royals challenge all of the other LDS teams to wrest their hard won laurels from them.

At the present time they are at their peak, not only in popularity but also in ability. This is true not only amongst the Liths but also among everybody in the community and surrounding territory (Chicago included). I would not be stating a fallacy if I said the Royals were regarded as a Municipal Project, because no matter where one goes the only interest seems to be the welfare of the Royals.

Started on a Shoestring
Although at the present time they are riding on the crest of popularity, little is known of the toils and tribulations that were

LITH. SOFTBALL CHAMPS

This is the team that lifted the National L.D.S. Softball title at Pittsburgh in 1938 and will be in Brooklyn this summer to defend it against all comers.

encountered to attain the status they now enjoy.

If I said that they started on a shoestring I would, indeed, be grossly exaggerating, for they did not even have a shoestring.

The club sponsors all activities both within the club and competition in sports with other groups. Competition is under the supervision of the Kenosha recreation board, which in turn is under the guidance of the W.A.-A.U. (Wisconsin Amateur Athletic Union) and the A.A.U. (Amateur Athletic Union). It sponsors not only sports for men but also for women, in which the participants get the finest coaching, use the finest equipment and also play in the finest places under the finest conditions.

The men's softball team has been in existence two years. In that time they have captured one National Title, finished second once and fourth once. Last season they finished runner ups to the highly touted KE-NASH-A Club who are claimants to the National Softball title.

Active in Basketball
The Men's basketball team has been in existence for to years and in that period of time they have been right up there battling it out with the highest honors.

As for the LDS girls, well, there aren't enough superlatives in the dictionary to do them justice. They are the pride and joy of everybody everywhere they put in an appearance. These little sweethearts of the hardwood court have enthralled the hearts of everybody not only because of the way they cut capers with a basketball but with their charm

rious LDS youths from Chicago branches who have been honored guests at our past dances.

Some of you might doubt the veracity of these statements as to the caliber of our men's softball team, but this can be easily proven as it is the aim of this organization to take on all comers when we start our eastern jaunt. All you have to do is get in touch with this correspondent and all details as to how and when games can be arranged will be furnished.

In closing, I would like to say that although we have had a lot of hardships and have gone thru many trying moments in order to reach our goal, we have enjoyed it greatly and we hope to keep on in the future as we have in the past, not only for our own good but for the good of the LDS at large
Stanley Paleski

In the Scandinavian countries, farmers put out Christmas trees for the birds—poles to which are bound large sheaves of grain.

Dutch children fill their shoes with hay and put a dish of water by the fireplace for St. Nicholas horse at Yule tide.

L. D. S. GIRLS CAGE TEAM OF KENOSHA

VERSATILE LASSIES are these members of the Kenosha Royals girls basketball team. They finished in a deadlock for first position, only to be defeated in the playoffs and then came back to lick their vanquishers in a non-title contest.

L.D.S.--Aido Aces Soft ball Team of Detroit

PARTICIPANTS in the LDS National Softball Tournament in 1938, this group of Detroit Lithuanian youth is expected to be among the many competitors that will clash in the 1940 classic in Brooklyn.

25 Teams to Compete for L. D. S Midwest Bowling Honors At White City Bowling Alleys in 2 Day Tourney, April 20-21

WHERE THE GENERATION OF YOUTH RULES

It Don't Get Ya Nowheres

The Dean of Canterbury Relates How USSR Has Solved the Problem of Vocations for Youth

by the Very Reverend Hewlett Johnson

The Soviet Union is a young country. Youth controls factories, workshops, and scientific institutes. The managers of the Moscow Dynamo works are under thirty years of age. The majority of those participating in the Arctic exploration expeditions were under twenty-five years of age. The percentage of the population under twenty-nine years—that is, of those who either were born under the Soviet regime or retained but blurred recollections of czarist days, is 63. A similar percentage in Britain is 50.

What has the Soviet Union done for its youth and what is it doing? At fifteen years of age—that is, at the end of the seven-year school age, which extends from eight to fifteen years—two alternatives present themselves; the child may enter the ten-year school and proceed to the university or technical college, and an extremely large percentage do; or he may start at once to learn the profession of his choice.

Should he choose to become a technician—an engineer, say, or an aviation mechanic—he enters a machine-constructing college, where he studies the elements of mechanics. The course lasts for two years and is free. On his seventeenth birthday, and not before, he can enter industry. As a juvenile worker he works for not more than five or six hours a day, receiving an appropriate wage.

At the end of his eighteenth year he leaves the works, and after an examination enters a higher technical college. For the next five years he undergoes an extensive course of theoretical and practical service. On his 24th birthday he emerges a qualified engineer.

During all this time he has received, in addition to his meals, instruments, and textbooks, a monthly allowance which makes him independent of outside financial aid.

At college he meets students from every country in the Union. He comes into closer contact with the outside world than his school-days. He may become one of the five million members of the Communist League of Youth. He comes of age politically. He becomes politically aware, which is altogether desirable if politics is "the art of living with one's fellows". At the age of eighteen he or she obtains the right to vote and is eligible for elections. Of the 1,148 deputies to the Supreme Soviet of the USSR, 284 are between the ages of eighteen and thirty.

In the earlier days of the revolution this external activity was much overdone, though necessity demanded it. The best young members of the Communist Party built entire works during the Five-Year Plan and educated large numbers of the backward peasantry.

Soviet Youth Like Sports

But politics and work do not absorb his whole time. Soviet youths are as keen sportsmen as British youths, and Soviet teams can hold their own with any teams they meet. Soviet youth swims—perfecting new strokes—skates and climbs. In parachuting he—and children of ten receive their first lesson in air-mindedness: as when a small girl eagerly offered herself to be tied to a fixed chair at the end of a long beam, to be swung through the air at the height of a two-story house, then swing back again. The next stage is the leap, attached to an open parachute, from the parachute tower. After that the real thing: 500,000 Soviet men and maidens indulge in parachuting.

Mr. Maurice Hindus, writing in Asia of March 1938, assures us that communistic organization of industry in general, and agriculture in particular, has definitely

succeeded. As proof of this he selects the following dramatic instance. In the city of Kiev, in April 1937, 1,112 girls left school at the age of eighteen. Of these not more than 10 percent considered their education complete and went to work. The remaining 90 percent passed on to some form or other of higher education. I suppose that in England the percentage would be nearer 5 or 6.

The number of students in universities and technical colleges is to reach 650,000 during the Third Five-Year Plan. Secondary education is to grow still more rapidly, and the education will increase from 650,000 to 1,290,000. And that is but the beginning, not the end. For the fundamental aim in the matter of education is to raise the whole cultural and technical level of the working class to that of engineers and technical workers and remove forever the distinction between the man who works with his brain and the man who works with his hand.

The goal is that of a wholly educated nation.

A Place Ready in Industry
We have traced the course of Soviet youth from infancy through childhood to the higher ranges of education in university or technical institute; we now reach the point where he is ready to launch boldly forth into the world of affairs with which through his whole career he has been encouraged to understand.

What awaits him now? It is at this moment, I venture to think, that the profound difference between planned production for commodity consumption and production which is either unplanned or planned only for the interests of the profit-making class, shines out most clearly, and altogether to the advantage of the former.

For the Plan gives to Soviet youth a creative purpose and a hundred opportunities to work it out. The Plan seeks his help. Unlimited possibilities open up before him in the spheres of science, economics, general culture, and politics. For Soviet youth the nightmare of unemployment is forever gone. His future is full of hope. There is a niche for each and a call for each. There is for each a promise of security, banishing degrading fear; and an honored place in a cause which gives, or can give, zest and nobility to life.

Vivid indeed is the contrast between the outlook on life of the average Soviet youth, from the outlook of the average British youth. No one in close touch with British youth, or with their parents too, can fail to know the fears, anxieties, and strain with which they face the future, whether in times of slump through which we are passing, or in times of boom into which we may shortly come, only with the knowledge that another slump lies inevitably ahead.

More than most, perhaps, am I placed in a position to know the inner side of this question as it affects the various types and classes of boys and girls in England; being at the moment chairman of governors of an elementary school, of two large secondary schools, and of a great Public School, the oldest in the English speaking world; having also similar posts in the great industrial centers of the north.

There is a general and disturbing anxiety in the later school years as to whether a job can be secured which will provide a livelihood. The number of useful jobs is limited, the number of applicants immense. Competition is severe. Even the strain of obtaining a job through examination often leaves the winner exhausted when the job is secured and glad to leave forever the studies which secured it. Others, less fortunate, gain no jobs at all. Hundreds of thousands of boys and girls have been condemned to pass the post-school life without ever knowing the joy of work.

Over twenty years ago, the peoples of Russia ousted their oppressive government and established a new society. This article by the Very Reverend Hewlett Johnson, the Dean of Canterbury, from his book "The Socialist Sixth of the World" is a revealing and highly enlightening account of the life of the Russian peoples in this new society. In the item herein printed, the Dean of Canterbury describes specifically the position of the youth in the socialist society and the advantages that youth under socialism have.

lacking tools, skill, or resources to make their own employment. Life consists of hanging around street corners, with its morally degrading effects.

Youth—am I speaking now of vast numbers of youth in industrial centers—sees no way out. He lacks political knowledge. He cannot trace these things to their sources. He feels that he is in the grip of fate. Luck rules. You are lucky if you have been born into the right circle. Lucky if you have brains. Lucky if you get a job. But, then, your luck may turn against you. All life is a gamble. Belief in a beneficent providence, or in purpose behind the order of things, departs.

How can good work be done against a background so black

In the Land of Socialism There Is No Spectre of Unemployment; Every Citizen Guaranteed Work

and so discouraging?

Or, when a youth is lucky and finds a job, how often can he call it a creative job? Innumerable young men and women, capable of achieving much and enriching the world with the things they could produce or the services they could render, eke out a miserable and precarious living as touts urging the purchase of commodities we neither need nor want. And how many more are tied down for life to routine tasks and dread the very inventions which may make even these tasks superfluous and cast the present workers on the scrapheap of unemployment?

And, while many are unemployed, many more, and especially those in the more skilled type of employment, are seriously overworked. The end of the working day finds them too fatigued to take interest in the social and political order which so vitally affects their lives. The strain of keeping the skilled job they have secured is incessant. Age will quickly prove a handicap. In order to keep to the front, there is danger of striving for showy or dramatic results. It is not easy to do solid work in the time allotted. Life shrinks to small horizons.

Some few, in the higher ranges of industrial or professional life inherit, or gain by influence, or even win by competition, in a struggle for which they have had all the advantages which wealth and leisure and every favorable circumstance can give, a sphere where life really has creative purpose, as in the case of many enterprising industrial concerns. I recall again my own experience. Such jobs are few and precarious.

It is just these creative tasks that open up in the Soviet Union, not to a favored few, but to all. All have a share in the ownership of industry and productive processes. All have their appropriate niche, and it is the niche of their own choosing. There is no hunt for a job. The jobs do the hunting. And each job is a part of a greater whole. Nothing is haphazard. In whatever job he chooses, a Soviet boy may know that he is building up a national concern. What he does creatively affects himself, his family, his city, his fatherland.

Soviet youth is assured of healthy, creative and attractive work, his perplexity lies only in its choice. It is no mere humbug when you speak to a Soviet child about vocation; each can hear an inner call and heed it.

AMERICAN YOUTH CONG. LIGHTS WAY FOR THE 'LOST' GENERATION

By REE ALIS

Any organization that can boast of 5,000,000 youth must be reckoned with. Especially since that organization champions the rights and aspirations of youth does it deserve consideration. But in the case of the American Youth Congress, consideration and recognition without praise is not sufficient.

For, the American Youth Congress in its six years of existence has done more than any other youth organization in our history to bring to the attention of the American people the position and plight of the 21,000,000 youth residing in the United States.

Prior to 1940, although the problems of young people were of a special nature and demanded special attention, young Americans—although wooed by the politicians of both the Republican and Democratic parties—were as a whole neglected and regarded as suffering from smart-alecky premature sophistication. At the same time the monster of insecurity, unemployment, lack of preparation for work and the problem of education hovering over the heads of millions of youth. Between 5 and 8 million youth, out of school and able, were jobless. Three million youth were on relief. Hundreds of thousands of others because of the pressure of the economic depression were forced to give up their education. Other hundreds of thousands were not prepared to take their place in the world, being inexperienced and without special trade training.

But the problems that weighed heavily upon the shoulders of young America were not to be altered and made known to all until the A.Y.C. was born. Furthermore, certain forces that were quite numerous did not wish the youth to do anything about their conditions. These forces were anxious to organize youth, but not for the purpose of winning betterment of conditions for youth.

By a peculiar quirk of fate the first American Youth Congress gathering was convened by one of these latter people, one Viola Ilma.

YOUTH REPUDIATE UNDEMOCRATIC CONTROL

The first American Youth Congress was held in New York, August 15, 16 and 17, 1934. It was attended by delegates representing approximately 1,000,000 youth of sixteen states of the Union.

As far as American young people were concerned, the formation of the American Youth Congress was a historical accident of great importance. In the spring of 1934, Miss Viola Ilma struck upon the idea of drawing youth together, of building a youth movement completely representative of the entire generation.

By personal invitation she called together leaders of the American youth, ranging from the Boy Scouts to the Young Communist League, caring nothing about their being democratically elected as delegates, to a congress held in the summer that year.

YOUTH ACT REACHES U. S. CONGRESS

On January 14, 1936, the American Youth Act became a bill both in the House of Representatives and the Senate, when Representative Thomas R. Amlie and Senator A. Benson of Minnesota introduced the measure. When hearings were held on the bill by the Senate Committee on Education and Labor in March, over a thousand young people flocked to Washington as the representatives of four million or more organized youth.

Thousands of young people in that hundred cities and towns the same year held meetings, demonstrations and parades on National Youth Day (Memorial Day) in response to the call of the Youth Congress for youth to commemorate the war dead resolving that there shall be no more war. In July of 1936 on the 3, 4 and 5 the American Youth Congress held its third convention. The response to this congress was more extensive than the preceding ones and was an indication that the young generation recognized the congress as their champion.

Delegates from 1,007 organizations and observers from an additional 106 organizations, representing nearly 4,000,000 youth were present at the Third American Youth Congress held in Cleveland, Ohio. They came from 32 states in the Union and from Washington, D.C., Canada, Mexico, Cuba and China.

This behind the simple slogan "Peace, Freedom and Progress" the American Youth Congress has banded together millions of young people.

At the Cleveland Congress the delegates proclaimed their rights as youth and adopted a "Declaration of Rights of American Youth" which declared: "We declare that our generation is rightfully entitled to a useful, creative and happy life, the guarantees of which are: full educational opportunities, steady employment at adequate wages, security in time of need, civil rights, religious freedom and peace."

MOVEMENT EXPANDS

By the end of the first year of the congress' existence definite changes had taken place in the movement. They were brought out by the Second American Youth Congress, held at Detroit, July 4 to 7, 1935. The expansion of the movement among the younger generation was shown by the fact that 1,205 delegates gathered from 853 organizations with a combined membership of 1,350,000 in 27 states.

From this vast gathering came the second program of the American Youth Congress. The Detroit Congress definitely established the A.Y.C. as the spokesman of the younger generation. Of necessity, the program was a minimum one; it offered no permanent solution; it did not attempt to point the eventual way. It sought merely to solve the immediate problems. The basis of the Youth Congress idea to submerge matters of disagreement and to unite on points of agreement was established by this convention.

It was from the second American Youth Congress that the idea of the American Youth Act emerged and the National Council of the A.Y.C. drafted and led the campaign for its adoption in the United States Congress.

By Helen Kasro

Naw, kid, it don't pay. Look at me now, bummin' around for a couple of years, but back at the old corner with the bills just as scarce Oh sure, it was an experience and I saw a lot of scenery, but it don't pay. Why man alive, times was when I was so hungry I couldn't see no scenery and a guy gets so dry on that hot desert he sees things swimmin'. When the nights was cold, I wished I had my own bed to sleep in with the feather quilt and soft pillows.

A guy don't get a chance to get clean, on the bum. Ya smell dirty, and feel dirty and think dirty. An' it's easy as hell to make a drunk when it's so cold your teeth rattle an' then some guy passes around some o' that canned heat. It makes ya warm all right but pretty soon ya wanta grab any damn stuff.

Naw, it ain't dangerous to ride the cars. Just look where ya sleep so ya don't roll off. An' look out for those railroad bulls. Gee, those skunks're just waiting to bust your teeth in an' throw ya in the jug. Ya get so's ya know how to sneak an' crawl outta sight when the trains pull in. Ya get treated rotten, like bums, and 'fore ya know it, ya are one, cussin' and swearin' and stealin'. Money. Sure, but not by workin' for it. The birds with the job want it done for nothin'. Just ask for it, if ya want it. Panhandling, they call it. Pick on a buddy who don't look like he's gonna spit in your face. Then ya can follow

It Don't Get Ya Nowheres to Run Away; It Pays to Stay and Fight

"It Don't Get Ya Nowheres" is an able narrative depicting some of the experiences encountered by hundreds and thousands of young vagabonds who have been thrown on the road by economic insecurity. People who are romantically inclined are not invited to read it since this story is shorn of any romance that is usually associated with "riding the rods". It presents only the brutal facts in a bold and unflinching manner.

Whereas in the story the narrator sees nothing but despair in the face of the chaos of unemployment and insecurity, there is a way out. This way is a united struggle of all young people for the betterment of their conditions. Riding the rods doesn't bring escape from the basic problems of jobs and education nor does it solve them. Millions of youth have joined in the American Youth Congress to fight for their needs. It don't get ya nowhere to bum the road, but to organize and fight pays.

the crops and pick up a few bucks that way, but it don't last long.

I thought my old lady was tough what with making me do the dirty work around the house. Any guy hates to take ashes out all the time, an' clean windows and rugs. Get's in a guy's hair when he wants a man's job. The old man wasn't workin' and we was on relief. Well, I figured it was pretty bad at home and lit out for a job on the road, but boy, when I hit that Arkansas town and a sour puss nailed me and threatened to arrest me if I wouldn't chop her wood, I found out a few things. I worked for her like a son-of-a-gun all day and at night she threw me some scraps in the yard and told me to get the hell out.

There's a jungle near every railroad yard. Ya serape up some grub from some nice old ladies, or swipe it on the farms. Some of the fellows got some spuds and carrots, once, and one even got a piece of meat. Swell Mulligan stew. Once we had a mess cookin' and I washed my shirt and was dryin' it when a bunch of bulls come at us and bashed in a couple of heads. That was the time I lost my shirt in the game, ya might say.

Chain gangs are no fun, I can tell you. Ya wanta watch yourself down South where they need guys to make their roads for nothin' so they push all the bums on the chain gang.

First time I hit Miami I had some coin, but I figures why spend good dough on a bed when it was warm and cozy on a park bench. That's the time I learned ya should never take your shoes off, on the bum. Well, that time I did, and the cops had me 'fore I could make a getaway.

Once you're in the gang, ya don't get smart with the guards, see, or its twelve hours in the Act and was a gathering that had the whole country talking. It was at this memorable occasion that youth uttered a cry which resounded through every corner of America.

That cry is: "We want jobs, not guns."

I once read an item by a blood brother, one Mr. Galvanuskas, which was entitled "Sons and Daughters of the Lost Generation". While Mr. Galvanuskas' treatise deplored the pitiful and unenviable plight of America's future citizens, the American youth must be grateful for the brilliant beam of light cast by the American Youth Congress to the spur that re-nerved the campaign for the American Youth and the pursuit of happiness."

hole for ya. Get real tough an' ya don't see light of day for three days, and you're stuck there with the heavy chains and just a smell of stale bread and water. When ya get out, ya have to do a full day's work on the road or ya go back to the hole. It's against the law for the guards to hit or swear, but they throw plenty of dirt just the same.

The jugs are hell, too. I did a stretch in Phoenix, once, and we were roped together every day and had to sweep the main streets. One guard there pushed us around plenty, but ya can't say nothin'. Boy, that time I really was afraid of myself, even, I was seen so much red. That was one guy whose skull I was ready to bust in, but it would've been the harp, though.

This bummin' business don't get ya no wheres. Been away four times already and it gets like hell more every time. I might get a job around here and get ta know what a clean shirt feels like. But the way it looks now I don't know what I'll be doing. I didn't have much school, but I'd sure like to learn more. I don't know enough to get a good job and labor jobs are scarce. But I need jack to go to school, and where in hell can I get a couple of dimes, not speakin' of bucks?

It's hell on the road, these days, and it's hell off. So what is a guy goin' to do?

Cart Helps Ladies Pick Men's Ties

NEW YORK—While remaining neutral as to whether women should pick out men's neckties at all, a department store here has installed an ingenious display card to aid in their shopping.

The chart exhibits colored drawings of men with gray, blond, black, brown and red hair. By selecting a tie and placing it on a proper clip, a customer may decide whether it is becoming to a given type of wearer—or, at least, whether she thinks so.

Good listeners are the only people who have real friends.

Isaac Newton's dog "Spot" tore to pieces a manuscript that represented the work of a quarter of a lifetime.

Some Odd Jobs That Men Perform to Earn a Living are Really Odd

Even the men that perform odd jobs might find some of these jobs performed by workers in St. Paul, Minnesota real odd.

A Philip Christian has been a soap-taster for 21 years—and he likes his work. He tastes the soap to determine the amount of free alkali it contains.

The job of a phonograph listener is the occupation of Ethel Gorel. She tests them for a phonograph company and admits she no longer cares for the "Beer-Barrel Polka".

Erwin Levinson comes from a long line of wine tasters, and he is following the family tradition. He gets paid for it, too.

Coffee-sipping is Leo A. Krumpelman's job. He has tested up to 500 cups of coffee every day for the past 39 years—and he still sleeps well.

Edwin Jerabek makes honest money by crooked dough. He is the dough twister that fashions those over-and-under poppy seed twists.

Streetcar token counting is the lot of Hjalmer Johnson, who separates out-of-town car checks and sends them for their sources for redemption.

Albert Worch smokes 50 cigars a day in his job as tester for a cigar company, and he never has considered giving up smoking.

1917—DESTINY OF YOUTH—1940

Over in Europe the sons of the men who fought in the war of 1914-18 are now in the trenches. Here in America powerful interests, championed by the Roosevelt administration, are anxious to have us join hands to kill and be killed over there. The lives of 10,000,000 people were sacrificed in the last war to make the world safe for the bankers, industrialists and big businessmen of England, France and the United States. Did those who did the fighting benefit themselves or their families in any way? Let's see.

The war aims of the Allies in the last war were (so they said):

1. To make the world safe for democracy.
2. To make the war of 1914-18 the war to end all wars.
3. To guarantee the independence of small nations.
4. To bring about world political and economic collaboration.

Today it is plain to see that all of these aims ring hollow.

1. Democracy has been destroyed not only in Germany and Italy but in France and Britain as well. In the United States more and more democratic rights are being taken away.
2. Since the World War there have been many "local" wars and now another World War.
3. Small nations were deliberately sacrificed by England and France in order to further their aims of building a new war front.
4. Trade wars have been more intense since the end of the last war. Political collaboration has meant the domination of small nations by the victors.

How many people got jobs as a result of the last war? Why, as soon as the returning soldiers got home most of them entered the army of unemployed. Were conditions bettered any for the

youth of this country? The farmers? The workers? The small businessmen? If anything they were worsened.

Look at our country today, 5,000,000 youth out of work among a total of 12 million unemployed. Educational opportunities cut down, wages lowered by high prices, union and labor organizations being prosecuted, etc. The men who did the fighting over there came home to the misery over here.

Some people benefited from the last war. J.P. Morgan, Rockefeller, du Pont and 25,000 American millionaires won. Their profits were increased 10 and 50 times.

Now they want to get us in again. They even have the gall to use some of the same slogans. The Roosevelt administration has forsaken Neutrality. It has passed a war budget at the expense of the people. It has fallen in step with the Garnerites and become a united reactionary Democratic Party. Between the Republican and Democratic Parties there is today only one difference—which tactics are best to make war profits, destroy the Soviet Union, win American supremacy in Europe, the East and Latin America.

The Soviet-Finnish peace was a blow against the war makers and afforded young America with an additional weapon to keep this country from entering the imperialist war. The Soviet Union has proven in practice how war can be stopped, how peace and collaboration of nations can be achieved.

Lithuanian youth can best further their interests by joining with the rest of the anti-imperialist war forces in support of every action for peace. Join with young America to fight for a useful job over here not a useless death over there. Show them that THE YANKS are positively not coming.

Bill Sennett
Packingtown Sec'y. Young Communist League

Personalities Among Liths Of Detroit

Given the assignment to write about the hi-lights of some of our more active members in the Aido Chorus and the LDS youth movement appears to be a difficult task, but being so honored with such a privilege I shall do my best.

The first two members that enter my mind are the go-getters Albert and Alfonso Rye.

Ever since these two lads joined the chorus and the LDS several years ago they've been the inspiring force in keeping activity in a constant whirl. Coming from a sturdy, active parentage, their vitality is amazing.

Albert is the president of the chorus and a finer one we've never had, I'm sure. Not even working and going to school stop him from carrying on his work.

It seems that I'm inspired to write about two's right now. The next two that slip into a close second are Bertha and Aigird Geralt. They have been connected many years with the Lithuanian movement and their clear and progressive knowledge have steered the chorus clear many times on various policies. Wish there were more members like these two.

Coming into the limelight is Walter Gugas. I wonder where he got that beautiful head of hair. But leaving his hair aside, his qualities as an able director of the chorus are not to be questioned. He really loves music and enjoys teaching it to youngsters. He's an honest to goodness fellow and when not seriously engaged in teaching, he can hold his own as much as any other fellow. His wife, Lillian, has always done her share of the chorus and LDS tasks, and still does to this day. Being a mother of two fine little daughters does not hold her back. She has the right spirit. I wish many more of our young married couples looked at life that way.

The Daubar Sisters, Antoinette and Stella are sure boosters. Stella is an accomplished pianist and has thrilled the Lithuanian public by her superb playing. Oft times she and her husband John Smith play duets. She often lends her talents in teaching the girls ensembles and also conducts solo training.

Coming from a family whose father is a regular war-horse in action and in activities, Ann Tyson is a sincere, moving force in chorus activities.

Some years ago she taught the Aido Chorus, and to this day is active in teaching the members Lithuanian dances and songs. Whenever a play or operetta is being produced she lends her advice and experience. She is willing to work and help all she can.

From the business angle Ray Lyben's talents are unsurpass-

Ten Years Efforts Awards Rockford Youth Branch

ROCKFORD, Ill.—History of LDS youth activities of this city dates back almost ten years. The foundation of our recently formed Youth Branch is built on untiring efforts and perseverance of almost a decade. That perseverance now has received its reward and today we have an active and living branch of over 20 young people.

Slowly and sometimes at the proverbial snail's pace, we have at length seen the popularity of the LDS grow, just as a snowball getting larger as it rolls down a hill.

But since the past is the past we must look toward the future. Our branch I believe is one of the best new branches in the country. Shortly we are planning to introduce the group system of activities into our branch and expect to enjoy even better response.

As for activities, we have the following as a perspective; a Snipe Hunt, a trip to Stevens Park, a visit to the Brookfield Zoo, a boat ride up the Rock River, besides other events of social and educational nature. Likewise, we would be interested in sponsoring an intra-city debate with a branch from a neighboring city, say Chicago, for example J.G.

TINY ORCHESTRA AIDS MUSIC STUDENTS

NEWARK, N.J.—Students of Julius Liss, music teacher here, are guided by a miniature orchestra designed recently by the teacher.

When the students, listening to a phonograph recording of symphonies want to know what sections of the orchestra are playing, the music teacher throws a switch in his hand lighting up sections of the miniature orchestra.

able. He really has a remarkable mind and has introduced many fine ideas and methods in aiding the chorus to spread its influence to the prospective public. It takes Ray to round up all the business trained girls to prepare the advertising. Not only does he shine from the business angle, but he also possesses a fine baritone voice. His one weakness is singing. He never seems to tire of it. With a glass of beer in one hand and his arm around a girl's waist he is all set to sing all evening.

I could continue writing pages about all of the various members, but my space is limited, and my comments must be cut short.

The names I have mentioned above all play their role in the Lithuanian movement in our city, but without help and advice from all the other members, our chorus and LDS youth branch could not function as they should. THE BYSTANDER.

YOUTH FACE THE CLOSED FRONTIERS

Picture twenty million voices of youth between the ages of 16 to 24—one sixth of the entire population of the United States—rising to speak in its behalf and in that of the interests of the common people. Truly a formidable force for any opposition to face!

Derogation, ridicule, condemnation, patronization—all have been directed toward the united efforts of youth groups who have attempted to analyze their own immediate and pressing problems, and to arrive at some feasible solution of them. And why? Why, say, should a man at the head of his government, in 1936 commend the "inquiring attitude of youth" and later in 1940 state: "too much furor is raised"...? Is this condensensation justified? Or is there a subtle attempt being made to minimize a growing voice of power?

But getting back to matters closer to home than Washington. Recently an organization of which I am an officer discussed at some length the ever-present war topic. After a discussion on various angles, it voted that an official letter of the stand of club upon the peace problem be authorized to the president of the United States, the Secretary of State, and various members of Congress. Replies from various officials to whom the resolutions were directed indicated full conformation and cooperation with the resolutions as stated, were received by the club. Locally however, criticism was directed to the organization on the ground that it was occupying itself with "insincere" peace proposals. Aside from the incongruity of such a statement when confronted with facts, apparently a deeper overtone in the current trend can be detected. It is impossible to be unaware of the undercurrent antagonism expressed by influential organizations and political leaders against the participation of youth in issues involving not only democratic and humanitarian principles, but also labor, economic and social controversies. "No meddling" is the warning sounded under a paternal or fraternizing guise.

It may be a Christian act to turn the other cheek yet there are limits to human endurance. With four to five million unemployed young people in the United States below the ages of 24, with draft measures in existence which draw first upon this youth class in event of war, why should youth not have a voice? What logic would justify the stand that they have no right to consider mutual problems, fight for a common cause?

Youth today refuses to become the "lost generation" of yesterday and of Gertrude Stein. The post-war reconstruction period of the past two decades, the World War veterans that still crowd our hospitals today, the staggering unpaid debts that are carried over each year, have taken the glamour out of war for the youth in 1940. They see eye-to-eye: should war come, they are the first to go—the sacrificial offerings and the leeching of the strength of any nation. The decrepit, the old and maimed, the middle-aged and past middle-age will remain. How can any country in that event look to the future with any assurance of advancing civilization even one iota over that which existed at the moment? Can it even hope to maintain that civilization which the passing ages have endowed to it which it has enjoyed?

And what can condone this legalized murder and wanton destruction of property sanctioned by an irrational society? The sanity of a nation lies in its youth—glorification of war, bringing as it does, bloodshed and destruction, will not find the same responsive chord in youth today as it did in a by-gone generation reared on the theory that participation in war is an "honor", to be done for the fatherland. Rationalism and not hysteria, is the keynote of youth today: they uphold their right to life, liberty and the pursuits of happiness which has ever been the heritage of mankind since the world began. And to those who would attempt to enforce closed frontiers upon youth may they remember: Youth has a voice; let it be heard. JULIE RACHENS.

PIONEER LDS'er

NANCY GORDON
Charter member of the Redwings and one of its organizers.

Girls Have Been Prominent Cogs In LDS Growth

With the founding of the LDS following the split in the SLA 10 years ago, the female gender has played a prominent role in building and making popular the LDS youth organization.

The first LDS branch organized in Chicago, the Sparks, was greatly influenced by the activity and wholehearted support of the young ladies.

The Sparks activities at first consisted mostly of dances, beach parties, socials, intertwined with debates and lectures of an educational nature. At that time, the leadership as well as the membership of the Sparks was composed of young people from every section of Chicago.

Through the initiative of the Sparks membership and the cooperation of the already existing adult branches, it was possible to establish youth branches in different parts of the city.

Many of the charter members of the Sparks are today actively participating in the functions of the LDS youth clubs in the various sectors of Chicago.

Taking a few examples, we find George Kwain, Al Bogden and Nellie De Schaaf, former Sparkites, active members of the Redwings; Monica Cook and Tex Zebraitis as members of the Monarchs.

Tony Garsinskas employed his ability in initiating the Sparks in a good deal of their activity; today he gives his time and energy in keeping up the excellent work of the LKM Chorus, using his theatrical ability in such performances as "The Student Prince" and more recently "The Vagabond King".

Getting back to the girls we have Lillian (Zutra) Money, who won first prize in the membership drive and was president of the Sparks and one of the five youth delegates to the first LDS Convention in Cleveland.

Then we have Ann Bedokis-Kairis, who functioned as financial secretary of the Sparks for several years. Another young lady who has contributed immeasurably to the growth of the LDS youth movement is Ann Shimkus—Peters, erstwhile Sparks president through whose efforts the branch became one of the outstanding branches in the country.

Considering other girls who have played a leading role in the LDS nationally, we come upon such names as Nancy Gordon, Adele Vasil, of Cleveland; Helen Kaunas, Alda Kairis-Orman and Birute Fulton of Brooklyn among many others.

Taking the Sparks at random, we find that even today the young women are playing a leading role with an executive board consisting mainly of girls: Kay Danis, Helen Lane, Julia Kunsky, Ann Savukas, Stella Bedokis, Violet Stonis and Katherine Puleikis.

It is true that we girls cannot just pat ourselves on the back for our previous work. There is room for much improvement.

As girls we have given leadership to our branch, but have failed as yet to produce any special activities for the girls. To this we must give serious thought.

I would suggest a hat talk or a round table discussion on the question of special activities for the girls of our clubs. Every girl could designate what she is interested in, with suggestions. Afterwards the ideas could be discussed thoroughly at branch meetings and the necessary action taken. Such a method would be beneficial in several ways. First, we would be able to attract more members into the clubs and with development of special girls projects we would have much livelier meetings. Mid.

YOU CAN ALWAYS MARRY THE BOSS

(A Satire)
ANY SMART, keen, and ambitious girl knows just by reading the papers or by going to a movie, that if you've got the goods (and what girl doesn't think she has) you can make your way in the world, and if worst comes to worst, you can always marry the boss and live in ease and luxury the rest of your life.

A lot of busy-bodies, know-it-alls, organization spouters keep trying to convince girls to organize, join a union, understand politics, fight war and all that sort of bosh, when anyone with a smattering of common sense knows they're just plain jealous because they're not attractive and young and with plenty of what it takes. All that stuff they preach—it's just malarkey—that's what it is, because the smart girl knows better.

If her mother warns her against that new boyfriend who wants to take her West, the smart girl puts it down to sheer envy and old-fashioned ideas. It's a great American Tradition—like every poor boy can become president of these United States if he perseveres, does his duty by his country and uses his brains—that a halfway decent looking girl can meet the rich fellow if she uses her head. A young girl has the world before her and needn't languish in a stuffy office, punting time cards and addressing envelopes to stuffer people; she can meet the "right" person, get "in" with them and make a fortune—none of this eight-hours-a-day-behind-the-counter business selling hankies and panties, worrying about how Ma is going to meet the bills and all that. That's for the dumb clucks who don't know any better. A smart girl knows when and how.

The statistics say that there are more women than men in this country, that more and more married women are entering industry, and business life, but that doesn't effect the smart girl. She knows that there are plenty of footloose young men with "umph" incomes who are bored stiff with these sophisticated debutantes and who are just aching to meet someone innocent and clean who will teach them the value of life all over again.

Johnnie's CHIPS

(Continued from page 2)
big moving van had are things that were written and spoken of by many of us. I shall not go into details, due to lack of space, but you can imagine a journey of 1,000 miles each way in a big moving van. Things which come to my mind particularly in this connection are: hospitality of the Cleveland LeaderS, hospitality of the Scranton youth and adults. Imagine 35 young people crowding into a one family house for a few hours sleep and rest! Those were the days! I remember Al Casper catching a crow somewhere in Pennsylvania and insisting we let him take it along to N.Y. as a mascot.

But time marches on and here we are today. Some of us who were together, worked together, pioneering in the Lithuanian American movement are still in the thick of it. Some have curbed their activities to a degree, and some have dropped out altogether. Most of us "old timers", it seems to me, are now married—we were all single then! Many of us met the "girl or man of our dreams" in the course of our organizational activities.

What a happy reunion we all could have at the Tenth Anniversary LDS Convention in New York during the last week in August of this year. It would be a real occasion for a celebration of some sort. Perhaps we could organize some sort of an "old timers club" on a national scale. The seven years have passed so rapidly, at least it seems to me, that I have to gasp at how old I am getting.

Some of us are beginning to complain that we are "not youths" anymore. That we become short winded when we play a quarter of a basketball game, etc. Well "we oldsters" should not yet plan to desert the ship. We have had many experiences that have been very valuable and we have learned something about organizing which can only be learned through experience. I think that we should try to further build up our organization and lend our experience and knowledge of how to do things to those youngsters who grew up in the past seven years, and interest them in our organizations and the fine work which we are doing. John Orman

meetings and the necessary action taken. Such a method would be beneficial in several ways. First, we would be able to attract more members into the clubs and with development of special girls projects we would have much livelier meetings. Mid.

Things went from bad to worse and the poor girl was out of her wits trying to please him. One day a man rang her bell, told her he was from the telephone company, came in, and started to undress himself. When he was under the covers, the door burst open and in walked—you guessed it—the Southern Gentleman and two witnesses. She even forgot her toothbrush in her haste.

She was a little dumb, though. A smart girl would have tested the telephone before letting a repair man in. Just a dumb mistake that's all.

"Beauty and the Beast"

THE BEAUTY contest winner almost got there. She quits her job at Ye Little Hattie Shoppe, packed her best lingerie and pearl beads and sneaked out the window with 103 dollars of her hope chest money in her pocket. She no sooner hit Hollywood than she met a talent scout of PGM in a roadside beaery. He waxed enthusiastic about her figure and personality, took her to a gimball for "local color", and after feeding her dry martinis suggested a ride to the producer's summer home where a nice, fat contract was waiting to be signed.

On the way he stopped to look at some road signs and 23 hours later some kids who were rabbit hunting found a stockinged, hatless, dress-torn body. Of course, that was an accident. Any wise girl would have known enough to ask for his credentials first, but it just goes to show how far a poor working girl can get if she uses her brains.

The Practical Girls

Then there are some girls who claim a more practical slant. They don't aim for the highest; they go in-between. They only want someone with some property, a restaurant, or a bar and grill. Of course, these girls are just amateurs. They generally proclaim to the world that they like men of maturity, even if with a bald spot or protruding stomach. They always have calendars at their elbows and keep urging their husbands to take out more insurance. As I said before, they're amateurs, nothing the real ambitious girl should get excited about.

IN ANY philosophy, in any theory, in any imaginative flight, there is the drawback, the fly in the ointment. In this case it is the foolish and unambitious girls who simply work, meet a young man who earns the magnificent sum of 18 to 25 dollars a week and proceed to raise babies. Sometimes and it's too often for comfort, they continue working after marriage, "because", they whine, "a girl should be a helpmate". Did you call for thick steaks.

HEARTY APPETITES NOT FOR STREAMLINED STEERS

Streamlined steers met with but little approval from writers in Illinois agricultural journals 60 years ago, according to the Illinois Writers' Project, W.P.A. A survey of the animals for a fine meat favored those that were "built on the plan of a parallelogram," that is, the "rectangular type." This kind of construction, it is said, gave encouragement for hearty appetites that should be a helpmate". Did you call for thick steaks.

JOE STULGAITIS
Lith College Gridder

ROYAL BLUE

Meat Market & Grocery

2500 W. 45th Street
Chicago, Ill.

Purveyors of fresh meats,
country fresh eggs
and vegetables.
Deliveries to door.
Call:
Lafayette 2561.

GEORGE KWAIN, Proprietor

Phone Calumet 4258 PAUL BANIS, Prop.

PROGRESS STUDIO

All Branches of Photography.
Weddings our specialty.

3200 S. Halsted Street

Spring Permanent Wave Specials

PUSH-UP Ringlet Permanent Shampoo Set and Trim \$1.45
REALISTIC Oil Machineless Complete Reg. \$3.45 \$5.00 Value

Personal Beauty Salon

3234 S. Halsted St. — Calumet 4464

LITTLE STAR

HATTERS, CLEANERS AND DYERS

Let Us Clean—Block & Remodel Your Old Hat Like New
LADIES' HATS CLEANED AND RESHAPED
Men's Suits - Dresses Carefully Cleaned and Repaired

3328 S. Halsted Street
YARDS 6982 CHICAGO.

The Lithuanian LEADER

Extends Greetings
TO
"VILNIS"
On its 20 Anniversary!

Greetings to the "Vilnis" on Its 20th Anniversary

GREEN MILL

The World's Best Bread

YOUTH INTEREST WAS FOUNDATION OF CLEVE. LYROS

(Continued from page 2) who has been a member since the chorus was formed. The chorus has developed many soloists, some of whom are: Pete Yonalitis, John Skogus, Frank Strebek, Tony Susnis, Vita Karol, Ruth Yonalitis and Eileen Kaitis. Although many have left the chorus, those that remain are: Pete Lewis, Tony Susnis, Frank Strebek, Vita Karol, Eleanor Verikas and Ann Strebek.

During the summer the chorus has many picnics, beach parties, minstrel shows, hikes, outings and various other activities. For many years the members have maintained the chorus through monthly dues payments. Later the honorary members division was formed. Annually the chorus holds a banquet to honor our parents, honorary members and loyal supporters.

Dramatics Is Mainstay Drama have played an important part in the success of the chorus. Each year the chorus stages on the average of four productions. Many of the chorus members have been invited to present dramas sponsored by the adult branches.

The Chorus is now preparing to present an operetta entitled "The Chimes of Normandy" on April 21, at Lithuanian Hall, 6835 Superior Avenue. The chorus as a whole is taking very keen interest in this project and it appears as if we are going to make a success of it.

Some of the soloists who will perform in our latest operetta are: Pete Lewis, Eleanor Verikas and Vita Karol. Other members of the cast include Ella Strebek, John Skogus, Ann Strebek, Casper Gendrich, Isabel Lewis and Frank Geibis. The chorus itself, as a group, will be employed as a supporting cast.

"A THEATRE FOR US..."

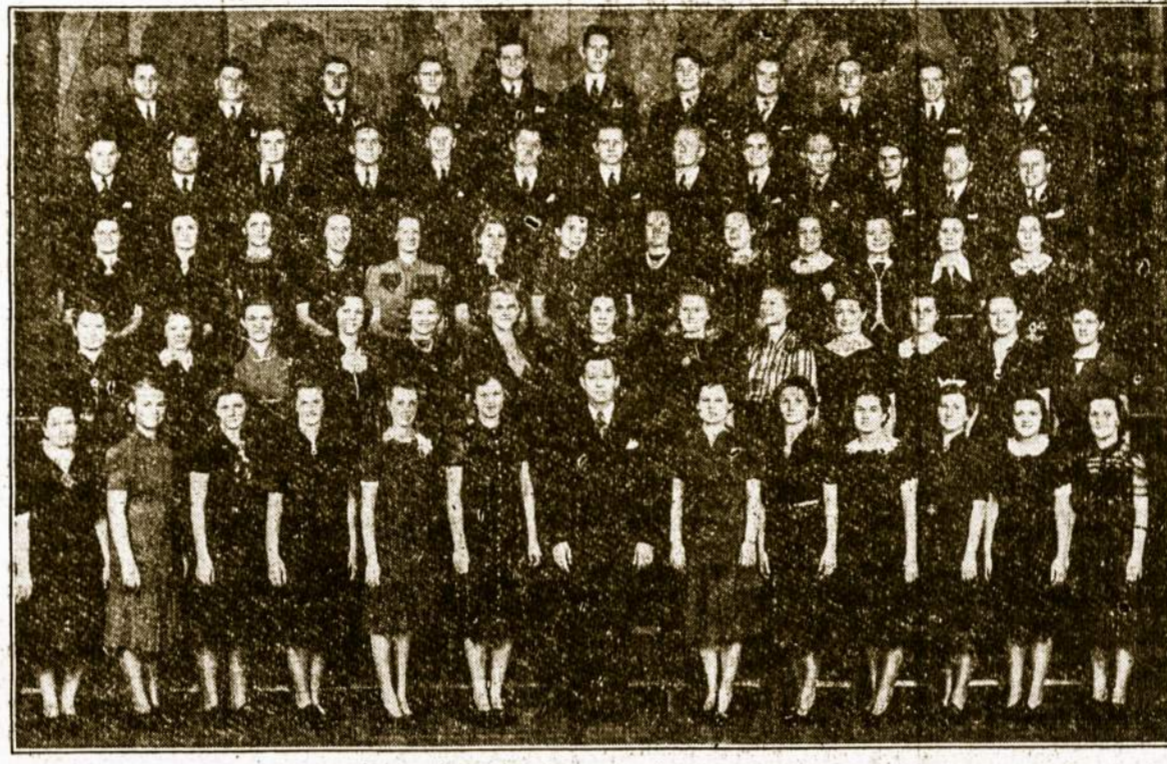
(Continued from page 2) What is the object or the purpose of an actor? The answer is SIMPLE. To ENTERTAIN. To entertain in as simple a way as possible. BUT. There is an art to being simple.

The individuals that believe that they are capable of and willing to work on the theater need look no further than the several Lithuanian organizations in Chicago. A company should be formed for the purpose of putting on several performances annually. There is no necessity for the building of a theatre. For once the obstacle of the many halls are removed they will serve the purpose well.

The group itself should be put into departments such as: Publicity, Scenery, Make-Up, Lighting, Costuming and into "Crews" for the care of each of these departments. The scenery crews are several. There should be designers, builders and painters. Undoubtedly there are individuals that have taken designing courses in their school careers. There are several books available on each of the above mentioned and all that one needs is the knack of applying principles. There is an easily

L. K. M. CHORUS HAS BEEN PROMINENT IN PROMOTING CULTURE AMONG LITHUANIAN COLONIES IN MIDWEST

CHICAGO'S RENOWN L. K. M. CHORUS

AMBITIOUS IS this group of predominantly youthful members of the L.K.M. Chorus, which in March, 1937, was selected the finest chorus in the Midwest at a Song Concert sponsored by Vilnis and the following year bested all choruses in an International Song Festival, sponsored by the International Workers Order.

Following the World War there were many Lithuanian immigrants who belonged to various Lithuanian organizations. There was hardly any non-Partisan cultural movement at that time although the Lithuanians were desirous of perpetuating their culture. Just about that time in 1919, the Laisves Kankliu Misrus Chorus was founded. Many who are now advanced in age, were very energetic and took quite an interest in organizing the first mixed chorus in Chicago.

There is always a meaning to a name and how it was originated. The members selected the name Laisves Kankliu Misrus Chorus. Laisves—Meaning Liberty was for any person to join the chorus. Kankliu—is a lyre, an ancient string instrument of harp family, used to accompany singers. By the by our symbol is a lyre. Misrus—meaning mixed. We are of mixed sexes, female and male, singing in four and five parts. For the first time in the history of the production of musical plays among Lithuanian groups a harp was used in the symphony orchestra in presenting the Vagabond King.

At the beginning there were about fifty members who looked forward and waited for the evening of rehearsal which was held each week at the Wicker Park Hall at North Avenue and Robey Street on the North Side where there was a dense population of Lithuanians. Very few members had a knowledge of music or as much as studied it. For some it was difficult to read and write as they had not attended schools. Their voices were not cultivated, therefore it was difficult for the director to teach them four part songs and harmony. It was a way back when women feared to show their ankles and wore high laced shoes, while the men arrayed themselves with large yellow-gold watches, high white collars, checked-suits. The carriage pulled by Dobbin was the latest in taxi service. Some speed, nevertheless, they were happy.

Joseph D. Bendokaitis, whom we call Sirdukas, was the first president and has been on the executive right along until recently. Among our present membership there are two members still with us since 1919, Joe Stonis and Joe D. Bendokaitis. Many of the women are now members of the Women's Cultural Chorus, whose young instructress Ann Petritus is a former L. K. M. member and pianist. During the Women's Chorus young life it has presented many concerts under the direction of their able instructress.

Outstanding Directors During its twenty years the L.K.M. Chorus has had a number of prominent directors, most of whom are well known to Chicagoans. Among those who directed

the smooth workings of a crew for back-stage. The crews are not large, as a matter of fact there is a sufficient number except for the building crew which is a little larger. The crews are not separate from the actors unless there is a desire on the part of one of the crew not to be an actor. But the reverse of this should not be allowed. So taking all into consideration a group of twenty people is sufficient to start with.

The capital necessary to start with is small and the first performance should be able to cover all debts. The responsibility of the actors is greater and needs greater concentration. There is more to the art of acting than making yourself predominant and making unnecessary grimaces. One must learn how to handle themselves gracefully. The voice should be trained to fit the character that is to be enacted. The interpretation of the character must be thorough and convincing. The emotions involved should always be kept in control, but the feeling must be genuine. The study on a character must be in its entirety. It should be complete as to all of the mentioned factors. Plus a good mixture of simplicity. The just compensation for such a piece of work is only the feeling of having done a good job

conquered art of constructing scenery and nearly everyone knows how to handle a paint brush. After a few performances the scenarists realize where the faults lie and then the improvements become noticeable. All of these groups should be responsible to heads of their own departments.

The costume crew has the responsibility of getting or making costumes to fit the period of the play AND the actor. The Make-Up department should have complete kits for the actors use, and use make-up accordingly to the strength of the lights. The light crew should learn the operation of rheostats and the value of using colored gelsatins. One group should be responsible for the placing of movable utensils on stage for every act and they alone should be allowed to handle them. This is the properties crew. The publicity group of course uses the means of the papers and the radio to announce productions. The heads of all these departments are in turn responsible to one person, the Director. This takes care of the technical end of the production. But there must be a system for

ed the chorus at one time or another were John Katilius who was the first director, John Rokietis, Charles Steponavicius and Anton P. Kvederas, who was with us for the longest period. On several occasions Mr. Sarpalius acted as a substitute director.

A. P. Kvederas was one of the best directors the L.K.M. Chorus has ever had. Many times he took roles and acted in plays as well as taught the correct and distinct pronunciation of Lithuanian words. He could act any character part and through his stern methods others were taught to do likewise. He composed music as well as translated many songs, encouraged members to study music and voice. Under his leadership, men's quartets and girls' sextets were formed.

"Sylvia" was the first operetta staged by the L.K.M. Chorus at the Eight Street Theatre. That proving to be a successful event, a series of operettas followed, including "The Chocolate Soldier", "Doctor of Alkantar", "May Flowers", and "Chimes of Normandy." The chorus excelled in staging of dramas and comedies.

Some of the veteran actors and soloists were: Pete Burdulis, Paul Dauderis, John Virbickas, Paul Stogis, Frank Sadauskas, Dorothy Kvederas, A. Dockus, C. Alek, Joe Valent, William Cook, Joe Stulgaitis, Stanley Yusk, Mr. Rimsa and Charles Sirvis,

and having entertained the audience.

There is no excuse for a participant not knowing his lines. Do away with the idiotic practice of having a prompter in a half shell. It not only distracts the audience but is too much of a crutch for an actor.

Well. The question has been answered. If any more are forthcoming, they will very gladly be answered. But one question still remains, WHAT are you going to do about it?

Catherine Guzeviciene, Victor Preikša, Mr. Budris and others. For many years the members maintained the chorus through monthly payment of dues. Later the chorus boosters department was formed. They were people who devoted their time to their private business and could not attend rehearsals. They realized the worthiness of the chorus and contributed a regular contribution each year for which they received two complimentary tickets to every L.K.M. affair. Annually the chorus held a banquet to honor their boosters and to welcome new boosters.

Each season the chorus sponsors a concert and an operetta which are occasionally equalled but never excelled by other amateur groups. Several other affairs are arranged by various committees which prove to be successful.

As the years drifted by the younger American generation began to get more knowledge of music. Through the hard efforts of the late John Shimkus an several others a Worker's Stygu Symphony orchestra was organized. It consisted of some of the L.K.M. members who now have made themselves known in other orchestras in other cities and locally. They are Pete and Mildred Kazlauskas, Ann Petritas, Mike Batutis, Felix and Julius Woods, George Guzevicius and Zigmund Baltusis. Having these young musicians in our midst the task was as difficult as before even for the older members. It was easier for them to master the more difficult songs.

In 1937, a young man, Joe Kenstovitz, came to teach the chorus. His type of teaching is quite different from what we had been accustomed to but it has led us on the road of success. Since he took over the director's reins, the chorus has won several contests. It won out over all other Lithuanian Choruses from Chicago and the Midwest in a Song concert sponsored by the Daily Vilnis in March of 1937. Later it outstripped all other choruses at an International chorus festival.

We can likewise boast of the presentation of the "Student Prince". Jack Gordon was the president of the chorus at the time it was presented. He still thinks it's one of the best works we have given therefore we must credit him, our young director and the hard working members, for it's success. It was repeated in Chicago by popular demand with the hall crammed to capacity each time. It was also presented in Detroit, Mich. Many people from surrounding cities and states came to see the presentation. We haven't as yet read of the critic's reports of the presentation of "Vagabond King" which was presented last week. We can outwardly boast of being able to participating at every concert sponsored by the Daily Vilnis. A girl's octet was once formed but it is not functioning now.

A majority of the members at present consist of youth of high school age, others range from 20 to 30, and others of course older. Most of them have studied music and voice. The present executive consists of: Houston Zebraitis, pres.; Albert Urlics, vice-pres.; Anton Garsinskas, recording sec.; Frances Yurgil, Financial sec.; Adolph Kaukas, treasurer; Helen White and Frances Yurgil are the English correspondents to the Vilnis English Section which is published each week, while J. Bendokaitis is the Lithuanian correspondent. To retain the membership which has vastly increased since last year the chorus has a social or "shurum-burum" each month. The members get better acquainted, many have learned to dance, especially the young lads who were very shy at one time.

Among the present membership there are various persons who have taken parts in many plays for numerous years. They are: Agnes Kenstovitz, Frank Jakubauskas, Mary Shimkus, Jack Gordon, Joe Stulgaitis, Walter Slench, Catherine Guzevich, Houston Zebraitis, Frances Yurgil. Others who have taken minor parts are: Phyllis and William Rasins, Antoinette Zigmont, Al Urlics, Olga Sokas, Leon Yonik, Edward Dockus, Tony Banas, Tony Janis and Tony Survilas.

During the last year we have enrolled about twenty-five new members. Anyone wishing to join our midst may do so. We'll welcome you and assist in cultivating culture. There is no initiation fee or dues to pay. Rehearsals are held every Tuesday at 8 p.m. at the Hollywood Inn, 2417 W. 43rd Street. In concluding this article the L.K.M. Chorus extends its greetings to the employees of Vilnis and its readers. May the Daily Vilnis reach a wider circulation in coming years. Frances Yurgil

presentation of the "Student Prince". Jack Gordon was the president of the chorus at the time it was presented. He still thinks it's one of the best works we have given therefore we must credit him, our young director and the hard working members, for it's success. It was repeated in Chicago by popular demand with the hall crammed to capacity each time. It was also presented in Detroit, Mich. Many people from surrounding cities and states came to see the presentation. We haven't as yet read of the critic's reports of the presentation of "Vagabond King" which was presented last week. We can outwardly boast of being able to participating at every concert sponsored by the Daily Vilnis. A girl's octet was once formed but it is not functioning now.

A majority of the members at present consist of youth of high school age, others range from 20 to 30, and others of course older. Most of them have studied music and voice. The present executive consists of: Houston Zebraitis, pres.; Albert Urlics, vice-pres.; Anton Garsinskas, recording sec.; Frances Yurgil, Financial sec.; Adolph Kaukas, treasurer; Helen White and Frances Yurgil are the English correspondents to the Vilnis English Section which is published each week, while J. Bendokaitis is the Lithuanian correspondent. To retain the membership which has vastly increased since last year the chorus has a social or "shurum-burum" each month. The members get better acquainted, many have learned to dance, especially the young lads who were very shy at one time.

Among the present membership there are various persons who have taken parts in many plays for numerous years. They are: Agnes Kenstovitz, Frank Jakubauskas, Mary Shimkus, Jack Gordon, Joe Stulgaitis, Walter Slench, Catherine Guzevich, Houston Zebraitis, Frances Yurgil. Others who have taken minor parts are: Phyllis and William Rasins, Antoinette Zigmont, Al Urlics, Olga Sokas, Leon Yonik, Edward Dockus, Tony Banas, Tony Janis and Tony Survilas.

During the last year we have enrolled about twenty-five new members. Anyone wishing to join our midst may do so. We'll welcome you and assist in cultivating culture. There is no initiation fee or dues to pay. Rehearsals are held every Tuesday at 8 p.m. at the Hollywood Inn, 2417 W. 43rd Street. In concluding this article the L.K.M. Chorus extends its greetings to the employees of Vilnis and its readers. May the Daily Vilnis reach a wider circulation in coming years. Frances Yurgil

During the last year we have enrolled about twenty-five new members. Anyone wishing to join our midst may do so. We'll welcome you and assist in cultivating culture. There is no initiation fee or dues to pay. Rehearsals are held every Tuesday at 8 p.m. at the Hollywood Inn, 2417 W. 43rd Street. In concluding this article the L.K.M. Chorus extends its greetings to the employees of Vilnis and its readers. May the Daily Vilnis reach a wider circulation in coming years. Frances Yurgil

During the last year we have enrolled about twenty-five new members. Anyone wishing to join our midst may do so. We'll welcome you and assist in cultivating culture. There is no initiation fee or dues to pay. Rehearsals are held every Tuesday at 8 p.m. at the Hollywood Inn, 2417 W. 43rd Street. In concluding this article the L.K.M. Chorus extends its greetings to the employees of Vilnis and its readers. May the Daily Vilnis reach a wider circulation in coming years. Frances Yurgil

During the last year we have enrolled about twenty-five new members. Anyone wishing to join our midst may do so. We'll welcome you and assist in cultivating culture. There is no initiation fee or dues to pay. Rehearsals are held every Tuesday at 8 p.m. at the Hollywood Inn, 2417 W. 43rd Street. In concluding this article the L.K.M. Chorus extends its greetings to the employees of Vilnis and its readers. May the Daily Vilnis reach a wider circulation in coming years. Frances Yurgil

CLEVE. PRODUCES SPORTS CHAMPS

(Continued from page 4)

throws and dig into the dirt for the wild ones, and has been one of the hardest hitters on the team for the past seven years. Ed Ostkar, 2b: Second base is a problem, with three excellent boys having performed at the keystone sack, Ed Ostkar, John Gust and Johnny Balchunas. It's hard to leave Balchunas off, for although he did put in a splendid performance the past season, he still has a few years to go to prove his steadiness as did Ostkar for three seasons.

John Mazan ss: Here's where we get into trouble, for Johnny has been having two successful seasons as a pitcher—however, in picking a team one of the twirlers must be left off, but the main reason for putting Johnny at SS is his unforgettable performance at that position throughout 1936, making him the best shortstop the LeDerS ever had. A clean hard peg, neat pickup, and what they call "baseball brains" are his assets in holding down one of the hardest positions on the field.

Vince Soldacki, 3b: Vince has performed both at third and shortstop, but in having a fast man at shortstop, Vince certainly rounds out a crack infield. A hard hitter, a steady infielder, and his aggressiveness all add up to his value to a team.

Chuck Norvidas, lf: Picked nearly every year on the league's all-star teams, Chuck has established himself as the best fielder the LeDerS ever had—a sure sewer out in the field, he can pull anything down from yards and yards around him. As a free swinging lefty, he has broken up many a ball game with his powerful line drives.

Tony Susnis, cf: Tony certainly isn't a graceful sight tearing after line drives, but he gets there and that's what counts. Besides always retaining his "never say die" spirit, Tony has been a steady clouter, and for a few years was battling with Skupas for home-run honors and batting averages.

Ed Skeivis, rf: Next to Chuck Norvidas, big genial Eddy ranks as the steadiest fielder the LeDerS have possessed. A combination of his long reach and big paws which enable him to gather in "bye-bye" drives, and steady, iw not powerful, hitting makes him a valuable man to any team.

Joe Bauza, sc: One of the boys who played on the LeDerS earlier teams, his speed, nice peg and handiness at the plate would make him a good added partner to the other three "big berthas" guarding the outfield.

Chuck Andrews and Paul Ziburis, pitchers. The steadiest pitcher the LeDerS ever had, Chuck Andrews has come thru thick and thin in holding the LeDerS up at the top in yearly competition. Coolness under fire, almost absolute control, and his mixture of slow balls, drops and half speed balls have led the LeDerS to two championships. Unlike Andrews, Paul Ziburis possessed speed in plenty of it, and coupling it with a good curve ball, Ziburis was poison to any opponent.

Basketball Team Picking the best for the basketball team seems like an easy job, however the fly in the ointment

is a chap named Tony Kaminsky, who is some shucks as a player. However, Tony hasn't been able to play as much or as regular as he'd like to, and so the following five remain intact: Al Skupas, f. Al Lapinskas, f. John Gates, c. Ed Skeivis, g. Chuck Norvidas, g.

In Skupas and Al Lapinskas are found two of the cleverest ball handlers the LeDerS have had, the two blonde Al's constantly being a pain in the neck to the opponents' guards.

Johnny Gates is probably the most versatile member of the team—jumping center, playing pivot, playing forward down-court and guarding the circle surrounding the foul line.

While Norvidas and Skeivis aren't the point feeders as are the three above, both of them are accurate feeders and pillars on defense. In fact, the whole team is exceptionally good on defense with Skupas, Gates and Lapinskas taking turns at bombarding the hoop.

Strange enough, this combination has never played together to any extent, and it seems a shame not to see them in action together which would spell plenty of trouble for plenty of good teams.

So there you are boys, tear them apart if you wish, (and I don't think you won't) and put your own together—but just who would make up our all star teams? Sportsman

Gems Were Used As Medicines

From time immemorial there has hardly been a substance on earth which at one time or another was not used as a medicine. In ancient times man even took recourse to precious stones as healing agents.

Though the application of the particular gems produced no noticeable improvement in one's health, nevertheless the ancients believe them to possess special healing qualities.

Diamonds were thought to have medicinal value and were employed by some ancients as an antidote for glass. Because of their costliness diamonds as medicine were given only to popes and kings. Pope Clement, it is recorded, died after fourteen doses of diamonds.

Emeralds were used by Ancient Hindu doctors for cures in all troubles and the emerald was used in water for an eye bath. Powdered emeralds were used in the 17th Century as a drug taken internally for dysentery, epilepsy and bites of serpents and scorpions.

Rubies were applied for many diseases and all kinds of cures were expected. A ruby elixir was compounded secretly and was sold to wealthy patients.

The carnelian was believed to prevent bleeding of the nose, cure tumors, prevent or cure all cold and throat infections.

The turquoise was used as a paste to treat diseases of the hip. In Annobias' receipt for a "cure-all" there were 34 ingredients of powdered stones, precious and non-precious.

From this, it can be seen that to be ill during that time was costly.

Charles Darwin, in the words of his son, "scarcely enjoyed a day's good health during forty years, his life being one long struggle with pain."

Critics are many, but their constructive contributions you could put in the skin of a gooseberry.

A FRIENDLY CRITICISM

DETROIT—When I was asked to write an article for the anniversary issue—being a conscientious sort of person, with the acquired number of faults a human being possesses, but at the same time being interested in seeing things run for the better of all—the idea occurred to me to write a friendly criticism about the LDS here in Detroit and why I think it has failed to attract more young people.

Anyway when such an organization as the LDS seems to be flourishing in other cities and just simply can't sprout from seed here, I've formed my opinions about things and writing them down here is as good a place I know of besides our bulletin board.

First, and most important, is we just haven't any natural born leaders. The National Office has never been able to realize that they ought to send one of their leading people here to stay a while and help us develop leadership. And it's not that we haven't good material, because we have but nobody ever thought of showing them the ropes. Of course, since I am not one of those naturals I couldn't help any. It's not our fault if we're a small time city and are isolated by the big cities like Chicago and New York.

I'll bet the time Matt Sholomskas was touring the midwest LDS branches, if he were allowed to stay here for a while, he would have started the correct procedure in building the youth branch here by taking a couple of prospective young leaders under his wing and coaching them to good start—so that when he had left they would have a better understanding of leadership and would have continued to develop themselves and others.

I used to look up to Walter Gugas to really set the ball rolling, but as time went on he just never seemed to do anything much. He never even took much interest as a chorus teacher to encourage and develop those with promising voices.

Starting a renewed activity on sports, education, drama and socials we would get abundant cooperation from many of our old faithfuls such as our benefactor Frank Yoshonis and Dr. Palevich, who are only too willing to see the young ones begin to assume responsibility in developing the LDS and taking over the leadership in the future Lithuanian movement. How about it Detroit? And also New York? Do you think there is something to this article? I'm ready to throw my hat into the ring for the forthcoming bang of renewed activity.

By a Friendly Critic

Chances against human quintuplet births are about 85,000,000-000 to one.

After the age of ten, children are not vitally interested in the juvenile programs especially prepared for them.

Critics are many, but their constructive contributions you could put in the skin of a gooseberry.

Subscription form for VILNIS. Includes fields for NAME, STREET, CITY, STATE, and amounts for YEARLY (\$1.50) and HALF YEAR (75¢). Address: 3116 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Introduction of Roller Skates Thrilled, Amazed Illinois Society 60 Years Ago. Wide Skirts Were Fashioned to Aid Women Horseback Riders in 1870's. Illinois society was amazed and thrilled about 60 years ago with the introduction of roller skates. A pioneer in this sport, which is still popular in many areas, visited the leading towns in the state during October and November, 1876, giving demonstrations of his skill on rollers and introducing novices in the new sport. By 1880, roller skating had become the vogue and magnificent rinks had been built. Newspaper accounts, says the Illinois Writers' Project, WPA, declared that this amusement was more popular than ballroom dancing. One editorial stated, "It is the proper amusement of our intellectual and social century."

GREETINGS FROM MARQUETTE PARK MONARCHS LDS Branch 216. "The Up And Coming Club of Chicago". Attend one of our peppy meetings held first Monday of every month at Marquette Hall, 6908 South Western Avenue, Chicago, Illinois.

Poem of Lith Poetess Contained in World's Largest Poetry Book

Among the poems which were exhibited by the National Poetry Center during the New York World's Fair in 1939 was an original poem entitled "A Wreath", written by Miss Anne Billis of Amsterdam, N. Y.

This poem was a part of the world's largest book of poetry and was exhibited during the poetry week celebration at the fair.

In recognition of her exceptional poetic quality, Miss Billis received a certificate from Anita Browne, founder-organizer of Poetry Week, which states:

"This certificate of participation is presented to the poet Anne Billis in recognition of this member's original poem, being a part of the largest book of poetry in the world and panorama of American poets, exhibited by the National Poetry Center during the New York World's Fair 1939 in the Communications Building and as special feature of its national poetry week celebration."

Fortunately, because of the thoughtfulness of a friend who sent us information on Miss Billis and some of her work, we are able to reproduce two of Miss Billis' poems, including "A Wreath". Also, our friend "Tylintis" sends us an original poem in which he praises Miss Billis' poem, "A Wreath."

"A WREATH" by Anne Billis

I shall braid a wreath of sorrow,
Out of heartaches. . . searing pain
I am one of those who suffer
Constant want. . . like pelting rain.

I shall garnish it with hunger,
Adding thorns of burning tears,
Lashing tongues that show no mercy,
And the many hidden fears. . .

You may place this wreath of sorrow,

When I draw my last sweet breath,
Somewhere near me. . . to be with me,
My memorial after. . . Death.

OUR JEZEBEL by Anne Billis

(From Evening Recorder, Amsterdam, N.Y., Friday, January 5, 1940.)

Fragrant as a rosebud,
Lovely as can be,
Flitting like a fairy,
Very. . . daintily.

In her eyes a wonder,
Of a timid child,
Casually observing,
Disposition mild.

Ripping off the layers,
Underneath you find,
Slumbering volcano. . .
Demon's cunning mind.

AN ECHO TO "A WREATH" by Tylintis

Extreme cold is like a fire;
both destructive, yet both grand
Immortality's desire
plagues the world on sea and land.

Anne Billis chose the "bitters"
which no mortal likes to taste;
No one can compete with glitters
with her wreath of human waste.

Her original creation
outwits rivals in the race,
Making "bitters" her elation
winning prize with ease and grace.

THE SAP

By CARLOS PETROS

HAVING PICKED up the idea in her youth that every male was a sucker just made for women, Helen Stone had acted on her belief and garnished many an expensive dinner date from it.

Her technique was simple enough as she was so thoughtless to put much cleverness into her plans. Any man who responded to the invitation to go somewhere in the evening found himself buying her a substantial meal after the evening's movie or dance.

Helen considered it of little account that often her escort could ill afford such an outlay, as he would not be seen with her again anyway. She knew that because she found it so. There was something about her that caused men not to prefer her company more than once. They sensed her careless leeching.

The "kill" that Helen had on her side this evening was different. He was simply a fellow worker of Helen's, who in all innocence had accepted her proposal for going "someplace this evening". Helen forgot that she could not get rid of this gent easily. And she failed to read the man's character anyway because to her a man was just a man and nothing more.

Willie Graf was the "sucker's" name. After sleeping through the movie Willie found himself being steered by his day time worker towards a restaurant sign.

"Let's stop here a while", Helen remarked with her best smile. She did possess a beautiful pair of eyes and an enticing complexion.

Willie realized however that her looks were just a covering for a feeble nature. Settled in a cozy nook in the eat shop, Helen was surprised by the charm and graceful ease of Willie's manner. She had thought of him only a rough fellow worker in the factory. The fellows that she knew got sore at her so much that she was surprised when someone treated her with consideration.

"I understand, Helen, that you are having difficulty with some of your men friends. How can that be with your lovely eyes and beautiful complexion?"

"Oh, I had to slap the face of some of them at times. I lose so many of my boy friends. They just go away and never say anything anymore. Just disappear, that's all."

"Perhaps, you are too eager in asking them to take you places," Willie said.

"Well, I think that all men are suckers for me, anyway."

"Don't you see that you are likely to end up as the biggest sucker of them all?" Willie asked.

"Oh, I listened to a lecture yesterday from you about myself and it didn't do any good, so I don't need any now", she retorted.

"Why, I remember when I first got to know you in the factory that you would almost snarl at me like a wild animal. But now after much patience I have gotten to the time when I could even hold your hand."

Willie tenderly took her hand.

She did not withdraw it again.

"Oh, I want a big sandwich to begin the meal with", Helen demanded.

"Surely dear", Willie assented and then motioned to the waiter.

"Bring two of the finest and best sandwiches that you have, waiter."

"The finest, certainly. Turkey sandwich. That's our best."

"That's it, then", said Willie. He refused to believe that a girl as simple as Helen could possibly take advantage of him. In fact, Willie thought that he might well teach her a lesson which would show her the worthlessness of being selfish.

When the sandwiches were brought Willie did not eat his but promptly passed it over to Helen.

"I can't eat it, Helen, when I know that you are hungry."

"O.K.", said Helen, "I'm all ways hungry."

"Always hungry", mused Willie to himself. "Well then I will order her so many sandwiches that she will not be hungry for a week." Willie ordered three more sandwiches. When they arrived he did not touch one of them, but passed them all to Helen. She merely inquired whether or not he was eating and when he said no she took all the sandwiches.

After desert, tea and cakes, the two were ready to call it a day and depart. The bill was stiff but Willie took it like a man. He was sure that he had shown Helen how unselfish he had been.

"Well, here is where we part", Willie said as they stood before Helen's home. "Now is there anything more that I can do for you?"

"Sure, there is", Helen quickly answered as she walked thru the doorway. "tomorrow morning be sure to bring me several more sandwiches for lunch. Good nite."

Curious Facts On Newspapers

*Students of Egyptology assert that the first newspaper was a scarab made and circulated in Egypt in 1450 B.C. However, the first newspaper of which we are historically certain, was the Acta Publica, in the form of clay tablets, begun by Julius Caesar in 58 B.C.

The Smallest Newspaper

*The smallest daily newspaper published is the Daily Bulletin of Tryon, N.C. It measures 5 1/2 by 8 1/2 inches, and is two columns wide and about seven inches deep.

Reading by Rental

*Newspapers in Shanghai are often rented rather than sold. A paper is delivered first to a person who must go to work at an early hour. When he leaves home, the paper is collected by the newsboy who delivers it to another reader. This procedure is carried on so long that a week later the same copy may be in the hands of a rural reader one hundred miles outside the city.

Stuff & Nonsense

To begin with the proper touch of humor, I really should have a picture of myself placed here; but you will have to forego the pleasure of gazing upon my features since I was unable to find any photographer willing to thus endanger his equipment.

In regards to women jurors, Senator Hugo Tuhel, noted legislator spouts, I quote, "Ahem, (pause). . . I am fully in favor of casting tradition aside in this case. Mayhap we men will now be able to get an acquittal by revealing a pretty limb."

I have heard that the reason a certain Republican is suing a theatre manager is that next to a billboard urging the people to elect Green for mayor, was the theatre marquee advertising "Green Hell".

Speaking about politics, it hardly seems possible that we are so close to another election when the Daily News hasn't even settled the last one to its own satisfaction.

I have often wondered if it were true that Jean Harlow died because she dyed.

From the amount of Russians massacred first by the Japs then by the Finns, it would seem that the Reds are more numerous than the topics of a woman's tongue.

'Tis my dire and dreadful prophesy that someday the Daily

Man may have harnessed water-power, but till he utilizes the potential power now being wasted in revolving doors, I refuse to call him a genius.

'Twas indeed a broken-hearted genius who coined the term love, pertaining to tennis.

Now that you have seen the depths to which a distorted brain can fall, you had better mind your mama, or I'll be back.

Much house painting during pioneer days in Illinois was done only when itinerant painters, who "ate their way through," came along.

Many houses in Belleville, says the Illinois Writers' Project, W.P.A., were reported by Charles Dickens on his visit there to have had "singularly bright doors of red and yellow, for the place had been lately visited by a traveling painter."

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

News will become confused and either forget to put an article condemning bookies or the race results on the first page.

The cupid is working overtime among 'our people', his darts have not yet reopened the scars in my thick hide.

Epigrams Moderne
Jealousy is a mark of affection; except when it is "custom built".

A good cigar is like a beautiful love; it doesn't grow bitter towards the end.

Prudery is no more sign of virtue than a wig is of hair; it is out on to cover a bald spot.

By a man's mate will you know his fortune.

Those who search for a perfect man or woman are either blind or disappointed.

Lo, in the days of good King Arthur it came to pass that Merlin but glanced into the future and was horror-stricken with that which he viewed. He saw man because of civilization becoming weaker and weaker until finally extinct. Whereby the good King passed an ordinance tating that each four years every man would be put thru some strenuous test to insure his retaining his wits and strength. Thus was born leap year.

Whoever says or said that women are changeable is all wet. I've seen women who positively would change if they could.

As a result of all these modern Confucius Say" blurbs, Confucius in his grave must clearly resemble a whirling dervish.

Of the nine types of girls classified by some Indian genius, I've only met one; the kind that slaps your face.

Man, tho he indulges in the pursuits of philately, numismatology and various other hobbies, still finds time for the pursuit of women.

Spring may be here, but till the floating snowflakes cease to fall upon my chapped hands and frozen face, I shall remain a warm and comfortable cynic in my red flannels.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

Who Left This?
Girls too intelligent,
Seldom will fell-a-geat.

IT HAPPENS EVERYSPRING

By WALTER KUBILIUS

Joe, of the rueful countenance, was about to cry.

"There, there," I soothed, "take it easy."

"And I, I," he gulped, "I just CAN'T find that salesman!"

"It's awful," he gulped, as an afterthought.

"Maybe you shouldn't have paid him," I ventured, helpfully.

"Yes," he said.

"Well, then," I said, "tell me how it all started—begin from the beginning."

Joe took a deep breath and plunged into his tale:

I needed a couple shirts and a new tie, he said, so I went down to market. I didn't get what I wanted, I never do, you know, he added thoughtfully. But I did find a great big store on one of the side streets.

It was a funny place. Inside they had pushcarts and stalls and they had many strange and curious things to sell.

Honor, Courage, Fame, Power, Wealth—all were for sale and all had their prices.

I walked among the stalls looking for what I wanted. Finally I stopped in front of one of the biggest stalls where Empire, Kingdom, Genius and Strength were all neatly packed away with their price tags attached.

"Anything I can do for you, sir?" the salesman asked.

"Where," I asked. "Can I buy Love?"

A frown of perplexity appeared for a moment and then vanished. He excused himself and went to the rear of the store and began to rummage under a pile of rubbish.

"Ah, here it is!" he said triumphantly, coming back with a slightly ruffled package.

"And is this—Love?" I asked, doubtfully.

Slightly used, but as good as new. We're having our special annual sale this year," the salesman purred, "Spring, you know."

"Er, the price?"

"Your heart."

"H'm."

"Shall I wrap it up or will you take it with you?"

"I'll take it with me. It's a beautiful day out."

"As you say, sir."

THE PRACTICE OF DISTORTING FEET

The practice of distorting the feet of a class of their women by the Chinese has not modified the shape of that part of the structure in the race. This fact is cited as proof of the theory of no inheritance of acquired characters, but it is not out of harmony with the theory that genetic factors grow instead of coming into existence spontaneously and in a strictly accidental manner.

In the first place, it must be many millions of years since our ancestors began walking. The genetic factors for feet must, therefore, be very strong; moreover, they are supported not only by the presence of the feet, but by every part of the body that is disturbed by the absence or distortion of feet. Even if both feet are amputated, this is a vastly different condition from living in an environment that makes feet a nuisance or such a burden as would trouble the whole organism.

And so I paid him and took Love home with me. But, damn him, the salesman didn't guarantee the goods. Love didn't last.

"Hmnp," I said.

Joe looked up hopefully at me but I had no encouragement to give him.

"Can't I get my heart back?" he asked.

"Sorry, old boy," I said, trying to be nonchalant about it, "but you know, caveat emptor and all that sort of thing."

The despair on Joe's face was a sight to see.

"No hope?" he said, bleakly.

"No hope," said I.

"Alas!"

Poor Joe. But he'll get over it. After all, I did.

In Rio de Janeiro, if you have a fire in your house, you go to jail. So the residents are extremely careful about checking fire hazards.

Swing music is stuff that when the orchestra leader doesn't know what his band is playing—they are!—Colonel Stoopnagle.

About 1,800,000 Italian "bachelor fathers" now pay approximately \$10,000,000 a year for the privilege of remaining single.

It is reported that the average working girl spends six dollars and 11 cents a month on beauty aids.

The amputation of feet does not cause the development of anti-feet genetic factors, because the whole body requires the feet for its adaptation to environment. When feet are amputated the loss of support for the genetic factors for the feet is very little in comparison with the support that remains, because all the rest of the body supports the factors so long as feet are indispensable to adaptation of the organism to environment.

A woman who is unable to walk because of distortion or amputation of feet will feel the loss every time she is inconvenienced by the defect. All this protest of mind and body supports the genetic factors for feet. In order to understand how genetic factors for feet are reduced, we must study those species which lost their legs by disuse; the legs were not used because they were useless within the environment.

JESS M. LESLIE.

Greetings from

REDWINGS BRIGHTON PARK

LDS Branch 211

- President—Frank Solomon
- Vice-Prcs.—George Kwain
- Fin. Sec'y.—Nellie Gizevich
- Treasurer—Jessie Shaiko
- Rec. Sec'y—Aldona Grazulis
- Trustees—Johnny Gizevich
Nellie De SchAAF
- Merit Recorder—Julia Gizevich
- Serg't-at-Arms—Henry Yuknis
- Correspondents—Helen Kasro
Ruth Yuska

OLD CROWN ALE

The Ale Without The Smoky Flavor
NICKEL PLATE BEER IN BARRELS AND CASES

ALSO FOX HEAD IN BARRELS AND CASES

Stenson Brewing Company
Brewers of Fine Beer

North Winchester Avenue
Bloomingdale Road
and North Damen Avenue
Chicago, Ill.

Export American
Pilsener in Barrels
and Half Gallons

Enjoy Life
With

MILLER HIGH LIFE
Nationally Famous

Beer in Barrels
and Cases

Try Miller High Life
In Bottles.
The Champagne of
Bottled Beer

RITZ DISTRIBUTING COMPANY

Handlers of Good Beer Acclaimed To Be The Best

106 W. 115th St.

Chicago, Ill.

A. B. PETRONIS, Prop.

Phones: Pullman 9200-9201

L. D. S. SPARKS GREET

"Vilnis" on Its 20 Anniversary

EXECUTIVE BOARD:

- President—Kay Danis
- Vice-Pres.—Helen Lane
- Fin. Sec'y—Julia Kunsky,
3512 S. Lowe Ave.
- Treasurer—Violet Stonis
- Rec. Sec'y—Ann Savukas
- Trustees—Stella Bedokis
Benny David.
- Merit Recorder—Catherine
Puleikis
- Seargent at Arms—Broni
Yurkonis.

Meetings held every first Monday of the month at Woodman's Hall, 33rd and Green Streets, Chicago, Illinois.

Po 20-ties Metų Kurybinio Darbo

Rašo R. MIZARA I.

Prisiėjo taip, kad man teko važiuoti į Chicago dirbti prie "Vilnis". Tai buvo tuomet, kai "Vilnis" įžengė į trečiuosius savo gyvenimo metus. Iš keturių puslapių ji tuomet tapo aštuonių puslapių du kart-savaitinio laikraščiu.

Nebuvo tai lengvi laikai. "Vilnis" būstinė buvo prie Archer Ave. ant Halsted St.: tamsi, nepatogi vieta. Redakcijos kambarys mažas, tamsus ir šaltas. Spaustuvė nebuvo moderniausia. Laikraštis skelbimų mažai teturėjo. Finansai, palyginti, buvo mizerini. Per tų laikų mudu su Jonu Gasiumu te gaudavome tik po \$15 savaitėje, nors pragyvenimas nebuvo žemesnis, kaip šandien. Tuli technikai gaudavo po daugiau, bet mažai.

Įtaka laikraščio Chicagoje ir kitur, palyginti, buvo nedidelė. Mažai su juo skaitėsi biznieriiai, nedaug tepaisė jo ir profesionalai, kadangi jis neturėjo platesnių lietuvių darbo žmonių mąsių.

O lietuvių darbininkų judėjimas buvo tvirtas: daug buvo lietuvių komunistų.—Amerikos Darbininkų Partija kurėsi, į kurią žmonės skaitlingai stėjo. Kodėl mes tuomet negalėjome padėti tvirtu pagrindu "Vilniai"? Juk buvo daug žmonių, jie buvo jaunesni, jie buvo ir turtingesni negu šandien? Sunku atsakyti. Gal nepamokėjome žmonėms išaiškinti "Vilnies" reikalingumą. Gal žmonės iš ankštau nebuvo paruošti. Gal buvo kitokių priežasčių, šandien neįmanoma.

Kai Amerikos Darbininkų Partijos Centras persikraustė į Chicago, kai "Vilnis" tapo tos partijos Lietuvių Sekcijos oficialiu organu, tik tuomet "Vilnis" pradėjo plačiau šakotis. Redakciją tuomet dirbo Vincas Andrulis su Jonu Gasiumu, o man teko eiti Lietuvių Sekcijos sekretoriaus pareigoms. Pradėta uolėnisis vąsų už naujus "Vilnis" bendrovei šerininčius ir už naujus skaitytojus.

Išvažiuodavo, atsimeinu, kuris draugas su prakalbų maršrutu, tai žūrė ir parveža porą-tris šimtus dolerių, surinktu už šėrus, už skaitytojus bei aukomis. Tuomet laikraštis stiprėjo ir gerėjo. Kaip Darbininkų Partijos organas, "Vilnis" labai daug prisidėjo prie įstėjimo angliškų dienraščio "Daily Worker". Per "Vilni" buvo paskleista daugiausiai propagandos už "D. W." bendrovės šėrus. Dėka tam, pirmiau negu "D. W." pasirodė, Amerikos lietuviai darbininkai sukėlė tam dienraščiui vyr \$6,000. Tai buvo stambi pinigų suma, padėjusi pagrindą pasirodyti tokiame anglų kalba dienraščiui, kuris šandien vaidina nepaprastai didelę šio krašto darbo žmonių gyvenime rolę. Pagaliau buvo pradėta rūpintis ir suradimu patogesnės ir apštesnės "Vilniai" būstinės. Susaukta eilė artimų vilniečių pasitarimų. "Kai sukelti finansų dienraščio namui įsigyti?"

Be abejo, į tai sunku atsakyti. Geras laikraštis, ypač dienasraštis, kasdien atlieka didelius darbus, jei tik jis yra tinkamai vedamas, jei jis tarnauja plačiosiom darbu žmonių masėm, būgina jų interesus. Dienraštis aiškina jiems dienos įvykius, dienasraštis šviečia kelią, kuriuo darbo žmonės eidami pasiekia laimėjimų.

O vis tik, man ding, yra tam tikrų svarbių specifiskų žygių, kuriuos "Vilnis" atliko lietuvių gyvenime—žygių, vertų atžymėjimo. Kas gi jie?

1. Apie tą patį laiką, kai "Vilnis" įsikūrė, Amerikos lietuviuose buvo pakilusis kažin kokia tai karštligė steigti įvairiausiais pavadinimais bendroves ir parduotinėti žmonėms jų beverčius šėrus. Tokių bendrovių ypačiai daug buvo kuriama Chicagoje. Buvo aiškinama, kaip žmogus, idėjys šimtu kitą savo sunkiai uždirbtų sutaupų į tą ar kitą "milioning" bendrovę, už metų kiti gausių tuksantūsus arba ir daugiau dolerių—turtingu patapsias. Amerikoj buvo tik du lietuviški laikraščiai, kovoję su

R. MIZARA

bar? Kaip du kart-savaitinis, "Vilnis" Chicagoje buvo perbrangi, o dienraščio vietos užimti visvien gi negali. Na, o Chicago—Amerikos lietuvių didžiausias centras. Čia išeidinėja du mūsų oponentų dienraščiai, kurie kasdien ir kasdien kala ir kala lietuvių vistomenei priešingas darbininkų judėjimui "idejas", o mes tegalime jiems atsakyti tik porą kartų per savaitę!

Čia, ot, ir iškilo klausimas, kad "Vilnis" turi būti dienraščiu. Diskutuota, kalbėtasi ne tik Chicagoje, bet ir visose kitose lietuvių kolonijose ir, pagaliau, "žodis stojosi kamu". "Vilnis" tapo dienraščiu. Iš paten dienraščiu, aišku, ne be didelių pastangų iš pačių vilniečių pusės. Daug reikėjo dirbti, pasiaukoti. Bet tikslas pasiektas.

Su tuomi atsivertė antras "Vilnies" istorijos lapas, daug įdomesnis, daug svarbesnis. Gerai suprantu, kad patys draugai vilniečiai visą 20-ties metų savo dienraščio istoriją nušvies esmingiau ir smulkmeniškiau. Savo dyleklį čia pridėjau tik tam, kad man, mano nuomone, tasai laikotarpis "Vilnies" gyvenime yra labai svarbus ir kad man šiek tiek teksiogiiniai arti prie "Vilnies" tuomet stovėti, daugiau jai dirbti.

Ką gi "Vilnis" per tuos dvidešimt metų nuveikė? Kuriamo to periodo laikotarpį ji buvo labiausiai mums reikalinga? Kuris jos nuveiktų darbų yra didžiausias bei svarbiausias?

Be abejo, į tai sunku atsakyti. Geras laikraštis, ypač dienasraštis, kasdien atlieka didelius darbus, jei tik jis yra tinkamai vedamas, jei jis tarnauja plačiosiom darbu žmonių masėm, būgina jų interesus. Dienraštis aiškina jiems dienos įvykius, dienasraštis šviečia kelią, kuriuo darbo žmonės eidami pasiekia laimėjimų.

2. Nepaprastą vaidmenį "Vilnis" suvaidino po 1926 metų perversmo Lietuvoje, kai teko Amerikos lietuvius mobilizuoti prieš smurtininkus, prieš tautininkų diktatūrą. Jei ne mūsų spanda (o kalbant apie "mūsų spaudą", visomet turėkim galvą), vyriausiai "Laisvė" ir "Vilni" pirmoji rytuose, o antroji—vidurvakariuose, darbininkų, tai nereikia nei aiškinti, dešimtiesiems būtų pavykę pakreipti daugiau lietuvių už tautininkų režimą Lietuvoje. Dabar gi matome, kad jiems tas skaudžiai nepavyko.

3. Tačiau, šitų žodžių rašytojui atrodo, kad "Vilnis" svarbiausią vaidmenį suvaidino mūsų gyvenime kurime ir auginime Lietuvių Darbininkų Susivienijimo. Jei ne dienraštis "Vilnis" (aišku, rytuose tą pačią rolę vaidino "Laisvė"), tai šandien neturėtume tokios stiprios ir reikšmingos mūsų gyvenime organizacijos, kaip LDS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas, kuriame dešinieji suskaldė tą organizaciją, įvyko Chicagoje, skersai gatvės nuo "Vilnies". Ten jie pašaukė seimam policiją skaldyti galvas tiems delegatams, kurie norėjo sau teisių, kurie jieškojo tiesos. Ten įvyko areštai. Chicagoje įvyko išmestųjų SLA seimo delegatų seimas, kuriame, reikia pasakyti, jei ne oficialiai tai fakai, gimė Lietuvių Darbininkų Susivienijimas. "Vilnis" buvo tasai čempionas, ant kurio nugaros gulė patasai sunkiausias darbas: išaiškinti SLA nariams visus padėtį, sustiprinti dvasoje, padrasinti išmestuosius delegatus; duoti jiems patarimus.

4. Lietuvių jaunimo auklėjime "Vilnis" taip jau suvaidino ir tebevaidina didelę rolę. Dienraščio leidėjai nesigaili nei lėšų nei darbo, kad palaikytis gerą anglų kalboj skyrių, skiriamą daugiausiai jaunimui.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

spaudą, prakalbas ir pamokslus bažnyčiose jie visais mus išjuokė, gązdino, skelbdami, buk mes negausių čarterio, buk sumokėti narių pinigai žus, buk jie paskui negalėsia sugryžti nei į SLA. Tuluose miestuose mūsų šaliničius teismais, kalėjimais gązdino.

Buvo tik du dienraščiai, skelbę žmonėms tiesą: "Vilnis" ir "Laisvė". Dieną iš dienos jiedu atmušinėjo priešų melus ir išnuaičius; jiedu drąsiai skelbė, kad čarterį LDS gaus ir gyvuos,—gyvuos stipriau negu anieku susivienijimui.

Dabar galime prisipažinti, kad tai buvo gana kritiška padėtis. leigti ne mūsų dienraščiai, ne jų leisinga ir energinga kova su šmeižkais, tai įvargiai būtų buvę galima palaikyti daug žmonių. Jei ne "Vilnis", tai Chicagoje šandien toli gražu neturėtume tiek LDS narių, kiek turime.

Kaip smagu tati pripažinti šandien, kai "Vilnis" švenčia savo 20 metų gyvavimo sukaktį, o Lietuvių Darbininkų Susivienijimas—dešimtis metų!

5. Lietuvių jaunimo auklėjime "Vilnis" taip jau suvaidino ir tebevaidina didelę rolę. Dienraščio leidėjai nesigaili nei lėšų nei darbo, kad palaikytis gerą anglų kalboj skyrių, skiriamą daugiausiai jaunimui.

Bet kalbėti apie "Vilnies" nuveiktus darbus atskirai, kaip aukščiau minėjau, tiesiog neįmanoma. "Vilnis" yra pažangių Amerikos lietuvių įstaiga, diena iš dienos jų naudai dirbanti. Paimk nūnai iš Chicago "Vilni", paimsi iš vidurvakarių valstijų pažangiosios lietuvių visuomenės pačią didžiausią ir gražiausią kultūros ir apšvietos tvirtumą, paimsi iš jų savotišką "Vilni" ar "Vilniečių" tvirtumą. Jie tati pulkia žino ir dėlto savo dienraštį gausiai remia.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

Man, kaip asmeniui, kadaise prie "Vilnies" dirbusiam; man, kaip žmogui, kuriam teko stovėti LDS organizavimosi darbų centre ir šandien stovint LDS priešakyj, ypač yra smagu šį straipsnelį rašyti ir podraug su kitais tuksantūji vilniečių bendrai pasidžiaugti šiuo "Vilnies" jubiliejum.

MININT LITERATUROS DRAUGIJOS SIDABRINĮ JUBILIEJŲ

Rašo S. VĚŠYS.

Lietuvių Literatūros Draugijos gimimą iššaukė pats gyvenimas, nes visiems buvo aišku, kad darbininkų klesos išsiluosavimas iš kapitalistinės vergijos priklausos ne nuo atskirų vadų, bet nuo visos darbininkų klesos klesinio susipratimo.

Gi klesiniam susipratimui įgyti reikalinga apšvieta, skaitymas abelnai mokslis. Jei ne "Vilnis", tai Chicagoje šandien toli gražu neturėtume tiek LDS narių, kiek turime.

Atskiriems asmenims knygos leisti buvo neįmanoma, nes storos knygos išleidimui reikalinga didelė suma pinigų, o turtingų labdarių nėsiranda.

mą atsakymą į viršminėtą klausimą.

Tą sunkią problemą išrišo drg. Leonas Pruseika, buvęs "Laisvės" ir dabartinis "Vilnies" redaktorius.

Jis buvo pirmutinis žmogus, kuris sugalvojo, kad knygu leidimui ir abelnai apšvietos platinimui reikalinga įkurti specialė organizacija, prie kurios lengvu būdu galėtu priklausyti ir knygu leidimą kontroliuoti plačios lietuvių darbininkų masės.

Sumanymas sutiktas su dideliu džiaugsmu ir rado didelio pritarimo plačiose darbininkų masėse vykinti gyveniman šį prakilnų sumanymą.

Pirmas kertinis akmuo buvo padėtas į pamatą šios organizacijos rugsėjo mėnesį 1915 metais, suorganizuo-

leisti, bet ir išleisti darbininkiško turinio knygas. Ten Smetonos fašistinė diktatura baudžia ilgiems metams kalėjimo tuos, kurie platina ir menkos reikšmės darbininkiško turinio lapelius arba persekioja ir tuos, kurie klausosi per radio iš užsienio paduodamų žinių. O jau apie darbininkiško turinio knygu leidimą nėra nei kalbos.

25 Metų Kultūros Darbo Vaisiai.

Per tuos 25 metus Liet. Lit. D-ja atliko milžiniškus darbus kultūros fronte. Vien tas faktas parodo, kad mes išleidome jau 44 stambias knygas politiniais, ekonominiiais, sveikatos, bendro mokslo, religijos, dailiosios literatūros ir kitais klausimais.

Bet netik literatūra, savo knygomis, bet žurnalų "Šviessa" ir lapeliais jina šviečia darbininkus. Ne! Tai ne viskas. Daug kultūrinio darbo Literatūros Draugijos kuo-

Lietuvių Literatūros Draugijos 25 metų jubiliejaus Konferencija Vasario 11 d. 1940 m. Chicago, Illinois.

Imperialistinio karo metu atbundance darbininkų judėjimui be knygu apsieiti jau buvo negalima. Todėl paties gyvenimo iškelta knygu leidimo problema belste beldė į duris ir kiekvieną vertė pagalvoti, kad davus tinkam darbų nuveiksime.

Pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė didžiai įvertina dienraštį "Vilni". Neįvertinti, jos neapkęsti tegali tik tie, kurie netroksčia darbo žmonėms gero, kuriems rūpi juos mulkinti ir išnaudoti.

Šiuo metu, kai Europoje siaučia imperialistinis karas, kai ir Amerikos valdančioji klasė visur kelia karinę isteriją ir ruošia Amerikos žmones tam karui, tokis dienraštis, kaip "Vilnis" pasidaro dar nepavalduojamesniu. "Vilnis"—milžiniškas kolektyvus balsas prieš įtraukimą Amerikos į karą!

"Vilnis"—milžiniškas kolektyvus lietuvių darbo žmonių balsas prieš reakciją, už demokratiją, už civilines Amerikos žmonėms laisves ir teises, už Teisių Bilių!

Jei nebutų šandien tokio dienraščio kaip "Vilnis", būtų užsteltbas tasai garsus balsas. Jo vietoj švilptų reakcinės nakties apuokai, kuriems rūpi mątyti Amerikos jaunus žmones vykstant į Europą ir žustant už išnaudotojų interesus.

Tai gi sveikindami "Vilni", josios 20-ties metų sukakties progą, stiprinkim ją: platinim ją, aukokim ją; rašykim jon ir skaitykim ją.

Tegyvuvoja mūsų mylimasis dienraštis "Vilnis"! Tegyvuvoja josios gabus redaktorai ir visas personalas! Tegyvuvoja visi vilniečiai!

jant pirmą Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos kuopą Brooklyn, N. Y.

Darbininkuose noras laivintis, noras skleisti apšvietą tarp savo brolių, noras sustiprinti darbininkiškos kultūros - apšvietos frontą gimdė veikėjus, teikė entuziazmą, kuris akstino budavoti kultūros organizaciją.

Literatūros Draugija augo ir šakojosi nepaprastai smarkiai. Dygo ir augo kuopos miestuose ir miesteliuose. Prabėgus tik dviem metams nuo jos gimimo dienos, 1917 metais Literatūros Draugija jau turėjo net 2,500 narių savo eilėse.

Dabar, kuomet šiomet minime Literatūros Draugijos 25 metų gyvavimo sidabrinį jubiliejų, visi nariai šios organizacijos galime pasididžiuoti, kad per tuos 25 metus Literatūros Draugija išaugo į milžiną. Jos eilės susispietė tarp 6,000 ir 7,000 narių. Toji didžiulė armija knygleidžių kultūrininkų apšvietos platintojų yra pasidalinus net į 200 atskirų kuopų ir į 15 apskrįčių.

Šandien mūsų organizacija išsišakojė ir apima netik abi Amerikas — Šiaurinę ir Pietinę, bet ir Kanadą, Argentiną, Uruguajų, Braziliją. Jos kuopų yra ir Frankijoje ir Sovietų Sąjungoj. Bet su skausmu širdyje reikia pareikšti, kad Lietuvoj, mūsų gimtinėj šaly, yra griežtai uždrausta nevien

pos ir nariai atlieka paskaitomis, prakalbomis, įvairiais vakarais, koncertais, teatrais ir kitokiais budais sklaidžia apšvietą.

Nėra nei vieno svarbesnio įvykio Amerikoj, Lietuvoj ar abelnai pasaulyj, kad Literatūros Draugija nesusirūpinotų ir neatsakytų į klausimą raštu ir gyvu žodžiu.

Negana to, kad mūsų organizacija šviečia ir mokinant darbininkus, kaip pagerinti savo sunkų buvį, kaip išsiluosuoti iš kapitalistinės alginės vergijos, bet podraug ir materialiai remia svarbias darbininkų kovas ir abelnai visą darbininkų judėjimą.

Lit. D-ja remia streikuojančius darbininkus už pakėlimą algų ir sutrumpinimą darbo valandų.

L. D-ja remia bedarbių kovas už išgavimą pašelpos.

L. D-ja remia politinius kalinius nepaisant kurioje šaly butų: Lietuvoj, Ispanijoje ar kitur.

Literatūros Draugija teikia finansinės paramos darbininkiška spaudai ir netik lietuvių, bet ir amerikoniškių.

Lit. D-ja daugely vietų prisideda prie palaikymo darbininkisų chorų, teatrų grupių, mokyklų ir kitokių dailės ir sporto ratelių.

Lit. D-ja padeda organizuoti darbininkus į politines ir ekonomines darbininkų (Tąsa ant 46 puslapio)

SVEIKINIMAI NUO ORGANIZACIJŲ

Lietuvių Jaunimo Kultūros Ratelis Sveikina "Vilni"

Mūsų Kultūros Ratelis susitvėrė 15 d. lapkričio, 1936 m., Chicagoje. Suma-nytojas buvo J. Kaunas. Mūsų organizacija suside- da iš jaunimo, kuris Ameri-koje gimė, o Lietuvoj užau- gęs. Laikinoji valdyba susi- dėjo iš J. Kauno, K. Dantos, B. Gedimino ir A. Dam- brauskaitės. Įstatų komisija susidėjo iš A. Povilonio, J. Kauno ir A. Vaizgelos.

Mūsų tikslas—plėsti kul- turinį sąjudį, ruošti vaidini- mus, rengti paskaitas, įsteig- ti knygyną ir tt.

1936 m., gruodžio pabai- goj, buvo išrinkta pastovi valdyba. Į ją įėjo: J. Kaunas (pirm.), St. Bagužis (vice- pirm.), B. Gediminas (užraš- ū rašt.), A. Vaizgėla (fin. rašt.) ir A. J. Povilonis (iždin.).

Rezignavus Kaunui, pir- mininku išrinktas Ant. Po- vilonis; rezignavus Vaizgė- la, jo vieton išrinkta E. Ža- sytaitė.

A. Poviloniui pirminin- kaujant, Ratelis padarė daug pažangos, priuošė konstituciją, išsirutino Ra- teliui čarterį, o nariais Ra- telis paaugo beveik iki šim- to.

Dug pasidarbavo B. Lėkš- na, kuris per 2 metus buvo iždininkas, o pereiniais me- tais buvo Ratelio pirminin- kas.

Daug pasidarbavo Ratelio gėrovei: Alfredas Butkus,

Ant. Jakutis, V. Raila. Pa- starojo sumanymu, suorga- nizuotas Kultūros Ratelio Choras, kuris jau spėjo iš- augti stambia meniška pajė- ga. Chorui vadovauja Dara- tėlė Judzentavičienė. Mūsų chorą myli ir gerbia Chica- gos ir apilinkės lietuviai. Jis ir "Vilnies" parengi- muose tankiai dainuoja.

Dabar mes į Kultūros Ra- telį priimam ir Amerikoj augusį jaunimą. Mėnesinė duoklė tik 10c. Nariais pri- imame nuo 16 iki 35 metų, be skirtumo pažiūrų ar reli- gijų.

Mūsų Kultūros Ratelis nuoširdžiai sveikina "Vilni" jos 20 metų sukaktuvėse ir siunčia jos reikalams \$10.00.

Valdyba:
A. J. Povilonis, pirm.
B. Lėkšna, vice-pirm.
K. Danta, prot. rašt.
P. Samoška, fin. rašt.
A. Jakutis, iždininkas.
A. J. Povilonis.

LA PORTE, INDIANA.

Lietuvių Literatūros Drau- gijos 36 kuopos nariai svei- kinam "Vilni" jubiliejaus proga. St. ir M. Smithai \$5.00, M. ir A. Bacevičiai \$5.00, St. ir J. Jankauskai \$2.00 ir L. Valančius \$1.00. Viso siunčiame \$13.00. Linkime geriausio pasise- kimė.

CLEVELAND, OHIO.

Sveikinam dienraštį "Vil- ni" varde Literatūros Drau- gijos 190 kuopos (Collin- wood) ir siunčiame aukų \$3.10.

Su pagarba,
Mary Yocienė.

ŽAGARIEČIAI APIE SAVE IR "VILNĖ"

Lietuvių Žagariečių Kliu- bas susitvėrė 29 d. birželio, 1934 m., iš 47 narių. Kliubo tikslas: "Mes, jausdami draugiškumą ir vienybę, ga- lime buti draugiškais."

Žagariečių Kliubo nariai yra abiejų lyčių, be skirtu- mo pažvalgų žmonės, sutin- kanti pildyt kliubo įstaty- mus. Šis klubas yra laisvas ir prie jo prigulėti gali kiek- vienas lietuvis ir lietuvaite.

Žagariečių klubas yra veiklus ir turi gražaus jau- nimo. Jaunuoliai sudaro pu- sę valdybos.

Kliubo įkurėjas buvo ža- garietis P. Arlauskas. Bet pačiam klube yra ir kitų pa- rapijų žmonių.

Žagariečių Klubas ne tik veiklus, bet ir pažangus. Be to, žagariečių pasidarbavi- mu įsteigta Žagarėje laisvos kapinės. Sunkiausiai dalį darbo atliko M. Mieravičie- nė ir A. Ramašauskienė.

Įstojimas kluban—50 cen- tų, o mėnesinė mokestis 10 centų. Mirusiems išmokama pomirtinės \$50.00, gelų vai- kais \$10.00, taipgi duoda ir grabnešius.

Mūsų klubas rūpinasi ir sergančiais ir nelaime istik- tais nariais. Mūsų klubas linksmina publiką savo gra- žiais parengimais. Narių jau turime apie pustučio šimto ir \$2,000 ižde.

"Vilnies" dienraščio suk- aktuvėse žagariečiai svei- kina "Vilni" su dešimčia do- lerių ir linki jai dar ilgai ka- votai už darbininkų klesos reikalus.

Žagariečių Kliubo Val- dyba:
P. Arlauskas, pirmininkas.
A. Niprikas (jaunuolis), vice-pirmininkas.
J. Keturakis, nut. rašti- ninkas.

A. Kundrotienė (jaunuo- lė), fin. sekretorė.
A. Ramošauskienė, kont. rašt.
S. Niprikas (jaunuolis), iždininkas.

A. Mieravičė ir F. Povilai- tis, kasos globėjai.
J. Balakas, koresponden- tas.
K. Balčiūnas, maršalka.
R. Š.

SAN FRANCISCO, CAL.
LLD 153 kuopa iš San Francisco siunčia širdin- giausiu sveikinimų "Vilniai" 20 metų sukaktuvėse ir linki sulaukti dar daug, daug ju- biliejinių švenčių ateityje.

Šiuose sunkiuose laikuose, kai viena dalis žmonių bando viską daryti buklės pagerinimui, tai iš kitos pu- sės juos puola fašistiniai propagandistai. Fašistinė propaganda sunkina kovą už laimingesnę ateitį. "Vilnis" visur buvo ir yra kaip ta gai- vinanti vilties liepsna Ame- rikos ir kitų šalių lietuviams. Tad mes visi norim matyti "Vilnies" vėliavą plevėsuo- jant per daug metų. Siun- čiam aukų \$5.00.

Draugiškai,
V. Sutkienė.

WEST PULLMAN, ILL.

LDS 2 kuopa sveikina "Vilni", linkėdama jai ge- riausios kloties. Mūsų kuopa visuomet dalyvauja "Vil- nies" šėrininkų suvažiavi- muose ir visuomet prisideda su parama. Taip ir šio jubi- liejaus proga mes sveikina- me "Vilni" su dešimčia do- lerių. Mes linkime, kad "Vil- nis" vilniuotų prieš audras ir skalas, prieš tamsą, prieš melą—už tiesą, už laimingą gyvenimą ir socializmą.

Mūsų kuopa, kaip ir visas mūsų Susivienijimas susi- tvėrė ne iš noro sudraskyti seną Susivienijimą, bet kad jau nebuvo galima pakęsti SLA biurokratų, kurie visai nesiskaitė su eliniais na- riais.

Mūsų kuopai, kaip ir vi- sam LDS vėdruvakinėse valstijose labai daug padėjo "Vilnis". Už tai mes jai dė- kingi.

Dabar, kada eina vaju- mus Susivienijime mūsų darbščiausia vajininkė Vir- ginia Šarkis duoda savo žo- dį, kad kvota bus tikrai išpil- dyta. Jai padeda visa Šarkių šeima ir jos švogėris K. Lin- kutis.

Mūsų kolonijoje, West Pull- mane, LDS 2 kuopa yra vie- natinė kuopa, kuri skina ke- lią progresui. Ji rengia pra- kalbas, balikuos, linksmina žmones dainom ir visuomet remia darbininkų judė- jimą.

Saliėtis.

MINERSVILLE, PA.

Mes, LDS 158 kuopos na- riai, sveikinam "Vilnies" 20 metų jubiliejų. Siunčiam ge- riausių linkėjimų "Vilniai" šiuom siunčiam ir mažą au- ką—\$3.00.
158 kuopos nariai, Miner- sville, Pa.
Draugiškai,
O. Žiobienė.

NEWARK, N. J.

Brangūs draugai vilnie- čiai! "Vilnis" susilaukė di- delių iškilmių. Mes negalim but su jumis, tai nors pen- kinę pasiunčiam. Tai auka nuo LLD 5 kuopos.

J. Miškeliūnas.

Sveika "Vilnis" sulaukusi 20 metų ir visi vilniečiai!

W. J. STANKUNAS
PHOTOGRAPHER
3315 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Kas norite turėti gerų ir gražių paveikslų, kreipkitės virš paminėtu adresu.
Phone Yards 1546.
W. J. STANKUNAS, Sav.

Sveikinu dienraštį "Vilni" jubiliejaus proga.

Blue Front Meat Market
3659 S. Halsted Street
Phone Yards 6154
PAUL WIRBICKAS, Savininkas.

WORCESTER, MASS.

Mes, worcesteriečiai, svei- kinam "Vilni" jubiliejatė.
LLD 155 kp. siunčia aukų \$5.00.

LLD 11 kp. susirinkime d. S. Janulis surinko aukų nuo šių draugų: Po 50c. aukoj: B. Mizara, J. Skliutas, P. Sa- dauskas, J. Deksnis, P. Ba- nionis, M. Sukackienė. Po 25c.: D. Jusius, V. Jančius, J. Norvaiša, A. Pilkauskas, L. Valančauskas, A. Naruse- vičia, V. Pačiesa, P. Jucius, S. Janulis. Viso \$5.50.

LLD 57 kp. susirinkime sveikino šie per J. M. L.: J. Raulušaitis 55c., P. Sadaus- kas 52c. Po 50c.: J. J. Bak- šys, J. M. Lukas. Po 25c.: P. Ploktis, J. Senkus, J. Vielk, F. Petkunas, A. Ceponis. E. Dovidonienė 33c. P. Banionis 27c. Viso su smulkom au- kom \$5.00.

Vėliau, per mane, sveikino šie draugai: Bakanauskas, Kudarauskas, P. Kazlas po \$1.00. Po \$1.00 aukodami sveikina "Vilni" E. Anio- liauskiūtė ir F. Repšys.

Po 50c.: J. Žukauskas, J. Žalimas, J. Karsokas, M. Šiupienienė, A. Granickas, J. Dovidonis, F. Petrauskas, P. Butkevičia.

Po 25c.: M. Petkunienė, S. Janulis, F. Mačiulis, J. Do- mikis, A. Vasilienė, M. Žu- kienė, J. Skeltis, K. Valen- tuckevičia ir A. Valatka. Vi- so \$10.50. Sutraukus visą rinkliavą susidaro \$26.00.

Nuo mūsų visų worceste- riečių geriausi linkėjimai ir ilgiausių metų darbo kultu- ros ir apšvietos fronte. Te- gyvuoja "Vilnis"!
Draugiškai,
J. M. Lukas.

Sveikinu "Vilni" 20 metų ju- biliejaus proga.

Phone Hemlock 9278

MILLER'S BAKERY
Ruginė Duona
2616 W. 69th Street
Chicago, Ill.

Mes pristatom į namus.
J. P. MILLER, Sav.

EAST ST. LOUIS, ILL.

Lietuvių Darbininkų Susi- vienijimo 92 kuopa susior- ganizavo 21 d. gruodžio 1930 metais, iš 13 narių.

Dabar turi 73 narius su- augusių ir 8 vaikų skyriuje. LDS 92 kuopa daug prisi- dėjęs su aukomis darbinin- kiškiams reikalams. Taipgi dalyvauja apšvietos ir kul- tūros darbuose.

Sveikinam "Vilni" su 20 metų jubiliejum ir linkim "Vilniai" ant toliau buti dar- bo žmonių švietėja ir orga- nizatore.

20 metų jubiliejaus proga sveikiname su \$5.00 ir nariai sudėjo \$4.50, siunčiame \$9.50.

Su pagarba LDS 92 kp. valdyba: Pirm. G. Bendik, pagelb. A. Kupstis, užrašų rašt. V. Agorius, fin. rašt. J. J. Daujotas, ižd. J. Petraitis, iždo globėjai Leona Shu- kest, K. Dambrauskienė ir J. Mikalauskas, maršalka V. Jekelevičius.

LOS ANGELES, CAL.

Su džiaugsmu minėdami "Vilnies" 20 metų sukaktį, mes, Los Angeles, Cal., vil- niečiai, varde Lietuvių Lite- ratūros Draugijos 145-tos kuopos sveikinam "Vilni" ir veliname sulaukti dienraš- čiu kitų 20 metų jubiliejus.

Lai gyvuoja mūsų švietė- ja "Vilnis"!

Viso siunčiame su pasvei- kinimu \$16.00.

Ch. ir U. Daviai \$1.50.

Po dolerį aukavo: M. ir O. Pukiai, Ch. Pechulis, A. ir M. Bušai, J. G. Savis, M. Bal- tillonytė, M. Dravizienė, K. Galvidienė, S. Seniulis, Le- vanai, J. Babicz, J. Šmulkė- tis, P. ir J. Pupiai.

Po 50c.: J. M. Pupiai, J. Šimkienė, J. ir P. R-ka.

Po 25c.: J. Butman, Ch.

LEVIŠAUSKAS, PRAPUOLIS IR V. OKSAS.

Šios aukos surinkta varde LLD 145 kuopos.

Sveikinimų Rinkėjai: M. Pukis, J. Pupienė, A. Leva- nienė ir J. Savis.

WILKES-BARRE, PA.

LLD 43 kuopa sveikina "Vilni". Nors mūsų kuopa neturtinga, bet dviem dole- riais prisidedam prie dien- raščio jubiliejaus.

LLD 43 Kp. Iždininkas
M. Norbutas.

Prisimenant
HELENA MALIŠAUSKIENE
(MALESH)

Vieno Mėto Mirties Sukaktuvės

Mirė balandžio (April) 12 d., 1939 m. Gimė Lietuvoj, Starkū- nų kaime, Pašvintinio parapjūs; Šiaulių Apskričio. Amerikoj iš- gyveno 18 metų.

Šiandien sukanka jau me- tai laiko, kaip mirtis išskyrė iš mūsų tarpo moterį ir motiną ir nunešė į šaltą kapą ant visados. Tai buvo vienas iš skaudžiausių gyvenimo momentų pergy- venti.

Paliko dideliame nulūdimė vyrą Juozapą, 4 dukteris ir 3 sūnus; dukterį Antoinette ir žentą Dr. Peter Petraitis; duk- terį Elsie ir žentą Alex Mazil- liauskas; dukterį Stella ir žen- tą Peter Zaks; dukterį Jose- phine ir žentą Eugene Gasper; sūnų Adolfą ir marčią Mary; sūnų Joną ir marčią Katie ir sūnų Alfonsą ir marčią Estelle ir dvyliką anūkų. Lietuvoje paliko seserį Elzbieta Petrulevi- čienę ir jos šeimyną ir brolių Do- miniką Samuelionį ir jo šeimyną ir daug kitų giminių.

Matute, tu užbaigė gyvenimo vargus metai laiko atgal ir mie- gi amžinu miegu. Mes gi atsi- mename tave ir atsiminsime, kol mes gyvi būsime, kol mirtis neišskirs iš gyvųjų tarpo.

Suksime gyvenimo ratą pir- myn naudai žmonijos.

VYRAS, VAIKAI, MARČIOS
IR ŽENTAI

Seniausias lietuvis laikrodininkas.
Darbas garantuotas visados,
kaina nedidelė.

N. GIRDWAIN

JEWELRY STORE

3223 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pilnas pasirinkimas visokių auksinių daiktų
ir sidabrinųjų.

JOS. A. RIZGEN

Ekspertas Laikrodžių Taisymai.

3249 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Turime pilną pasirinkimą visokių
auksinių ir sidabrinųjų laikrodžių,
žiedų ir tt. Kaina nedidelė.

JOS. A. RIZGEN, Sav.

Phone Victory 4356.

Sveikinimas "Vilniai" 20 m. jubiliejaus proga!

JOHN LAUDONT TAVERN

3538 So. Halsted Street

JOHN LAUDONT ir ANTON BRAZAS, Savininkai.

Matyk Mus Del Paskolos Automobiliams.

Ir pirm pirksiant auto, išstikite šio banko parankumus
finansavimui to plano.

BANKAS PATARNAVIMUI

Halsted Exchange National Bank
of Chicago

1929 So. Halsted Street

Narys federalės atsargos sistemos ir
federalės taupos apdraudos korp.

Telefonas Monroe 6345.

Grupės ir Pavieniai Sveikina "Vilni"

Organizacijos - Kuopos

Lietuvių Literatūros Draugijos 141 kuopa, iš Philadelphia, Pa., sveikina su \$1.00.

Lietuvių Literatūros Draugijos 219 kuopa, iš Forest City, Pa. — su \$1.00.

Liet. Darb. Susivienijimo 86 kuopa, iš Detroit, Mich.—su \$2, ir velija "Vilniai" geriausio pasisekimo.

Detroito Lietuvių klubas sveikina "Vilni" ir velija ilgus ateities, taipgi aukauja \$5.

Liet. Literatūros Draugijos 19 kp., iš Chicago—su \$12.10.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 7-tas Apskritis, iš Kenosha, Wis., siunčia proletarinius linkėjimus ir auką \$5.00.

Liet. Literatūros D-jos 109 kp. iš E. Toledo, Ohio, sveikindama "Vilni" prisideda su \$1.00.

Chicagiskė LLD 150 kuopa, jos valdyba ir visi nariai, sveikinimus siųsdami "Vilniai" prideda ir auką \$10.00.

Iš Clevelando, Liet. Darb. Pašelpo Draugystė velija "Vilniai" geriausių pasisekimų ir sveikinimą paremia su \$2.30.

Tolima LDS 96 kp., iš Wilkes Barre, Pa., prisiuntė "Vilniai" sveikinimą ir \$2.00 aukų.

PAVIENIAI Iš Chicago

- U. Andriulienė 20.00
H. Strumilienė 20.00
John Millius 6.00
J. H. K. 5.00
J. M. Kaminskas 5.00
J. D. Bendokaitis 5.00
P. ir O. Mikulėnai 5.00
A. Arėšiusas 3.00
J. ir O. Paltanavičiai 3.00
J. Pečiukaišis 2.00
E. Lapenienė 2.00
K. Salomanas 2.00
J. Kiškis 2.00
J. Žilinskas 2.00
K. ir M. Bartininkai 2.00
F. Schimett 2.00
Kriaučius 1.00
A. Grimaila 1.00
S. Klastow 1.00
Mr. J. Jurgaitis 1.00
A. Dockienė ir Ona Kundrotienė 1.00
J. ir A. Petrutis 1.00
G. ir V. Petrutis 1.00
Geo Koval 1.00
Toleikis 1.00
S. Brazeika 1.00
L. Radauskas 1.00
J. Gudaitis 1.00
W. Kukas 1.00
P. J. Rimkus 1.00
Geo. Miller 1.00
James Kanceris 1.00
A. Kapuskaitis 50c.

Iš Detroit, Mich.

- V. Smalstienė 2.00
K. Rekašis 1.00
Mrs. Cecelia Mačienė 1.00
J. Vasiliauskas 25c.
J. K. Alvinas 25c.

Iš Visur:

- Senas Vincas, Gibbstown, New Jersey 1.00
Paul Sprindis, Kenosha, Wisconsin 3.00
M. Lagunienė, Springfield, Illinois 1.00
A. Balchunas, Brooklyn, N. Y. 1.00

- Ona Marozienė, Waterbury, Conn. 50c.
B. Velukas, Barnesville, Pennsylvania 1.00
P. Kaupas, Muskegon, Michigan 50c.
B. O. Stumbras, Marissa, Illinois 1.00
V. Sovar, Long Beach, California 1.25
Eva Simans, Cleveland, Ohio 1.00
J. Pabalas, Cleveland, Ohio 1.00
Geo Yoshonis, Ferndale, Michigan 1.00
K. Anuzius, Oglesby, Illinois 1.50
F. Dementis, Kenosha, Wisconsin 1.00
J. Gerdžius, Christopher, Illinois 1.00
M. A. Bersenas, Coldwater, Michigan 1.50
L. Arman, Grand Rapids, Michigan 1.00
T. Cravens, Pocahontas, Illinois 1.00
Tony Eadlik, Pocahontas, Illinois 1.00
J. Manelis, Hales Corners, Wisconsin 1.00
M. Kličkienė, Springfield, Illinois 1.00
Ant. Mališauskas, Muskegon Hts., Mich. 50c.

TACOMA, WASH.

Lietuvių Literatūros Draugijos 132 kuopa sveikina "Vilni" ir siunčia jos reikalams \$10.00.

Mūsų kuopos kortų pramogoj buvo surinkta "Vilniai" pasveikinti \$3.65.

Iš likusio nuo parengimo pelno "Vilniai" skiriame \$5.00. Kuopos nariai dar sumetė 35c. Be to, d. M. Šapalienė pridėjo \$1.00.

Taigi, siunčiame "Vilniai" dešimtį dolerių. Linkim "Vilniai" kuo geriausių pasisekimų.

Draugiškai, F. Kavaliauskienė.

Sveikinimas "Vilniai"

Clearing Distributing Co. 5652-54 W. 64th Pl. Chicago, Ill.

Distributors of Schlitz The Beer That Made Milwaukee Famous Phone Portsmouth 8112 J. SHESTOKAS and SON, Prop.

Komplimentas "Vilniai" Nuo

F. SADAUSKAS

106th St. ir Cicero Ave. Oakland, Ill. Gerai įrengta gasolino stotis.

RUSIŠKA IR TURKIŠKA MAUDYNĖ

Ant Keturoliktos Gatvės 909-910 W. 14th Street, Chicago, Illinois. Pertaisyta moderniškai. Visi parankumai įvesta. MASAŽAS — CHIROPODIST Atdara dieną ir nakt. Moterims trečiadienį (Wednesday).

CHICAGO LITHUANIAN POLITICAL CLUB

Chicago, Ill. 7247 S. California ave., Chicago, Illinois, Balandžio 6, 1940. "Vilnis", 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Gerbiami Vilniečiai!

Chicago Lietuvių Politiskas Klubas nutarė pasveikinti laikraštį "Vilni" su dvidešimts metų sukakties minėjimu. Širdingai linkėdami, kad darbininkiškas laikraštis kaip "Vilnis" lankytojų visas stubas ir laimingai gyvuotų šimtą metų.

Taipgi prisiunčiam (\$5.00) penkis dolerius aukų, nes mūsų klubas nėra skaitlingas nariais, tai kiek išgalim su tiek stengiamės prisidėti.

Draugiškai, Chic. Liet. Pol. Klubo Valdyba (V. Babilus).

SPRINGFIELD, ILL.

LLD 7 kuopa savo susirinkime, kovo 14 d., svarstė klausimą "Vilnies" 20 metų sukaktuvių. Pasvarsčius nutarta pasveikinti "Vilni" su penkiiais doleriais. Mes sveikinam jus ir linkime jums kuogeriausio pasisekimo jusų taip prakilnam darbe. Velijam "Vilniai" kuoilgiausio gyvenimo.

Taip pat mes užsisakom "V." Jubiliejinio N-rio už \$2.50

Draugiškai, LLD 7 Kuopa.

BRIDGEWATER, MASS.

Lietuvių Literatūros Draugijos 71 kuopa sveikina "Vilni", prisiųsdama jos reikalams \$5.00. O LDS kuopa sveikina su dviem doleriais. Viso prisiunčia \$7.00.

Draugiškai, J. Kalvelis.

LIVINGSTON, N. J.

Mūsų jaunutė LDS 41 kuopa siunčia "Vilniai" širdingų darbininkiškų sveikinimų. Pridedam ir aukų—\$2.00.

Mes linkime "Vilniai" ilgai, ilgai gyvuoti, skleidžiant tarp darbininkų apšvietą.

Draugiškai, Geo A. Jamison, sekretorius.

PLAINS, PA.

LDS 96 kuopa aukauja "Vilniai" \$2.00 ir siunčia draugiškiausių linkėjimų. Tikimės, kad jūs, draugai vilniečiai, stovėsite progreso sargyboje dar 20 metų. Draugiškai, V. Arison, sekretorius.

EAST ROCHESTER, N. Y.

LDS 167 kuopa sveikina "Vilni" apvaikščiojant 20 metų gyvavimą. Mūsų kuopa neturtinga, bet visgi prisidedam prie jubiliejaus su \$1.00.

LDS 167 kp. sekretorius P. J. Malinauskas.

GREAT NECK, L. I., N. Y.

Sveikiname dienraštį "Vilni" su jos 20 metų sukaktuvėmis. Su pasveikinimu siunčiame nors mažą dovaną—\$6.00, kuriuos sudėjo šios ypotos: F. Marcinkevičia, F. Klaston, F. Lideikis, J. Urbonas, P. Bečis, po \$1.00. A. Šeskus, C. Kasmauskienė, O. Klimaitienė, M. Urban, po 25c.

LDS 24 kp. Komisija, P. Bečis, J. Vanagienė.

THOMAS, W. VA.

Sveikinu "Vilni" su 20-meriniu Jubiliejum ir prisidedu kad ir su maža auka—dviem doleriais.

Linkiu "Vilniai" geriausio pasisekimo.

Draugiškai, Chas. Strauss.

BURYS CHICAGIEČIŲ SVEIKINA "VILNI".

Balandžio 14 d., 1940 metais, sukanka mylimo dienraščio "Vilnies" 20 metų jubiliejus. Ta proga sveikinam darbininkų reikalų gynėją, šviesos nešėją ir kultūrintoją lietuvių masių—"Vilni".

Mes, chicagiečių burs iš Bridgeporto kolonijos, įteikiame "Vilniai" aukų:

- Mikas ir Ona Mockai \$25.00
J. ir S. Vaičiulioniai 10.00
M. ir Anna Kairiai 5.00
J. Ivanaitis 5.00
P. Baciška 5.00
F. ir P. Dalidoniai 5.00
J. ir P. Jenčius 5.00
Juozas Dalidonis 5.00
Stasė Bedokis 2.00
W. ir O. Žilinskai 1.00
Viso per Mykolą ir Oną Mockus įteikta \$68.00.

DETROIT, MICH.

Sveikinam "Vilni" jos 20-merinėse sukaktuvėse:

P. Krakaitis \$5.00, Ona Krakaitienė \$3.50. A. Žilinskas, P. Dravidžius, Dr. M. D. Palevich, P. Smalstis, J. Aranuk po dolerį. J. Genaitis—50c. Viso \$14.00.

Pius Krakaitis.

Garfield Park—\$50.00

Mes Garfield Park (Chicagoj) "Vilnies" skaitytojai sveikinam "Vilni" jos jubiliejaus proga. Tegul už mūsų kalba mūsų aukos, kurias siunčiame su širdingiausiai linkėjimais.

- J. Klatauskas \$5.00
L. Kasko 5.00
A. Daraška 5.00
V. Katilius 5.00
M. Dovidonis 5.00
J. Juknis \$3.00; P. Deveikis \$2.50.

Po du doleriu: Ona Demikienė, C. Klibas, A. Kutra, M. Kazianus, W. Bartash. Po dolerį: A. Lietuvnikas, P. Vėbra, P. Mironas. W. Gurskis 30c.

Nuo atsibuvusio vakarėlio liko \$6.20. Viso siunčiame \$50.

Draugiškai, J. Juknis ir J. Klatauskas.

STAMFORD, CONN.

Siunčiame draugiškiausių linkėjimų "Vilniai" iš Stamford, Conn.

- William Deksnys \$2.00
Anna Philips 1.00
Dominick Burba 1.00

Komplimentas "Vilniai".

Kayo's Service

Station

3047 S. Halsted Street Chicago, Ill.

Washing — Greasing

Nauji pavasariniai siutai su dviem porom kelnų, nuo

\$22.50 ir aukščiau.

Atsilankykite pamatyti jų. Geriausios išdirbystės ir pasiuvimo.

The BRIDGEPORT CLOTHING CO.

3310 So. Halsted Street J. PETRAUSKAS, Sav. Tel. Yards 7332

Sveikinam dienraštį "Vilni" sulaukus 20 metų!

S. WELIČKA

4119 So. Ashland Ave.

Tel. Yards 0107

Turime didelį pasirinkimą degtinės: Calverts, Calverts Special, Kentucky ir tt. Taipgi ir iš Europos importuotos. Parinktas alus ir šilti pietūs ir užkandžiai kasdien.

STANLEY WELIČKA, Savininkas.

WHITE EAGLE BREWING KOMPANIJA

Siunčia Širdingus Linkėjimus "Vilniai" Jos Dvidešimtmetinėse Sukaktuvėse

Gamintojai Chevalier, Allweiden ir Chopin Malt Toniko

Siemet Peršokamieji Metai—Kadangi šie metai yra naujų bičiulysčių ir geresnio susipažinimo metai, tad Chevalier alus pašoks dar didesnį šuolį pasiekimui platesnės publikos, nes jame randasi nepaprastos ypatybės ir charakteris, kuris lyginasi puikiausiam kvepiančių gėlių bukietai. Delto, jeigu jūs norite išgyti patenkinantį ir pastovų bičiulį visam gyvenimui, gerai apsižiūrėkite pirma, negu darysite peršokimą—pasiteiraukite apie

Mr. John J. Haracz, Pres.

CHEVALIER ALLWEIDEN arba CHOPIN MALT

FRANK SPEECHER

Lietuvis atstovas

visuomet pasistengs, kad jūs gautumet ko reikalaujate.

WHITE EAGLE BREWING KOMP. BUVEINĖ

3735 iki 3755 South Racine Avenue Chicago, Illinois YARDS 7460

SVEIKINIMAI NUO PAVIENIŲ

Lai Gyvuoja "Vilnis" — Šaukia Roselandiečiai

Šaukia roselandiečiai nevien savo balsais, bet ir savo doleriais. Roselandiečiai žino, kad nėra spēkos be medžiagos.

- A. Kavaliauskas \$1.00
- K. Danyla 1.00
- K. Klibas 1.00
- F. Žilevičius 1.00
- K. Brazeika 1.00
- J. Pavidonis 1.00
- A. Staljonis 1.00
- P. Grigaliunas 1.00
- J. Urmonas 1.00
- G. Prakupas 1.00
- J. Pinikas 1.00
- J. Kirkus 1.00
- J. Jukelis 1.00

Susikirto du Stasiai. Stasys Lesčiauskas (muzikantas) sako: \$1 permaži, aš sveikinu "Vilnį" su 2 doleriais. O Stasys Straukas sako: aš sveikinu "Vilnį", užsimokėdamas prenumeratą išanksto už du metus, tai bus \$15.00. Tai gražus "Vilnies" rėmėjų būrelis.

P. S. Meldžiū neįsiseisti kuriuos kalbinome prisidėti prie šio pasveikinimo, bet negalėjote. O taipgi neišsėskite ir tie, kurių dar nekalbinome. Pasimatysim vėliau, nes geriau vėliau negu niekad.

K. D.

IŠ PITTSFIELD, MASS.

Mes esam Jum skolingi bemaž už du metus. Dabar pasiūnčiam čekį už \$20.00. Tai bus užmokėta už tris metus.

Kiek lieka nuo prenumeratoros, skiriam "Vilnies" reikalams, tuo prisidėdami prie Jubilėjaus. Tebūnie "Vilnis" stiprią sveikatoj.

Su draugiškiausiais linkėjimais

M. Gavėnas.

EAST ST. LOUIS, ILL.

Sveikinimas "Vilniai".

Per 20 metų be pertraukos skaitau "Vilnį" ir iškalno užsimoku prenumeratą. Kaip "Vilnis" pradėjo eiti 1920 metais, aš nuo to laiko tapau "Vilnies" skaitytoju ir rėmėju. Labai ačiu draugam G. D. ir P. A., nes jiedu mane supažindino su "Vilnim".

Gyvendamas Chicagoj, paskolinau \$100 dėl namo nupirkimo, kurie ir dabar ten bestovi. Kelis kartus dirbau veltui aptaisant "Vilnies" namą. Turiu pirkęs 4 šėrus. Abelnai esu nemažai prisidėjęs prie laikraščio stiprinimo.

Taipgi ir šia proga ("Vilniai" minint 20 metų jubiliejų, siunčiu \$10.00 auką. Linkiu "Vilniai" gyvuot ir bujot.

George Bendikas.

BINGHAMTON, N. Y.

Sveikina "Vilnį" švenčiant jubiliejų: St. ir P. Jasilioniai \$1.00; po 50c. U. Šimoliūnienė, I. Vėžys. Po 25c.: V. Kapčiauskienė, L. Čeponienė, H. Vėžienė, ir V. Kaminskienė.

DETROIT, MICH.

V. Raškauskas sveikina "Vilnį" su dolerine. W. Žilinskas aukauja tiek pat. T. Griman 50c. Aukas pridavė M. Smitrevičienė.

STOCKTON, CALIF.

Su šiuo laiškeliu pasiūnčiu money orderj ant \$7.00. \$5.50 bus mano prenumerata, \$1.50 siunčiu kaip sveikinimą "Vilniai" jos 20 metų jubiliejų.

Geo ir Ona Aukštis.

MES SU JUMIS—SAKO HARTFORD, CONN.

Sveikinam "Vilnį", nes esam įsitikinę, kad ji gerai kovoja už taiką, demokratiją, už progresą.

Siunčiame \$14.35 auką. D. Navickas \$2.00. Po dolerj: Z. Juška, J. J. Š. (neįskaitoma), K. Aksamitauskas.

Po 50 centų: J. Nikžentaitis, A. Dagilius, J. Beržinis, J. Urbonas, K. Vilkas, F. Ramanauskas, A. Klimas, P. Celkanis, Ch. Nichal, V. Ramanauskas.

Po 25 centus: J. Aibavičius, J. Plitnick, V. Staugaitis, A. L. (neįskaitoma), J. Pilkauskas, E. Evans, A. Tonorėlis, J. Senkus, P. Giraitis, V. Vasiliauskas, S. Makaveckas, V. Zaltauskas, M. Ramoškienė, P. Padelskis, J. Macijunas, V. Jokimas, M. Žemaitienė, A. Ulinskas, D. Vaitiekunas, M. Juozienienė, P. Vaitiekunaitė.

J. Barvin—10c. Draugiškai, K. Aksamitauskas.

MINERSVILLE, PA.

Sveikinam vilniečius su taip brangia iškilme, kurioje būtų malonu dalyvauti su visa pažangiąja Chicagos publika. Bet aplinkybės to neleidižia.

Pasitarę su broliu Vincu, kaip nukaršę nuo darbo seniai, o dabartiniu laiku visai bedarbiai, sukrapštėme po dolerj ir siunčiam jums nors tą mažą auką.

Draugiškai, Vincas ir Juozas Ramanauskai.

SVEIKINIMAS LLD 29-tos KUOPOS.

Sveikinam "Vilnį" jos didžiū iškilmių proga. Velijam, kad ji pataptų didžiausiu lietuvių dienraščiu pasauly!

"Vilnis" visuomet paremdavo mus, rockfordiečius. Tai mes ir ją paremiam. Kad musų žodžiai nebūtų tušti, siunčiame iš savo išdo \$5.00. Draugiškai,

LLD 29 kp. Valdyba.

Sveikinimas "Vilniai" 20 m. sukakties proga.

David J. Bental LAWYER

77 W. Washington St.
Tel. State 4743.

Linkėjimas "Vilniai"!

Central Confectionery & Restaurant

Namų darbo saldainiai ir užkandžiai.

3462 So. Halsted Street
Phone Boulevard 1903.
KATSAROS BROLIAI, Sav.

ROCKFORD, ILL.

Chas Turulio Sveikinimas.

Gerbiami draugai vilniečiai! Aš esu "Vilnies" skaitytojas nuo to laiko kaip ji užgimė. Aš esu visapusiai patenkintas jos turiniu.

Linkėdamas "Vilniai" geriausio pasisekimo ateityje, kviečiu ir kitus "Vilnies" skaitytojus remti savo laikraštį.

Su šiuomi aš priduo du \$5.00, kurie lai buna parama "Vilniai".

Chas Turulis,
2936—11th St.,
Rockford, Ill.

Šie rockfordiečiai sveikina "Vilnį" ir siunčia jai geriausių linkėjimų:

Joe Žolynas—\$4.00. J. Rulis—\$2.00. J. ir O. Andrikai—\$2.00. B. Zuklienė—\$2.00.

Po dolerj sudėjo: A. Šimonis, F. Žolynas, J. Dočkus, John Andrick Jr. (Reitsch Bros. Co. agentas), A. Kriauklis, P. Tunkus, J. Karcekas, B. Nekrašius, S. Žolynienė, Ch. Phillips, J. Gričius, D. Slavinskienė.

DRG. K. LAWDANSKO SVEIKINIMAS.

Aš skaitau "Vilnį" nuo pat jos užgimimo. Skačiau ir "Žariją", jos pirmtakę. "Vilnis" yra geras logiškas laikraštis ir vidurvakarinėse valstijose nėra kas ją pavaduoja. Ji tinka darbininkams, smulkiems biznieriems ir profesionalams. "Vilnis" gina jų visų reikalus.

Jau suvirš 10 metų, kaip aš užrašinėju "Vilnį" naujiems skaitytojams ir atnaujinu seniems. Per tą laiką užrašiau "Vilnį" apie 500 skaitytojų. Bučiau labai patenkintas, kad sekančiu dešimtmečiu galėčiau užrašyti ir atnaujinti bent 1,000 skaitytojų.

Linkiu "Vilniai" drąsiai žengti pirmyn. Pridedu nuo savęs \$2.00. Lai gyvuoja "Vilnis"!

K. Lawdanskas,
Rockford, Ill.

TOWN OF LAKE, CHICAGO.

Varde Town of Lake organizaciją ir draugų nuoširdžiai sveikiname "Vilnį". Velijam "Vilniai" ilgiausio amžiaus. Lai eina ji ta pačia vaga, kaip ir ligšiol. Lai "Vilnis" dirba dėl darbininkų labo ir kovoja už jų reikalus.

Valio "Vilnis"!

- J. M. Demenciū \$10.00
- S. P. V. Juškai 10.00
- LDS 102 kuopa 5.00
- P. Mikulėnas 5.00
- A. J. N. Juriai 3.00
- LLD 187 kuopa 3.00
- J. Stulgis 2.00
- H. Seigan skelb. per Grincevičių 2.50
- P. P. Šeduikis 1.00
- J. Pliauška 1.00

Viso \$42.50
Draugiškai,
St. Juška.

BAYONNE, N. J.

Gerbiami draugai vilniečiai! Čia rasite money orderj už \$6.00. Tai pasveikinimas nuo Bayonne, N. J., lietuvių.

M. Panelis, J. Stanelis sveikina su doleriu kiekvienas.

F. Muzikevičius—65c. Po 50 centų: J. Zaleckas, P. Janiūnienė, K. Česnauskas.

Po 25c.: V. Domašaitis, K. Čiurlis, J. Kirmėlas, S. Radušis, J. Chepinski, J. Urbonas, J. Matušaitis.

M. Lukaitienė—10c. Draugiškai, F. Muzikevičius.

L. Serbentos Laiškas

Skaitau "Vilnį" nuo pat jos išsikurimo, jau 20 metų. Žinau, kad "Vilnis" turėjo daug nukentėti dėl priešų atakų, bet ji turėjo ir tur daug rėmėjų. "Vilnis" tai nelyginant mano gyvenimas. Pirmiau man buvo labai gerai, o dabar labai bloga. Taip-pat ir "Vilnis" pergyveno gerų ir blogų laikų.

Sveikinu "Vilnies" redakciją, administraciją ir spaus-tuvės darbininkus. Sveikinu visus bendradarbius ir visus skaitytojus.

Vos sukrapščiau prenumeratoros atnaujinimui. Mokestis prie WPA darbo taip nukirto, kad negaliu pragyventi.

Draugiškai, L. Serbenta,
Calumet City, Ill.

DES MOINES, IOWA.

Sveikinam "Vilnį" didžiojo jubilėjaus šventėje, siūsdami "Vilnies" sustiprinimui \$2.00.

F. Rakiel,
Wm. Kasakitis.

HARTSHORNE, OKLA.

Ir mes, Oklahomos pavargėliai, sveikiname "Vilnį" jos 20-metinėse sukaktuvėse. Mes nuoširdžiai velijam "Vilniai" geriausio pasisekimo ir ilgiausių metų.

A. Hentz—\$1.00. W. Leonaviče—50c. Ch. Edick, Sam Butkus po 25c.

Mike G. (neįskaitoma) 15c. Mike Karf (neįskaitoma) 10c.

BUCODA, WASH.

Prisiūnčiu prenumeratą už savo brojį, kuris gyvena Raymond, Wash., ir pridedu dar 50 centų "Vilnies" reikalams.

Tegyvuoja "Vilnis"! Draugiškai, Chris Gosicki.

NUOŠIRDUS VILNIEČIAI

Draugai Pečiukai - Post, kai Chicagoj gyveno, tai nebuvo to "Vilnies" parengimo, kuriame drg. Pečiukienė nebūtų dirbus už gspadingę. Draugai Pečiukai taipgi nuoširdus kovotojai už darbininkų reikalus. Jie iš Brooklyno sveikina "Vilnį" 20 metų Jubilėjaus proga.

Sveikina "Vilnį" 20 metų jubilėjaus proga!

PEOPLES PRINTING CO.

LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ

3423 S. Morgan St., Chicago, Illinois
Phone Yards 7474.
J. K. VALINSKAS ir AL. VALINSKAS, Sav.

Phone Ravenswood 3282.
Res. Edgewater 5233.

TRUSK'S BUFFET

Vienatinė tos apielinkės lietuviška užėiga.
Saldus Vynas, gera arielka ir alus
Skanių užkandžių — Chickens — Steaks.
5406 North Clark Street
Chicago, Illinois.
CHARLES TRUSK, Savininkas.

Mūsų Komplimentai "Vilniai"

Yates Brothers

Grocery and Meats

1501 Keys Ave.
Springfield, Ill.

DUODAME PASKOLAS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

Chicagoje ir apielinkėse, lengvais išmokėjimais; pirkimui, pataisymui ir statymui
Naujų Namų.

MOKAME 3 1/2%

Dividentų už padėtus pinigus.

Kiekvieno asmens taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 par Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Del informacijų kreipkitės į

2202 W. Cermak Rd.
Telephone Canal 8887.
Ben. J. Kazanauskas, Secretary.
CHICAGO, ILLINOIS

RAŠTINĖS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 v. v.
Ketverge nuo 9 ryto iki 7 v. v.
Seređoj nuo 9 ryto iki 12 diena

LIETUVISKA UŽEIGA

SOPHIE'S TAVERN

MIRROR INN

Skanių Užkandžių
CHICKEN DINNERS IR STEAKS

Subatomis ir Nedėliomis gera orkestra šokiams.

6021 Archer Avenue
ARGO, ILL.

Linkėjimai "Vilniai" Nuo

GEORGE A. ŠUKYS

Namų pardavimo, randavimo ir apdraudimo agentura.

3252 S. Halsted Street Tel. Calumet 2520.

KOMPLIMENTAS "VILNIAI"

PEOPLES RESTAURANT

1628 W. 47th Street — Tel. Boulevard 2385

Kviečiame jus del apžiūrėjimo musų moderniskai įrengtos valgyklos. Pasinaudokite geru maistu su mumis šiandieną.

RUSSELL & ANNA HARPERS Savininkai.

BROOKLYNIEČIŲ SVEIKINIMAI

Draugas A. Bimba atsiuntė čekį už \$132.75. Tokia suma brooklyniečiai sveikina "Vilni" jos jubiliejaus šventėje. Sveikina organizacijos ir pavieniai draugai-draugės.

LLD 185 kuopa East New York	\$5.00
LDS 13 kp. East New York	5.00
J. Kuodis Brooklyn	5.00
LLD 1 kuopa	3.00
A. Leipus	3.00
M. Simanavičius	3.00
ALDLD 2-ras Apskritys	10.00

Po du dolerius: V. Rudaitis, J. Wainis, J. Siurba, A. Balčūnas.

Po dolerį: S. Sasna, J. Gužas, J. Weiss, Grace Parsonis, A. Petruškevičius, P. Buknys, V. Paukštys, A. Bieliauskienė, V. Baltrušaitis, J. Vinikaitis, A. Daugelienė, M. Klimas, Kalvaičiai (Maspeth), J. Gasiunas, F. Šešelgytė, O. Vaznytė, E. Gasiunienė, J. Orman, A. Velička, A. Dagis, J. Mateika, A. Bepirštis, A. Balčūnas, W. Keršulis, K. Balčūnas, P. Domikaitis, Ch. Kaulinis, Geo. Kuraitis, K. Joneliūnas, K. Dzevečko, N. Pakalniškis, J. Rušinskas, S. Griškus, Dobinių šeima, A. Valungas, R. Mizara, P. Šolomskas, V. Tauras, J. Visockis, J. Rainius, G. Klimas, A. Bimba, P. Pakalniškis, E. Jeskevičiūtė, Čepuliai, Ald. Linkus, D. M. Šolomskas, K. Petrikenė, P. Taras, M. Stakovas, J. Juška, Miss Mary Sinkus, E. Vilkaitė, K. Tamošiūnas, Geo. Zablackas, Ph. Kuntz, A. Zavišius (Jersey City), D. Burba (Stanford), K. Mockus, K. Tiškus, M. Petkaska, J. Kairys, A. Zablackienė, F. Jakštys, P. Lileikis.

K. Gribas 60c.

Po 50 centų: P. Burneikis, A. Šidlauskienė, P. Bieliauskas, K. Anskis, S. Brusokas, A. Mažėlienė, V. Kazel, W. Kulik, L. Kavaliauskaitė, C. Briedis, M. Bepirščiūtė, A. Bečienė (Great Neck), A. Dobinis, P. Baranauskas, V. Rainys, E. Tamulionytė, E. Vaitiekunienė, V. Pranaitienė, T. Šerienė, Mr. & Mrs. Pross, S. Petkus, P. Cibulskis, F. Ramoška, M. Banaitienė, J. Balčūnas, B. Skubliskas, J. Kalvaitis, V. Škėma, M. Mizevich, P. Dumbliauskas, J. Stirbis, O. Cibulskienė. Ch. Šimanskis 40c.

Po 25 centus: A. Talandzevičius, J. Grubis, M. Pappova, A. Sinus, P. Poškaitis, F. Reinhardt, V. Kazlauskas, Ruzgiai (Jersey City), Mrs. J. Burba, Mary Burba, Amelia Burba, J. Bernotas, Ch. Načinskas, K. Karpavičienė, F. Waitkus, M. Norgienė, F. Bunkus, V. Žilinskas, A. Talandzevičius, S. Titanis, J. Kaulinis, V. Guraitis, J. Barauskas, J. Simonavičius, Ch. Degutis, W. Augustas, F. Miller, J. Kadro, J. Michon.

Po 15 centų: Mrs. Bederman, J. Kalendra, Melvina Bederman.

Po dešimtuką: J. Mieliauskas, J. Žilaitis, M. Ballas, P. Shalins, P. Boyers, Kwarren, A. Dobinis, P. Baranauskas, J. Gudeliauskas.

Sveikinimus renkant daugiausia pasidarbavo šie draugai: A. Bimba, A. Balčūnas, J. Gasiunas, P. Buknys, D. M. Šolomskas, Geo. Kuraitis, J. Kuodis, P. Šolomskas, J. Weiss ir J. Gužas.

IŠ CHICAGOS

Labai nuoširdus ir ištikimas vilnietis F. Vėbra karštai sveikina "Vilni" ir aukauja jos reikalams \$20.00. Jis sako: "Mano geriausias draugas Dr. J. Kaškiaučius aukavo, sveikindamas "Vilni" \$25.00, tai man išpuola paaukaut \$20.00."

Draugas F. Vėbra ir Dr. Kaškiaučius tai kaip tikri broliai.

Roselandietis J. K. Šarkiu-nas, vienas iš stambiausių "Vilnie" šulų, įteikė penkinę. Jo darbai už jį kalba, rašyti daug nereikia.

A. ir M. Gabriai, taip-pat pavyzdingi vilniečiai, įteikė penkinę. "Tai mūsų dalis," sako jie, "o "Vilnie" niekuomet neapleisime." "Taip ir aš su "Vilnim", pareiškė Charles Mitchell (Brighton Park). "Aš jai duodu \$2.50 ir prizadu buti Jubiliejaus iškilmėse."

Neatsilikia ir A. Šileika, geras Vėbros draugas. Jis aukavo \$2.00.

Pažiūrėkit, kiek daug sveikinimų visame šiame "Vilnie" numery yra iš plačiosios Chicagos!

DAUGIAU SVEIKINIMŲ.

Juozas Macnoriū, Kenosha, B. Thomas, Cudahy, J. Morkevičius, So. Milwaukee C. Schultz, Kenosha—visi po dolerį.

F. Beržanskis, Cudahy, 25 centus.

Šiuos sveikinimus pridavė d. M. Dementienė (Kenosha, Wis.).

SVEIKINIMAS.

Sveikinu dienraštį "Vilni" su jos 20 metų sukaktuvėmis ir velinu kuogeriausio pasisekimo tarp darbo žmonių kad ir toliau gintų darbo žmonių reikalus, kaip ikišiol grynė.

Lai gyvuoja darbininkiška progresyviška spauda! K. Batutis.

Detroitiečių Lietuvių Sveikinimas "Vilniai"

Detroito lietuviai siunčia širdingiausias linkėjimus dienraščiui "Vilniai" 20 metų jubiliejaus proga ir kartu siunčia aukų:

K. Litvinas	\$5.00
K. J. Terzai	2.00
R. Traknys	1.50
J. Jočionis	1.00
P. Žilinskas	1.00
J. Baronas	1.00
M. Stunkas	1.00
P. Urbantas	1.00
J. J. Butkus	1.00
A. Urbonas	1.00
P. Užunaris	1.00
M. Geraltauskienė	1.00
A. Dapšis	1.00
N. Biliunienė	1.00
J. Vasiliauskas	1.00
J. Steponkevičius	1.00
M. Batulevich	1.00
J. U.	1.00
J. Gugas	1.00
K. Belskis	1.00
O. Gendaitienė	1.00
J. Miller	1.00
K. Juodaitis	1.00
J. Lukis	1.00
A. Jakštys	1.00
A. Vėgėla	1.00
J. Galinskas	1.00
A. Demskienė	1.00
A. Rakašienė	1.00
J. Luobikis	1.00
A. Urbonienė	1.00
P. Šatas	50
A. Cigauskas	50
J. Jazakevičia	50
A. Mačys	50
M. J. Masys	50
C. Z.	50
M. Kauza	50
K. Šiliauskas	50
J. Ninis	50
K. Lokomski	50
J. Zakaras	50

Viso \$42.00

Charles Shell Service—Gasolino stotis, 20407 John-R, at Winchester—\$3.00. Ch. Bilunas.

PASVEIKINIMAS DIENRAŠČIUI "VILNIAI" 20 METŲ GYVAVIMO PROGA.

Per 20 metų dienraštis "Vilnis" skelbei tiesą, mokslą ir šviesą. Tukstančius lietuvių darbininkų švietei ir mokinei pasirinkti teisingą kelią, kuris išbrauks skriaudas ir išnaudojimus. Praskrynei puikų taką į ateitį. Tačiau dar daug sunkių sukurių stovi prieš mūsų gyvenimą ir kad jį gerinti, dar daug turėsi gelbėti mūsų broliams ir sesutėms.

Linkėdami ir trokšdami, kad mūsų brangi "Vilnis" pasiliktumei ant visados darbo žmonių užtarėja ir mokytoja. Linkime dar ilgo, ilgo gyvavimo!

Siunčiame ir finansinės paramos sumoje \$5.

Domininkas ir Katryna Keturakiai, Chicago, Illinois. 1940. IV. 3.

JERSEY CITY, N. J.

Mes toli nuo "Vilnie", beveik už tukstančio mylių. Bet kurie mūsų skaitytojai "Vilni", tie jį myli. Gyvuokite, draugai vilniečiai ir kuo plačiausia skleiskite "Vilnie" įtaką!

Šiame laiške siunčiame \$15.00.

J. B. Paserpskis, A. Matulevičius, J. Kreivėnas, M. Sabiliauskas, A. Zaviš, T. Gurskis, P. Sawga, E. Mačėnienė, A. Zalkauskas, A. Bagdonas, O. Kačergienė—po dolerį.

P. Kalanta, J. Zabiela, J. Duda, A. Matulevich, J. Zaleckis (Bayonne), B. Čiurlienė (Bayonne)—po 50c.

J. Augutis, P. Vosylius (Weehoken), C. Kuzmickas—po 25c. A. Friend—10c. Draugiškai, A. Matulevičius.

Linkėjimai "Vilniai" 20 metų jubiliejaus proga!

Michael R. Kaziunas

ATTORNEY AT LAW

69 West Washington Street

Phone Central 0592

Sveikinimas "Vilniai" su 20 metų sukakties proga.

Dr. Karolis Nurkait

(NURKAITIS)

3409 S. Halsted Street

Tel. Yards 2151.

Linkėjimai "Vilniai" 20 m. Jubiliejaus proga!

DR. A. L. GRAIČUNAS

3212 S. Halsted St. — Yards 1484

Linkėjimas "Vilniai" Jubiliejaus Proga!

DR. J. P. POŠKA

(PHYSICIAN and SURGEON)

3133 S. Halsted Street

Gyvenimo Vieta:
6504 S. Artesian Avenue
Tel. Hemlock 2374

Raštinis Telefonas:
Victory 3687

Phone VICTory 6172.

A. KAIRIS

3137 S. Halsted Street

General Contractor and Mason Work

Chicago, Illinois.

Kontraktorius Namų Statymo Real Estate

INSURANCE and LOANS

Stautau visokios rūšies naujus namus ant lengvųjų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisy-mo darbą be jokio cash imokėjimo, ant lengvųjų mėnesinių išmokėjimų (Išgaunu geriausias atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisy-mo apde-gusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvųjų mėnesinių išmokėjimų, nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKEL

6816 S. Western Ave. — Phone Grovehill 0306

Linkėjimai "Vilniai" Nuo

Ramova Theater

South Halsted Street (arti 35th St.)

CLEVELAND, OHIO

Linkėjimai "Vilniai".

Kenmore 2739 Kenmore 2430

DRENİK'S

ERIN BREW

and Duquesne Beer and Ale.

23776 Lakeland Blvd. Cleveland, Ohio.

LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS

Lietuvių Liaudies Teatras siunčia širdingiausias linkėjimus "Vilniai" 20 metų jubiliejaus sukaktį minint ir linki taip jau energingai nešti šviesą, kultūrą bei auklėti meną Amerikos lietuvių tarpe.

VALDYBA:

Pirmininkas St. Juška

Prot. Raštininkė D. Yuden

Fin. Raštininkė M. Railienė

Izdininkė A. Jakienė.

Skaitkite ir Platinkite Dienraštį "Vilni"

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA SENIAU IR DABAR

J. Ramanauskas.

“Vilnis” mini savo 20 metų sukaktį. Sveikindamas liaudies dienraštį sulaukus 20 metų, ta proga noriu žvilgterti į praeitį—tuometinę Amerikos lietuvių spaudą.

Jau 50 metų kaip skaitau lietuvių laikraščius. Suprantama, buvo gražaus laiko gerai su jais susipažinti.

Nereikia aiškinti, kad pirmieji Amerikos lietuvių laikraščiai buvo skirtingi nuo šių dienų laikraščių.

Pirmieji mūsų išėjusių laikraščiai dalinosi į dvi rūšis: klerikalų ir tautiniai laisvamanišką spaudą. Darbinikiškos spaudos tada nebuvo.

Abiejų tačiaus sutiko viename klausime—skirti lietuvius nuo lenkų. Lietuvių kunigams tai buvo irgi svarbu, nes jiems reikėjo lietuviškų parapijų.

Suprantama, buvo kunigų

ir užsidegusių lietuvių, lietuvių patriotizmu.

Lietuvių spauda tuomet turėjo dar savotišką problemą—taisykliškai rašyti lietuvių kalba mokėjo tik keletas žmonių, daugelis ir skaityti nemokėjo.

Apie 1890 metus Amerikos lietuviai turėjo du savaitraščius—“Vienybę Lietuvininkų” ir “Saulę”. “Vienybė” su 1890 metais permainė savo rašybą ir formą, kaip Dr. V. Kudirka pastebėjo—“iš paklodės į laikraštį.” O “Saulė” ir iki šių dienų pasiliko tokia, kaip pradėjo eiti—be jokių rašybos taisyklių.

Geriausių pasekmių “Vilniai”.

Salutaras Drug & Chemical Co.

Šita čysta vaistų gyduolė yra padaryta iš parinktųjų šaknių, žievių ir žolių, kurios yra labai naudingos del sutvarkymo vidurių.

639 West 18th St.

J. KRUMIN, Sav.
Tel. Canal 1133.

Sveikinimas “Vilniai”

Telsers Jewelry

Jewelers and Opticians
Cash or Easy Payments

2205 W. Twenty-Second st.

(arti Leavitt)

Chicago, Ill.

Phone Canal 5496.

Sveikinu dienraštį “Vilni” 20 metų jubiliejaus proga ir linkiu jam geriausio pasisekimo.

W. DOREN

Ladies & Gents Tailor

1314 W. 69th St., Chicago, Ill.

ZARASIŠKIŲ KLIUBAS

Sveikina “Vilni” Jos 20 m. Sukaktuvių Proga

Liet. Teatrališkos Draugijos Ruta No. 1

Nariai širdingai sveikina “Vilni” Jubiliejaus!

Mes kviečiame Chicago lietuvius dėtis prie Rutos Draugijos, nes ji yra viena iš seniausių ir finansiniai labai stipri.

A. Ramanauskas, D. J. Smith, F. Žukauskas, Mrs. Radauskas, A. Mitrauskas — po dolerį. F. Aušra, T. Aušra, F. Sakalauskas, F. Opolskis, J. Juščenka — po 50 centų. T. Seleckis ir X. — po 25 centus.

Apie pabaigą 1892 metų pasirodė savaitinis laikraštukas “Garsas”, kurį leido T. Astromskas su sunum. Savo įžanginiam straipsny, “Garsas” sakė tarbausias vien darbininkų reikalams. Kiek jo redaktorius sugebėjo, rodos, laikėsi užbrėžtos linijos.

1893 metais “Garsas” prasižengė “Vienybei Lietuvininkų” įdėdamas aprašymą incidento lenkų kunigo Barabašo su savo parapijonkom ir štai ką “V. L.” sakė:

“‘Garsas’ nežino kaip nupeikti ir sako, jog taji kunigą sumušė kelios abejotino pasielgimo žmogystos; anot ‘Garso’ karžygiai bobos, užsiuolusios ant kunigo anaipol nedar ‘Garsui’ garbės...”

Iš to galima suprasti, kad lenkų kunigas Barabaš turėjo kautytes su parapijonkom. “V. L.” tada redagavo A. Miliukas, kuris ir dabar tebekunigauja.

Savo redakciniam straipsny (nr. 32, 1893 metais) jis rašė:

“Tame pačiam numery ‘Garso’ randame urėdišką L. M. D. padėkovonę Illinois valstijos gubernatoriui Altgeld’ui, jog atleisdamas iš kalėjimo tris anarchistus, sėdinčius už 1886 metų sumišimus Chicagoje visiškai juos išteisingo, o nubaudė vien jų teisdarius. Rasi anie trys anarchistai ir nėmė dalyvumo metime bombų ir žmonių užmušime. (kas yra abejotina), tuogi gub. Altgeld teisingai juos apšaukė nekaltais. L. M. D. ir ‘Garsas’ prie savo širdies priėmė tą dalyką, išreiškė savo simpatiją anarchizmui, bet mes lietuviai lauktumėme, kad ir lietuvių reikalai jų taipgi būtų paremiami.”

Kalba eina apie vadinaamas “Haymarket Riušes” Chicagoj, apie provokatorių mestą bombą laike darbininkų demonstracijų, už ką paskui apkaltinta 8 darbininkų vadai, kurių keturi ir pakarti, vienas pats nusižudė, o trys pasilikę paliuosuoti kada Altgeld išrinktas gubernatorium.

Ta kova ėjo ryšy su streiku už 8 valandų darbo dieną. Iš to matome, kad “Garsas” jau palaikė darbininkų pusę, o “Vienybę Lietuvininkų” priešingą pusę.

LMD buvo Lietuvių Moks-

lo Draugija. Ji irgi palaikė darbininkus.

Jau 1893 metais aš rašinėjau į “V. L.”, kuri skelbėsi “literatūros, mokslo ir politikos savaitraštis.” Buvau jai atsidavęs. Man tačiaus nebuvo aišku kokius žmones ir už ką vadina anarchistais. Suprantama, stengiausi sužinoti, susirasti kas jie, ką reiškia jiems primetamas žodis.

Atsirado, kiek vėliau, ir socialistų spauda. Socialistų laikraštis buvo “Kova”, kuri uždaryta laike pasaulinio karo.

Paskui atsirado ir daugiau laikraščių. Mes iš jų mokėmės. Bet nuo pasaulinio karo jie, išskyrus “Laisvę”, nuėjo savo keliais ir mes su jais persiskyrėme.

Kylant darbininkų klesiniam susipratimui, išnyko senos lietuvių skiriančios linijos. Vieton to atsirado klesos linija, ekonominiai skirtumai.

Lietuvių darbininkų judėjimas augo. Su juo ėjo ir tebeina ir abelnai dauguma mūsų išėjusių, nes išnaudotojų pas mus visgi mažas nuosimtis.

Augo ir mūsų spauda.

Šiandien mes turime stiprią, net galingą, savo spaudą, kuri moka geriau mūsų reikalus vesti, kaip pirmesnėji.

Šiandien turime du dienraščius—“Laisvę” ir “Vilni”, turime mokslo ir kultūros žurnalą “Šviesa”; turime savo organizacijas—politines, kultūros ir fraternales.

Gražu prisiminti praeitį, palyginti mūsų judėjimo kudiakystę su šių dienų mūsų veikimu, mūsų spauda ir organizacijom. Kiek daug pažengėm. Kiek išsilavinom.

Baigiu jau septintą dešimtį metų. Daug mačiau, nemažai atsimeinu. Esu labai patenkintas, kad kiek galėjau veikiau, mokinausi, kiek galėjau prisidėjau prie budavojimo mūsų spaudos ir viso judėjimo.

Gaila, kad esu tokioj padėty, kad sveikindamas “Vilnis” 20 metų sukaktį negaliu gausiai finansiniai paremti. Tikiuosi tačiaus, kad ir dienraščio štabas ir skaitytojai įvertina mano pasveikinimą tokį, kaip išgaliu duoti.

BELOIT, WIS.

Ir mes, beloitiečiai, esame su “Vilnim”. Tegyvuoja “Vilnis” da ilgus, ilgus metus.

Kavaliauskas \$2.00

C. Starus 50

Joe Užsienis Jr. 50

Sveikinimas “Vilniai”

Simonas Balickas

Siuvam Moteriškus Rūbus
ant UžsakymoRemodeliuojam Moteriškus
Kailinius

2305 S. Leavitt St.

Chicago, Ill.

Phone Canal 4532

Phone Victory 2031-2

M. BERTASH

RESTAURANT SUPPLIES

Our Specialty

Famous Baby Beef Brisket
Corned Beef

3239 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

Sidabrinį Jubiliejų
Minint

organizacijas ir abelnai tvirtina visais galimais budais Amerikos lietuvių darbininkų judėjimą.

Lit. D-ja per 25 metus savo gyvavimo viršminėtiems ir panašiams reikalams yra surinkus apie \$100,000 aukų.

Viršminėtais gigantiškais kultūros darbais ir milžiniška materiale parama abelno darbininkų judėjimo, Literatūros Draugija įrodė, kad ji yra labai svarbi ir nepavarduojama Amerikos lietuvių darbininkų organizacija.

Nevien asmeniška arba visuomeniška nauda yra iš to, bet podraug ir garbė reikalauja priklausyti prie tokios garbingos ir naudingos organizacijos—Lietuvių Literatūros Draugijos.

Lietuvių Literatūros Draugija yra tiesus kelias darbininkams į šviesą, į geresnį ir laimesnį gyvenimą.

Sveikina “Vilni” 20 metų

jubiliejaus proga.

JAMES ORLAKIS

1730 S. Halsted Street

Chicago, Ill.

Sveikinu “Vilni” su 20 metų

jubiliejaus proga.

Lee's Army Store

4644 S. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Linkėjimai “Vilniai”!

J. PETRAUSKAS

Pirmos klesos alus. Svetainė
del veselijų ir mitingų.

1750 So. Union Ave.

Canal 0630

Sveikinam “Vilni” 20 metų
jubiliejaus proga!

Reliable Tobacco Co.

- WHOLESALE

1414 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

Cigarų, cigaretų, tabako ir visokių saldainių. Parduodame urminėmis kainomis krautuvėms ir organizacijų parengimams. Turime lietuviškų ir rusiškų saldainių.

Phone Canal 7231.

Sveikina “Vilni” 20 metų jubiliejaus proga.

Keistoto Savings and Loan Ass'n

3236 South Halsted Street

Phone Calumet 4118

JOS. M. MOZERIS, Sec'y

Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000
Federalėje įstaigoje.

Phone Yards 1001.

Paul M. Smith & Company
Real Estate — Loans — Insurance

4631 S. Ashland Ave.

Chicago, Illinois

Jau 20 metų esame tame biznyje ir sekmingai duodame patarnavimą lietuviams, kaip Insurance del namų, auto, Life ir tt. Taipgi kas perka pas mus namus, turi pilną pasitenkinimą, ar kitokį reikalą turi su mumis. Daug lietuvių šeimynų pareiškia atvirai savo pasitenkinimą. Patarnavimas visados laiku.

Phone Virginia 9665.

SMITH'S PALM GARDENS

4177 Archer Ave., Chicago, Ill.

BUDWEISER ALUS, skani arielka ir saldus vynas. Šiltų užkandžių turime kasdien. Puiki ir linksma vieta del visų.

“Visados Daugiau už Jusų Pinigus”

Kam Skalbti Namie

PABANDYK

DOLERINĘ DIENĄ

Nedžiovintų Skalbinių Bile Dieną.

LEADER LAUNDRY

Yards 4800

Cicero
Berwyn

Pašauk Enterprise 3200

Pasiklauskite Sophie Bartkus programo: Pirmadienį ir Trečiadienį, 8:45 val. ryte iš stoties WGES

NORTH SIDE

Sveikinam Dienraštį "Vilni"

Northsidės pažangiųjų organizacijų nariai "Vilnis" dienraščio skaitytojai ir rėmėjai sveikina savo dienraštį "Vilni" 20 metų gyvavimo sukaktuvių proga.

Amerikos lietuvių darbininkų pažangai "Vilnis" kai vakarinė žvaigždė šviečia vakaruose. O "Laisvė" kai rytinė žvaigždė šviečia rytuose. Tuo du dideli apšviestos žibintuvai savo skaitytojų galvose prašalina tamsų miglotą supratimą apie praeitį. Nušviečia klesų kovos kelią, kuriuo keliauja darbininkų klesa iš tamsos į šviesą: iš seno atgyvenusio kapitalistinio pasaulio skurdo į naują socialistinės tvarkos pasaulį, į geresnį, šviesesnį, beklešės visuomenės gyvenimą.

Kaip "Vilnis", taip ir "Laisvė" niekuomet neišdavė darbininkų klesos reikalų. Delto jie yra geriausi idėjos draugai, gambiausi organizatoriai, ištikimiausi kovotojai. Delto mes sveikinam

"Vilni", remiame ir palaikome ją. Lai gyvuoja "Vilnis"! Lai gyvuoja darbininkų judėjimas!

Aukauja sekančiai:
LDS 112 kp. \$10.00, Liter. D-jos 86 kp. \$7.00, J. Benikaitytis \$5.00, O. ir P. Remeikiai \$3.00, J. ir M. Chesnai \$2.00, A. ir M. Žebraičiai \$2.50, drg. Deveikis \$2.00, J. ir P. Stančikiai \$2.00, S. ir V. Vėšiai \$2.00. Po dolerį aukavo: C. Cook, M. Valionienė, A. Pošilis, J. Kalpokas, F. Abekas, J. Sinkevičius, drg. Botiriai, B. Juškauskas, A. Jurgaitis, K. Morkunas, O. Sudeikienė, S. Vilienė, J. Šalna, L. Veželis ir drg. Sagadinai. M. J. Bieža 75c., P. Bačiūška 50c., V. Valiukienė 25c.

Viso northsaidiečiai pasveikina "Vilni" su \$54.50.
S. V.

ALIANCE, OHIO.

Gerbiami Vilniečiai!

Pasimoku prenuerematą ir pridėdu dolerinę, kaip sveikinimą "Vilnį" jos didžiojo jubiliejinį šventę. Su geriausiais linkėjimais
J. Mankus.

ELIZABETH, N. J.

Siunčiame \$3.00, kaip pasveikinimą nuo Bangos Choro, Elizabeth, N. J. Mes, Bangos Choro nariai, linkim "Vilniai" gyvuoti dar ilgus metus.

Lai "Vilnis" stiprėja darbininkiškoj dvasioj. Draugiškai,
B. Makutėnienė.

OAKLAND, CALIF.

Siunčiam \$5.00 Jubiliejaitei "Vilniai". Gal sūpsite pagarsinti "Vilni".

Tai auka nuo Lietuvių Literatūros Draugijos 198 kuopos. Draugiškai,
Ks. B. Karosienė.

McKEES ROCKS, PA.

Štai keturi doleriai, kaip mūsų pasveikinimas "Vilniai".

Gerai dirbote iki šiol, ateity dirbkite dar geriau.
J. Miliuskas \$2.00
J. Purtikas 1.00
V. Kisielius 1.00

ROCHESTER, N. Y.

Daug labų dienų, daug širdingų linkėjimų siunčiame "Vilniai" iš Rochesterio. Ji mums draugiška, o mes jai.

J. Bullis, J. Druseikis, M. Duseika, B. Černauskas, Z. Davolius, F. Kontenis (Batavia, N. Y.), J. Stanley—po dolerį.

D. Valtas—50c.
Po 25 centus sudėjo: L. Vaišnora, Valtas, J. Daukas, Mėrplavičius, G. Mikita ir X.

Po 15c.—Motskus, X.
Po 10 centų—K. Anderson, Žirgulis, Lastauskas, F. Kurkulis, Anderson, A. Duoba, Galinaitis, D. Brazis. Viso siunčiame \$10.30. Draugiškai,
Elena Mikitienė.

SHENANDOAH, PA.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 10-tas Apskritys sveikina dienraštį "Vilni" 20 m. sukakties proga su \$5.00.

Sveikinam "Vilnį" įkurėjus ir dabartinį "Vilnį" štabą, "Vilnį" bendradarbius ir visus darbuotojus. Varde LDS 10 Apskričio
K. Mātuza.

CHICAGO.

Sveikinam "Vilni" 20 m. sukakties minėjime. Linkim mūsų dienraščiui ilgiausių ir šviesiausių gyvenimo metų. Sykiu su sveikinimu siunčiam \$3.00 "Vilnį" sustiprinimui.

Walter Pozer, Sr., Olga Pozer, Bella Pozer, Walter Pozer, Jr.

GARY, INDIANA.

Gerbiami Draugai Vilniečiai!

Čia prisijunčiam nors ir mažą dovaną, penkis dolerius. Tai pasveikinimas dienraščio "Vilnį" su 20-metinėm sukaktuvėm.

Ateityje tikimės daugiau sukelsim savo mylimo dienraščio paramai.

Draugiškai,
A. Mikelionis, - kuopos sekretorius.

CLEVELAND, OHIO.

Šiame laiške siunčiu \$8.00. Tai sveikinimai iš Clevelando. Gyvuokite ir darbuokite,

tės, stiprinkime liaudies dienraštį "Vilni"!

Moterų Bendras susirinkimas \$4.00
Jonas Stripeika 2.00
Liet. komunistų kuopa 2.00
Draugiškai,
Valenta.

Mes, Cicero vilniečiai, sveikiname mylimą mūsų dienraštį "Vilni" 20 metų gyvavimo proga. Lai gyvuoja "Vilnis" mūsų švietėjas!

W. Strumilų šeimyna \$2.00
I. Dočkų šeima 2.00
P. Kvederų 1.00
S. Vaišnorų 1.00
M. Butvilų 1.00
I. Katlių 1.00
A. Paleckis 1.00
M. Gilis 1.00
I. Balčius 1.00
I. Balakas 1.00
A. Jakutis 1.00
A. Staškų šeimyna 2.00
I. Staškus 1.00
F. Šalkauskai iš Chicago 1.00
I. ir O. Augaičiai 1.00
Viso \$18.00

PEARL RIVER, N. Y.

Sveikinam "Vilni" jos Ju-

Jonas P. Milleris, buvęs "Vilnį" administratorium apie 7 metus ir abelnai dėl "Vilnį" gerai pasidarbavęs. Dabar jis duonkepystės biznyje.

biliejaus iškilmėse. Gailimės, kad negalim dalyvauti sykiu su Chicago vilniečiais.

Siunčiame "Vilniai" \$6.00. Linkime visiems vilniečiams tėt energingai apšviestos darbą ir ant toliaus.

J. Naudžiai—\$5.00.
L. Karsh, F. Fastoff, Eva Nudell, Mar. Unger—po 25 centus.

Draugiškai,
J. Naudžius, buvęs chicagietis.

Sveikiname Dienraštį "Vilni" 20-ties Metų Jubiliejaus Proga ir Linkime Dar Ilgus Metus Gyvuoti ir Kultūrinti Liaudį

WM. B. SEBASTIAN, Com. 4104 Archer Avenue, Lafayette 3533
M. MASSEY, Service Officer 6600 S. Morgan St. Wenfworth 1153
WM. KAREIVA, Fin. Officer 4644 S. Paulina St. Yards 5350
JOS. A. KIBORT, Adjutant 6436 Blackstone Ave. Dorchester 2516

DARIUS-GIRENAS POST No. 271

American Legion—Dept. of Illinois.

HEADQUARTERS

4416 S. Western Ave. Chicago, Illinois.

Meetings 1st Monday of Each Month

EXECUTIVE BOARD

JOSEPH RACHUS, Sr. Vice Comm.
ANT. KASPER, Jr. Vice Comm.
ADAM NAWYOK, Sergeant-at-Arms
J. M. JUDICKAS, Finance Secretary
JOSEPH MARGER, Chaplain
B. R. PIETKIEWICZ, Judge Advocate
DR. STEPHEN BIEZIS, Post Physician
DR. V. S. NARES, Child Welfare
JUDGE JOHN T. ZURIS, Americanism

WM. B. SEBASTIAN, Chairman	J. M. JUDICKAS, Secretary
JOSEPH A. KIBORT	A. KASPER
JOSEPH A. RACHUS	J. J. EZERSKIS
ADAM NAWYOK	JOE MARGER
JOSEPH YURCHAS	M. MASSEY
B. R. PIETKIEWICZ	WM. KAREIVA
J. S. CZAIKAUSKAS	DR. V. S. NARES
THOMAS MAZENIS	C. J. NORUSIS
JULIUS BALCHUNAS	A. M. MACARUS
JOHN MASON	WM. KATCHULIS
BEN MASON	F. KRASAUSKAS
ANTON RAMON	JOHN BARSKIETIS

FOURTH DISTRICT DELEGATES

JOHN BARSKIETIS
Cook County Delegates
THOMAS SHAMIS
DAN SEBASTIAN

BUILDING COMMITTEE

JUDGE JOHN T. ZURIS
Honorary Chairman
JOHN KALEDINSKAS
Treasurer
DR. STEPHEN BIEZIS
WM. B. SEBASTIAN
ALEXANDER PRECIN
MARIAN SEBASTIAN
JOSEPH A. KIBORT
JULIUS BALCHUNAS
THOMAS MAZENIS
MATHEW MASSEY
THOMAS SHAMIS
JOHN BARSKIETIS
DAN SEBASTIAN
W. J. KAREIVA
ANTON RAMON
A. H. KASPER
J. J. EZERSKI
HELEN ZURIS
JOHN CHASE
HANNAH RAMON
CASSIE NORUSIS
ANNE VENSUNAS

DARIUS-GIRENAS MEMORIAL HALL

4416 S. Western Avenue

American Legion

WM. B. SEBASTIAN COMM.

B. R. PIETKIEWICZ, Building Chairman

Lafayette 1083

John J. Kaledinskas
Vedėjas
Advance Furniture Company

Pilnas pasirinkimas visokių rakandų.

2536 W. 63rd Street
Phone Hemlock 8400.

B. R. PIETKIEWICZ

Real Estate, Steamship Ticket Agents ir Namų Statymo Kontraktorius.

Visokia aprauda, Insurance galite gauti čia.

2608 West 47th St., Chicago, Ill.

Phone Lafayette 1083.

B. R. PIETKIEWICZ, Sav.

Phone Lafayette 1490

CALIFORNIA INN

Vyno, Arielkos, Gero Alaus, Užkandžių.

4358 S. California Ave., Chicago, Ill.

M. BIAGO, Savininkas.

WM. J. KAREIVA

Selected for Particular Trade

Mes tik specialiai užsiimam vertelgyste kiaušinių. Kiaušiniai švieži ir visiems pristatome ant pareikalavimo.

Phone Yards 5350
Wm. J. KAREIVA,
Vedėjas

4644 S. Paulina St., Chicago, Ill.

Tel. Prospect 9785

We Deliver

WESTERN MARKET

CHOICE MEATS, POULTRY AND FISH
Fresh Fruits and Vegetables

6556 S. Western Ave., Chicago, Ill.

CH. NORUSIS, Sav.

DARIUS-GIRENAS MEMORIAL HALL

Geriausia svetainė del parengimų, koncertų, balių ir bankietų. Organizacijos kreipkitės pas juos.

Justice Electric Shop

Union Licensed, Insured and Bonded Electrical Contractors Krautuvė.

WM. B. SEBASTIAN
4104 Archer Ave.
Lafayette 3533.
Darius-Girėnas Post Commander.

"VILNIES" VAJININKAI, BENDRADARBAI IR RĖMĖJAI

K. Laudanskas, Rockford, Ill., nuolatinis "Vilnies" korespondentas, vajininkas veik nuotat "Vilnies" įsikurimo. Taipgi žymus veikėjas Rockfordo lietuvių organizacijose.

Justinas P. Stanlis, ilgus metus buvęs "Vilnies" administratorium ir dabar bendradarbiaujančia dienraščiui.

Stasys Juška, vienas "Vilnies" steigėjų, dažnas korespondentas, taipgi laimėjęs pirmą dovaną pastarajam vaju. Juška taipgi daug dirba Literatūros Draugijos ir LDS apskrįuose. Jis visuomet yra tai vieno tų apskrįčių, tai abiejų komitetuose.

B. Salaveičikas, "Vilnies" Bendrovės direkcijos narys ir nuolatintis darbuotojas pažangiamė judėjime.

Sveikinu "Vilni" jubiliejaus proga ir linkiu jai ilgiausio amžiaus tarpe lietuvių.

PAUL LEASES

VYRŲ APREDALAI.

Pilnas pasirinkimas vyriškų drabužių, kelninių, siutų, topkočių, kaklaraiščių, marškinių, skrybėlių puikiausios mados.

3427 So. Halsted St.

Komplimentas "Vilniai"!

Simon M. Skudas

Sermenų direktorius ir balzamuotojas.

718 West 18th Street

Phone Monroe 3377.

Pranas Jočionis,

Detroit, Mich. Nuolatinis "Vilnies" bendradarbis ir uolus rėmėjas. Jis taipgi yra žymus veikėjas LDS ir kitose mūsų organizacijose.

Petras Zemaitis, Detroit, Mich., veik kas metas dalyvauja "Vilnies" vajuose, rupinasi dienraščio reikalais savo kolonijoje abelnei. Taipgi rašinėja korespondencijas.

P. Nemura, Cleveland, Ohio, dažnai dalyvauja "Vilnies" vajuose ir taipgi rašinėja į dienrašči. Jis yra veiklus savo kolonijos lietuvių organizacijose.

Juozas D. Bendokaitis,

vienas pačių pirmųjų vilniečių, dalyvavęs kurime "Vilnies" ir paskui dienraščiui padaryme. Jis taipgi yra nuolatinis dienraščio korespondentas ir menininkas.

Justinas Baltušis, per daug metų "Vilnies" namo prižiūrėtojas, taipgi vienas pačių uoliausių dienraščio rėmėjų. Jis kelis sykius dalyvavęs vajuose ir laimėjęs dovanas ir veik kiekviena vaju daugiau-mažiau dalyvauja. Jo sunus, jaunas smuikininkas, čicagiečių labai mylimas, taipgi geras vilnietis.

Linkėjimai "Vilniai" 20 m. Jubiliejų minint.

J. K. TAVERNAS

2100 W. 23rd Street

Tai gražiausia ir svariausia lietuvių užėiga West Sidėj.

J. KAUPAS, Sav.

Sveikinu "Vilni" 20 metų sukaktuvių proga!

Juozas Radžius

Embalmeris, Sermenų Direktorius.

668 West 18th St.
Tel. Canal 6174.

Sveikinimas Mainierių Kvarteto

Mainierių Kvartetas iš Shenandoah, Pa., sveikina "Vilni" 20 metų jubiliejaus proga su \$2.00.

Stasys Kuzmickas.
Antanas Kuzmickas.
L. Motuza.
Juozas Bluivis.
M. Karevičiūtė.

SVEIKINIMAI IŠ SPRINGFIELD, ILL.

Mary Ešėik, 1426 S. 11th str. 3.00
G. ir V. Starkevičiai 2.00
J. Mitkus 1.00
C. J. Ratchner 1.00
Starkevich 1.00
V. Dambrauskienė 1.00

SVEIKINIMAI IŠ BENLD, ILL., IR APIELINKŲ.

J. Sandaris \$5.00
LDS 63 kp. 3.00
Br. Narakas 1.00
F. Grybinas 1.00

SVEIKINIMAI IŠ E. ST. LOUIS, ILL., IR ST. LOUIS MISSOURI.

ALDDL 49 kp. \$8.50
M. J. Rasimas, St. Louis, Mo., 5.00
A. Mites 2.00
A. Giržaitis 2.00
St. Miliauskas 2.00
LDS 39 kp. 2.00
K. Dambrauskienė 1.50
V. Jakelevičia 1.00

TOLEDO, OHIO.

Sveikinu "Vilni" jos 20-
metinėse sukaktuvėse. Tegyvuo-
ja "Vilnis"!

K. Placenis,
E. Toledo, Ohio.

Sveikinu dienrašči "Vilni" 20 metų sulaukusią.

GRANT WORKS

Čevėrykų taisymo krautuvė.

1343 S. 49th Ct.
J. DALEN, Savininkas.
Cicero, Ill.

Komplimentas "Vilniai" Nuo DON'S BARBER SHOP

3138 So. Halsted Street
Malonus ir greitas patarnavimas.
D. CATALDO, Sav.

Phone Republic 1333 Free Delivery

MARQUETTE LIQUOR CENTER

3014 W. 63rd Street, Chicago, Illinois

South Sidės didžiausias likerio štoras. Musų kainos visados prieinamos. Valandos nuo 8 ryte iki vidurnakčio. nedėliomis nuo 12 dicnų iki vėlomos.

1868 — 1940

SAUGIAM TAUPYMI BANKAS

Nuo **1868** m. šis bankas įrodė, kad jame padėti pinigai yra saugūs. 72-jų metų gyvavimo ir apsaugos rekordas yra geriausias jums įrodymu šio banko pastovumo. Padėkite pinigus šiandien.

THE LIVE STOCK NATIONAL BANK of CHICAGO

4150 South Halsted Street

Linkėjimai "Vilniai" Nuo

HORSE SHOE TAVERN

2507 So. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Savininkai O. ir A. ZIGMANTAI.

Sveikinu "Vilni" 20 metų jubiliejaus proga!

POVILAS ŠALTIMIERAS

6912 S. Western Ave., Chicago, Ill.

ŠALTIMIERO RYTMETINIS LIETUVISKAS RADIO PROGRAMAS

Iš Stoties WHIP 10:00 Valandą Ryto
1480 K.

SVEIKINIMAS NUO

Amer. Liet. Piliiečių Politikos ir Pašelp. Kliubo

12-to Wardo, Brighton Park, Chicago, Ill.

Kliubas Velija "Vilniai" Augti ir Tarpti.

KLIUBO VALDYBA:

- J. Sviatorius, pirmininkas
- Walter Turner, vice-pirmininkas
- Paul Petraitis, nutar. raštininkas
- Lucile S. Dagiūtė, fin. raštininkė
- P. Montvidas, kontr. rašt.
- K. Sova, kasos glob.
- Helen Gramantienė, kasierius
- J. Balčitis, maršalka
- Dr. T. Dundulis, dakt. kvotėjas
- A. Miller, teisėjas.

Kliubo susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį, Hollywood Inn. Į kliubą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

PHONE PULLMAN 6259

NORTH ROSELAND MOTOR SALES, Inc.

10558-60 Michigan Avenue
SIX & EIGHT OLDSMOBILE 1940

Tai modernišiausios automobilius, be klucių, transmišino ir tt. Per metus parduodam 150 naujų automobilių ir šimtus pavartotų.
Vedėjas F. KUCINSKAS

746326

